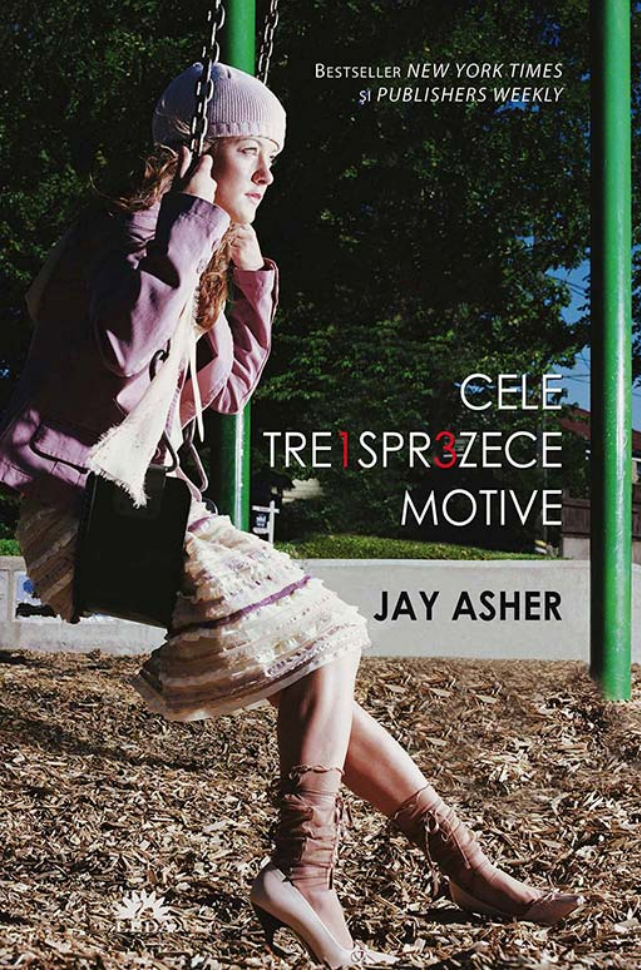

A woman with long brown hair, wearing a pink knit beanie, a pink jacket, a white scarf, and a patterned skirt, is swinging on a swing set. She is looking off to the side with a thoughtful expression. The swing set has green poles. The ground is covered in dry leaves. The background shows green trees and a clear sky.

BESTSELLER NEW YORK TIMES
ȘI PUBLISHERS WEEKLY

CELE
TRE 1 SPR 3 ZECE
MOTIVE

JAY ASHER

Jay Asher

Cele treisprezece motive

Traducere din limba engleză și note de
Mariana Piroteală

LEDA
2012

Jay Asher, *Thirteen Reasons Why*

Copyright 2007 © Jay Asher

All rights reserved including the right of reproduction
in whole or in part in any form.

This edition published by arrangement with Razorbill,
a division of Penguin Young Reader's Group,
a member of Penguin Group (USA) Inc.

Toate drepturile asupra acestei ediții
sunt rezervate Editurii LEDA,
imprint al GRUPULUI EDITORIAL CORINT.

Editura LEDA

Difuzare și Clubul Cărții

Calea Plevnei nr. 145, sector 6, București, cod poștal 060012

Tel.: 021.319.88.22, 021.319.88.33, 021.319.88.77.

Fax: 021.319.88.66

E-mail: vanzari@edituracorint.ro

Magazin virtual: www.grupulcorint.ro

www.ledabooks.ro

Redactor: Laura Blebea

Tehnoredactare computerizată: Corina Huțan, Mihaela Ciufu

ISBN ePUB: 978-973-102-585-8

ISBN PDF: 978-973-102-603-9

ISBN Print: 978-973-102-446-2

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright și este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea,

punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsește penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

JAY ASHER s-a născut în Arcadia, California, și a crescut într-o familie care i-a încurajat toate talentele, de la cântatul la chitară la scris. A lucrat ca bibliotecar și librar înainte de publicarea romanului său de debut, *Cele treisprezece motive*, care a ajuns pe lista de bestselleruri a publicațiilor *New York Times* și *Publishers Weekly* și a fost tradus până în prezent în 32 de limbi.

Cea de-a doua sa carte, *The Future of Us*, scrisă în colaborare cu romanciera Carolyn Mackler, a fost publicată în noiembrie 2011, iar drepturile de ecranizare ale acesteia au fost deja achiziționate de către *Warner Bros*.

Jay locuiește împreună cu soția și fiul lor pe coasta centrală a Californiei și, atunci când nu scrie, îi place să cânte la chitară și să meargă în drumeții.

www.thirteenreasonswwhy.com

jayasher.blogspot.com

Pentru JoanMarie

— Domnule? repetă ea. Cât de repede doriți să ajungă?

Mă frec tare cu două degete deasupra sprâncenei stângi. Zvâcnetul a devenit mai intens.

— Nu contează, spun.

Funcționara preia coletul. E aceeași cutie de pantofi care, cu nici douăzeci și patru de ore în urmă, trona pe veranda mea; este reambalată în hârtie maro și lipită cu scotch transparent, exact cum am primit-o și eu. Însă acum destinatarul este altul. Următorul nume de pe lista lui Hannah Baker.

— Duzina brutarului¹, mormăi.

Apoi mă cuprinde lehamitea pentru că am remarcat acest lucru.

— Poftim?

Clatin din cap.

— Cât costă?

Așază cutia pe un covoraș de cauciuc, apoi apasă câteva butoane ale tastaturii.

Pun paharul de cafea de la benzinărie pe tejghea și arunc o privire spre ecran. Extrag câteva bancnote din portofel, pescuiesc niște monede din buzunar și pun banii pe tejghea.

— Cred că încă nu și-a făcut cafeaua efectul, comentează ea. Mi-ați dat cu un dolar mai puțin.

Îi dau dolarul și mă frec la ochi ca să-mi alung somnul. Cafeaua e caldută când sorb din ea, făcând-o și mai greu de înghițit. Dar trebuie să mă trezesc cumva.

Sau poate că nu. Poate că e bine să-mi petrec ziua în starea asta de somnolență. Poate că e singura modalitate prin care pot trece cu brio de ziua

de azi.

— Ar trebui să ajungă la adresa asta mâine, spune ea. Sau poimâine.
Apoi dă drumul cutiei într-un cărucior din spatele ei.

Ar fi trebuit să aștept până după ore. Ar fi trebuit să-i îngădui lui Jenny o ultimă zi de tihnă.

Deși n-o merită.

Când va ajunge acasă, mâine sau poimâine, va găsi în prag un colet. Sau dacă va ajunge mai întâi maică-sa, taică-său sau altcineva, poate că îl va găsi pe pat. Și va fi încântată. Eu așa am reacționat. Un colet fără adresa expeditorului? Oare a uitat sau a fost o chestie intenționată? Poate e de la o admiratoare secretă?

— Doriți factura? mă întreabă funcționara.

Clatin din cap.

O imprimantă mică o emite oricum. O privesc cum rupe foaia în dreptul plasticului zimțat și o lasă să cadă într-un coș de gunoi.

Este un singur oficiu poștal în oraș. Mă întreb dacă aceeași funcționară i-a servit și pe ceilalți de pe listă, cei care au primit pachetul acesta înaintea mea. Oare au păstrat factura ca pe un suvenir pervers? Au vârat-o în sertarul cu lenjerie intimă? Au prins-o pe panoul de plută?

Sunt gata-gata să cer înapoi factura. Aproape că spun:

— Scuzați-mă, mi-o dați totuși?

S-o păstrez ca amintire.

Dar dacă voiam o amintire, aș fi putut face copii după casete sau păstra harta. Însă nu vreau să mai aud în viața mea acele casete, deși glasul ei n-o să-mi iasă niciodată din minte. Iar casele, străzile și liceul vor fi veșnic acolo să-mi reamintească.

De acum, eu nu mai dețin controlul. Coletul a pornit la drum. Plec din oficiul poștal fără factură.

Undeva în spatele sprâncenei stângi, capul îmi zvâcnește încă. Fiecare înghițitură e acră și cu cât mă apropii mai mult de școală, cu atât cresc șansele să mă prăbușesc.

Vreau să mă prăbușesc. Vreau să cad chiar acolo pe trotuar și să mă târăsc printre cârceii de iederă. Deoarece dincolo de iederă trotuarul cotește pe după marginea parării școlii. Apoi o ia drept pe peluza din față și spre clădirea principală. Pătrunde prin ușile de la intrare și se transformă într-un hol care șerpuiește printre șiruri de dulapuri și săli de clasă ce se întind de o parte și de cealaltă, intrând în sfârșit pe ușa veșnic deschisă la prima oră.

În fața clasei, îndreptată spre elevi, se va afla catedra domnului Porter. El va primi ultimul un colet fără adresa expeditorului. Și în mijlocul clasei, cu un rând mai la stânga, se va afla banca lui Hannah Baker.

Goală.

¹ În limba engleză, numele de familie al personajului înseamnă „brutar”. Pe de altă parte, există o legendă medievală potrivit căreia brutarii vindeau treisprezece pâini când li se cerea o duzină, de teamă ca una să nu fie mai mică și prin urmare să fie pedepsiți în virtutea unei legi ce reglementa gramajul pâinii.

Ieri

La o oră după terminarea școlii

Un colet de dimensiunile unei cutii de pantofi stă sprijinit de ușa de la intrare, într-o rână. În ușa e o fantă micuță pentru corespondență, dar orice depășește dimensiunile unui săpun e lăsat afară. O mâzgăleală făcută în grabă pe ambalaj anunță că pachetul îi este adresat lui Clay Jensen, așa că îl iau și intru.

Duc coletul în bucătărie și îl pun pe blat. Deschid sertarul cu de toate și scot o foarfecă. Apoi trec lama foarfecii de jur împrejurul coletului și-i ridic capacul. În cutia de pantofi se află un sul de folie cu bule de aer. Îl desfășor și descopăr șapte casete audio.

În colțul din dreapta sus al fiecărei casete e trecut un număr albastru-închis, pictat probabil cu lac de unghii. Fiecare față e numerotată. Unu și doi pe prima casetă, trei și patru pe următoarea, cinci și șase și așa mai departe. Ultima casetă are trecut numărul treisprezece pe o parte, dar nimic pe cealaltă.

Cine mi-ar trimite mie o cutie de pantofi plină de casete audio? Nu mai ascultă nimeni casete audio. Am măcar la ce să le pun?

În garaj! Casetofonul de pe bancul de lucru. L-a cumpărat tata dintr-un talcioc pe o nimica toată. E vechi, așa că nu-i pasă dacă se acoperă de rumeguș sau e împrăștiat cu stropi de vopsea. Și partea cea mai bună e că poți asculta casete la el.

Trag un taburet în fața bancului de lucru, îmi las rucsacul pe podea, apoi mă așez. Apăs butonul „Eject”. O ușiță de plastic se deschide și strecur înăuntru prima casetă.

Casetă 1: Fața A

Salut, băieți și fete. Vă vorbește Hannah Baker. Live și stereo.

Nu-mi vine să cred.

Fără repetiții. Fără bisuri. Și, de data asta, nu vă mai cer nimic.

Nu, nu pot să cred. Hannah Baker s-a sinucis.

Sper că sunteți gata, pentru că sunt pe cale să vă spun povestea vieții mele. Mai exact, de ce s-a sfârșit viața mea. Și dacă ascuți casetele astea, atunci ești și tu unul dintre motive.

Poftim? Nu!

Nu spun pe care casetă intri tu în scenă. Dar stai fără grijă, dacă ai primit adorabila cutiuță, o să apară și numele tău... Îți promit.

De ce-ar minți o moartă?

Hei! Țasta pare un banc. De ce crezi că te minte o moartă? Pentru că ea și-așa nu mai are minte.

Țasta e cumva un fel de scrisoare de adio nebunească?

Dă-i drumul. Râzi.

Mă rog. Mie mi s-a părut amuzant.

Înainte să moară, Hannah a înregistrat un teanc de casete. Dar de ce?

Regulile sunt destul de simple. Sunt doar două. Regula numărul unu: Ascuți. Regula numărul doi: Dai mai departe. Sper că niciuna nu va fi floare la ureche.

— Ce-ascuți acolo?

— Mamă!

Mă întind după casetofon și apăs mai multe butoane odată.

— Mamă, m-ai speriat, îi spun. Nimic. Am de făcut un proiect pentru școală.

— Asta este răspunsul meu standard pentru orice. Stau afară până mai târziu? Am avut un proiect pentru școală. Am nevoie de mai mulți bani? Am un proiect pentru școală. Și acum, casetele unei fete. O fată care acum două săptămâni a înghițit un pumn de pastile.

Un proiect pentru școală.

— Pot să ascult și eu? întreabă.

— Nu e al meu, răspund și frec botul pantofului de podeaua de ciment. Îmi ajut un prieten. E pentru ora de istorie, o chestie plictisitoare.

— Drăguț din partea ta, zice. Se apleacă peste umărul meu și ridică o cârpă prăfuită, un vechi scutec al meu de pânză, ca să ia un metru ascuns dedesubt. Apoi mă sărută pe frunte. Te las în pace.

Aștept până se închide ușa, apoi pun degetul pe butonul „Play”. Degetele, mâinile, brațele, gâtul, totul îmi pare gol. Nu am destulă forță să apăs un buton al casetofonului.

Iau scutecul de pânză și acopăr cutia de pantofi, ca să n-o mai văd. Ce n-aș da să nu fi văzut niciodată cutia aceea sau cele șapte casete dinăuntru. Prima oară a fost simplu să apăs „Play”, o nimica toată. Habar n-aveam ce urma să aud.

Însă de data asta este unul dintre cele mai înspăimântătoare lucruri pe care le-am făcut în viața mea.

Dau volumul mic și apăs „Play”.

...unu: Asculți. Regula numărul doi: Dai mai departe. Sper că niciuna nu va fi floare la ureche.

Când termini de ascultat toate cele treisprezece fețe, căci fiecare poveste are treisprezece fețe, derulează casetele, pune-le înapoi în cutie și dă-i-le celui care urmează după tine. Iar tu, norocosule cu numărul treisprezece, tu poți să iei casetele și să le duci la dracu'. În funcție de religia ta, poate ne întâlnim pe acolo.

În cazul în care ești tentat să încalci regulile, trebuie să înțelegi că am făcut copii după casetele astea. Copiile astea vor fi dezvăluite publicului dacă pachetul nu ajunge la voi toți.

Nu a fost o decizie de moment.

Nu mă subapreciați... din nou.

Nu. E imposibil să fi gândit asta.

Sunt cu ochii pe voi.

II

Stomacul mi se face ghem și sunt gata-gata să vomit dacă mă las în voia lui. În apropiere se află o găleată de plastic cu gura în jos, pe un taburet. Dacă e nevoie, din doi pași ajung la toartă și o întorc.

Abia dacă o cunoșteam pe Hannah Baker. Eu aș fi vrut. Voisem s-o cunosc mai bine decât am avut ocazia. În timpul verii, am lucrat împreună la cinematograf. Și nu cu mult timp în urmă, la o petrecere, ne-am giugiulit. Dar nu am avut niciodată ocazia să ne apropiem mai mult. Și nu am subestimat-o niciodată. Nici măcar o dată.

Casetele astea nu au ce căuta aici. La mine. Trebuie să fie o greșeală.

Sau o glumă macabră.

Trag coșul de gunoi de-a latul podelei. Deși am mai verificat o dată, mă uit iar la ambalaj. Trebuie să scrie pe undeva adresa expeditorului. Poate că am scăpat-o eu din vedere.

Casetele de adio ale lui Hannah Baker sunt trecute de la unul la altul. Cineva a făcut o copie și mi le-a trimis în glumă. Măine la școală, cineva o să râdă când o să mă vadă sau o să zâmbească superior și apoi o să-și ferească privirea. Și atunci o să știu.

Dar apoi? Ce-o să fac apoi?

Nu știu.

Era să uit. Dacă apari pe lista mea, ar fi trebuit să primești o hartă.

Dau din nou drumul ambalajului în gunoi.

Apar și eu pe listă.

Acum câteva săptămâni, cu câteva zile înainte ca Hannah să ia pastilele, cineva mi-a strecurat un plic prin fanta de aerisire a dulapului meu. Pe plic scria: „Păstrează-o. O să ai nevoie de ea.” cu o cariocă roșie. Înăuntru era o hartă împăturită a orașului. În jur de douăsprezece stelute roșii marcau diferite zone de prin oraș.

În școala primară foloseam același gen de hărți distribuite de camera de comerț ca să învățăm despre nord, sud, est și vest. Peste tot pe hartă erau numere mici, cu albastru, cărora le corespundeau numele unor firme trecute pe margini.

Îmi pusesem harta lui Hannah în rucsac. Intenția mea fusese s-o arăt prin școală, ca să văd dacă o mai primise cineva. Ca să văd dacă știa cineva ce înseamnă chestia asta. Dar cu timpul se strecurase sub manuale și caiete și uitasem de ea.

Până acum.

Pe parcursul casetelor, o să pomenesc numele mai multor locuri din iubitul nostru oraș în care trebuie să vă duceți. Nu vă pot obliga să faceți asta, dar dacă vreți să înțelegeți mai multe, urmați stelutele. Sau, dacă preferați, aruncați harta pur și simplu, eu și așa n-o să aflu niciodată.

În timp ce glasul lui Hannah se revarsă din boxele prăfuite, simt greutatea rucsacului pe picior. Înăuntru, înghesuită undeva pe fund, se află harta ei.

Sau poate că o să aflu. De fapt, nu știu prea bine cum funcționează chestia asta cu moartea. Cine știe, poate că exact în momentul ăsta stau în spatele tău.

Mă aplec în față și-mi reazem coatele pe bancul de lucru. Îmi las fața în palme și-mi trec degetele spre spate, prin părul neașteptat de umed.

Îmi pare rău. Nu a fost cinstit.

Sunteți gata, domnule Foley?

Justin Foley. Un elev din clasa a douăsprezecea. A fost primul băiat cu care s-a sărutat Hannah.

Dar de ce știu eu lucrul ăsta?

Justin, dragule, tu ai fost primul cu care m-am sărutat. Primul pe care l-am ținut de mână. Erai doar un tip ca oricare altul. Și nu spun asta ca să fiu rea cu tine, sincer. Dar aveai ceva care-mi stârnea nevoia de a fi prietena ta. Și nici până în ziua de azi nu am aflat ce anume. Dar a existat ceva... și a fost teribil de puternic.

Tu nu știi asta, dar acum doi ani, când eram în clasa a noua și tu într-zecea, te urmăream. La ora a șasea lucram la secretariatul școlii, așa că știam când aveai fiecare oră. Am făcut chiar o copie după orarul tău, pe care sunt sigură că încă o mai am pe undeva. Și când o să-mi caute în lucruri, probabil că o să-l arunce, crezând că faptul că o puștoaică de clasa a noua s-a îndrăgostit de un tip nu are nicio relevanță. Oare așa o fi?

Pentru mine are. Am ajuns până la tine în dorința de a găsi o introducere la povestea mea. Și chiar aici începe.

Eu ce poziție ocup pe lista asta, printre poveștile astea? A doua? A treia? Oare pe măsură ce avansează, situația se înrăutățește? A spus că norocosul cu numărul treisprezece poate să ducă la dracu' toate casetele astea.

Când o să ajungi la sfârșitul casetelor, Justin, sper că o să înțelegi ce rol ai jucat în povestea asta. Poate că acum ți se pare un rol neînsemnat, dar contează. În final, totul contează.

Trădarea. Este unul dintre cele mai neplăcute sentimente.

Știu că nu ai vrut să mă dezamăgești. De fapt, probabil că mare parte dintre cei care ascultați habar n-aveați ce făceați — ce făceați de fapt.

Ce făceam, Hannah? Pentru că, sincer, nu am idee. Noaptea aia, dacă asta e noaptea la care mă gândesc, a fost și pentru mine la fel de ciudată ca pentru tine. Poate și mai mult, din moment ce eu încă n-am habar ce naiba s-a întâmplat.

Prima steluță roșie se poate găsi la poziția C4. Duci degetul la C și apoi cobori la 4. Așa, ca la jocul Avioanele. Când termini caseta asta, ar trebui să mergi acolo. Am locuit în casa aia o perioadă scurtă de timp, în vara de dinainte să intru în clasa a noua, dar este primul loc în care am stat când ne-am mutat în oraș.

Și acolo te-am văzut prima oară pe tine, Justin. Poate că o să-ți amintești. Erai îndrăgostit de prietena mea, Kat. Mai erau două luni până la începerea școlii, iar Kat era singura pe care o cunoșteam, pentru că locuia chiar lângă mine. Îmi spusese că în anul de dinainte ai fost grămadă pe ea. Nu la propriu — pur și simplu o studiai și te loveai întâmplător de ea pe holuri.

Era întâmplător, nu?

Kat mi-a spus că la balul de final de an ai găsit în sfârșit curajul să faci ceva mai mult decât să te holbezi și să te lovești de ea. Ați dansat pe fiecare melodie lentă. Și în curând, mi-a spus ea, urma să te lase s-o săruți. Primul sărut din viața ei. Ce onoare!

Trebuie să fie niște povești nasoale. Nasole rău. E singurul motiv pentru care casetele trebuie să treacă de la unul la altul. De frică.

De ce ai vrea să expediezi un teanc de casete care te învinovățesc de o sinucidere? N-ai face-o. Dar Hannah vrea ca noi, cei de pe listă, să auzim ce are de spus. Și o să facem ce ne cere, dând casetele de la unul la altul, ca să le ascundem de cei care nu sunt pe listă.

„Lista.” Parcă ar fi un club secret, unul exclusivist. Și, din cine știe ce motiv, sunt și eu membru.

Voiam să văd cum arăți, Justin, așa că te-am sunat de la mine de acasă și te-am rugat să vii. Am sunat de la mine deoarece Kat nu voia să știi unde stă... mă rog, nu încă... deși casa ei era chiar alături.

Băteai mingea — nu știu dacă era baschet, baseball sau ce anume —, dar nu ai putut să vii decât mai târziu. Așa că am așteptat.

Baschet era. Mulți dintre noi am jucat în vara aia, în speranța că o să fim selectați în echipa de rezervă școlii încă din clasa a noua. Justin, deși era numai în clasa a zecea, avea un loc asigurat în echipa principală. Așa că

mulți dintre noi jucam cu el, în speranța că o să învățăm de la el în cursul verii. Și unii dintre noi chiar au prins câte ceva.

În vreme ce alții, din nefericire, nu.

Am stat la bovindoul meu din față vorbind ore în șir, când dintr-odată tu și un prieten de-al tău — salut, Zach! — ați apărut pe stradă.

Zach? Zach Dempsey? Singura dată când l-am văzut pe Zach cu Hannah, chiar și pentru un scurt moment, a fost în noaptea în care am cunoscut-o.

În fața fostei mele case se întretaie două străzi, formând un T răsturnat, așa că tu mergeai pe mijlocul drumului, îndreptându-te spre noi.

II

Stai un pic. Stai. Trebuie să mă gândesc.

Râcâi o pată de vopsea portocalie uscată de pe bancul de lucru. De ce ascult eu chestia asta? De ce mă supun la așa ceva? De ce nu scot caseta din casetofon și arunc toată cutia la gunoi?

Înghit în sec. Lacrimile mă înțepă în colțul ochiului.

Pentru că este vocea lui Hannah. O voce pe care nu credeam că o s-o mai aud vreodată. Nu pot să arunc asta.

Și din cauza regulilor. Mă uit la cutia de pantofi ascunsă sub scutecul de pânză. Hannah a spus că a făcut o copie după fiecare dintre casetele astea. Dar dacă nu este așa? Poate dacă se oprește circuitul casetelor, dacă nu le dau mai departe, gata. Se termină. Nu se întâmplă nimic.

Dar dacă este ceva pe casetele astea care m-ar putea afecta? Dacă nu e un truc? Atunci va apărea al doilea set de casete. Așa a spus ea. Și toată lumea o să audă ce e pe ele.

Stropul de vopsea se desprinde ca o crustă.

Cine e dispus să verifice dacă joacă la cacealma?

Ai ieșit din rigolă și ai pus un picior pe peluză. Tata avusese aspersoarele pornite toată dimineața, așa că iarba era udă și ți-a alunecat piciorul

înainte și te-ai trezit făcând șpagatul. În timpul ăsta, Zach căscase ochii la fereastră, încercând s-o vadă mai bine pe noua prietenă a lui Kat — a dumneavoastră sincer — și s-a împiedicat de tine, aterizând lângă tine pe bordură.

Tu l-ai împins și te-ai ridicat. Apoi s-a ridicat și el și v-ați uitat unul la celălalt, neștiind ce să faceți. Și ce-ați hotărât? Ați luat-o la fugă înapoi pe stradă, în timp ce eu și Kat râdeam ca nebunele la fereastră.

Îmi aduc aminte de asta. Lui Kat i s-a părut așa de amuzant. Mi-a povestit faza la petrecerea ei de despărțire din vara aceea.

Petrecerea la care am văzut-o prima oară pe Hannah Baker.

Doamne, ce drăguță mi se părea. Și mai era și nouă în oraș, asta m-a cucerit de fapt. Când aveam fete prin preajmă, mai ales pe vremea aia, mi se înnodea limba în așa hal, încât nici măcar un cercetaș n-ar fi reușit s-o descurce. Dar cu ea puteam fi o versiune nouă și îmbunătățită a lui Clay Jensen, elev de clasa a noua.

Kat s-a mutat înainte de începerea școlii și m-am îndrăgostit de băiatul pe care l-a lăsat în urma ei. Și nu la mult timp după aceea, băiatul cu pricina a început să se arate interesat de mine. Lucru care se poate să fi avut de-a face cu faptul că păream să fiu veșnic prin preajmă.

Nu mergeam la nicio oră împreună, dar cel puțin sălile în care făceam prima oră, a patra și a cincea erau aproape una de alta. Ora a cincea dura mult și uneori nu ajungeam înainte să pleci tu, dar prima și a patra oră erau măcar în aceeași aripă de clădire.

La petrecerea lui Kat, toată lumea stătea în curte, deși era frig. Cred că a fost cea mai răcoroasă noapte a verii. Iar eu, desigur, îmi uitasem geaca acasă.

După o vreme, am reușit să te salut. Și ceva mai târziu, mi-ai răspuns la salut. Apoi, într-o zi, am trecut pe lângă tine fără să suflu o vorbă. Știam că nu vei suporta așa ceva și asta a dus la prima noastră discuție mai consistentă.

Nu, n-a fost așa. Îmi lăsasem geaca acasă, pentru că voiam să-mi vadă toată lumea cămașa cea nouă.

Ce dobitoc eram.

– Hei! ai spus. N-ai de gând să mă saluți?

Am zâmbit, am tras aer în piept, apoi m-am întors.

– De ce aş face-o?

– Pentru că întotdeauna mă saluți.

Te-am întrebat de ce ți se părea că mă cunoști chiar așa de bine. Ți-am spus că probabil nu știai nimic despre mine.

La petrecerea lui Kat, m-am aplecat să-mi leg șireturile în timpul primei mele discuții cu Hannah Baker. Și n-am fost în stare. Nu puteam să-mi leg cretinele alea de șireturi din cauză că aveam degetele înțepenite de frig.

Spre cinstea ei, Hannah s-a oferit să mi le lege ea. Normal că n-am lăsat-o. În loc de asta, am așteptat până când Zach s-a vârat în jenanta noastră discuție ca să mă strecor în casă să-mi dezgheț degetele sub un jet de apă.

Ce jenant.

Mai înainte, când o întrebasesm pe mama cum să-i atrag atenția unui băiat, a spus:

– Fă-o pe inabordabila.

Și asta făceam. Și, cum era de așteptat, a dat rezultate. Ai început să dai târcoale pe la ușa clasei mele, așteptându-mă.

Mi s-a părut că au trecut săptămâni întregi până să-mi ceri în sfârșit numărul de telefon. Dar știam că până la urmă o s-o faci, așa că am exersat cu glas tare faza în care aveam să ți-l dau. Calmă și sigură pe mine, de parcă nici nu mi-ar fi păsat. De parcă l-aș fi mai dat de o sută de ori pe zi.

Da, la școala cea veche îmi mai ceruseră băieții numărul. Dar aici, la școala cea nouă, tu erai primul.

Nu. Nu e adevărat. Dar ai fost primul căruia chiar i l-am dat.

Nu că nu aş fi vrut să-l mai dau. Eram doar precaută. Oraș nou, școală nouă. Iar de data asta aveam de gând să controlez felul în care mă privesc oamenii. În fond, cât de des avem parte de o a doua șansă?

Înainte de tine, Justin, ori de câte ori mi-l cerea cineva, spuneam corect toate cifrele până la ultima. Și apoi mă speriam și o dădeam în bară... oarecum intenționat din greșeală.

Îmi ridic rucsacul în poală și desfac fermoarul de la buzunarul cel mai mare.

În timp ce te urmăream cum scrii numărul, m-a cuprins un entuziasm exagerat. Din fericire, tu erai prea emoționat să observi. Când am spus în sfârșit și ultima cifră — cea corectă! —, am tras un zâmbet uriaș.

În timpul ăsta, ție îți tremura mâna așa de tare, încât am crezut că o să dai greș. Iar eu nu aveam de gând să permit să se întâmple asta.

Scot harta și o despățuresc pe bancul de lucru.

Am arătat spre cifra pe care o scriai.

– Aici ar trebui să fie un șapte, am spus.

– Șapte este.

Folosesc o riglă de lemn ca să netezesc îndoiturile.

– Ah. Mă rog, atâta timp cât tu știi că este șapte...

– Știu, ai spus.

Dar l-ai tăiat oricum și ai făcut un șapte și mai tremurat.

Mi-am tras manșeta în palmă și era gata-gata să mă întind și să-ți șterg transpirația de pe frunte... cum ar fi făcut mama. Dar, din fericire, m-am abținut. Altfel nu i-ai mai fi cerut în viața ta numărul unei fete.

Mama mă strigă prin ușa laterală a garajului. Dau sonorul mai încet, pregătit să apăs „Stop” dacă se deschide.

— Da?

Până să ajung eu acasă, tu mă sunaseși deja. De două ori.

— Nu vreau să te țin din treabă — spune mama —, ci doar să știu dacă iei cina cu noi.

Mama m-a întrebat cine ești și i-am spus că avem o oră împreună. Sunai probabil doar ca să mă întrebi ceva despre teme. Și mi-a zis că exact asta ai spus și tu.

Privesc prima steluță roșie. C4. Știu unde e. Dar ar trebui oare să mă duc?

Nu-mi venea să cred. Justin, ai mințit-o pe mama.

Și totuși, de ce mă bucura așa de tare chestia asta?

— Nu, răspund. Mă duc acasă la un prieten. Pentru proiectul ăla al lui.

Pentru că am mințit amândoi la fel. Ți-o las în frigider și o încălzești mai târziu.

— Bine, zice mama. Ți-o las în frigider și o încălzești mai târziu.

Mama m-a întrebat ce oră aveam împreună și am spus că mate, ceea ce nu era tocmai o minciună. Amândoi făceam mate. Doar că nu împreună. Și nu același fel.

— Bine, a zis mama. Asta mi-a spus și el.

Am acuzat-o că nu are încredere în propria ei fiică, i-am smuls din mână bucata de hârtie cu numărul tău și am dat fuga sus.

Mă duc. La prima steluță. Dar înainte de asta, când se termină prima față a acestei casete, mă duc la Tony.

Tony nu și-a schimbat casetofonul din mașină, așa că încă mai ascultă casete. El spune că în felul ăsta controlează ce muzică ascultă. Dacă duce pe cineva cu mașina și persoana respectivă își aduce muzică, asta e. „Formatul nu e compatibil”, îi spune respectivului.

Când ai răspuns la telefon, am rostit:

— Justin? Sunt Hannah. Mi-a spus mama că m-ai sunat pentru o problemă la mate.

Tony are un Mustang vechi pe care i l-a dat frate-său, care îl are de la taică-său, care probabil îl are de la taică-său. Puține relații de dragoste din școala noastră se compară cu cea dintre Tony și mașina lui. N-am sărutat eu atâtea buze câte fete i-au dat lui papucii din cauză că erau geloase pe mașină.

Erai nedumerit, dar până la urmă ți-ai adus aminte că ai mințit-o pe mama și, ca un băiat bun ce ești, ți-ai cerut iertare.

Deși Tony nu poate fi considerat un prieten apropiat, ne-am făcut de câteva ori teme împreună, așa că știu unde stă. Și, lucrul cel mai important, are un walkman vechi la care pot asculta casete. Unul galben, cu căști subțiri de plastic, pe care sunt sigur că mi-l va împrumuta. O să iau câteva casete la mine și o să le ascult în timp ce o să mă plimb prin fostul

cartier al lui Hannah, care e la numai vreun cvartal distanță de casa lui Tony.

– *Și ia zi, Justin, ce problemă ai la mate? am întrebat.*

Nu scăpai tu cu una, cu două.

Sau poate că o să duc casetele în altă parte. Într-un loc intim. Pentru că nu le pot asculta aici. Nu că mama sau tata ar recunoaște vocea care se aude din boxe, dar am nevoie de spațiu. De spațiu ca să respir.

Și nu ai fost o clipă descumpănit. Ai spus că trenul A pleacă de la tine de acasă la 3:45 după-amiază și trenul B pleacă de la mine de acasă zece minute mai târziu.

Tu nu vedeai, Justin, dar eu chiar am ridicat mâna de parcă aș fi fost la școală, nu așezată pe marginea patului meu.

– *Eu, domnule Foley. Eu, am spus. Știu eu răspunsul.*

Când mi-ai zis pe nume — „Da, domnișoară Baker?” —, am renunțat complet la regula mamei care mă îndemna să o fac pe inabordabila. Ți-am spus că aceste două trenuri se întâlnesc în parcul Eisenhower lângă toboganul în formă de rachetă.

Oare ce vedea Hannah la el? Niciodată nu am înțeles chestia asta. Până și ea recunoaște că nu știe exact. Dar, deși e un tip nici prea-prea, nici foarte-foarte, multe fete îl plac pe Justin.

Desigur, este destul de înalt. Și poate că le intrigă. Întotdeauna se uită pe fereastră, contemplă te miri ce.

La celălalt capăt al firului a urmat o pauză lungă, Justin. Și vreau să spun o pauză luuuuuuungă.

– *Deci, când se întâlnesc trenurile? m-ai întrebat.*

– *În cincisprezece minute, am răspuns.*

Iar tu ai spus că asta era îngrozitor de mult pentru două trenuri care mergeau cu viteză maximă.

Uau. Ia-o mai încetișor, Hannah.

Știu ce gândiți cu toții. Hannah Baker este o târfă. Ups. Ați sesizat? Am spus: „Hannah Baker este.” Nu mai pot să susțin chestia asta.

Se oprește din vorbit.

Trag taburetul mai aproape de bancul de lucru. Cele două axuri ale casetofonului, ascunse în spatele unei ușițe din plastic fumuriu, rulează caseta de la un capăt la altul. Din boxe se aude un şuierat discret, un bâzâit ușor de la interferențe.

Oare la ce se gândea? În momentul ăla, oare ținea ochii închiși? Plângea? Ține degetul pe butonul de „Stop”, sperând să aibă forța necesară ca să-l apese? Ce face? Nu aud!

Vă înșelați.

În glas i se simte mânia. Aproape că tremură.

Hannah Baker nu este și nu a fost niciodată o târfa. Ceea ce atrage după sine întrebarea „Ce ați auzit voi?”

Voiam doar un sărut. Eram o fată de clasa a noua pe care nu o sărutase nimeni niciodată. Niciodată. Dar îmi plăcea un băiat, el mă plăcea pe mine și aveam de gând să-l sărut. Asta e povestea — toată povestea — pe care v-am spus-o.

Care era cealaltă poveste? Pentru că am auzit și eu ceva.

În cele câteva nopți de dinainte de întâlnirea noastră din parc, avusesem același vis. Exact același, de la un capăt la altul. Și ca să vă fac o plăcere, iată-l.

Mai întâi însă, vă explic un pic contextul.

În fostul meu oraș era un parc asemănător într-o privință cu parcul Eisenhower. Aveau amândouă racheta aia. Sunt convinsă că erau făcute de aceeași firmă, pentru că erau identice. Un bot roșu îndreptat spre cer. Bare metalice ce pleacă dinspre bot și coboară până jos, la aripioarele verzi care țin nava ridicată de la pământ. Între bot și aripioare sunt trei platforme, legate între ele prin trei scări. La etajul de sus este un volan. La cel din mijloc este un tobogan care coboară până la locul de joacă.

În multe nopți de dinainte de prima mea zi de școală aici, urcam până în vârful rachetei și-mi rezemam capul de volan. Vântul nopții ce adia printre bare mă liniștea. Închideam ochii și mă gândeam la casa noastră.

Am urcat și eu o dată acolo, numai o dată, când aveam cinci ani. Am țipat și am plâns din toți răunchii și n-am vrut să cobor pentru nimic în

lume. Dar tata era prea mare să încapă prin găurile alea. Așa că a chemat pompierii și au trimis o femeie să mă ia de acolo. Probabil că au avut multe misiuni din astea de salvare, pentru că, acum câteva săptămâni, municipalitatea și-a anunțat planurile de a demonta toboganul în formă de rachetă.

Cred că asta este motivul pentru care, în visele mele, primul meu sărut a avut loc la rachetă. Îmi amintea de inocență. Și așa voiam să fie primul meu sărut. Inocent.

Poate că de-aia nu a pus o steluță roșie și în parc. E posibil ca racheta să dispară înainte să ajungă casetele la toți cei de pe listă.

Revenind la visele mele, care au început în ziua în care te-ai apucat să mă aștepți la ușa clasei. În ziua în care am știut că mă plac.

Hannah și-a scos tricoul și l-a lăsat pe Justin să-i bage mâna în sutien. Asta. Asta am auzit eu că s-a întâmplat în noaptea aia în parc.

Dar stai puțin. De ce să fi făcut ea chestia asta în plin parc?

Visul începe cu mine în vârful rachetei, ținându-mă de volan. Este tot o rachetă din aia de la locul de joacă, nu una adevărată, dar de fiecare dată când răsucesc volanul la stânga, copacii din parc își ridică rădăcinile și fac un pas la stânga. Când trag de volan la dreapta, fac un pas la dreapta.

Apoi aud cum mă strigi de jos.

– Hannah! Hannah! Nu îți mai face de lucru cu pomii, coboară la mine.

Așa că las volanul și cobor prin gaura din platforma de sus. Dar când ajung la următoarea platformă, picioarele mi s-au făcut așa de mari, încât nu mai încap prin următoarea gaură.

Picioare mari? Pe bune? Nu că m-aș pricepe la interpretarea viselor, dar poate că se întreba dacă Justin o are mare.

Bag capul printre bare și strig:

– Am picioarele prea mari. Mai vrei să cobor?

– Îmi plac la nebunie picioarele mari, strigi la rândul tău. Coboară pe tobogan. Te prind eu.

Așa că mă așez pe tobogan și mă împing. Dar picioarele mele opun rezistență vântului și cobor prea lent. În timpul necesar să ajung jos, am remarcat că picioarele tale sunt extrem de mici, aproape inexistente.

Am zis eu!

Mergi până la capătul toboganului cu brațele întinse, pregătit să mă prinzi. Și, normal, când sar, picioarele mele uriașe nu le strivesc pe alea minuscule ale tale.

– Vezi? Suntem făcuți unul pentru celălalt, spui tu.

Apoi te apleci ca să mă săruți. Buzele tale se apropie mai mult... și mai mult... și... mă trezesc.

În fiecare noapte, timp de o săptămână, m-am trezit în același moment în care eram gata să ne sărutăm. Dar acum, Justin, urma în sfârșit să mă întâlnesc cu tine. În parcul ăla. La capătul toboganului ăla. Și urma să mă săruți ca lumea, fie că-ți plăcea, fie că nu.

Hannah, dacă ai sărutat atunci cum ai sărutat la petrecere, crede-mă, i-a plăcut.

Ți-am spus să ne întâlnim acolo în cincisprezece minute. Desigur, am spus chestia asta doar ca să mă asigur că o să ajung înaintea ta. Când soseai tu în parc, voiam să fiu în rachetă, sus în vârf, exact ca-n visele mele. Și așa s-a întâmplat... mai puțin faza cu pomii care dansau și cu picioarele ciudate.

Din punctul meu de observație din vârful rachetei, te-am văzut intrând prin capătul mai îndepărtat al parcului. Te uitai la ceas la fiecare câțiva pași și ai venit spre tobogan, privind împrejur, dar nicio clipă în sus.

Așa că am răsucit de volan cât de tare am putut ca să-l fac să zăngănească. Te-ai dat cu un pas înapoi, ți-ai ridicat privirea și m-ai strigat. Dar stai liniștit, deși voiam să-mi transform visul în realitate, nu mă așteptam să știi fiecare replică și să-mi spui să nu mă mai joc cu pomii și să cobor.

– Ajung jos imediat, am spus.

Dar mi-ai zis să stau, că urci tu la mine.

Așa că am strigat și eu.

– *Nu! Lasă-mă să mă dau pe tobogan.*

Apoi ai rostit cuvintele magice, ca în vis:

– *Te prind eu.*

Chestia asta e mai tare decât primul meu sărut. Eram în clasa a șaptea, a fost cu Andrea Williams și s-a petrecut în spatele sălii de sport, după ore. A venit la masa mea la prânz, mi-a șoptit propunerea la ureche și am avut erecție tot restul zilei.

Când s-a terminat sărutul, după trei secunde de degustat buze date cu gloss cu aromă de căpșuni, s-a întors și a rupt-o la fugă. Am aruncat o privire pe după sala de sport și am văzut două prietene de-ale ei dându-i fiecare câte o bancnotă de cinci dolari. Nu mi-a venit să cred! Buzele mele erau miza unui pariu pe zece dolari.

A fost bine sau rău? Cred că rău, am decis.

Dar de atunci încolo mi-a plăcut gloss-ul cu gust de căpșuni.

Nu m-am putut abține să nu zâmbesc în timp ce coboram scara de sus. M-am așezat pe tobogan, cu inima bătându-mi nebunește. Venise momentul. Toate prietenele mele de acasă se sărutaseră pentru prima oară în școala generală. Primul meu sărut mă aștepta la capătul toboganului, exact așa cum voiam eu. Tot ce trebuia să fac era să îmi dau drumul.

Și asta am făcut.

Știu că de fapt nu s-a întâmplat așa, dar când mă gândesc, totul se derulează cu încetinitorul. M-am împins. Am alunecat. Părul îmi flutura în spate. Ai ridicat brațele să mă prinzi. Le-am ridicat și eu ca să reușești s-o faci.

Când te-ai hotărât să mă săruți, Justin? În timp ce mergeai prin parc? Sau s-a întâmplat pur și simplu atunci când am alunecat în brațele tale?

Bun, cine vrea să știe care a fost primul meu gând când m-am sărutat pentru prima oară? Iată: Cineva a mâncat un hotdog picant.

Bună asta, Justin.

Îmi pare rău. Nu a fost chiar așa de rău, dar a fost prima chestie care mi-a trecut prin cap.

Prefer de o mie de ori gloss-ul cu gust de căpșune.

Eram așa de nerăbdătoare să aflu ce fel de sărut avea să fie, pentru că prietenele mele de acasă îmi descrieseră așa de multe feluri, dar s-a dovedit a fi genul frumos. Nu mi-ai vârât limba până în gât. Nu m-ai apucat de fund. Pur și simplu ne-am lipit buzele... și ne-am sărutat.

Atâta tot.

Stai așa. Nu derula. Nu e nevoie să dai înapoi, pentru că n-ai pierdut nimic. O să repet. E... tot... ce... s-a... întâmplat.

De ce, ați auzit voi altceva?

Îmi trece un fior pe șira spinării.

Da, eu am auzit altceva. Cu toții am auzit altceva.

Hm, aveți dreptate. S-a întâmplat ceva. Justin m-a luat de mână, am mers spre leagăne și ne-am dat în leagăn. Apoi m-a sărutat încă o dată în același fel.

Și apoi? Și apoi, Hannah? Ce s-a întâmplat apoi?

Apoi... am plecat. El a apucat-o într-o direcție, eu în alta.

Oh, scuze. Ți-ai fi dorit o chestie mai sexy, nu? Voiai să auzi cum degetele mele pline de mâncărici au început să se joace cu fermoarul lui. Voiai să auzi...

Ei bine, ce voiai să auzi? Pentru că eu am auzit așa de multe povești, încât nu știu care este cea mai răspândită. Dar știu care este cel mai puțin apreciată.

Cea adevărată.

Adevărul este cel pe care nu-l uiți.

Încă îl mai văd pe Justin înghesuit printre prietenii lui de la școală. Îmi aduc aminte că Hannah a trecut pe acolo și tot grupul s-a oprit din discuții. Și-au ferit privirea. Și după ce a trecut, au început să râdă.

Dar de ce-mi aduc aminte de chestia asta?

Pentru că am vrut să vorbesc cu Hannah de atâtea ori după petrecerea de rămas-bun a lui Kat, dar eram prea timid, mi-era prea frică. Când i-am privit în ziua aia pe Justin și pe prietenii lui, am avut sentimentul că fata asta este ceva mai mult decât știu eu.

Apoi am auzit că s-a lăsat pipăită la toboganul în formă de rachetă. Și era așa de nouă în școală, încât zvonurile au umbrat orice altceva știam eu despre ea.

Hannah nu era de nasul meu, mi-am închipuit. Era prea experimentată să se gândească măcar la mine.

Așa că îți mulțumesc, Justin. Sincer îți spun. Primul meu sărut a fost minunat. Și timp de o lună sau cât a durat relația noastră, pe oriunde mergeam, săruturile erau minunate. Ai fost minunat.

Dar apoi ai început să faci pe grozavul.

A trecut o săptămână, dar nu am auzit nimic. Până la urmă, cum se întâmplă întotdeauna, zvonurile mi-au ajuns la urechi. Și toată lumea știe că nu poți dovedi falsitatea unui zvon.

Știu. Știu la ce vă gândiți. În timp ce povesteam, mă gândeam și eu la același lucru. Un sărut? Un zvon plecat de la un sărut te-a împins să faci asta?

Nu. Un zvon plecat de la un sărut mi-a mângâiat amintirea care am sperat să fie specială. Un zvon plecat de la un sărut mi-a creat o reputație pe care alții au crezut-o și la care au reacționat. Și uneori un zvon plecat de la un sărut are efectul unui bulgăre de zăpadă.

Un zvon plecat de la un sărut este doar începutul.

Dacă vrei mai mult, întoarce caseta.

Mă întind spre casetofon, gata să apăs „Stop.”

Și Justin, iubitule, stai pe-aproape. N-o să-ți vină să crezi când o să mai apară numele tău.

Țin degetul deasupra butonului și ascult bâzâitul slab din boxe, scârțâitul înăbușit al axurilor ce derulează caseta, și aștept ca glasul ei să se audă din nou.

Dar nu se mai aude. Povestea s-a încheiat.

Când ajung la Tony, Mustangul lui este parcat lângă bordură, în fața casei. Are capota ridicată și el și taică-său stau aplecați deasupra motorului. Tony

ține o lanternă mică, în timp ce taică-său strânge ceva din măruntaiele mașinii cu o cheie fixă.

— S-a stricat ceva sau e doar de plăcere? întreb.

Tony aruncă o privire peste umăr și, când mă vede, scapă lanterna în motor.

— La naiba!

Tatăl lui se ridică și-și șterge mâinile murdare de ulei de tricoul năclăit de unsoare.

— Glumești? Întotdeauna e de plăcere. Se uită la Tony și-i face cu ochiul. E și mai distractiv când e ceva grav.

Tony se încruntă și se întinde după lanternă.

— Tată, îl mai ții minte pe Clay.

— Cum să nu? spune taică-său. Sigur. Mă bucur să te revăd.

Nu dă mâna cu mine. Și, la câtă unsoare are pe tricou, nici nu mă simt jignit.

Dar se preface. Nu-și aduce aminte de mine.

— Ah, zice tatăl lui. Chiar îmi aduc aminte de tine. Ai rămas o dată la cină, nu? Și ne-ai potopit cu „te rog” și „mulțumesc”.

Zâmbesc.

— După ce-ai plecat, mama lui Tony ne-a bătut la cap o săptămână întreagă să fim mai politicoși.

Ce pot să spun? Părinții mă plac.

— Mda, el e, confirmă Tony. Ia o cârpă ca să se șteargă pe mâini. Și ia zi, ce faci, Clay?

Repet cuvintele lui în minte. Ce fac? Ce fac? Hm, dacă tot ai întrebat, ei bine, am primit o grămadă de casete de la o tipă care s-a sinucis. Se pare că am avut și eu de-a face cu chestia asta. Nu știu sigur ce anume, așa că mă întrebam dacă îmi dai și mie walkmanul tău ca să aflu.

— Așa și-așa, răspund.

Tatăl lui mă întreabă dacă m-ar deranja să pornesc eu mașina.

— Cheile sunt în contact.

Îmi arunc rucsacul pe scaunul din dreapta și mă strecur în spatele volanului.

— Stai, stai! strigă tatăl lui. Tony, îndreaptă lumina înapoi.

Tony stă lângă mașină. Se uită la mine. Când ni se întâlnesc privirile, ni se încheșează și nu pot să mi-o desprind. Oare știe? Știe de casete?

— Tony, repetă tatăl lui. Lumina.

Tony nu se mai uită la mine și se apleacă, ținând lanterna. În spațiul dintre bord și capotă, privirea lui e îndreptată ba spre mine, ba spre motor.

Dacă apare și el pe casete? Dacă povestea lui este chiar înainte de a mea? Oare el mi le-a trimis?

Dumnezeule, o iau razna. Poate că nu știe. Poate că par vinovat și a remarcat asta. În timp ce aștept semnalul ca să pornesc mașina, privesc împrejur. În spatele locului din dreapta, pe jos, este walkmanul. Stă acolo pur și simplu. Firul de la căști este strâns răsucit în jurul aparatului. Dar ce scuză să-i servesc? De ce am nevoie de el?

— Gata, Tony, ia cheia și lasă-mă pe mine să țin lanterna, spune tatăl lui. O bâțâi prea tare.

Schimbă lanterna pe cheie și în momentul ăla înhaț walkmanul. Pur și simplu. Pe negândite. Buzunarul din mijloc al rucsacului meu e deschis, așa că-l îndes în el și trag fermoarul.

— Gata, Clay, strigă tatăl lui. Răsuțește-o.

Răsucesc cheia și motorul pornește imediat.

Prin spațiul de deasupra bordului, privesc zâmbetul tatălui lui. Nu știu ce-a făcut, dar e mulțumit.

— Un pic de reglaj e de ajuns ca s-o faci să cânte, spune aplecat deasupra motorului. Poți să o oprești, Clay.

Tony coboară capota și o închide.

— Ne vedem în casă, tată.

Tatăl lui dă din cap, ia o cutie metalică de scule de pe stradă, face ghem câteva cârpe unsuroase, apoi pornește spre garaj.

Îmi pun rucsacul pe umăr și ies din mașină.

— Mersi, spune Tony. Dacă nu apăreai tu, probabil că am fi stat aici toată noaptea.

Îmi vâr brațul prin cealaltă bretea și îmi aranjez rucsacul.

— Simțeam nevoia să ies din casă, explic. Mă călca mama pe nervi.

Tony se uită la garaj.

— Mie îmi spui? zice. Trebuie să mă apuc de teme, dar tata vrea să mai meșterească sub capotă.

Felinarul de pe stradă se aprinde cu un pâlpâit.

— Și ia zi, Clay, de ce ai venit?

Simt greutatea walkmanului în rucsac.

— Treceam pe aici și te-am văzut afară. M-am gândit să vin să te salut.

Ochii lui mă fixează un pic prea mult, așa că arunc o privire spre mașina lui.

— Mă duc la Rosie's să văd care mai e treaba, spune. Vrei să te duc cu mașina?

— Mersi, răspund, dar merg doar câteva cvartale.

Își înfundă mâinile în buzunare.

— Încotro te duci?

Doamne, sper că nu e și el pe listă. Dar dacă e? Dacă a ascultat deja casetele și știe exact ce-mi trece prin cap? Dacă știe exact unde mă duc? Sau, și mai rău, dacă n-a primit casetele încă? Dacă vor ajunge la el mai încolo, când îi vine rândul?

Dacă este așa, o să-și aducă aminte de momentul ăsta. O să-și aducă aminte că am tras de timp, că nu am vrut să-i vând pontul sau să-l avertizez.

— Nu mă duc undeva anume, răspund. Îmi vâr și eu mâinile în buzunare. Păi atunci ne vedem mâine.

Nu suflă o vorbă, mă privește doar cum mă întorc să plec. Din clipă în clipă mă aștept să strige:

— Hei! Unde mi-e walkmanul?

Dar n-o face. Plec nestingherit.

La primul colț fac dreapta și continui să merg. Aud motorul mașinii pornind și scârțâit de pietriș când cauciucurile Mustangului încep să ruleze.

Apoi bagă viteză, traversează strada în spatele meu și continuă.

Îmi dau jos rucsacul de pe umeri și-l las pe trotuar. Scot walkmanul. Desfășor firul și-mi dau căștile galbene de plastic pe după gât, apoi mi le vâr în urechi. Am în rucsac primele patru casete, probabil cu una sau două mai mult decât am timp să ascult în seara asta. Pe restul le-am lăsat acasă.

Desfac fermoarul de la buzunarul cel mai mic și scot prima casetă. Apoi o strecor în walkman, cu fața B spre exterior, și închid ușița de plastic.

Caseta 1: Fața B

Bine ai revenit. Și mersi că ai rămas să asculți și partea a doua.

Îmi vâr cu mișcări smucite walkmanul în buzunarul de la geacă și dau sonorul mai tare.

Dacă asculți caseta asta, tocmai s-a întâmplat una din două. A: Ești Justin și după ce ți-ai ascultat povestea, vrei să vezi cine urmează. Sau B: ești altcineva și aștepti să vezi dacă ți-a venit rândul.

Ei bine...

O dâră de transpirație fierbinte îmi apare de-a lungul liniei părului.

Alex Standall, e rândul tău.

O broboană de sudoare mi se prelinge pe tâmplă și mi-o șterg.

Sunt convinsă că habar n-ai de ce ești menționat aici, Alex. Probabil îți închipui că ai procedat corect, este? M-ai votat pentru titlul de „Cel mai frumos fund din clasa a IX-a”. Cum s-ar putea supăra cineva din cauza asta?

Ascultă.

Stau pe bordură cu pantofii în rigolă. Aproape de călcâi, câteva fire de iarbă se ițesc prin ciment. Deși soarele abia dacă a început să coboare după acoperișurile caselor și copaci, de o parte și de alta a drumului felinarele sunt aprinse.

Mai întâi de toate, Alex, dacă tu crezi că sunt stupidă, dacă tu crezi că sunt o fraieră care face din țânțar armăsar, care ia totul prea în serios, află

că nu te obligă nimeni să asculți. Desigur, te constrâng cu al doilea set de casete, dar cui îi pasă dacă lumea din oraș știe ce crezi tu despre fundul meu, corect?

În casele din cvartalul ăsta și într-a mea, care se află la câteva cvartale mai încolo, familiile își termină cina. Sau pun farfuriile în mașina de spălat vase. Sau se apucă de teme.

Pentru aceste familii, astă-seară totul este normal.

Aș putea înșira o întreagă listă de oameni cărora le-ar păsa. Aș putea înșira o listă de oameni cărora le-ar păsa dacă aceste casete ar ieși la iveală.

Așa că hai să începem, ce zici?

Mă chircesc mai tare, îmi cuprind picioarele și-mi las fruntea pe genunchi.

Îmi amintesc că eram la ora a doua în dimineața în care a apărut lista ta. Domnișoara Strumm, pare-se, avusese un sfârșit de săptămână super, pentru că nu se pregătise nici măcar un pic.

Ne-a pus să urmărim un documentar din ăla plicticos de-al ei. Nu-mi aduc aminte despre ce era. Dar naratorul avea un accent britanic puternic. Și știu că tot zgândăream o bucată veche de scotch lipită de banca mea, ca să nu mă ia somnul. Pentru mine, vocea naratorului nu era altceva decât zgomot de fond.

Mă rog, vocea naratorului... și șoaptele.

Când mi-am ridicat privirea, șoaptele au încetat. Ochii care mă fixau s-au ferit. Dar am văzut hârtia aia care era dată de la unul la altul. Era o singură foaie care se vântura de colo până colo pe culoare. Într-un târziu, a ajuns în spatele meu, la banca lui Jimmy Long, care a scârțâit când s-a mișcat el.

Cei care erați la oră în dimineața aia, ia spuneți, Jimmy trăgea ocheade pe deasupra scaunului meu, nu-i așa? A fost singurul lucru care mi-a trecut prin cap când a șoptit:

– Da' cum să nu?

Îmi strâng genunchii mai tare. Dobitocul ăla de Jimmy.

Cineva a șoptit:

– Ce dobitoc ești, idiotule.

M-am întors, dar eu n-aveam chef de şușoteli.

– Da' cum să nu ce?

Jimmy, care efectiv soarbe atenția fetelor, a zâmbit crispat și și-a coborât privirea spre hârtia de pe banca lui. S-a auzit iar un „idiotule” șoptit, de data asta reluat ici-colo prin întreaga clasă, de parcă nimeni nu ar fi vrut să participe și eu la glumă.

Când am văzut prima oară lista, care mi-a parvenit la ora de istorie, erau câteva nume pe care nu le-am recunoscut, ale unor eleve noi pe care nu le cunoscusem încă sau nu eram sigur că le știam bine numele. Dar lui Hannah îi știam numele. Și am râs când l-am văzut. Ce mai reputație își făcuse în așa scurt timp.

Numai acum realizez că reputația asta a ei și-a avut originile în imaginația lui Justin Foley.

Am înclinat capul ca să citesc invers titlul de pe pagină: Clasa a IX-a — Bunăciuni și nebunăciuni.

Banca lui Jimmy a scârțâit din nou când s-a lăsat pe spate și am știut că vine domnișoara Strumm, dar trebuia să-mi găsesc numele. Nu-mi păsa de ce eram pe listă. La vremea aia, nu cred că-mi păsa nici măcar pe care parte a listei eram. Chestia e că atunci când toată lumea este de acord într-o privință — una care se referă la tine —, simți fluturi în stomac. Și în timp ce domnișoara Strumm înainta pe culoar, pregătită să înșface lista înainte să-mi găsesc numele, fluturii s-au dezlănțuit definitiv.

Unde e numele meu? Unde? L-am găsit!

În ziua aia, ceva mai târziu, când am trecut pe lângă Hannah pe hol, am privit în urma ei. Și a trebuit să fiu de acord. Categoriec își merita locul în categoria aia.

Domnișoara Strumm a smuls lista, iar eu m-am întors spre fața clasei. După câteva minute, când mi-am făcut curaj să mă uit, am tras o otheadă în partea cealaltă a clasei. Cum era de așteptat, Jessica Davis părea ofticată.

De ce? Pentru că exact lângă numele meu, dar pe coloana cealaltă, era al ei.

Lovea cu creionul în caiet cu viteza cu care ar fi bătut în codul Morse și era roșie ca racul la față.

La ce m-am gândit în momentul ăla? Slavă Domnului că nu știu codul Morse.

Adevărul e că Jessica Davis este mult mai drăguță decât mine. Dacă faci o listă cu toate părțile corpului, ai să constăți că mă bate la toate categoriile.

Nu sunt de acord, Hannah. Absolut deloc.

Toată lumea știe că treaba aia cu „Cel mai nasol fund din clasa a IX-a” era o minciună. Nici măcar nu se poate considera că este o exagerare. Dar sunt sigură că nimănui nu i-a păsat de ce a aterizat Jessica pe coloana aia a listei tale, Alex.

Mă rog, nimănui în afară de tine... de mine... și de Jessica, adică trei persoane.

Și mult mai mulți o să afle, bănuiesc eu.

Poate că unii consideră că ai avut dreptate când m-ai ales. Nu prea cred. Dar uite cum stă treaba, nu cred că fundul meu, cum l-ai numit tu, a fost factorul hotărâtor. Eu cred că factorul hotărâtor... a fost răzbunarea.

Smulg firele de iarbă din rigolă și mă ridic ca să plec. O iau din loc și frec firele între degete până când le distrug de tot.

Dar scopul acestei casete nu este să discute despre motivația ta, Alex. Deși urmează și asta. Scopul casetei este să vorbească despre felul în care oamenii își schimbă atitudinea când îți văd numele pe o listă cretină. Scopul casetei este...

Face o pauză. Bag mâna în geacă și dau volumul mai tare. Desface o bucată de hârtie mototolită și o netezește.

Bun. Am studiat fiecare nume, fiecare poveste de pe casetele astea. Și ia ghici. Fiecare eveniment care figurează aici ar fi putut să nu se întâmple dacă tu, Alex, nu mi-ai fi scris numele pe lista aia. Așa de simplu.

Aveai nevoie de un nume pe care să-l treci vizavi de cel al Jessicai. Și întrucât toată lumea din școală avea o impresie greșită despre mine după micul numărul al lui Justin, eu eram alegerea perfectă, nu-i așa?

Și bulgărele de zăpadă se rostogolește în continuare. Mersi, Justin.

Lista lui Alex a fost o glumă. Una proastă, desigur. Dar habar n-avea că urma s-o afecteze în felul ăsta. Nu e corect.

Și eu? Eu ce-am făcut? Cum o să spună Hannah că au afectat-o acțiunile mele? Pentru că eu n-am nici cea mai mică idee. Și după ce o să audă lumea chestia asta, ce o să creadă când o să mă vadă? Unii, cel puțin doi, știu deja de ce sunt menționat aici. Mă văd oare cu alți ochi acum?

Nu. E imposibil. Pentru că numele meu nu are ce căuta lângă al lor. Nu ar trebui să apar pe listă. Sunt sigur.

Nu am făcut niciun rău!

Ca să revin un pic, ideea casetei nu este să discute motivul pentru care ai făcut chestia asta, Alex. Ideea este să analizeze urmările faptei tale. Mai exact, urmările pe care le-a avut asupra mea. Are legătură cu lucrurile pe care nu le-ai planificat, pe care nu le puteai planifica.

Doamne. Nu pot să cred.

II

Prima steluță roșie. Fosta casă a lui Hannah. Uite-o.

Dar nu cred.

Casa asta a mai fost o dată destinația mea. După un chef. Acum, aici trăiește un cuplu în vârstă. Și într-o noapte, cam acum o lună, soțul era cu mașina la câteva cvartale distanță și vorbea cu soția lui la telefon când a lovit o altă mașină.

Închid ochii și clatin din cap când îmi aduc aminte de lucrul ăsta. Nu vreau să văd, dar nu mă pot abține. Bărbatul era isteric. Plângea. „Trebuie s-o sun! Trebuie s-o sun pe soția mea!” Își pierduse telefonul undeva în zăpăceala accidentului. A încercat să-l folosească pe al meu ca să o sune din nou, dar ea nu-i răspundea. Era confuză, prea înspăimântată să treacă pe linia cealaltă. Voia să rămână la telefon, pe linia pe care o sunase soțul ei.

Avea inima slabă, a spus acesta. Trebuia să afle că era teafăr.

Am sunat la poliție de pe telefonul meu și i-am promis bărbatului că aveam să continui s-o sun pe soția lui. Dar mi-a spus că trebuia s-o anunț. Trebuia să știe că el era bine. Casa lor nu era prea departe.

Se adunase o mică mulțime, unii dintre oameni se îngrijeau de persoana din mașina cealaltă. Era cineva de la noi de la școală. Din ultimul an. Și era într-o stare mult mai proastă decât bătrânul. Le-am strigat câtorva să stea lângă bătrân până sosea ambulanța. Apoi am plecat în fugă spre casa lui, ca să-i liniștesc soția. Dar nu știam că, în același timp, dădeam fuga spre o casă în care locuise și Hannah mai demult.

Casa asta.

Dar de astă dată merg încet. Exact ca Justin și Zach, merg pe mijlocul drumului spre East Floral Canyon, unde două străzi se întâlnesc sub forma unui T răsturnat, exact cum l-a descris Hannah.

Perdelele de la bovindou sunt trase, pentru că s-a lăsat seara. Dar în vara de dinainte de începerea clasei a IX-a, Hannah stătuse acolo alături de Kat. Se uitau împreună pe fereastră, spre locul în care sunt eu acum, și urmăreau doi băieți care mergeau pe stradă. I-au privit cum ies de pe drum și calcă pe iarba udă, alunecă și cad grămadă unul peste altul.

Continui să merg până la canalul de scurgere și-mi apăs vârfurile pantofilor pe bordură. Calc pe iarbă și rămân pe loc. E simplu. Nu alunec și nu pot să nu mă întreb: oare dacă Justin și Zach ar fi ajuns la ușa de la intrare a lui Hannah, s-ar fi îndrăgostit de Zach în loc de Justin câteva luni mai târziu? Oare Justin ar fi dispărut din peisaj? Oare nu s-ar mai fi iscat deloc zvonurile?

Oare Hannah ar mai fi încă în viață?

Ziua în care a apărut lista ta nu a fost prea traumatizantă. Am supraviețuit. Știam că era o glumă. Și oamenii pe care i-am văzut stând pe holuri, îngrămădiți în jurul oricui avea o copie a listei, știau și ei că era o glumă. O ditamai gluma.

Dar ce se întâmplă când cineva spune că ai cel mai frumos fund din clasa a IX-a? Stai că-ți spun eu, Alex, pentru că tu nu o să afli niciodată. Le dă oamenilor — unora dintre ei — permisiunea de a te trata de parcă n-ai fi nimic mai mult decât acea parte a corpului.

Vrei un exemplu? Bine. Poziția B3 de pe hartă. Blue Spot Liquor.

E prin apropiere.

Habar n-am de ce i se spune așa, dar e la numai vreun cvartal distanță de prima mea locuință. Veneam aici ori de câte ori mi-era pofta de ceva dulce. Ceea ce înseamnă, desigur, că mergeam acolo în fiecare zi.

Blue Spot a avut întotdeauna un aer mizerabil privit de pe trotuar, așa că nu am intrat niciodată.

În 95% din timp, Blue Spot era gol, eram doar eu și bărbatul din spatele casei de marcat.

Cred că multă lume nici nu știe că se află acolo, pentru că este mic și înghesuit între alte două magazine și amândouă au fost închise de când ne-am mutat noi aici. De pe trotuar, Blue Spot seamănă cu un panou pentru reclame la țigări și alcool. Iar înăuntru? Ei bine, cam la fel.

Trec pe trotuarul din fața fostei case a lui Hannah. O alee urcă o pantă lină înainte să dispară pe sub ușa de lemn decolorată de vreme a unui garaj.

Pe un suport din sârmă atârnat deasupra părții din față a tejghelei se află cele mai bune dulciuri. În orice caz, sunt preferatele mele. Și în momentul în care deschid ușa, bărbatul bate la casa de marcat — cling, clang — chiar înainte să iau eu un baton de ciocolată, pentru că știe că niciodată nu plec cu mâna goală.

Mai demult, cineva a spus că bărbatul din spatele tejghelei are fața ca o nucă. Și așa e! Probabil e din cauză că fumează așa de mult, dar cred că nu ajută nici faptul că îl cheamă Wally².

De când a sosit, Hannah a venit la școală cu o bicicletă albastră. Parcă mi-o și imaginez. Chiar aici. Cu rucsacul în spate, coborând pe alee. Roata din față i se întoarce și pedalează pe lângă mine pe trotuar. O privesc cum străbate o lungă porțiune de trotuar, trecând pe lângă copaci, mașini parcate și case. Stau și privesc până ce imaginea ei se șterge.

Din nou.

Apoi mă întorc ușor și pornesc mai departe.

Sincer, în toată perioada cât am mers la Blue Spot, nu cred că l-am auzit pe Wally scoțând vreun cuvânt. Încerc să-mi amintesc de vreun singur „Bună” sau „Salut” sau măcar de vreun mormăit prietenesc. Dar singurul sunet pe l-am auzit vreodată de la el a fost provocat de tine, Alex.

Ce mai prieten de nădejde.

Alex! Așa e. Ieri l-a împins cineva pe hol. Cineva l-a împins pe Alex în mine. Dar cine?

În ziua aia, ca de obicei, clopoțelul de deasupra ușii a scos un clinchet când am intrat. Cling-clang! s-a auzit casa de marcat. Mi-am luat un baton de ciocolată din suportul de pe tejghea, dar n-aș putea să spun ce, pentru că nu-mi aduc aminte.

L-am prins pe Alex ca să nu cadă. L-am întrebat dacă a pățit ceva, dar m-a ignorat pur și simplu, și-a luat rucsacul și a pornit în grabă pe hol. Oare am făcut ceva ca să-l supăr? m-am întrebat. Nu-mi venea nimic în minte.

Dacă aș vrea, ți-aș putea spune numele persoanei care a intrat în timp ce eu mă scotoceam prin rucsac după bani. Chiar îmi aduc aminte. Dar era unul dintre mulții dobitoci peste care am dat de-a lungul anilor.

Nu știi, poate ar trebui să-i dau pe toți în vileag. Dar în ceea ce te privește pe tine, Alex, fapta lui — oribila și dezgustătoare a lui faptă — era doar consecința gestului tău.

În plus, are și el o casetă dedicată lui în exclusivitate...

Mă cutremur. Ce s-a întâmplat în magazinul ăla din cauza listei lui Alex?

Nu, nu vreau să știu. Și nici nu vreau să-l văd pe Alex. Nici mâine, nici poimâine. Nu vreau să-l văd nici pe el, nici pe Justin. Nici pe grăsanul de Jimmy Dobitocul. Doamne, cine mai este implicat în povestea asta?

A deschis cu forță ușa de la Blue Spot.

– Salut, Wally! a spus.

Și a vorbit cu atâta aroganță, care suna așa de natural la el. Îmi dădeam seama că nu era prima oară când vorbea în felul ăla, purtându-se

de parcă Wally ar fi fost mai prejos decât el.

– Ah, salut, Hannah, a spus el. Nu te văzusem.

Oare am menționat că stăteam lângă tejghea, vizibilă oricui din clipa în care deschidea ușa?

I-am zâmbit ușor și am găsit banii; apoi i-am pus în palma zbârcită a lui Wally. Din câte îmi dădeam eu seama, Wally nu a reacționat în niciun fel la prezența lui. Nici nu i-a căutat privirea, nici nu a tresărit, nici nu a zâmbit, așa cum mă saluta de obicei pe mine.

Merg pe trotuarul care cotește după un colț și mă îndepărtez de zona rezidențială, în drum spre Blue Spot.

Este uimitor cum se poate schimba un oraș așa de mult după ce dai un colț. Casele din spatele meu nu erau nici mari, nici luxoase. Tipice celor din clasa de mijloc. Dar sunt lipite de partea orașului care se degradează încet de ani de zile.

– Hei, Wally, fii atent la o chestie.

Îi simțeam răsuflarea chiar pe deasupra umărului.

Țineam rucsacul pe tejghea cât timp închideam fermoarul. Wally avea privirea îndreptată în jos, chiar dincolo de marginea tejghelei, aproape de talia mea, și am știut ce urma.

Mi-a dat peste fund cu palma făcută căuș. Și atunci a spus chestia aia:

– Cel mai fain fund din clasa a IX-a, Wally. E chiar aici, în magazinul tău!

Sunt câțiva tipi pe care îi văd în stare de așa ceva. De un asemenea sarcasm, de o asemenea aroganță.

M-a durut? Nu. Dar nu contează, nu-i așa? Pentru că întrebarea care se pune este următoarea: avea dreptul să facă așa ceva? Iar răspunsul, sper eu, este evident.

I-am lovit mâna rapid cu dosul palmei, mișcare pe care ar trebui s-o stăpânească fiecare fată. Și atunci Wally a ieșit din carapacea lui. Atunci Wally a scos un sunet. Gura i-a rămas închisă și nu a fost nimic mai mult decât un plescăit din limbă, dar sunetul ăla m-a surprins. Știam că pe dinăuntru Wally era un pachet de nervi.

Iat-o. Firma luminoasă a magazinului Blue Spot Liquor.

II

În acest cvartal mai sunt deschise numai două magazine: Blue Spot Liquor și Restless Video de vizavi. Blue Spot pare la fel de mizerabil ca ultima oară când am trecut pe lângă el. Până și reclamele la țigări și alcool par la fel. Ca un fototapet lipit în vitrină.

Când deschid ușa, se aude un clopoțel de alamă. Același pe care îl auzea și Hannah ori de câte ori venea să-și ia ceva dulce. În loc s-o las să se închidă în urma mea, țin marginea ușii, o împing ușor și privesc cum lovește din nou clopoțelul.

— Cu ce-ți pot fi de folos?

Fără să mă uit, știu deja că nu este Wally.

Dar de ce sunt dezamăgit? Nu am venit să-l văd pe Wally.

Întreabă din nou, un pic mai tare:

— Cu ce-ți pot fi de folos?

Nu-mi pot face curaj să mă uit spre tejghea. Nu încă. Nu vreau să mi-o închipui stând aici.

În fundul magazinului, în spatele unui perete transparent din uși, se află băuturile de la frigider. Și, deși nu mi-e sete, mă duc într-acolo. Deschid una dintre uși și-mi iau un suc de portocale, prima sticlă de plastic pe care pun mâna. Apoi merg în partea din față a magazinului și-mi scot portofelul.

De tejghea stă atârnat un suport din sârmă plin cu batoane de ciocolată. Astea îi plăceau lui Hannah.

Ochiul stâng începe să-mi zvâcnească.

— Asta e tot? întreabă.

Pun sucul pe tejghea și-mi cobor privirea în timp ce mă frec la ochi. Durerea începe undeva deasupra ochiului, dar este profundă. Dincolo de sprânceană. Ca o ciupitură cum n-am mai simțit niciodată.

— Mai sunt și altele în spatele tău, spune vânzătorul.

Probabil își închipuie că mă uit după dulciuri.

Iau un baton Butterfinger din suport și îl așez lângă suc. Pun câțiva dolari pe tejghea și îi împing spre el.

Cling-clang!

Îmi împinge și el câteva monede și observ un ecuson prins de casa de marcat.

— Mai lucrează aici? întreb.

— Wally? Vânzătorul răsuflă pe nas. În tura de zi.

Când plec, clopoțelul de alamă zăngănește.

Mi-am aruncat rucsacul pe umăr și probabil că am șoptit „Mă scuzi”, dar când am trecut pe lângă el, i-am evitat intenționat ochii.

Mă uitam la ușă, gata de plecare, când m-a apucat de încheietură și m-a răsucit.

Mi-a spus pe nume și când l-am privit în ochi, dispăruse orice urmă de amuzament.

Mi-am tras brațul, dar mă ținea strâns.

Pe partea cealaltă a străzii, firma luminoasă de la Restless Video licărește neregulat.

Știu despre cine vorbește acum Hannah. I-am mai văzut trucul ăsta cu apucatul fetelor de încheietură. Mereu îmi vine să-l înșfac de cămașă și să-l îmbrâncesc până când îi dă drumul fetei. Însă în loc de asta mă prefac de fiecare dată că n-am remarcat.

În orice caz, ce aș putea face?

Apoi dobitocul mi-a dat drumul și mi-a pus mâna pe umăr.

— Mă joc și eu un pic, Hannah. Calmează-te.

Bun, hai să analizăm ceea ce tocmai s-a întâmplat. M-am gândit la chestia asta de la Blue Spot până acasă și poate de-aia nu-mi amintesc ce marcă de baton de ciocolată mi-am cumpărat în ziua aia.

Mă așez pe bordura ciobită în față la Blue Spot, pun lângă mine sucul de portocale și țin batonul Butterfinger în echilibru pe genunchi. Nu că aș avea chef de ceva dulce.

Și atunci de ce l-am mai cumpărat? Oare pentru că Hannah avea obiceiul să cumpere dulciuri din același suport? Și ce contează lucrul ăsta? M-am dus unde indica prima steluță roșie. Și a doua. Nu trebuie să mă duc peste tot și să fac tot ce zice ea.

Mai întâi cuvintele lui, și apoi faptele.

Afirmația numărul unu: „Mă jucam și eu un pic, Hannah.”

În traducere: Fundul tău e jucăria mea. Poate îți închipui că tu ai ultimul cuvânt în privința a ceea ce se întâmplă cu fundul tău, dar nu e așa. Cel puțin nu atâta timp cât „Mă joc și eu un pic”.

Ating un capăt al batonului de ciocolată, ceea ce-l face să mi se legene pe genunchi.

Afirmația numărul doi: „Calmează-te.”

Traducere: Haide, Hannah, n-am făcut decât să te ating fără să dai semne că ai vrea să te ating. Dacă te simți mai bine așa, uite, poți să mă atingi și tu oriunde vrei.

Și acum haide să vorbim despre faptele lui.

Fapta numărul unu: m-a apucat de fund.

Interpretare: Revin și spun că tipul ăsta nu m-a mai apucat niciodată de fund. Atunci de ce a făcut-o acum? Pantalonii mei nu aveau nimic special. Nu erau excesiv de mulați. Desigur, erau destul de lăsați și probabil că mi-a zărit un pic șoldul, dar nu m-a apucat de șolduri, ci de fund.

Încep să înțeleg. Încep să-mi dau seama ce vrea să spună Hannah. Iar lucrul ăsta îmi cascadează o gaură neagră în stomac.

„Cele mai frumoase buze.” Asta era o altă categorie de pe listă.

Alex, susțin oare că lista ta i-a dat voie să mă apuce de fund? Nu. Spun că i-a oferit un pretext. Și asta era tot ce-i trebuia individului ăsta, un pretext.

Numai când a apărut lista aia am remarcat buzele Angelei Romero. Dar după aia m-au fascinat. Când o urmăream ținând un discurs la ore, habar n-aveam ce cuvinte îi ieșeau din gură. Priveam doar buzele alea cum se mișcă în sus și-n jos. Și eram fermecat când rostea lucruri precum „coastă

lunecoasă”, care, dincolo de buze, îi lăsau la vedere partea de dedesubt a limbii.

Fapta numărul doi: M-a prins de încheietură și mi-a pus mâna pe umăr.

Știi ceva, nici măcar n-o să interpretez chestia asta. O să spun doar de ce m-a iritat. Mi-a mai pus lumea mâna pe fund în viața mea, nu e mare scofală, dar de data asta s-a întâmplat pentru că altcineva mi-a trecut numele pe o listă. Și când individul ăsta a văzut că m-am supărat, și-a cerut scuze? Da' de unde! În schimb, a devenit agresiv. Apoi, la modul cel mai arogant, mi-a cerut să mă calmez. Apoi mi-a pus mâna pe umăr, de parcă m-ar fi liniștit dacă mă atingea.

Uite un pont. Dacă pui mâna pe o fată, chiar și în glumă, și ea te îmbrânțește, las-o în pace. Nu o mai atinge. Nicăieri! Încetează și gata. Atingerea nu face altceva decât s-o scârbească.

Restul corpului Angelei nu era nici pe departe așa de fascinant ca buzele ei. Nu era rău, dar pur și simplu nu era fascinant.

Apoi, vara trecută, când eram acasă la un prieten, am jucat jocul cu sticla după ce o mulțime dintre noi am recunoscut că nu-l mai jucaserăm. Și am refuzat să las jocul să se termine până când sticla răsucită de mine nu se oprea în dreptul Angelei. Sau, răsucită de ea, în dreptul meu. Când s-a întâmplat lucrul ăsta, mi-am lipit buzele agonizant de încet și de precis de ale ei.

Există oameni foarte bolnavi și săriți de pe fix, Alex — și poate că eu sunt una dintre ei —, dar ideea este că atunci când ridiculizezi oamenii, trebuie să-ți asumi răspunderea dacă alții acționează în consecință.

Mai târziu, eu și Angela ne-am giugiulit pe veranda ei din spate. Pur și simplu nu mă mai săturam de buzele alea.

Toate astea din cauza unei liste.

De fapt, nu e așa. Nu m-ai ridiculizat, nu-i așa? Numele meu apărea în coloana cu Bunăciuni. Pe al Jessicăi l-ai trecut în coloana de Nebunăciuni. Pe Jessica ai ridiculizat-o. Și aici bulgărele nostru de zăpadă prinde viteză.

Jessica, draga mea... urmezi tu.

Deschid walkmanul și scot prima casetă.

În buzunarul cel mai mic din rucsac dau de următoarea casetă. Cea cu un trei scris cu albastru în colț. O bag în walkman și închid ușița.

[2](#) În limba engleză, la nucă se spune *walnut*.

Casetă 2: Fața A

Înainte să se audă vocea lui Hannah, e o pauză.

Pas cu pas. Așa o să trecem prin asta. Un pas după celălalt.

De partea cealaltă a străzii, în spatele clădirilor, soarele continuă să coboare. Toate felinarele sunt aprinse în susul și-n josul cvartalului. Iau batonul de Butterfinger de pe genunchi și sucul de lângă mine și mă ridic.

Am terminat deja o casetă, ambele fețe, așa că stai pe aproape. Lucrurile merg mai bine sau mai rău, depinde de punctul de vedere al fiecăruia.

Aproape de ușa de la intrare în Blue Spot Liquor e un coș de gunoi, un butoi de petrol vopsit cu spray albastru. Arunc batonul Butterfinger nedesfăcut în el, căci nu-mi văd stomacul capabil să rețină ceva solid, apoi plec.

Știu că poate așa pare, dar nu am fost complet singură la începutul clasei a IX-a. Încă doi elevi de clasa a IX-a, care figurează amândoi pe lista de Mari Hituri ale lui Hannah Baker, erau noi în zonă. Alex Standall și Jessica Davis. Și, deși nu am devenit niciodată apropiați, am contat unul pe celălalt în primele săptămâni de școală.

Răsucesc capacul sucului de portocale. Fâsâie și iau o sorbitură.

Mai rămăsese o săptămână din vacanța de vară și domnișoara Antilly m-a sunat acasă, ca să vadă dacă voiam să mă întâlnesc cu ea la școală. Pentru un pic de consiliere, dat fiind că eram eleva cea nouă, a spus ea.

În cazul în care nu vă amintiți, domnișoara Antilly era îndrumătoarea elevilor cu numele de familie de la A la G. Mai târziu, în același an, s-a mutat la o școală dintr-un alt district.

Îmi aduc aminte că a fost înlocuită de domnul Porter. Se presupunea că va fi un post temporar, dar încă se mai ocupă de chestia asta. Profesor de engleză și, în același timp, consilier școlar.

Mutare nefericită, din câte o să se dovedească. Dar pe asta o rezerv pentru mai încolo.

Pe frunte îmi apare o transpirație rece. Domnul Porter? Are ceva de-a face cu povestea asta?

Lumea dimprejurul meu se clatină și se învâртеjește și mă prind de trunchiul unui copac pricăjit de pe trotuar.

Dacă mi-ar fi spus că adevăratul motiv al întâlnirii noastre era să mă prezinte altei eleve noi, nu m-aș fi dus. Dacă nu aveam nimic în comun? Sau dacă eu credeam că nu avem nimic în comun, dar ea, cealaltă elevă, credea că avem? Sau dacă era invers și eu credeam că ne puteam împrieteni, iar ea nu?

Erau atâtea lucruri care puteau merge așa de aiurea.

Îmi lipesc fruntea de scoarța netedă și încerc să-mi calmez respirația.

Dar fata cealaltă era Jessica Davis și nu era nici ea mai încântată decât mine că se afla acolo.

Ne așteptam amândouă ca domnișoara Antilly să verse o grămadă de aberații cu pretenții psihologice. Ce înseamnă și ce presupune să fii un elev extraordinar. Cum școala asta e făcută pentru cei mai buni și mai deștepți din statul ăsta. Cum avem cu toții șanse egale de a reuși dacă ne dăm silința.

Dar, în loc de asta, ne-a oferit fiecareia dintre noi o amică.

Închid ochii. Nu vreau să văd, dar este așa de limpede. Când prin școală au început să se răspândească zvonuri legate de absența inexplicabilă a lui Hannah, domnul Porter i-a întrebat pe cei din clasa noastră de ce tot auzea numele ei pe holuri. Părea neliniștit. Aproape ai fi zis că îi e rău. De parcă ar fi știut răspunsul, dar voia să-l convingă cineva de contrariu.

Apoi o fată a șoptit:

– A văzut cineva o ambulanță plecând de la ea de acasă.

În clipa în care domnișoara Antilly ne-a spus de ce ne aflam acolo, Jessica și cu mine ne-am întors una spre cealaltă. Buzele i s-au depărtat de parcă ar fi vrut să spună ceva. Dar ce-ar fi putut spune, dat fiind că eu eram chiar acolo? Se simțea descumpănită, nedumerită, mințită.

Știu că așa s-a simțit, pentru că așa m-am simțit și eu. Și nu o să uit niciodată reacția domnișoarei Antilly. Două cuvinte scurte, târăgănite:

– Sau... nu.

Strâng tare din ochi și mă străduiesc să-mi aduc aminte de ziua aia cât mai limpede posibil.

Oare durere se citea pe fața domnului Porter? Sau poate frică? A rămas pur și simplu în picioare, privind banca lui Hannah. Prin banca lui Hannah. Și nimeni nu a spus o vorbă, dar m-am uitat împrejur. Ne-am privit unul pe celălalt.

Apoi a plecat. Domnul Porter a ieșit din clasă și nu s-a mai întors timp de o săptămână.

De ce? Știa? Știa pentru că făcuse el ceva?

Și iată, din câte îmi amintesc eu, ce am spus.

Eu: Îmi pare rău, domnișoară Antilly. Pur și simplu nu m-am gândit că de-aia m-ați chemat aici.

Jessica: Nici eu. Nu aș fi venit. Vreau să spun că sunt convinsă că eu și Hillary avem lucruri în comun și sunt sigură că este o fată minunată, dar...

Eu: Mă cheamă Hannah.

Jessica: Ți-am zis Hillary, nu-i așa? Scuze.

Eu: Nu-i nimic. Dar m-am gândit că ar trebui să-mi știi numele dacă o să fim așa de bune prietene.

Și atunci am râs toate trei. Eu și Jessica aveam râsete foarte asemănătoare, ceea ce ne-a făcut să râdem și mai tare. Râsul domnișoarei Antilly nu era chiar așa de sincer... mai degrabă un râs nervos... dar era totuși un râs. A spus că nu mai încercase niciodată să împrietenească pe cineva și se îndoia că o s-o mai facă vreodată.

Dar ce să vezi. După întâlnire, Jessica și cu mine chiar am ieșit împreună.

Ce șireată ați fost, domnișoară Antilly. Ceeee șireată!

Am plecat din campus și conversația a fost la început greoaie. Dar era plăcut să am cu cine vorbi în afară de părinții mei.

Un autobuz trage lângă trotuar în fața mea. E argintiu cu dungi albastre.

Am trecut de aleea spre casa mea, dar n-am spus nimic. Nu am vrut să pun capăt conversației, dar nici nu voiam s-o invit la mine, pentru că de fapt încă nu ne cunoșteam. Așa că am continuat să mergem până am ajuns în centru. Mai târziu, am aflat că la fel făcuse și ea, a trecut de strada pe care locuia ca să stea în continuare de vorbă cu mine.

Și unde am mers? La poziția E7 de pe hartă. La Monet's Garden Café & Coffeehouse.

Ușa autobuzului se deschide cu un șuierat.

Niciuna dintre noi nu era băutoare de cafea, dar părea un loc plăcut în care să stai la palavre.

Prin ferestrele încețoșate văd că aproape toate locurile sunt goale.

Am comandat amândouă ciocolată caldă. Ea a făcut-o cu gândul că ar fi amuzant. Eu? Eu întotdeauna comand ciocolată caldă.

N-am mai mers niciodată cu autobuzul local. Niciodată nu am avut motive s-o fac. Dar se face tot mai frig și mai târziu.

II

Nu te costă nimic dacă mergi cu autobuzul noaptea, așa că urc. Trec chiar pe lângă șoferiță fără să ne adresăm vreun cuvânt. Nici măcar nu se uită la mine.

Înaintez pe culoarul central și mă închei la nasturi ca să mă feresc de frig, acordând fiecărui nasture mai multă atenție decât este necesar. Orice scuză este destul de bună ca să-mi feresc ochii de ceilalți pasageri. Știu cum trebuie că le par lor. Confuz. Vinovat. Pe cale să fiu strivit.

Aleg o banchetă în jurul căreia sunt trei sau patru locuri goale, atâta timp cât nu mai urcă nimeni. Husa albastră din vinilin este sfâșiată în mijloc

și umplutura galbenă e gata să dea pe afară. Mă mut la fereastră.

Geamul este rece, dar faptul că-mi sprijin capul de el mă ajută să mă relaxez.

Sincer, nu-mi amintesc prea bine ce ne-am spus în după-amiaza aia. Tu îți amintești, Jessica? Pentru că atunci când închid ochii, totul se petrece ca într-un fel de montaj. Râdem. Ne străduim din răputeri să nu ne vărsăm băuturile. Fluturăm din mâini în timp ce vorbim.

Închid ochii. Geamul îmi răcorește o parte a feței supraîncălzite. Nu-mi pasă unde merge autobuzul ăsta. O să merg ore în șir dacă mi se dă voie. O să stau aici și o să ascult casetele. Și poate, fără să încerc măcar, o să adorm.

Apoi, la un moment dat, te-ai aplecat peste masă.

– Cred că tipul ăla se uită la tine, ai șoptit tu.

Știam exact despre cine vorbești, pentru că mă uitasem și eu la el. Dar nu la mine se uita.

– La tine se uită, am spus.

La un concurs pe tema „cine are mai mult tupeu”, ar trebui să știți cu toții că Jessica iese învingătoare.

– Mă scuzi, i-a spus lui Alex, în caz că nu v-ați dat seama care era numele băiatului misterios, la care dintre noi te uiți?

Iar câteva luni mai târziu, după ce Hannah și Justin Foley se despart, după răspândirea zvonurilor, Alex întocmește o listă. Bunăciuni. Nebunăciuni. Dar acolo, la Monet's, nimeni n-a știut unde va duce întâlnirea aia.

Vreau să apăs butonul „Stop” al walkmanului și să derulez întreaga lor conversație. Să dau timpul înapoi și să le avertizez. Sau să le împiedic să se întâlnească.

Dar nu pot. Nu poți rescrie trecutul.

Alex a roșit. Și când spun că a roșit, mă refer la faptul că tot sângele din corp i-a urcat la cap. Iar când a deschis gura să nege, Jessica i-a tăiat macaroana.

– Nu minți. La care dintre noi te uital?

Prin ferestrele înghețate, pe lângă mine lunecă felinarele din centru și lumina neoanelor. Majoritatea magazinelor au închis deja, dar restaurantele și barurile sunt deschise.

În momentul ăla, aș fi dat oricât pentru prietenia Jessicăi. Era fata cea mai extravertită, mai sinceră și fără ocolișuri pe care o cunoscusem vreodată.

În sinea mea, i-am mulțumit domnișoarei Antilly că ne prezentase una celeilalte.

Alex a dat în bâlbâială și Jessica s-a aplecat și și-a lăsat grațioasă degetele pe masa lui.

– Uite care e faza, am văzut că te uital la noi, a spus ea. Suntem amândouă proaspăt sosite în oraș și am vrea să știm la care te uital. E important.

– Am... am auzit... ideea e... și eu sunt nou pe aici, s-a bâlbâit Alex.

Cred că eu și Jessica am spus ceva de genul:

– Oh.

Și atunci a fost rândul nostru să roșim. Bietul Alex voia doar să ia și el parte la conversația noastră. Așa că l-am lăsat. Și cred că am mai vorbit preț de încă vreo oră, poate mai mult. Eram doar trei oameni, bucuroși că nu o să-și petreacă prima zi de școală străbătând singuri holurile. Sau luând prânzul singuri. Rătăcindu-se singuri.

Nu că ar conta cine știe ce, dar unde merge autobuzul ăsta? Oare iese din orașul nostru și se îndreaptă spre un altul? Sau dă ture la nesfârșit pe străzile astea?

Poate ar fi trebuit să verific înainte să urc.

În după-amiaza aia la Monet's, ne-am simțit cu toții ușurați. În câte nopți nu adormisem îngrozită, gândindu-mă la prima zi de școală? Prea multe. Iar după faza cu Monet's? Niciuna. Acum eram entuziasmată.

Ca să știți, nu m-am gândit niciodată la Jessica sau la Alex ca la niște prieteni. Nici măcar la început, când mi-ar fi plăcut să-mi fac doi prieteni dintr-un foc.

Și știi că la fel gândeau și ei, pentru că am discutat chestia asta. Am vorbit despre foștii noștri prieteni și despre motivul pentru care deveniseră prietenii noștri. Am vorbit despre ceea ce căutam la noii prieteni de la școala cea nouă.

Dar în acele prime săptămâni, până când fiecare dintre noi a apucat-o care încotro, Monet's Garden a fost cuibul nostru. Dacă unuia dintre noi îi era greu să se integreze sau să cunoască pe cineva, mergeam la Monet's. În grădină, la masa din fund, de pe dreapta.

Nu știu exact cine a început, dar cel care avusese ziua cea mai epuizantă punea mâna în mijlocul mesei și spunea: „Piua.” Ceilalți doi puneau mâinile deasupra și se aplecau înainte. Apoi ascultam, în timp ce în mâna cealaltă țineam băuturile din care sorbeam. Eu și Jessica beam întotdeauna ciocolată caldă. Cu timpul, Alex a trecut prin tot meniul.

Am fost la Monet's doar de câteva ori, dar cred că e pe strada pe care merge acum autobuzul.

Da, eram cam dulcegi. Și îmi pare rău dacă episodul îți dă o senzație de greață. Dacă ajută cu ceva, aproape că și pentru mine este prea dulceag. Dar Monet's a umplut golul care trebuia umplut la vremea aia. Și este valabil în cazul tuturor.

Dar stai liniștit... nu a durat.

Mă mut pe banchetă înspre culoar, apoi mă ridic în autobuzul în mișcare.

Primul care a dat bir cu fugiții a fost Alex. Ne purtam prietenos când ne vedeam pe holuri, dar nu s-a întâmplat niciodată nimic mai mult de atât.

Cel puțin în cazul meu.

Ținându-mă cu mâinile de spătare, îmi croiesc drum spre partea din față a autobuzului care rulează.

Acum să trecem la noi două, la Jessica și la mine; treaba s-a schimbat destul de repede. Discuțiile au devenit simple pălăvrăgeli și nimic mai mult.

— Unde e următoarea stație? întreb. Simt cuvintele cum îmi părăsesc gâtulejul, dar sunt niște biete șoapte în comparație cu glasul lui Hannah și cu zgomotul motorului.

Șoferița mă privește în oglinda retrovizoare.

Apoi Jessica a încetat să mai meargă acolo și, deși eu m-am mai dus de câteva ori la Monet's în speranța că unul dintre ei o să treacă pe acolo, într-un final am încetat și eu să mai merg.

Până când...

— Ceilalți de aici dorm, spune șoferița. Îi privesc cu atenție buzele, ca să mă asigur că înțeleg. Pot să opresc unde vrei.

Chestia tare în legătură cu povestea Jessicăi este că mare parte se petrece într-un singur loc, ceea ce vouă, celor care căutați stelutele, vă face viața mult mai ușoară.

Autobuzul trece de Monet's.

— E bine aici, spun.

Da, prima oară am văzut-o pe Jessica în biroul domnișoarei Antilly. Dar am ajuns să ne cunoaștem mai bine la Monet's.

Îmi țin echilibrul în timp ce autobuzul încetinește și trage lângă bordură.

Și l-am cunoscut pe Alex la Monet's. Și apoi... și apoi s-a întâmplat chestia asta.

Ușa se deschide cu un huruit.

Într-o zi, la școală, Jessica a venit la mine pe hol.

– Trebuie să stăm de vorbă, a spus.

Nu a spus nici unde și nici de ce, dar știam că se referă la Monet's... și credeam că știu motivul.

Cobor scările și urc din canalul de scurgere pe bordură. Îmi rearanjez căștile și mă întorc din drum preț de o jumătate de cvartal.

Când am ajuns acolo, Jessica stătea prăvălită pe un scaun, iar brațele i se bălăbăneau pe lângă corp, de parcă ar fi așteptat o grămadă. Și poate că așa și era. Poate sperase că aveam să chiulesc de la ultima oră ca să mă întâlnesc cu ea.

Așa că m-am așezat și mi-am întins mâna spre mijlocul mesei.

– Piuu?

A ridicat o mână și a trântit o hârtie pe masă. Apoi a împins-o și mi-a întors-o ca s-o citesc. Dar nu era nevoie s-o întoarcă, pentru că prima oară citisem hârtia aia invers pe banca lui Jimmy: Bunăciuni / Nebunăciuni.

Știam în ce parte a listei eram, după părerea lui Alex. Și așa-zisa mea adversară stătea vizavi de mine. Tocmai în cuibul nostru. Al meu... al ei... și al lui Alex.

– Cui îi pasă? i-am spus. Nu are nicio importanță.

Înghit în sec. Când am citit lista aia, am dat-o mai departe pe rând fără să mă gândesc. La vremea aia, mi s-a părut destul de amuzant.

– Hannah, nu-mi pasă că te-a ales pe tine în locul meu, a spus ea.

Știam exact încotro se îndrepta conversația aia și nu aveam de gând s-o las să ne ducă în punctul ăla.

Și acum? Acum cum mi se pare?

Ar fi trebuit să iau fiecare copie pe care o găseam și să le arunc pe toate.

– Nu m-a ales pe mine în locul tău, Jessica, am spus. M-a ales pe mine ca să se răzbune pe tine și știi și tu foarte bine asta. Știa că numele meu avea să te rănească mai tare decât al oricui altcuiva.

A închis ochii și mi-a rostit numele abia șoptit.

– Hannah.

Îți mai aduci aminte, Jessica? Pentru că eu îmi aduc aminte.

Când cineva îți rostește așa numele, când nici măcar nu te privește în ochi, nu mai poți face și nici spune nimic. A luat o decizie.

– Hannah, ai spus. Știu ce se zvonește.

– Așa ceva nu poți ști, am zis.

Și poate că mă arătam prea sensibilă, dar sperasem, proasta de mine, că zvonurile o să ia sfârșit odată ce ne mutam aici. Sperasem că am lăsat zvonurile și bârfele în urmă... definitiv.

– Auzi zvonuri, dar nu poți ști dacă sunt adevărate, am spus.

Și iar mi-ai rostit numele.

– Hannah.

Da, știam ce se zvonește. Și ți-am jurat că nu mă întâlnisem nici măcar o dată cu Alex în afara școlii. Dar nu ai vrut să mă crezi.

Și de ce m-ai crede? De ce nu ar crede cineva un zvon care seamănă așa de bine cu unul mai vechi? Ia zi, Justin? De ce?

Se poate ca Jessica să fi auzit multe zvonuri despre Alex și Hannah. Dar niciunul dintre ele nu era adevărat.

Pentru Jessica era mai simplu să mă vadă ca pe o fată rea, nu ca pe fata de care se apropiase la Monet's. Era mai simplu de acceptat. Mai simplu de înțeles.

Ea simțea nevoia ca zvonurile să fie adevărate.

Îmi aduc aminte că o mulțime de tipi glumeau cu Alex în vestiar:

– Ala-bala-porto-Hannah.

Și apoi cineva l-a întrebat:

– Te joci cu portocala lui Hannah?

Toată lumea știa la ce se referă.

Când s-a mai liniștit zarva, am rămas numai eu și Alex. Am simțit în adâncul meu o ușoară gelozie. De la petrecerea de rămas-bun a lui Kat încoace, nu mi-o puteam scoate din minte pe Hannah. Dar nu reușeam să-mi fac curaj să întreb dacă era adevărat ce se spunea. Pentru că dacă era, nu voiam să aud.

În timp ce-și strângea șireturile și fără să mă privească, Alex a respins zvonul.

– Ca să știi.

– Bine, am spus. Bine, Jessica. Îți mulțumesc că m-ai ajutat în primele săptămâni de școală. A însemnat foarte mult pentru mine. Și îmi pare rău că Alex ne-a stricat chestia asta cu lista aia stupidă a lui, dar asta e.

Și i-am spus că știam totul despre relația lor. În prima zi la Monet's, chiar se uitase la una dintre noi. Și nu fusesem eu aia. Da, eram geloasă din cauza asta. Și dacă asta o ajuta să treacă peste fază, acceptam să mă învinovățească pe mine pentru că ei doi se despărțiseră. Dar nu era adevărat!

Ajung la Monet's.

Doi tipi stau afară, sprijiniți de zid. Unul fumează o țigară și celălalt e înfodolit bine în haină.

Dar Jessica a înțeles doar că-mi recunosc vina.

S-a ridicat lângă scaun, fulgerându-mă cu privirea, și s-a răsucit.

Spune-mi, Jessica, ce anume ai vrut să-mi faci? Să-mi dai un pumn sau să mă zgârii? Pentru că eu am simțit că voiai să le faci pe amândouă, de parcă nu ai fi putut să te decizi.

Și cum mi-ai zis? Nu că ar conta, dar ca să știu și eu. Pentru că eram prea ocupată să ridic mâna și să bag capul la cutie — dar m-ai nimerit — și nu am auzit ce mi-ai spus.

Cicatricea aia mică de deasupra sprâncenei pe care ați văzut-o cu toții e în forma unghiei Jessicăi... pe care am scos-o chiar eu.

Am remarcat cicatricea acum câteva săptămâni. La petrecere. Un mic cusur pe o față drăguță. Și i-am spus ce drăguță era.

Câteva minute mai târziu, au apucat-o pandaliile.

Sau poate că tu nu ai văzut-o. Dar eu o văd în fiecare dimineață când mă pregătesc de școală.

– Bună dimineața, Hannah, îmi zice.

Și în fiecare noapte când mă pregătesc de culcare.

– Somn ușor.

Împing ușa grea din lemn și sticlă de la Monet's. Aerul cald dă năvală afară și mă înșfacă și toată lumea se întoarce, supărată pe cel care a lăsat frigul să se strecoare înăuntru. Intru pe furiș și închid ușa în urma mea.

Dar este mai mult decât o zgârietură. Este un pumn în stomac și o palmă pe față. E un cuțit înfipt în spate, pentru că ai preferat să crezi un zvon inventat decât adevărul pe care tu îl cunoșteai.

Jessica, draga mea, chiar aș vrea să știu dacă te-ai deranjat să vii la înmormântarea mea. Și dacă da, ai remarcat cicatricea pe care mi-ai făcut-o?

Și voi, ceilalți, voi ați observat cicatricile pe care mi le-ați făcut?

Nu. Probabil că nu.

N-a fost posibil.

Pentru că majoritatea nu se pot vedea cu ochiul liber.
Pentru că nu a avut loc nicio înmormântare, Hannah.

Caseta 2: Fața B

În cinstea lui Hannah, ar trebui să comand o ciocolată caldă. La Monet's este servită împreună cu bezele mici care plutesc pe deasupra. Este singura cafea din câte cunosc care face chestia asta.

Dar când mă întreabă fata, spun cafea, pentru că sunt zgârcit. Ciocolata caldă costă cu un dolar în plus.

Îmi împinge o cană goală pe tejghea și-mi arată spre barul cu autoservire. Îmi torn frișcă degresată cât să acopăr fundul căni. Restul îl umplu cu Hairy Chest Blend, pentru că pare să fie plin de cafeină și poate reușesc să stau treaz până târziu ca să termin casetele.

Cred că trebuie să le termin, să le termin chiar în noaptea asta.

Dar oare ar trebui? Într-o noapte? Sau ar trebui să caut povestea mea, s-o ascult, apoi doar suficient din următoarea casetă ca să aflu cui trebuie să i le dau mai departe?

— Ce ascuți?

E fata din spatele tejghelei. Acum stă lângă mine, înclină recipientele din oțel inoxidabil cu frișcă degresată, lapte cu un conținut scăzut de grăsime și lapte de soia. Se uită să vadă dacă sunt pline. Câteva dungă negre, parte dintr-un tatuaj, îi încep de la guler și îi dispar în părul tuns scurt, băiețește.

Cobor privirea spre căștile galbene care îmi atârnă pe după gât.

— Niște casete.

— Casete audio? Ia recipientul cu lapte de soia și și-l sprijină de abdomen. Interesant. Cineva cunoscut?

Clatin din cap și las să cadă trei cuburi de zahăr în cafea.

Cuibărește recipientul cu lapte de soia în brațul celălalt, apoi îmi întinde mâna.

— Am fost colegi de școală acum doi ani. Te cheamă Clay, nu?

Pun cana pe masă, apoi îmi strecor mâna într-a ei. Are palma caldă și moale.

— Am făcut un curs împreună, spune ea, dar nu am vorbit prea mult.

Îmi pare un pic cunoscută. Poate că are părul aranjat altfel.

— Nu m-ai putea recunoaște, adaugă ea. M-am schimbat mult din liceu. Dă peste cap ochii machiați puternic. Slavă Domnului.

Îmi vâr în cafea o paletică de lemn și amestec.

— Ce curs era?

— Atelier de tâmplărie.

Tot nu-mi amintesc de ea.

— M-am ales doar cu așchii de la ora aia, spune ea. Ah, și am făcut o banchetă pentru pian. Încă nu am pian, dar măcar am bancheta. Îți aduci aminte ce ai făcut tu?

Amestec în cafea.

— Un suport pentru condimente.

Frișca se topește și cafeaua capătă o nuanță de cafeniu-deschis, iar la suprafață se ridică mai multe granule de zaț.

— Dintotdeauna am crezut că ești tipul cel mai de treabă, spune ea. Toată lumea credea asta la școală. Cam tăcut, dar nu-i nimic. Pe vremea aia, lumea credea că vorbesc prea mult.

Un client de la tejghea își drege glasul. Ne uităm amândoi la el, dar el nu-și ia privirea de la lista cu băuturi.

Se întoarce spre mine și ne dăm iar mâna.

— Poate ne mai vedem când avem mai mult timp să stăm de vorbă.

Apoi trece înapoi în spatele tejghelei.

Ăsta sunt eu. Clay, băiatul de treabă.

Oare ar spune la fel dacă ar asculta casetele astea?

Mă duc în fundul cafenelei Monet's, spre ușa închisă care duce în curtea interioară. Pe drum, văd mese la care stau oameni cu picioarele întinse sau cu scaunul lăsat pe spate, formând un obstacol ce mă imploră parcă să-mi răstorn băutura.

O picătură de cafea caldă mi se varsă pe deget. O privesc cum mi se prelinge pe încheieturi și cade pe podea. Frec pata cu botul pantofului până dispare. Și îmi aduc aminte că astăzi, mai devreme, lângă magazinul de încălțăminte, am privit o foaie de hârtie cum cade.

După sinuciderea lui Hannah, dar înainte să primesc cutia de pantofi, m-am trezit de multe ori că trec pe lângă magazinul de încălțăminte al mamei și tatălui lui Hannah. Din pricina magazinului ăla venise în primul rând în oraș. După treizeci de ani în branșă, proprietarul magazinului voia să vândă și să iasă la pensie. Iar părinții lui Hannah căutau să se mute.

Nu știu exact de ce am trecut pe acolo de atâtea ori. Poate că eram în căutarea unei legături cu ea, o legătură în afara școlii, și a fost singura modalitate care mi-a trecut prin cap. Căutam răspunsuri la întrebări pe care nu știam cum să le pun. Despre viața ei, despre tot.

Nu aveam habar că aceste casete o să-mi explice tot.

Ziua de după ce s-a sinucis a fost prima oară când m-am trezit că stau lângă magazinul lor, în fața ușii de la intrare. Luminile erau stinse. Pe o foaie de hârtie prinsă în vitrina din față era scris „Vo deschide curând” cu o cariocă groasă, neagră.

Fusese scrisă în grabă, mi-am imaginat eu. Uitaseră să pună „m”-ul.

Pe ușa din sticlă, un curier lăsase un bilețel adeziv. Din lista de opțiuni era bifat „Revenim mâine”.

Câteva zile mai târziu, m-am întors. Pe geam erau lipite și mai multe bilețele.

Astăzi, când mă întorceam de la școală, am mai trecut o dată pe la magazin. În timp ce citeam datele și notele de pe fiecare bucată de hârtie, cea mai veche s-a desprins și a căzut fluturând, aterizând lângă pantoful meu. Am luat-o de pe jos și m-am uitat pe ușă după bilețelul cel mai recent. Apoi am ridicat un colț și l-am lipit pe cel mai vechi dedesubt.

O să se întoarcă în curând, m-am gândit. Probabil că au dus-o acasă s-o înmormânteze. În orașul în care au stat înainte. Spre deosebire de bătrânețe și de cancer, nimeni nu anticipează o sinucidere. Pur și simplu au plecat fără a avea șansa de a pune lucrurile la punct.

Deschid ușa curții interioare de la Monet's, atent să nu mai vărs din cafea.

Împrejurul grădinii, pentru a menține o atmosferă relaxată, luminile sunt discrete. Fiecare masă, inclusiv cea a lui Hannah, din colțul îndepărtat, este ocupată. La ea stau trei tipi cu șepci pe cap, aplecați deasupra unor manuale și caiete de notițe, dar niciunul dintre ei nu vorbește.

Intru iar și mă așez la o masă mică din apropierea unei ferestre. Dă spre grădină, dar masa lui Hannah este ascunsă de o coloană din cărămidă plină de iederă.

Inspir adânc.

Pe măsură ce poveștile se derulează una câte una, mă simt ușurat că numele meu nu este menționat. Apoi mă încearcă teama de ceea ce nu a spus încă, de ceea ce o să dezvăluie când o să-mi vină rândul.

Căci îmi vine și mie rândul. Știu asta. Și vreau să termin odată.

Ce ți-am făcut eu, Hannah?

În timp ce-i aștept primele cuvinte, privesc pe fereastră. E mai întuneric afară decât aici. Când îmi retrag privirea și focalizez, îmi văd propria reflexie în oglindă.

Și-mi feresc ochii.

Mă uit în jos, la walkmanul de pe masă. Încă nu se aude niciun zgomot, dar butonul de pornire este apăsat. Poate că nu am băgat bine caseta.

Așa că apăs pe „Stop”.

Apoi din nou pe „Play”.

Nimic.

Îmi plimb degetul pe butonul de volum. Zgomotele de fundal din căști devin mai puternice, așa că îl reduc din nou. Și aștept.

Șșt!... dacă vorbești în bibliotecă.

Glasul ei e șoptit.

Șșt!... la cinematograful sau la biserică.

Ascult cu mai multă atenție.

Uneori nu e nimeni primprejur care să-ți spună să faci liniște... să faci într-adevăr liniște. Uneori trebuie să faci liniște când ești singur. Ca mine, acum.

Șșt!

La mesele aglomerate care umplu restul încăperii, oamenii vorbesc. Dar singurele cuvinte pe care le înțeleg sunt cele ale lui Hannah. Celelalte cuvinte se reduc la un zgomot înăbușit de fond, întrerupt din când în când de un râs ascuțit.

De exemplu, ar fi bine să faci liniște, într-adevăr liniște, dacă ai de gând să tragi cu ochiul. Căci ce te faci dacă te aude?

Răsuflu. Nu e rândul meu. Nu încă.

Dacă a... dacă am... aflat?

Ce să vezi, Tyler Down? Am aflat.

Mă las pe speteaza scaunului și închid ochii.

Mi-e milă de tine, Tyler. Pe bune. Toți ceilalți de pe casetele astea, de până acum, probabil că se simt un pic ușurați. Ei s-au dovedit a fi mincinoși, nesimțiți sau niște instabili care își varsă nervii pe ceilalți. Dar povestea ta, Tyler... cam dă fiori.

Iau prima sorbitură din cafea.

Tyler a tras cu ochiul? N-am știut.

Și mă simt și eu un pic ciudat să povestesc chestia asta. De ce? Pentru că încerc să mă apropiu mai tare de tine, Tyler. Încerc să-ți înțeleg entuziasmul de a te holba pe fereastra de la dormitorul cuiva. De a urmări

pe cineva care nu știe că este urmărit. De a încerca să-l surprinzi pe cale să...

Ce încercai să mă surprinzi făcând, Tyler? Și ai fost dezamăgit? Sau plăcut surprins?

Bun, ridicăți mâinile, vă rog. Cine știe unde sunt?

Pun cafeaua pe masă, mă aplec în față și încerc să mi-o imaginez în timp ce înregistrează chestia asta.

Unde este?

Cine știe unde stau acum?

Apoi înțeleg și clatin din cap, rușinat de rușinea lui.

Dacă ați spus „la fereastra lui Tyler”, aveți dreptate. Este poziția A4 pe harta voastră.

Tyler nu este acasă în momentul ăsta... dar sunt părinții lui. Și sper sincer să nu iasă. Din fericire, chiar sub fereastra lui este un tufiș înalt și des, ca la fereastra mea, așa că mă simt destul de în siguranță.

Tu cum te simți, Tyler?

Nu-mi pot imagina cum s-a simțit el când a trimis casetele astea prin poștă. Știind că-și dezvăluie secretul lumii întregi.

În seara asta are loc o întâlnire a celor care se ocupă de anuarul școlii, ceea ce știu că implică o cantitate importantă de pizza și de bârfe. Așa că știu că n-o să te întorci acasă înainte să se lase întunericul. Ceea ce, în calitate de voyeur amator, apreciez foarte mult.

Așa că îți mulțumesc, Tyler. Îți mulțumesc că îmi ușurezi așa de tare treburile.

Oare când Tyler a auzit chestia asta, stătea aici, la Monet's, și încerca să pară calm, transpirând însă abundant? Sau stătea întins în pat și se holba la fereastră?

Hai să aruncăm o privire înainte să ajungi acasă, ce zici? E lumină pe hol, așa că văd înăuntru destul de bine. Da, văd exact ce m-am așteptat, peste tot zace aparatură de filmat.

Ce mai colecție ai aici, Tyler. Câte un obiectiv pentru fiecare ocazie.

Inclusiv pentru vedere nocturnă. Tyler a câștigat un concurs statal cu obiectivul ăla. Locul întâi la categoria umoristică. Un bătrân care își plimbă câinele noaptea. Câinele s-a oprit să urineze pe un copac și Tyler i-a făcut o poză. Vederea nocturnă i-a dat aspectul unei raze laser verde care țâșnește dintre picioarele din spate ale câinelui.

Știu, știu. Parcă te și aud.

– Sunt pentru anuarul școlii, Hannah. Eu surprind în imagini viața elevilor.

Și sunt convinsă că de-aia nu i-a deranjat pe părinții tăi să cheltuiască atâtia bani. Dar este oare singura întrebuintare a chestiilor astea? Ca să le faci instantanee elevilor?

Ah, da, ca să le faci instantanee elevilor.

Înainte să vin aici, am căutat „instantaneu” în dicționar. Este unul dintre cuvintele alea cu multe definiții, dar e una foarte potrivită. Și iat-o, am memorat-o ca să-ți fac o plăcere: „fotografie obținută printr-o expunere de foarte scurtă durată”.

Spune-mi, Tyler, în nopțile alea în care ai stat la fereastra mea, am fost suficient de spontană pentru instantaneul tău? M-ai surprins în toată naturalețea, spontaneitatea...

Stai așa. Ați auzit chestia asta?

Mă îndrept și îmi sprijin coatele pe masă.

Se apropie o mașină pe drum.

Îmi acopăr ambele urechi cu mâinile.

Tu ești, Tyler? Sunt sigură că se apropie. Și uite farurile.

Aud și eu, în paralel cu glasul lui Hannah. Motorul.

Inima mea categoric crede că ești tu. Doamne, ce-mi mai bate. Mașina cotește pe alee.

Dincolo de vocea ei, cauciucurile străbat pavajul. Motorul merge în gol.

Tu ești, Tyler. Tu ești. Nu ai oprit motorul, așa că o să continui să vorbesc. Da, este palpitant. Mda, chestia asta are farmec.

Când a auzit asta, probabil că i s-a părut înspăimântător. Și să știe că nu este singurul a fost iadul pe pământ.

Bun, ascultătorilor, gata? Portiera... și...

Șșt!

O pauză lungă. Răsuflarea ei este ușoară. Stăpânită.

Este trântită o portieră. Chei. Pași. O altă ușă este descuiată.

Bun, Tyler. Îți ofer un comentariu detaliat. Ești în casă, cu ușa închisă. Fie ești cu mama și cu tata, le spui că totul a mers extraordinar și că ăsta o să fie cel mai tare anuar din toate timpurile, fie că nu a fost destulă pizza și mergi direct în bucătărie.

În timp ce așteptăm, o să derulez și o să le spun tuturor cum a început povestea. Și dacă greșesc cronologia, Tyler, caută-i pe ceilalți de pe casetele astea și spune-le că ai început să tragi cu ochiul cu mult înainte să te prind eu.

Așa o să faci, nu? Așa o să faceți cu toții? O să umpleți voi spațiile goale? Pentru că orice poveste pe o care o spun lasă așa de multe întrebări fără răspuns.

Fără răspuns? Aș fi răspuns la orice întrebare, Hannah. Dar nu m-ai întrebat niciodată.

De exemplu, de când mă pândeai, Tyler? De unde ai știut că săptămâna aia părinții mei erau plecați din oraș?

În loc să pui întrebări, în noaptea aia, la petrecere, ai început să țipi la mine.

Bun, e vremea pentru o confesiune. Regula la mine acasă când părinții mei sunt plecați este că nu am voie să ies cu un tip. Au sentimentul, deși nu au curajul să spună, că o să-mi placă prea tare întâlnirea și că o să-l invit pe băiat să intre.

În poveștile anterioare, v-am explicat că zvonurile pe care le-ați auzit cu toții despre mine nu sunt adevărate. Și așa și este. Dar niciodată nu am pretins că aș fi cuminența întruchipată. Am ieșit cât erau părinții mei plecați, dar numai pentru că puteam fi plecată cât voiam eu. Și din câte știi, Tyler, în noaptea în care a început toată povestea asta, băiatul cu care am

ieșit m-a condus până la ușa de la intrare. A rămas acolo cât mi-am scos cheile ca să descui ușa... apoi a plecat.

Mi-e teamă să mă uit, dar mă întreb dacă lumea din Monet's mă privește. Își dau seama oare după reacțiile mele că nu ascult muzică?

Sau poate că nu a remarcat nimeni. De ce ar remarca, în fond? De ce le-ar păsa lor ce ascult eu?

Lumina din dormitorul lui Tyler este încă stinsă, așa că fie poartă o discuție detaliată cu părinții lui, fie încă îi e foame. Bine, facem cum vrei tu, Tyler. O să continui să vorbesc despre tine.

Sperai că o să-l invit pe tip în casă? Sau chestia asta ți-ar fi stârnit gelozia?

Amestec în cafea cu bețișorul de lemn.

Indiferent de situație, după ce am intrat în casă — singură! —, m-am spălat pe față și pe dinți. Și în momentul în care am intrat la mine în cameră... Clic.

Știm cu toții sunetul pe care îl scoate un aparat de fotografiat în acțiune. Chiar și cele digitale îl mai scot din motive de nostalgie. Și întotdeauna țin fereastra deschisă, patru-cinci centimetri, ca să intre aer curat. Așa mi-am dat seama că e cineva afară.

Dar am respins gândul. Era prea înfiorător să recunosc față de mine însămi încă din prima noapte de concediu a părinților mei. Nu făceam decât să mă bag singură în sperieți, am spus. Mă obișnuiam cu singurătatea.

Totuși, nu eram așa de fraieră încât să mă schimb în fața ferestrei. Așa că m-am așezat pe pat. Clic.

Ce idiot mai ești, măi Tyler. În școala generală, unii credeau că ești retardat. Dar nu era așa. Erai pur și simplu idiot.

Sau poate că nu a fost un clic, mi-am spus. Poate că a fost un scârțâit. Patul meu are o ramă de lemn care scârțâie un pic. Asta a fost. Trebuie să fi fost un scârțâit.

M-am acoperit cu păturile și m-am dezbrăcat sub ele. Apoi am luat pe mine pijamaua, făcând totul cât de lent posibil, de teamă ca nu cumva cel

care era afară să-mi mai facă o poză. În fond, nu știam exact ce-l excita pe un voyeur.

Dar stai un pic, încă o fotografie o să dovedească faptul că era aici, corect? Apoi puteam suna la poliție și...

Dar adevărul e că nu știam ce să sper. Părinții mei nu erau acasă. Eram singură. Mi-am închipuit că era cel mai bine să-l ignor. Și, deși era afară, mi-era prea teamă de ce s-ar putea întâmpla dacă mă vedea cum mă întind după telefon.

Stupid? Da. Dar avea logică? Da... la momentul ăla.

Ar fi trebuit să suni la poliție, Hannah. Lucrul ăsta ar fi putut opri bulgărele de zăpadă să mai prindă viteză. Cel despre care tot vorbești tu.

Cel care a trecut peste noi toți.

Și de ce i-a fost așa de ușor lui Tyler să vadă la mine în cameră în primul rând? Asta vă întrebați? Întotdeauna dorm cu transperantele ridicate?

Bună întrebare, voi ăia care dați vina pe victimă. Dar nu era așa de simplu. Transperantele erau trase exact cât îmi plăcea mie. În nopțile senine, când stăteam cu capul pe pernă, puteam adormi privind stelele. Și în nopțile în care era furtună, puteam privi fulgerul cum luminează norii.

Am făcut și eu chestia asta, am adormit privind afară. Dar de la etaj nu trebuie să-mi fac griji că m-ar vedea lumea.

Când a aflat tata că țin transperantele ridicate, chiar și parțial, s-a dus pe trotuar ca să se asigure că nu mă vede nimeni de pe stradă. Și nu mă vedea nimeni. Așa că a venit dinspre trotuar și a traversat curtea până la fereastra mea. Și ce a descoperit? Că dacă acel cineva nu era foarte înalt și nu stătea chiar în dreptul ferestrei, ridicându-se pe vârfuri, nu mă vedea.

Ia zi, cât timp ai stat așa, Tyler? Trebuie să fi fost destul de incomod. Și dacă erai dornic să treci prin tot chinul ăla doar ca să-mi arunci mie o otheadă, sper că măcar te-ai ales cu ceva din asta.

S-a ales cu ceva, dar nu cu ce voia el, ci cu asta.

Dacă aș fi știut la vremea aia că e Tyler, dacă m-aș fi strecurat pe sub transperante și m-aș fi uitat ca să-i văd fața, aș fi fugit afară și l-aș fi făcut

să se simtă ca naiba.

De fapt, acum vine partea cea mai interesantă a...

Stai un pic! Uite că apari. Păstrăm povestea pentru mai târziu.

Îmi împing cana cu cafea, nici măcar pe jumătate băută, spre capătul celălalt al mesei.

Hai să vă descriu vouă, celorlalți, fereastra lui Tyler. Transperantele sunt trase până jos, dar văd totuși înăuntru. Sunt din bambus sau din imitație de bambus și între bețe sunt spații de diferite dimensiuni. Dacă stau pe vârfuri, ca Tyler, ajung la un spațiu destul de vast și văd înăuntru.

Bun, aprinde lumina și... închide ușa. Stă... stă pe pat. Își scoate pantofii și... acum șosetele.

Scot un geamăt. Te rog, nu face vreo prostie, Tyler. E camera ta, poți face acolo ce vrei tu, dar nu te mai face de râs.

Poate ar trebui să-l avertizez. Să-i dau șansa de a se ascunde. Să se dezbrace sub cuvertură. Poate ar trebui să bat ușor în fereastră. Sau să lovesc sau să dau cu piciorul în zid. Poate ar trebui să-l fac să simtă aceeași paranoia pe care mi-a provocat-o el.

Vorbește din ce în ce mai tare. Oare vrea să fie surprinsă?

În fond, de-aia sunt aici, nu? Ca să mă răzbun?

Nu. Răzbunarea ar fi fost un lucru distractiv. Răzbunarea mi-ar fi oferit o oarecare satisfacție, într-un mod ciudat. Dar chestia asta, faptul că stau la fereastra lui Tyler, nu-mi dă nicio satisfacție. M-am hotărât.

Și atunci de ce? De ce am venit aici?

Ei bine, ce-am zis eu? Tocmai am spus că nu am venit pentru mine. Și dacă dați casetele mai departe, doar voi, cei de pe listă, veți auzi ce spun eu. Și atunci de ce am mai venit?

Spune-ne. Te rog, Hannah. Spune-mi de ce ascult povestea asta? De ce eu?

Nu am venit să te urmăresc, Tyler. Stai liniștit. Nu-mi pasă ce faci. De fapt, acum nici măcar nu mă uit la tine. Stau cu spatele lipit de zid și mă uit pe stradă.

Este genul ăla de stradă cu pomi de o parte și de alta, iar crengile lor se întâlnesc sus, ca vârful unor degete ce se ating. Pare poetic, nu? Am scris chiar și o poezie mai demult despre străzi precum asta, ca în poezioara mea preferată din copilărie: Avion cu motor, ia-mă și pe mine-n zbor... bla, bla, bla.

Unul dintre voi chiar a citit poezia pe care am scris-o eu. Dar vorbim mai târziu despre chestia asta.

Nici acum nu e vorba de mine. Eu nici măcar n-am știut că Hannah scria poezii.

Dar acum vorbesc despre Tyler. Și sunt încă pe strada lui Tyler. Pe strada lui întunecoasă și pustie. Atât că nu știe că mă aflu aici... deocamdată. Așa că hai să terminăm odată cu chestia asta înainte să se ducă la culcare.

La școală, a doua zi după ce Tyler mi-a făcut vizita aia la fereastră, i-am spus unei fete care stătea în fața mea ce se întâmplase. Fata asta este renumită pentru capacitatea ei de a asculta și pentru compasiunea ei și aveam nevoie de un om căruia să-i fie frică pentru mine. Voiam pe cineva care să-mi confirme temerile.

Ei bine, categoric nu a fost persoana nimerită pentru treaba asta. Fata asta are ceva ciudat, ceva ce foarte puțini dintre voi cunosc.

– Un voyeur? a întrebat ea. Adică unul pe bune?

– Așa cred, i-am spus.

– Întotdeauna m-am întrebat cum ar fi, a spus ea. E destul de... nu știu... sexy să te pândească un voyeur.

Categoric e dusă. Dar cine e?

Și ce-mi pasă mie?

A zâmbit și a ridicat dintr-o sprânceană.

– Crezi că o să mai vină?

Sincer, niciodată nu mi-a trecut prin cap că ar putea să mai vină. Dar acum chestia asta mă băga în sperieți.

– Și dacă mai vine? am întrebat.

– Atunci va trebui să-mi povestești și mie, a spus ea.

Apoi s-a întors, punând capăt discuției noastre.

Trebuie să vă spun că nu am umblat niciodată cu fata asta. Am avut multe cursuri opționale comune, eram drăguțe una cu cealaltă la ore și uneori stabileam să ieșim împreună, dar niciodată nu am trecut la fapte.

Asta, m-am gândit eu, era o ocazie extraordinară.

Am bătut-o pe umăr și i-am spus că părinții mei erau plecați din oraș. I-ar plăcea să vină la mine și să prindă un voyeur în acțiune?

După ore, m-am dus cu ea acasă să-și ia lucrurile. Apoi a venit la mine. Întrucât era în timpul săptămânii și probabil că avea să fie plecată până târziu, le-a spus părinților ei că lucram la un proiect pentru școală.

Dumnezeule. Chiar toată lumea recurge la scuza asta?

Ne-am terminat temele la masa din sufragerie și așteptam să se întunece. Mașina ei era parcată în față, drept momeală.

Două fete. Irezistibil, nu-i așa?

Mă foiesc un pic pe scaun.

Am mers în dormitorul meu și ne-am așezat turcește pe pat, față în față, și am discutat despre tot ce ne-a trecut prin minte. Ca să prindem voyeurul știam că trebuia să vorbim în șoaptă. Trebuia să auzim primul... Clic.

I-a căzut fața. Nu i-am văzut niciodată atâta fericire în priviri.

Mi-a șoptit să continui să vorbesc.

– Prefă-te că nu ai auzit. Continuă să te prefaci.

Am dat din cap.

Apoi și-a dus mâna la gură și a improvizat:

– Dumnezeule! Unde l-ai lăsat să te mângâie?

Am „bârfit” preț de câteva minute și încercam să ne înăbușim râsetele nejustificate, genul care ne-ar fi dat de gol. Dar clicul s-a oprit și începeau să ni se termine rezervele de bârfe.

– Știi ce mi-ar prinde bine? a întrebat. Un masaj ca lumea la spate.

– Ești diabolică, i-am șoptit.

Mi-a făcut cu ochiul, apoi s-a ridicat în genunchi și și-a întins brațele în față, ca o pisică, până când a ajuns la capătul patului. Clic.

Sincer, sper că ai ars sau ai șters fotografiile alea, Tyler. Pentru că dacă ies la iveală, chiar dacă nu e vina ta, nu-mi place să mă gândesc la ce ți s-ar putea întâmpla.

Am încălecat-o. Clic.

I-am dat părul într-o parte. Clic.

Și am început să-i masez umerii. Clic. Clic.

Și-a întors fața dinspre fereastră și a șoptit:

– Știi ce înseamnă faptul că încetează să mai facă fotografii, nu?

I-am spus că nu.

– Înseamnă că face altceva. Clic. Mă rog, a spus ea.

Am continuat să-i masez umerii. De fapt, cred că mă descurcam destul de bine, pentru că buzele i s-au arcuit într-un zâmbet frumos. Dar apoi mi-a mai șoptit ceva. Felul în care puteam să-l prindem pe perversul ăsta asupra faptului.

Am refuzat. Una dintre noi ar fi trebuit să iasă din cameră, să spună că are nevoie să se ducă la baie și să sune la poliție. Îi puteam pune capăt chiar atunci.

Dar nu s-a întâmplat așa.

– Nici gând, a spus. Nu plec până nu aflu dacă îl cunosc. Dacă e cu noi la școală?

– Dacă e așa? am întrebat.

Mi-a cerut să-i urmez exemplul, apoi s-a rostogolit și a ieșit de sub picioarele mele. Conform planului ei, când spunea „trei”, eu trebuia să dau năvală la fereastră. Dar eu credeam că era posibil ca voyeurul să fi plecat — poate se speriasse, pentru că nu se mai auzise niciun clic de când mă dădusem jos de pe ea.

– E momentul pentru un pic de loțiune de corp, a spus ea.

Clic.

Sunetul ăsta m-a umplut de nervi. Bine. Pot și eu să mă joc, am gândit.

– Uită-te în sertarul de sus.

A arătat spre dulapul aflat cel mai aproape de fereastră și eu am dat din cap.

Mi s-a umezit ușor cămașa la subraț. Mă foiesc din nou stânjenit pe scaunul meu. Dar, Dumnezeu, nu mă pot abține să ascult.

A tras de sertar, s-a uitat înăuntru și și-a dus mâna la gură.

Ce? Nimic din ce aveam eu în sertar nu merita o asemenea reacție. Nimic din camera mea chiar nu merita o asemenea reacție.

– Nu știam că-ți plac chestiile astea, a spus tare. Vrei să-l folosim... împreună?

– Ăăă, bine, am spus.

A băgat mâna în sertar, a împins câteva lucruri de colo-colo, apoi și-a dus iar mâna la gură.

– Hannah! a spus. Câte chestii din astea ai? Ce fată neastâmpărată.

Clic, clic.

Isteață mișcare, am gândit.

– De ce nu le numeri?

Și asta a și făcut.

– Hai să vedem. Una... două...

Am dat un picior jos din pat.

– ...trei!

Am sărit la fereastră și am tras de șnur. Transperantele au țâșnit în sus. Am încercat să-ți văd fața, dar te mișcai așa de repede.

Fata cealaltă nu se uita la fața ta, Tyler.

– Oh, Dumnezeu! a țipat ea. Își îndeasă puța în pantaloni.

Tyler, indiferent unde te-ai afla, îmi pare foarte rău. Meriți chestia asta, dar îmi pare rău.

Și deci cine erai? Am văzut cât de înalt erai și ți-am văzut părul, dar nu ți-am văzut fața destul de bine.

Totuși, te-ai dat de gol, Tyler. A doua zi la școală, le-am pus multor oameni exact aceeași întrebare. Unde ai fost aseară? Unii au spus că au fost acasă sau acasă la un prieten. Sau la cinematograful. Nu e treaba ta. Dar tu, Tyler, ai dat cel mai țâfnos și mai interesant răspuns dintre toate.

– Ce, eu? Nicăieri.

Și cine știe din ce motiv, când mi-ai spus că nu ai fost nicăieri, ochii au început să-ți zvâcnească și fruntea ți s-a acoperit cu sudoare.

Ce idiot ești, Tyler.

Hm, cel puțin ești original. Și cel puțin ai încetat să mai dai târcoale pe la mine pe acasă. Dar prezența ta, Tyler, asta nu a dispărut niciodată.

După vizitele tale, mi-am tras transperantele în fiecare noapte. Am alungat stelele și nu am mai văzut niciodată fulgerul. Noapte de noapte, am stins pur și simplu lumina și m-am dus la culcare.

De ce nu m-ai lăsat în pace, Tyler? Casa mea. Dormitorul meu. Trebuiau să fie adăposturi sigure pentru mine. Ferite de lumea exterioară. Dar tu mi-ai răpit lucrul ăsta.

Mă rog... nu chiar totul.

Îi tremură vocea.

Dar tu mi-ai luat ce-mi mai rămăsese.

Face o pauză. Și în liniștea aia realizez cu câtă intensitate am privit în gol. Am privit în direcția căinii de la capătul celălalt al mesei. Dar nu la ea.

Vreau, dar mă intimidează prea tare ideea de a-i privi pe oamenii din jurul meu. Probabil că acum se uită la mine. Încearcă să priceapă de unde mi se trage aerul ăla chinuit. Încearcă să-și dea seama cine este puștiul ăsta amărât care ascultă demodatele casete audio.

Ia zi, Tyler, cât de importantă este siguranța ta? Dar intimitatea? Poate că nu este la fel de importantă pentru tine cum a fost pentru mine, dar nu tu decizi asta.

Mă uit pe fereastră, dincolo de reflexia mea, spre grădina interioară discret luminată. Nu-mi dau seama dacă mai este ceva acolo, dincolo de coloana din cărămidă acoperită cu iederă, stând la masă.

O masă care, la un moment dat, a fost celălalt adăpost sigur al lui Hannah.

Deci cine era fata aceea misterioasă care a apărut în povestea ta, Tyler? Care a zâmbit așa de frumos când i-am masat spatele?

Care m-a ajutat să te dau în vileag? Să spun?

Depinde. Ce mi-a făcut ea mie?

Pentru a afla răspunsul... puneți caseta numărul trei.

Dar sunt pregătit să-mi vină mie rândul, Hannah. Sunt gata să termin odată.

Ah, apropo, Tyler, sunt iar la fereastra ta. Am plecat ca să termin povestea ta, dar ai lumina stinsă în dormitor de ceva timp... așa că m-am întors.

Urmează o pauză lungă și se aude foșnet de frunze.

Cioc-cioc, Tyler.

Aud și eu. Bate la fereastră. De două ori.

Stai liniștit. O să afli cât de curând.

Îmi dau căștile jos, înfășor bine firul galben în jurul walkmanului și mi-l vâr în buzunarul de la geacă.

În partea cealaltă a încăperii, biblioteca de la Monet's este plină de cărți vechi. În mare parte rebuturi. Westernuri cu copertă broșată, New Age, SF.

Îmi croiesc drum cu băgare de seamă printre mesele aglomerate și mă îndrept spre ea.

O enciclopedie uriașă stă lângă un dicționar căruia îi lipsește cotorul cartonat. Pe cotorul de hârtie cineva scrisese „Dicționar” cu cerneală neagră. Pe același raft sunt stivuite cinci caiete, fiecare de o altă culoare. Au aproape aceeași dimensiune ca anuarele școlare, dar au fost cumpărate pentru că au paginile albe. Cărți de oaspeți, așa li se spune. În fiecare an aduc una nouă și oamenii mângălesc ce vor înăuntru. Marchează ocaziile speciale, scriu poezii oribile, desenează lucruri frumoase sau grotești sau pur și simplu bat câmpii.

Fiecare carte are lipită pe cotor o bucată de bandă adezivă pe care este trecut un an. Îl scot pe ăla de când eram noi în clasa a IX-a. La cât timp a petrecut Hannah la Monet's, poate a scris ceva aici. De exemplu, o poezie. Sau poate că avea alte talente de care nu știam. Poate știa să deseneze. Caut altceva, ca să fug de urâtenia de pe casetele astea. Simt o nevoie imediată de schimbare. Simt nevoia să o văd și altfel.

Cum majoritatea oamenilor își datează însemnările, dau la paginile de la spate. La septembrie. Și iată.

Ca să nu pierd pagina, pun semn cu degetul arătător în cartea pe care o închid și mă duc înapoi cu ea la masa mea. Sorb ușor din cafeaua caldă, deschid iar cartea și citesc cuvintele scrise cu cerneală roșie aproape de marginea de sus a paginii: „Toată lumea are nevoie de un moment de piua.”

Este semnată cu trei perechi de inițiale: J. D. A. S. H. B.

Jessica Davis. Alex Standall. Hannah Baker.

Mai jos de inițiale, în îndoitura dintre pagini, cineva a vârât o fotografie cu fața în jos. O scot, o întorc invers, apoi o răsucesc cu partea care trebuie în sus.

E Hannah.

Doamne, ce-mi place zâmbetul ei. Și părul, îl are lung încă. Ține un braț pe după talia altei eleve. Courtney Crimsen. Și în spatele lor este un grup de elevi. Toți țin în mână fie o sticlă, o cutie sau un pahar roșu de plastic. E întuneric la petrecere și Courtney nu pare prea fericită. Dar nici supărată nu pare.

Cred că pare neliniștită.

Dar de ce?

Caseta 3: Fața A

Courtney Crimsen. Ce nume drăguț. Așa e, și e și o fată drăguță. Cu un păr drăguț, un zâmbet drăguț și cu pielea perfectă.

Și mai ești și de treabă. Așa spune toată lumea.

Privesc fotografia din cartea de oaspeți. Hannah stă cu brațul pe după talia lui Courtney la o petrecere oarecare. Hannah e veselă. Courtney este neliniștită. Dar habar n-am care e motivul.

Da, Courtney, ești drăguță cu toți cei pe care îi întâlnești pe culoare. Ești drăguță cu toți cei care te conduc la mașină după ore.

Sorb din cafeaua care mi se răcește.

Fără îndoială, ești una dintre fetele cele mai populare din școală. Și... ești... așa... de... drăguță! Nu?

Ei bine, nu.

Beau toată cafeaua care a mai rămas în cană.

Da, dragii mei ascultători, Courtney este drăguță cu toți cei cu care vine în contact sau cu care stă de vorbă. Și totuși, întrebați-vă dacă este totul doar de ochii lumii.

Îmi duc cana la autoservire ca să mi-o umplu iar.

Eu așa cred. Și acum haideți să vă spun care e motivul.

Mai întâi de toate, voi, cei care ascultați, mă îndoiesc că Tyler o să vă arate fotografiile pe care mi le-a făcut mie în timp ce îi masam spatele lui Courtney.

Recipientul cu frișcă degresată îmi alunecă din mână și se lovește zgomotos de tejghea. Îl prind înainte să se izbească de podea, apoi privesc peste umăr. Fata din spatele casei de marcat dă capul pe spate și râde.

Courtney e fata din camera lui Hannah?

Hannah face o pauză lungă. Știe că e nevoie de timp ca să asimilezi informația asta.

Dacă ați văzut fotografiile alea, sunteți norocoși. Sunt sigură că sunt foarte sexy. Dar, din câte știți acum, în același timp nu sunt spontane.

Nu sunt spontane. Interesantă exprimare pentru a rezuma povestea lui Courtney. Pentru că atunci când pozezi, știi că se uită cineva la tine. Și îți tragi cel mai frumos zâmbet, lași la vedere cea mai dulce personalitate de care ești capabil.

Spre deosebire de fotografia lui Courtney din cartea de oaspeți.

Iar la liceu, lumea se uită tot timpul, așa că ai tot timpul un motiv să pozezi.

Apăs pe partea de sus a recipientului pentru cafea și un pârlăuș de cafea neagră mi se scurge în cană.

Nu cred c-o faci intenționat, Courtney. Și de-aia apari și tu pe casetele astea. Ca să afli că faptele tale îi afectează pe ceilalți. Mai exact, că m-au afectat pe mine.

Într-adevăr, Courtney dă impresia că ar fi o fată cu adevărat drăguță. Trebuie s-o fi omorât să-și audă povestea spusă aici, pe casetele astea.

Simt un fior pe spate.

„Omorât.” Cuvântul ăsta o să iasă de acum din vocabularul meu.

Courtney Crimsen. Numele ăsta pare aproape exagerat de perfect. Și, după cum am spus, și tu pari perfectă. Tot ce mai rămâne... este să fii perfectă.

După ce mi-am amestecat cafeaua, frișca și cubulețele de zahăr, mă întorc la masa mea.

Aici trebuie să-ți recunosc meritul. Puteai adopta rolul scârbei și tot ai fi avut toți prietenii și iubiții din lume. Dar, în loc de asta, ai adoptat rolul fetei dulci, ca să te placă toată lumea și să nu te urască nimeni.

Vreau să fie limpede. Nu te urăsc, Courtney. De fapt, nici măcar nu-mi displaci. Dar, pentru o vreme, am crezut că noi două ne împrietenim.

Nu-mi aduc aminte de așa ceva. Nu cred că le-am văzut vreodată ieșind împreună.

Se pare că mă pregăteai doar ca să fiu una în plus la categoria „Persoane care cred despre Courtney Crimsen că este o fată super”. Încă un vot sigur pentru „Cei mai iubiți” din anuarul școlar din anii terminali.

Și, odată ce mi-ai făcut mie chestia asta și eu mi-am dat seama, am privit cum le-o făceai și altora.

Iată, Courtney, care este contribuția ta la antologia vieții mele.

Ți-a plăcut? Antologia vieții mele?

Acum am inventat chestia asta.

Îmi așez rucsacul în poală și desfac fermoarul la buzunarul cel mai mare.

Următoarea zi după ce Tyler ne-a surprins corpurile de eleve a început ca oricare alta. A sunat de intrare la prima oră și Courtney, ca de obicei, a întârziat câteva secunde. Nu că ar fi contat, pentru că domnul Dillard nu venise nici el.

Nici asta nu era un lucru neobișnuit.

Scot harta lui Hannah și o despățuresc pe masa mică.

Când ai terminat de pălăvrăgit cu persoana din fața ta, Courtney, te-am bătut pe umăr. În momentul în care m-ai privit în ochi, am început amândouă să râdem. Ne-am spus o grămadă de propoziții de două-trei cuvinte. Dar nu mai țin minte ce a spus fiecare dintre noi, pentru că tot ce ziceai tu era exact ce gândeam și eu.

– Ce ciudat.

– Da.

– Ce naiba?

– Îți dai seama?

– Ce fază amuzantă.

Apoi, când în sfârșit domnul Dillard a venit, te-ai întors spre fața clasei. Și când s-a terminat ora, ai plecat.

Caut pe hartă steluța roșie ce indică locuința lui Tyler. Într-un fel, mă simt ciudat că urmăresc așa de aproape povestea lui Hannah, de parcă aș fi obsedat, prea obsedat. Pe de altă parte, vreau să neg obsesia asta.

Numai când am ieșit pe hol în drum spre ora a doua mi-a trecut prin cap: „Stai un pic. Nu și-a luat la revedere.”

Fac doar ce mi-a cerut. Asta nu e obsesie. E respect. Îi îndeplinesc ultimele dorințe.

În celelalte zile ți-ai luat la revedere? Nu, nu prea des. Dar de data asta, după cele petrecute noaptea trecută, părea să fie intenționat. Cred că mi-am închipuit că după ceea ce trăiserăm împreună cu mai puțin de douăzeci și patru de ore mai devreme, acum aveam să fim ceva mai mult decât simple cunoștințe.

A4. O steluță roșie pe casa lui Tyler.

Evident, asta redeveniserăm. Ne salutăm pe holuri și uneori îmi spuneai la revedere după ore, dar nu mai mult decât le spuneai tuturor celorlalți.

Asta până în noaptea petrecerii.

Până în noaptea în care ai avut iar nevoie de mine.

II

Am nevoie de un răgaz ca să prind ideea. Până atunci nu mai pot asculta.

Îmi scot ușor căștile și le las să atârne în jurul gâtului. Fata cu care am fost la atelierul de tâmplărie umblă de colo-colo cu un lighean de plastic, strânge câni și farfurii de pe mesele goale. Privesc fereastra întunecată când debarasează locul de lângă mine. Reflexia ei aruncă ocheade în direcția mea de câteva ori, dar nu mă întorc.

Când pleacă, sorb din cafea și mă străduiesc cât pot să nu mă gândesc. Aștept doar.

Cincisprezece minute mai târziu, un autobuz trece prin fața cafenelei Monet's și aici așteptarea se încheie. Înșfac harta, îmi arunc rucsacul pe umăr și ies în fugă pe ușă.

Autobuzul a oprit în colțul mai îndepărtat. Străbat iute trotuarul, urc treptele autobuzului și găsesc un loc liber pe la mijloc.

Șoferul se uită la mine în oglinda retrovizoare.

— Am ajuns mai devreme, spune el. Mai stăm câteva minute.

Dau din cap, îmi vâr căștile în urechi și mă uit pe fereastră.

Dați-mi voie să vă spun că pe casetele de mai încolo este vorba despre o petrecere mult mai mare și mai importantă.

Gata? Aici apar eu?

Dar asta e petrecerea la care intră și Courtney în scenă.

Eram la școală, cu rucsacul atârnat pe umăr, ieșeam de la prima oră, când m-ai prins de mână.

– Hannah, stai, ai spus. Ce mai faci?

Zâmbetul, dinții tăi... fără cusur.

Probabil am răspuns „Bine” sau „OK. Tu ce faci?”. Sincer, nu-mi păsa, Courtney. Ori de câte ori ni se întâlneau privirile pe un hol aglomerat și vedeam cum te uitai rapid spre altcineva, îmi mai pierdeam un pic respectul față de tine. Și uneori m-am întrebat câtor oameni de pe holul ăla li se întâmpla același lucru.

Apoi m-ai întrebat dacă am auzit de petrecerea din noaptea aia. Am spus că da, dar că n-aveam chef să merg și să bântui de colo-colo ca să găsesc pe cineva cu care să stau și eu de vorbă. Sau că nu aveam chef să bântui de colo-colo în căutarea unei persoane care să mă scutească de discuțiile cu o alta.

– Ar trebui să mergem împreună, ai spus.

Și ți-ai înclinat capul într-o parte, ai tras un zâmbet strălucitor și, deși probabil că doar îmi închipui eu, cred că te-am văzut chiar fluturând din gene.

Mda, așa e Courtney. Nimeni nu-i rezistă și flirtează în stânga și-n dreapta.

– De ce? am întrebat. De ce să mergem împreună la o petrecere?

Evident, chestia asta te-a luat prin surprindere. În fond, tu ești cine ești și toată lumea vrea să meargă împreună cu tine la petrecere. Sau, cel puțin, să fie văzut mergând cu tine la o petrecere. Toată lumea! Băieți. Fete. Nu contează. Așa de tare te admiră lumea.

Te admiră sau te-a admirat? Pentru că eu am sentimentul că situația asta urmează să se schimbe.

Majoritatea, din nefericire, nu realizează cât de atent este construită imaginea asta a ta.

Mi-ai repetat întrebarea:

– De ce să mergem împreună la o petrecere? Hannah, ce vorbă e asta? Ca să ieșim și noi împreună.

Te-am întrebat de ce vrei să ieși cu mine după ce m-ai ignorat așa de mult timp. Dar, desigur, ai negat că m-ai fi ignorat. Ai spus că trebuie să fi interpretat eu greșit lucrurile. Și petrecerea aia ar fi o bună ocazie să ne cunoaștem mai bine.

Și deși eram încă suspicioasă, tu ești cine ești și toată lumea vrea să meargă la petrecere cu tine.

Dar tu știai, Hannah. Tu știai, dar tot te-ai dus. De ce?

– Super! ai spus. Poți să vii tu cu mașina?

Și mi s-a strâns inima un pic.

Dar m-am abținut și mi-am ignorat încă o dată bănuielile.

– Sigur, Courtney, am spus. La ce oră?

Ți-ai deschis caietul și ai smuls din el o bucată de hârtie. Cu litere mititele, albastre, ai scris adresa, ora și inițialele tale: C.C. Mi-ai dat hârtia și ai spus:

– O să fie super! apoi ți-ai strâns catrafusele și ai plecat.

Ușa autobuzului se închide și ne îndepărtăm de trotuar.

Ia ghici, Courtney? În timp ce te îndreptai spre ușă, ai uitat să spui la revedere.

Iată teoria mea privitoare la motivul pentru care ai vrut să mergi la petrecere cu mine: știai că sunt ofticată pentru că m-ai ignorat. Cel puțin tu știai că mă simt jignită. Iar asta nu era un lucru bun pentru reputația ta

fără cusur. Chestia asta trebuia remediată. Poziția D4 pe hartă, oameni buni. Acolo e casa lui Courtney.

Redeschid harta.

Când am oprit lângă bordură, ușa ta de la intrare s-a deschis brusc. Ai ieșit, ai sărit de pe verandă și ai pornit pe alee. Înainte să închidă ușa, mama ta s-a aplecat să se uite bine în mașină.

Stați liniștită, doamnă Crimsen, am gândit eu. Nu sunt băieți pe aici. Nici alcool, nici droguri, nici distracție.

De ce mă simt așa de obligat să urmez reperele de pe hartă? Nu mă silește nimeni. Ascult casetele, pe fiecare în parte, față-spate, și asta ar trebui să fie de ajuns.

Dar nu e.

Ai deschis portiera din dreapta, te-ai așezat și ți-ai pus centura.

– Mersi că mă duci cu mașina, ai spus.

Nu urmez reperele de pe hartă pentru că așa vrea ea, ci pentru că trebuie să înțeleg. Indiferent ce presupune asta, trebuie să înțeleg cu adevărat ce i s-a întâmplat.

Că te duc cu mașina? Deja aveam dubii de ce m-ai invitat pe mine, iar asta nu a fost salutul pe care voiam să-l aud.

D4. E la câteva cvartale de casa lui Tyler.

Voiam să mă înșel în privința ta, Courtney. Sincer. Aș fi vrut să consideri că vin să te iau ca să mergem împreună la petrecere. Și chestia asta e cu totul altceva decât că te duc cu mașina.

În momentul ăla, am știut cum urma să se deruleze petrecerea în ceea ce ne privește pe noi. Dar cum urma să se termine? Ei bine, asta era o surpriză. Asta... era o chestie ciudată.

De dosul spetezei fiecărui scaun, în spatele unui pătrat de plexiglas, este prinsă harta rutelor de autobuz din tot orașul. Pe ruta asta, autobuzul trece pe lângă casa lui Courtney, cotește la stânga cu un cvartal înainte de a lui Tyler și apoi se oprește.

Am parcat la două cvartale distanță, de fapt cel mai apropiat loc pe care l-am găsit. Am un casetofon din ăla auto care continuă să meargă

chiar și după ce ai oprit motorul. Nu se oprește până nu deschide cineva portiera. Dar în noaptea aia, când am deschis portiera, muzica nu s-a oprit... doar se auzea mai îndepărtat.

– Dumnezeu, ai zis tu. Cred că muzica aia se aude de la petrecere!

Oare am menționat că eram la două cvartale și jumătate distanță? Așa de tare era. Petrecăreții căutau cu lumânarea o vizită din partea poliției.

Motiv pentru care eu nu merg la prea multe petreceri. Sunt la un pas să am cea mai mare medie și să țin discursul de absolvire și o greșeală ar putea strica totul.

Ne-am ocupat locul în șirul de elevi ce se îndreptau spre petrecere, de parcă am fi fost o mulțime de somoni care merg în amonte să-și depună icrele. Când am ajuns acolo, doi tipi din echipa de fotbal — niciodată nu-i vezi la vreo petrecere fără tricoul lor — stăteau de o parte și de alta a porții și făceau chetă pentru bere. Așa că am dus mâna în buzunar după ceva bani.

Ai strigat la mine ca să acoperi muzica bubuitoare:

– Stai liniștită.

Am ajuns la poartă și unul dintre tipi a spus:

– Doi dolari paharul.

Apoi a realizat cu cine vorbește.

– Oh, salut, Courtney. Poftim.

Și ți-a dat un pahar roșu de plastic.

Doar doi dolari? Probabil că pe fete le taxează altfel.

Ai înclinat din cap spre mine. Tipul a zâmbit, apoi mi-a oferit un pahar. Dar când am încercat să-l iau, nu i-a dat drumul. Mi-a spus că din clipă în clipă trebuia să sosească înlocuitorul lui și că ar fi bine să stăm împreună. I-am zâmbit, dar tu m-ai apucat de braț și am intrat împreună pe poartă.

– Lasă, ai spus. Ai încredere în mine.

Te-am întrebat de ce, dar tu studieai mulțimea și nu m-ai auzit.

Nu-mi amintesc de nicio poveste în care să fie implicată Courtney și vreun fotbalist. Baschetbaliști, da. Multe. Dar cu fotbaliști, niciuna.

Apoi ai spus că ar trebui să ne despărțim. Și vrei să știi care a fost primul meu gând când ai zis asta, Courtney? Hm, nu a durat prea mult.

Mi-ai spus că trebuia să te întâlnești cu cineva și că ar fi bine să ne vedem mai târziu. Am mințit că și eu trebuia să mă întâlnesc cu cineva.

Apoi m-ai rugat să nu plec fără tine.

– Tu mă duci cu mașina, n-ai uitat, nu?

Cum puteam uita așa ceva, Courtney?

Autobuzul cotește pe strada lui Courtney și în vreo treime din curți sunt puse semne cu „De vânzare”. Când trecem de casa ei, mai că mă aștept să văd o cruce roșie cu vopsea spray pe ușa de la intrare. Dar veranda e cufundată în întuneric. Nu e nicio lumină pe verandă. Nici la ferestre.

Dar tu mi-ai zâmbit. Și, în sfârșit, ai spus cuvintele magice.

– Pa-pa.

Și exact „pa-pa” ai vrut să spui.

— Ai ratat stația, Clay?

Simt un fior de gheață pe spate.

Un glas. Un glas de fată. Dar nu se aude din căști.

II

Mi-a zis cineva pe nume. Dar de unde?

De partea cealaltă a culoarului, centura întunecoasă de ferestre se comportă ca o oglindă. Văd reflexia unei fete care stă în spatele meu. E poate de-o vârstă cu mine. Dar o cunosc oare? Mă întorc și mă uit peste spetează.

Skye Miller. Tipa de care m-am îndrăgostit în clasa a opta. Îmi zâmbește, sau poate mai degrabă rânjește, pentru că știe că m-a băgat în sperieți.

Skye a fost dintotdeauna drăguță, dar se poartă de parcă nu i-ar fi trecut niciodată prin cap treaba asta. Mai ales în ultimii câțiva ani. Poartă haine terne, lălâi, zi de zi. Aproape că se îngroapă în ele. În seara asta poartă un hanorac larg și gri și pantaloni asortați.

Îmi scot căștile din urechi.

— Salut, Skye.

— Ai trecut de casa ta? mă întreabă.

De mult timp nu mi-a mai adresat așa de multe cuvinte. Mai multe decât am auzit să-i fi adresat cuiva de o grămadă de vreme.

— Oprește dacă-i spui.

Clatin din cap. Nu. Nu am trecut de casa mea.

Autobuzul face la stânga la următoarea intersecție și trage lângă bordură. Se deschide ușa și șoferul strigă în spate:

— Coboară careva?

Mă uit în fața autobuzului, la oglinda retrovizoare, și surprind privirea șoferului. Apoi mă întorc înapoi spre Skye.

— Unde te duci? o întreb.

Îi reappare rânjetul. Ochii ei rămân ațintiți asupra alor mei. Se străduiește foarte tare să mă facă să mă simt stânjenit. Și dă rezultate.

— Nu mă duc nicăieri, spune în final.

De ce face chestia asta? Ce s-a întâmplat din clasa a opta și până acum? De ce se încăpățânează să fie o proscrisă? Ce s-a schimbat? Nimeni nu știe. Într-o zi, cel puțin așa de repede mi s-a părut mie, pur și simplu n-a mai vrut să se implice.

Dar asta e stația mea și ar trebui să cobor. E la jumătatea distanței dintre două dintre stelutele roșii: casa lui Tyler și cea a lui Courtney.

Sau aș putea să rămân și să vorbesc cu Skye. Ca să fiu mai exact, aș putea rămâne ca să încerc să vorbesc cu ea. Aproape garantat o să fie un monolog.

— Ne vedem mâine, spune.

Și cu asta, basta. S-a terminat conversația. Recunosc, într-un fel mă simt ușurat.

— Ne vedem mai încolo, zic.

Îmi pun rucsacul pe umăr și merg spre fața autobuzului. Îi mulțumesc șoferului și mă întorc la aerul rece de afară. Ușa se închide în spatele meu. Autobuzul pornește mai departe. Pe lângă mine trece fereastra la care stă Skye, ținându-și capul sprijinit de geam și ochii închiși.

Îmi trag rucsacul pe ambii umeri și strâng bretelele. Sunt din nou singur și pornesc la drum. Spre casa lui Tyler.

Bun, dar de unde îmi dau eu seama care este? Țasta e cvartalul, știu, și e pe partea asta, dar Hannah nu mi-a dat nicio adresă.

Dacă are lumina aprinsă în dormitor, poate o să văd transperantele de bambus.

La fiecare casă pe lângă care trec în timp ce încerc să nu mă holbez prea mult mă uit după transperantele alea.

Poate am noroc. Poate este un indicator în curte: „*Voyeur* — poftiți înăuntru.”

Nu pot să nu râd de propria mea glumă cam răsuflată.

Întrucât cuvintele lui Hannah sunt gata să se reverse la o simplă apăsare de buton, simt că nu e în regulă să zâmbesc în felul ăsta. Dar, în același timp, am și un sentiment plăcut, de parcă n-aș mai fi zâmbit de luni de zile, deși au trecut doar câteva ore.

Apoi, două case mai departe, o văd.

Mi se curmă zâmbetul.

Lumina din dormitor e aprinsă și transperantele de bambus sunt lăsate. O rețea de benzi adezive argintii ține laolaltă cioburile geamului.

Oare o piatră a făcut chestia asta? A aruncat cineva o piatră în geamul lui Tyler?

Cineva care știa? Cineva de pe listă?

Pe măsură ce mă apropiu, aproape că mi-o închipui pe Hannah cum stă lângă fereastra lui și șoptește într-un reportofon. Cuvintele ei sunt prea slabe să le aud de la distanța asta. Dar, într-un final, răzbat până la mine.

Un gard viu în formă pătrată separă curtea din față a lui Tyler de următoarea. Merg spre el ca să mă ascund. Pentru că probabil că stă la pândă. Se uită afară, așteaptă să-i spargă cineva geamul.

— Vrei să arunci cu ceva?

Fiorul rece își face iar apariția, tăios. Mă răsucesc, pregătit să pocnesc pe cineva și s-o iau la sănătoasa.

— Stai liniștit! Sunt eu.

Marcus Cooley, de la școală.

Mă aplec în față și îmi sprijin mâinile pe genunchi. Sunt epuizat.

— Ce cauți aici? întreb.

Marcus îmi vâcă sub nas o piatră de mărimea unui pumn.

— Ia, zice.

Mă uit la el.

— Pentru ce?

— O să te simți mai bine, Clay. Sincer.

Mă uit la fereastră. La banda adezivă. Apoi îmi cobor ochii și-i închid, clătinând din cap.

— Dă-mi voie să ghicesc, Marcus. Apari și tu pe casete.

Nu răspunde. Nici nu e nevoie. Când îmi ridic privirea, colțurile ochilor lui se chinuiesc să-i rețină un zâmbet. Și judecând după strădania asta, îmi dau seama că nu se rușinează.

Dau din cap spre fereastra lui Tyler.

— E opera ta?

Îmi îndeasă piatra în mână.

— Ai fi primul care refuză, Clay.

Inima mi-o ia la galop. Nu pentru că Marcus era acolo sau Tyler undeva înăuntru ori din cauza pietrei mari din mână mea, ci din pricina a ceea ce tocmai mi-a spus.

— Ești al treilea care vine aici, spune. În afară de mine.

Încerc să mi-i închipui pe ceilalți în afară de Marcus, cei de pe listă, cum aruncă o piatră în geamul lui Tyler. Dar nu pot. Pare illogic.

Suntem cu toții pe lista aia. Toți. Cu toții suntem vinovați de ceva. Cu ce e diferit Tyler de noi ceilalți?

Privesc piatra din mână mea.

— De ce faci chestia asta? întreb.

Face semn din cap peste umăr, în josul cvartalului.

— Casa aia de acolo e a mea. Aia cu lumina aprinsă. Am stat cu ochii pe casa lui Tyler ca să văd cine vine.

Nu-mi pot închipui ce le-a spus Tyler părinților. Oare îi implorase să nu schimbe geamul pentru că se putea să mai vină și altele? Și ei ce-au spus? Au întrebat de unde știe? Au întrebat de ce?

— Primul a fost Alex, spune Marcus. Nu pare deloc rușinat pentru că-mi dezvăluie asta. Eram amândoi la mine acasă când, din senin, mi-a cerut să-i arăt casa lui Tyler. Nu știam care era faza, nu erau prieteni sau ceva de genul, dar chiar voia să știe.

— Și ce, i-ai dat pur și simplu o piatră ca să i-o arunce în geam?

— Nu, ideea i-a aparținut. Eu nici măcar nu știam încă de existența casetelor.

Arunc piatra câțiva centimetri în sus, apoi o prind cu mâna cealaltă. Chiar și înainte s-o șubrezească piatra de dinainte, fereastra n-ar fi avut nicio șansă în fața ei. Și atunci de ce mi-a ales Marcus piatra asta? A ascultat restul casetelor, dar vrea să fiu eu ăla care îi dă lovitura de grație. De ce oare?

Prind piatra cu mâna cealaltă. Peste umărul lui, văd lumina de pe veranda casei lui Marcus. Ar trebui să-l fac să-mi spună care e fereastra lui. Ar trebui să-i zic că piatra asta o să intre pe fereastra casei lui și că ar face bine să-mi spună care e cea de la camera lui, ca să n-o bag în sperieți pe sora lui mai mică.

Strâng tare piatra. Și mai tare. Dar mi-e imposibil să-mi rețin tremurul vocii.

— Ești un dobitoc, Marcus.

— Poftim?

— Și tu apari pe casete, este? spun.

— Și tu la fel, Clay.

Glasul îmi tremură și de furie, și pentru că încerc să-mi rețin lacrimile.

— Cu ce suntem noi diferiți de el?

— El e *voyeur*, spune Marcus. E un ciudat. El s-a uitat pe fereastra lui Hannah, așa că de ce nu i-am sparge-o și noi pe a lui?

— Și tu? întreb. Tu ce-ai făcut?

Pentru o clipă, ochii lui privesc prin mine. Apoi clipește.

— Nimic. E o prostie, răspunde el. Eu nu am ce căuta pe casetele alea. Hannah voia doar un pretext ca să se sinucidă.

Dau drumul pietrei pe trotuar. Aveam de ales — fie fac asta, fie îi sparg fața în clipa aia.

— Pleacă naibii de aici, îi spun.

— Eu stau pe strada asta, Clay.

Degetele mi se strâng pumn. Privesc piatra, dornic s-o iau iar.

Dar mă întorc. Repede. Străbat în întregime trotuarul din fața casei lui Tyler fără să mă uit la fereastră. Nu vreau să-mi permit să gândesc. Îmi trag căștile de după gât și mi le vâr din nou în urechi. Bag mâna în buzunar și apăs butonul de pornire.

Am fost dezamăgită când m-ai trimis la plimbare, Courtney?

Nu prea. E greu să fii dezamăgit când se adeverește ceva la care te-ai așteptat.

Vezi-ți de drum, Clay.

Dar m-am simțit folosită? Categorie.

Și totuși, în tot timpul ăsta, Courtney se folosea de mine, se gândea probabil că-și șlefuește imaginea în ochii mei. Asta numesc eu rateu.

Petrecerea aia s-a dovedit a fi noaptea multor premiere pentru mine. Am văzut prima cafteală, care a fost oribilă. Habar n-am care era ideea, dar a izbucnit chiar în spatele meu. Doi tipi urlau și când m-am întors, erau la câțiva centimetri unul de altul. A început să se formeze o mulțime, îndemnându-i să continue. Mulțimea a căpătat forma unui zid gros, deloc dornică să aplaneze conflictul. Mai era nevoie de un piept care să închidă spațiul gol, chiar și accidental, și gata.

Și asta s-a întâmplat.

O lovitură de piept s-a transformat într-o îmbrânceană care a fost urmată imediat de un pumn în falcă.

După încă doi pumni, m-am întors și mi-am făcut loc prin zidul uman, care era deja gros cât patru oameni. Unii din spate stăteau pe vârfuri ca să

vadă mai bine.

Dezgustător.

Am dat fuga înăuntru ca să caut o baie în care să mă ascund. Nu mă simțeam rău fizic. Dar psihic... mintea mi se zvârcolea neîncetat. Singurul lucru care îmi trecea prin cap era că simțeam nevoia să vomit.

Îmi scot harta și caut steluța cea mai apropiată, alta decât a lui Courtney. Nu mă duc acolo. Nu am de gând să o ascult pe Hannah vorbind despre ea în timp ce-i privesc casa întunecată și goală.

Pornesc spre următorul obiectiv.

La ora de educație pentru sănătate, am văzut odată un documentar despre migrene. În timpul crizelor, unul dintre cei intervievați obișnuia să cadă în genunchi și să își izbească în mod repetat capul de podea. Chestia asta îl distrăgea de la durerea din interiorul creierului, unde nu avea acces, spre o durere din exterior, asupra căreia avea control. Și, într-un fel, vomitând, asta speram și eu să fac.

Mi-e greu să văd locația exactă a steluțelor roșii dacă nu mă opresc din mers, dacă nu stau nemișcat sub un felinar. Dar nu mă pot opri nici măcar pentru o clipă.

A fost prea mult pentru mine să-i privesc pe tipii ăia cum își cară pumni ca să nu-i bănuiască nimeni că sunt slabi. Pentru ei, reputația era mai importantă decât fața. Iar reputația lui Courtney era mai importantă decât a mea.

Oare cineva de la petrecerea aia chiar a crezut că m-a adus acolo ca pe o prietenă? Sau a crezut oare că eram ultima ei operă de binefacere?

Presupun că n-o să aflu niciodată.

Îmi împăturesc iar harta și mi-o vâr la subraț.

Din nefericire, singura baie pe care am găsit-o era ocupată... așa că m-am dus iar afară. Cafteala se terminase, totul revenise la normal, iar eu simțeam nevoia să plec.

Temperatura continuă să scadă și-mi strâng brațele la piept în timp ce merg.

Când m-am apropiat de poartă, aceeași pe unde am intrat la petrecere, ghici cine stătea acolo singur.

Tyler Down... echipat complet, cu aparatul de fotografiat.

E momentul să-l lași în pace pe Tyler, Hannah.

Când m-a văzut, a făcut o față... Ți se făcea și milă. Și-a încrucișat brațele, încercând să-și ferească aparatul de ochii mei. Dar de ce să fi făcut chestia asta? Toată lumea știe că e unul dintre cei care se ocupă de anuarul școlar.

Dar tot am întrebat:

– Pentru ce e asta, Tyler?

– Poftim? Ah... asta? Ăăă... pentru anuar.

Și apoi m-a strigat cineva de undeva din spate. N-am să vă spun cine, pentru că nu contează. Exact ca în cazul celui care mi-a pus mâna pe fund la Blue Spot Liquor, ceea ce se pregătea să-mi spună era doar rezultatul acțiunilor altcuiva, al cruzimii altcuiva.

– Courtney mi-a zis că ar fi bine să stau de vorbă cu tine, a rostit el.

Răsuflu iute. După faza asta, s-a zis cu reputația ta, Courtney.

M-am uitat în spatele lui. În capătul celălalt al curții, trei butoiașe argintii se aflau în mijlocul unei piscine gonflabile pline cu gheață. Lângă piscină, Courtney vorbea cu trei băieți de la altă școală.

Băiatul care stătea în fața mea a sorbit încet din bere.

– Zice că ești o tipă distractivă.

Și am început să mă înmoi. Am început să las garda jos. Sigur, poate că aveam dreptate și Courtney era doar preocupată să-și salveze imaginea. Poate s-a gândit că dacă trimite un băiat simpatic să stea de vorbă cu mine, o să uit că mă ignorase la petrecere.

Da, era destul de drăguț. Și recunosc, poate că aș fi fost dispusă să sufăr de un pic de amnezie selectivă.

Dar ceva s-a întâmplat, Hannah. Ce anume?

După ce am stat puțin de vorbă, tipul ăsta a zis că trebuie să-mi dezvăluie ceva. De fapt, nu l-a trimis Courtney să stea de vorbă cu mine, ci a auzit-o vorbind din întâmplare despre mine și de-aia m-a abordat.

L-am întrebat ce a spus Courtney și a zâmbit doar și a lăsat privirea în jos.

Mi se luase de jocurile astea! Am insistat să aflu ce spusese despre mine.

– Că ești o tipă distractivă, a repetat.

Mi-am reconstruit zidul de apărare, cărămidă peste cărămidă.

– În ce fel distractivă?

A ridicat din umeri.

– În ce fel?

Sunteți pregătiți? Duda Crimsen i-a spus individului ăsta și oricui se afla destul de aproape să audă că am câteva surprize ascunse în sertarele comodei mele.

Mi se taie respirația de parcă cineva mi-ar fi tras din senin un pumn în stomac.

A inventat povestea asta! Courtney a inventat toată povestea asta.

Și l-am văzut cu coada ochiului pe Tyler Down plecând.

Deja mi se umpleau ochii de lacrimi.

– A spus ce anume? am întrebat.

A zâmbit din nou.

Îmi frigea așa de tare fața, mâinile începuseră să-mi tremure și l-am întrebat de ce o crede.

– Crezi tot ce spune lumea despre mine?

Mi-a spus să mă calmez, că nu contează.

– Ba da! am insistat. Contează.

L-am lăsat și m-am dus să port o mică discuție lângă piscina în care erau butoiașele. Dar pe drum mi-a venit o idee mai bună. M-am dus repede la Tyler și m-am postat în fața lui.

– Vrei o fotografie? l-am întrebat. Vino după mine.

Apoi l-am apucat de braț și am traversat curtea împreună.

Fotografia! Cea din cartea de oaspeți.

Tyler a protestat tot drumul, imaginându-și că voiam să fotografiez piscina cu butoiașe.

– N-o să publice niciodată așa ceva, a spus. Ți dai seama, e faza cu alcoolul la minori.

Corect. De ce ar fi vrut cineva un anuar școlar care să reflecte pe bune viața elevilor?

– Nu e asta, am spus. Vreau să-mi faci mie o fotografie. Mie și lui Courtney.

Jur că în momentul ăla îi lucea fruntea. Eu și fata căreia îi făcusem masaj urma să fim din nou împreună.

L-am întrebat dacă era totul în regulă.

– Mda, nu, sigur, bine.

Și îl citez întocmai.

În fotografie, Hannah își ține brațul în jurul taliei lui Courtney. Hannah râde, dar nu și Courtney. Ea e neliniștită.

Și acum știu de ce.

Cineva îi umplea lui Courtney paharul și i-am spus lui Tyler să aștepte acolo. Când m-a văzut Courtney, m-a întrebat dacă mă distrez.

– Vrea cineva să-ți facă o fotografie, am spus.

Apoi am înșfăcat-o de braț și am tras-o spre Tyler. I-am cerut să lase paharul din mână, că altfel nu o puteau include în anuar.

Tyler a pus fotografia în cartea de oaspeți de la Monet's. Voia s-o vedem noi.

Chestia asta nu făcea parte din planul ei. Mă invitase la petrecere să-și spele imaginea cea frumoasă după ce mă ignorase așa de mult timp. Ideea nu fusese nicio clipă să existe o fotografie care să ne lege pe una de cealaltă.

Courtney a încercat să se smulgă din strânsoarea mea.

– Nu... Nu vreau.

M-am răsucit cu fața spre ea.

– De ce nu, Courtney? De ce m-ai invitat aici? Te rog, nu-mi spune că m-ai luat doar pe post de șofer. În fond, eu credeam că suntem prietene.

Probabil că o băgase în cartea de oaspeți pentru că știa că în anuar nu o s-o găsim niciodată. Niciodată nu ar fi predat-o. Nu și după ce aflase ce

semnificație avea cu adevărat fotografia.

– Suntem prietene, a spus ea.

– Atunci lasă paharul, am rostit. E momentul să facem o poză.

Tyler a potrivit aparatul și a focalizat, în așteptarea frumoaselor noastre zâmbete autentice. Courtney a lăsat paharul deoparte. I-am cuprins talia cu brațul și i-am spus:

– Dacă vrei să-ți împrumut vreodată ceva din comoda mea, Courtney, să-mi spui.

– Gata? a întrebat Tyler.

M-am aplecat, prefăcându-mă că tocmai îmi zisese cineva cea mai nostimă glumă. Clic.

Apoi i-am anunțat că plec pentru că petrecerea aia era de rahat. Courtney m-a implorat să rămân. Mi-a cerut să fiu rezonabilă. Și poate că eram un pic insensibilă. Adică ea nu era gata de plecare. Cum avea să mai ajungă acasă dacă șoferul nu stătea după ea?

– Găsește-ți pe altcineva, am spus.

Și am plecat.

Într-un fel, îmi venea să plâng pentru că avusesem atâta dreptate în legătură cu invitația ei. În schimb, în lunga plimbare până la mașină, m-a bușit râsul. Și am strigat:

– Ce se întâmplă?

Și atunci m-a strigat cineva.

– Ce vrei, Tyler?

Mi-a spus că aveam dreptate în legătură cu petrecerea.

– Chiar e de rahat petrecerea aia.

– Ba nu, Tyler. Nu e adevărat, am zis.

Apoi l-am întrebat de ce mă urmărea.

S-a uitat la aparat și și-a făcut de lucru cu obiectivul. A spus că avea nevoie de cineva care să-l ducă acasă.

La chestia asta chiar am început să râd. Nu din cauza a ceea ce spusese el, ci a absurdității întregii serii. Chiar nu avea habar că știam de

escapadele, de misiunile lui nocturne? Sau spera sincer că nu știam? Pentru că atâta timp cât nu știam, puteam fi prieteni, nu?

– Bine, am spus. Dar nu oprim nicăieri.

De câteva ori în drum spre casă a încercat să stea de vorbă cu mine. Dar i-am tăiat macaroana de fiecare dată. Nu aveam de gând să mă port de parcă ar fi fost totul în regulă, pentru că nu era așa.

Și după ce l-am lăsat pe el, am luat-o spre casă pe drumul cel mai lung posibil.

Am sentimentul că o să fac și eu la fel.

Am explorat alei și drumuri ferite despre care nici măcar nu știam că există. Am descoperit cartiere întregi complet necunoscute mie. Și în sfârșit... am descoperit că eram sătulă de orașul ăsta și de tot ce cuprindea.

Asta mă așteaptă și pe mine, Hannah.

Fața următoare.

Caseta 3: Fața B

Câți dintre voi vă aduceți aminte de „Oh My Dollar Valentines”?

Câți dintre noi ar putea uita, mai bine spus?

Erau amuzante chestiile alea, nu? Completezi un test, un calculator îți analizează răspunsurile, apoi face trimitere la alte teste. Pentru un dolar, afli numele și numărul de telefon al sufletului tău pereche. Pentru cinci dolari, primești un top cinci. Și fiți atenți! Toți banii strânși sunt pentru o cauză nobilă.

Pentru Trupa de Majorete.

Pentru Trupa de Majorete.

În fiecare dimineață se auzeau anunțurile vesele din difuzoare. „Nu uitați, mai aveți doar patru zile ca să vă predați testele. Numai patru zile de singurătate până să vă fie dezvăluită iubirea adevărată.”

Și în fiecare dimineață, încă o majoretă zglobie continua numărătoarea. „Mai sunt trei zile... mai sunt două zile... Mai e o zi... Azi e ziua cea mare!”

Cu fiecare pas cu care mă îndepărtez de casa lui Tyler și de Marcus, mi se mai relaxează un pic mușchii umerilor.

Apoi întreaga trupă de majorete cânta: „Oh my dollar, Oh my dollar, Oh my dollar Valentine³!”

Desigur, după asta au urmat exclamații, strigăte și urale. Întotdeauna mi-am închipuit că dau din picioare, fac șpagatul și-și agită pompoanele

prin secretariat.

Am trecut și eu o dată pe lângă secretariat, îi făceam un serviciu unui profesor, și exact așa se manifestau.

Și chiar mi-am completat testul. Întotdeauna m-am dat în vânt după teste din astea. Dacă mă vedeai vreodată citind vreo revistă pentru adolescenți, jur că nu o făceam pentru sfaturile despre machiaj, ci pentru teste.

Pentru că tu nu te machiai niciodată, Hannah. Nu aveai nevoie.

Da, unele dintre sfaturile pentru aranjarea părului și pentru machiaj chiar erau utile.

Te machiai?

Dar eu luam revistele astea numai pentru teste. Sfaturile erau un bonus.

Mai țineți minte testele alea de aptitudini pe care trebuia să le completăm în clasa a IX-a, ca să ne ajute să alegem materiile opționale? Potrivit testului meu, aș fi o extraordinară tăietoare de lemne. Și dacă nu mergea așa, puteam oricând apela la cealaltă opțiune, cariera de astronaut.

Astronaut sau tăietor de lemne? Pe bune? Mersi pentru ajutor.

Nu-mi aduc aminte care a fost cealaltă opțiune a mea, dar și mie mi-a picat aia cu tăietorul de lemne. Am încercat să-mi dau seama de ce, conform testului, asta era cea mai bună opțiune a mea. E adevărat, am bifat că îmi place natura, dar cui nu-i place? Asta nu înseamnă că-mi place să tai copaci.

Testul de Ziua Îndrăgostiților avea două părți. Mai întâi, te descriai pe tine. Culoarea părului, culoarea ochilor, înălțimea, tipul de corp. Genul preferat de muzică și filme. Apoi bifai cele trei lucruri pe care vrei să le faci în weekend. Chestie amuzantă, pentru că aceia care au conceput lista au uitat să treacă băutura și sexul, care ar fi fost răspunsul cel mai exact pentru majoritatea elevilor.

În total, erau vreo douăzeci de întrebări. Și știu, din cauza celor care au apărut pe lista mea, că nu toată lumea a răspuns sincer.

În mijlocul trotuarului, sub un felinar, este o bancă verde-închis de metal. La un moment dat, poate că aici a fost o stație de autobuz. Dar acum este doar o bancă pe care să te relaxezi. Pentru vârstnici sau pentru oricine se simte prea obosit să mai meargă.

Pentru mine.

În partea a doua a testului era rândul tău să spui ce cauți la sufletul pereche. Înălțimea, tipul de corp. Sportiv sau nu. Timid sau extravertit.

Stau pe metalul rece, mă aplec în față și-mi sprijin capul în mâini. Sunt la numai câteva cvartale de casă și nu știu încotro s-o apuc.

În timp ce mi-l completam pe al meu, m-am trezit că descriu pe cineva anume de la școală.

Ar fi trebuit să răspund serios la test.

Ai fi zis că, dacă toate răspunsurile mele descriau o persoană anume, respectivul mi-ar fi apărut măcar în top 5. Dar el trebuie să fi fost imun la majorete și la îndemnurile lor, pentru că nu a aterizat pe nicăieri pe lista mea.

Și nu, nu vă spun numele lui... încă.

La bășcălie, pe-al meu l-am semnat Holden Caulfield, personajul din *De veghe în lanul de secară*, lectura obligatorie din semestrul ăla și prima persoană care mi-a venit în minte.

Holden. Singuraticul ăla deprimat nu ar fi fost un partener prea agreabil de întâlnire.

În momentul în care ne-au fost împărțite testele, la ora a treia, de istorie, am tăbărit pe el cu răspunsuri.

Și ce nume ciudate mi-au apărut pe listă. Exact genul de tipe ca pentru un Holden Caulfield.

Era ca orice oră obișnuită de istorie ținută de profu' Patrick. Descifrează o grămadă de însemnări mângălite pe tablă probabil cu cinci minute înainte de începerea orei, apoi trece-le în caietul de notițe. Dacă termini până la sfârșitul orei, citește de la pagina opt la pagina o sută nouăzeci și patru din manual... și mai ales nu ațipi.

Și nu sufla o vorbă.

De unde era să știu că o să mă sune toate tipele alea? Am presupus că toată lumea din școală privea testul ca pe o glumă. Că era doar un prilej pentru a strânge fonduri pentru Trupa de Majorete.

După ore, am mers direct la biroul consiliului elevilor. La capătul mesei, în apropierea ușii, era urna — o cutie mare de pantofi cu o fantă sus și decorată cu inimioare roz și roșii decupate. Pe cele roșii era scris Oh my dollar Valentine!. Pe cele roz era desenat cu verde simbolul dolarului.

Mi-am îndoit testul, l-am strecurat în cutie, apoi m-am întors să plec. Dar domnișoara Benson, zâmbitoare ca de obicei, era chiar acolo.

– Hannah Baker? a spus ea. Nu știam că tu și Courtney Crimsen sunteți prietene.

Aerul meu trebuie să fi exprimat exact ce gândeam, pentru că a bătut imediat în retragere.

– Cel puțin asta mi-am imaginat. Așa părea. Adică, sunteți prietene, nu?

Femeia aia e mult prea băgăcioasă.

Primul meu gând a fost Tyler, stând la fereastra mea... și m-a cuprins furia! Chiar arăta cuiva fotografiile pe care le făcuse din postura de voyeur? Domnișoarei Benson?

Nu. Domnișoara Benson mi-a spus că dusesse niște cecuri în sala celor care se ocupă de anuarul școlar în dimineața aia. Pe pereți erau prinse câteva fotografii care ar fi putut apărea în anuar. O fotografie ne înfățișa pe mine și pe Courtney.

Ați ghicit. Cea de la petrecere, când aveam brațul pe după talia ei și dădeam impresia că mă distram de minune.

Te pricepi să joci teatru, Hannah.

I-am spus:

– Nu, suntem doar cunoștințe.

– Mă rog, este o fotografie foarte drăguță, a comentat domnișoara Benson. Și îmi amintesc exact ce-a adăugat apoi: Partea frumoasă a unui anuar școlar este că toată lumea trăiește la maximum alături de tine momentul acela... pentru totdeauna.

Părea să mai fi spus chestia asta de un milion de ori. Și înainte poate că aș fi fost de acord cu ea. Dar nu și în legătură cu fotografia aia. În niciun caz cei care se uitau la ea n-ar fi trăit la maximum momentul ăla alături de noi. Nu ar fi avut nicio șansă să-și imagineze ce gânduri îmi treceau mie prin cap în fotografia aia. Sau lui Courtney. Sau lui Tyler.

Totul era fals la ea.

În clipa aia, în biroul ăla, când am realizat că nimeni nu știa adevărul despre viața mea, părerea despre lumea asta mi-a fost zguduită.

Era ca și când ai fi mers pe un drum cu denivelări, ai fi pierdut controlul volanului și ai fi ieșit doar un pic de pe drum. Roțile aruncă pământ, dar reușești să te redresezi. Totuși, indiferent cât de tare ții de volan, indiferent cât de tare te chinui să conduci drept, ceva te tot trage într-o parte. Mai ai așa de puțin control asupra lucrurilor. Și la un moment dat nu mai poți lupta, devine prea obositor și îți trece prin cap să renunți. Să lași tragedia... sau ce-o fi... să se petreacă.

Îmi lipesc vârfurile degetelor de frunte, degetele mari pe tâmpile și apăs.

În fotografia aia, sunt sigură că draga de Courtney zâmbea frumos. Fals, dar frumos.

Nu e adevărat. Dar tu nu aveai de unde să știi asta.

Vedeți, Courtney credea că mă poate târî de colo-colo oriunde avea ea chef. Dar nu m-am lăsat atrasă în așa ceva. M-am târât înapoi pe drum suficient cât s-o împing pe ea... fie și pentru o clipă.

Dar acum, la faza cu testul de Ziua Îndrăgostiților? Era oare încă o ocazie de a mă trezi aruncată de pe drum? Pentru tipii care îmi găseau numele pe lista lor, testul ăsta urma să fie scuza necesară ca să mă invite să ies cu ei?

Și asta o să-i entuziasmeze la maximum din cauza zvonurilor pe care le auziseră?

M-am uitat la fanta din partea de sus a cutiei, prea îngustă să-mi vâr degetele prin ea. Dar puteam să ridic capacul și să-mi iau testul. Ar fi fost

așa de simplu. Domnișoara Benson m-ar fi întrebat de ce fac asta, iar eu mă puteam preface că mi-e rușine să completez un test amoros. Ar fi înțeles.

Sau... puteam aștepta să văd ce se întâmplă.

Dacă aș fi fost deștept, dacă aș fi răspuns cinstit la test, aș fi descris-o pe Hannah. Și poate că am fi stat de vorbă. Am fi vorbit serios. Nu am fi stat la glume, ca vara trecută la cinematograful.

Dar n-am făcut-o. Nu gândeam așa.

Oare majoritatea elevilor, după cum mă așteptam eu, ar fi primit lista și s-ar fi amuzat, fără s-o bage în seamă? Sau ar fi luat-o în serios?

Dacă mi-ar fi apărut pe listă numele și numărul de telefon al lui Hannah, aș fi sunat-o?

Mă gârbovesc pe banca rece și las capul pe spate. Mult pe spate — și am senzația că dacă o țin tot așa, o să mi se rupă coloana.

Nu prea avea ce să meargă prost. Testul ăla era o glumă. Nu o să-i dea nimeni curs. Liniștește-te, Hannah. Nu se poate spune că-ți faci iluzii.

Dar dacă aveam dreptate, dacă observația mea era corectă, dacă îi dădeam de bunăvoie cuiva o scuză să verifice zvonurile alea despre mine... ei bine... nu știu. Poate o să-mi fie indiferent. Poate o să mă supăr.

Sau poate că aș fi renunțat, m-aș fi lăsat păgubașă.

De data asta, pentru prima oară, am întrezărit posibilitatea renunțării. Ba chiar lucrul ăsta mi-a dat speranță.

De la petrecerea de rămas-bun a lui Kat, nu mi-am mai putut-o scoate din minte pe Hannah. Felul în care arăta, cum se purta. Cum nu se potrivea niciodată cu ce auzisem eu. Dar mi-era prea frică să aflu exact. Mi-era prea frică să nu râdă de mine dacă o invit în oraș.

Prea frică.

Și ce opțiuni aveam? Puteam trece în barca pesimistului și să plec din birou cu tot cu test. Sau puteam să-l las acolo, trecând în barca optimistului, și să sper la tot ce era mai bun. Într-un final, am ieșit din birou, testul meu era tot în cutie și nu mi-era clar în ce barcă sfârșisem. Într-a optimistului sau într-a pesimistului?

Nici una, nici alta. Nimerisem într-a prostului.

Închid ochii și mă concentrez la aerul rece dimprejurul meu.

Când m-am dus la cinematograful vara trecută să depun cerere pentru un post, m-am prefăcut surprins că Hannah lucra acolo. Dar datorită ei făcusem cererea.

– Azi e ziua cea mare! a spus majoreta... desigur, pe un ton vesel. Treci azi pe la biroul consiliului elevilor ca să-ți iei „Oh my dollar Valentines”.

În prima zi de muncă, am fost trimis la standul cu gustări alături de Hannah. Mi-a arătat cum să pun sos de „unt” în floricelele de porumb.

Mi-a spus că dacă venea vreo tipă care îmi plăcea, nu trebuia să pun unt în partea de jos a recipientului. Așa, la jumătatea filmului, o să mai vină o dată ca să-mi mai ceară. Și atunci nu o să fie prea multă lume primprejur și puteam sta de vorbă.

Dar nu am făcut niciodată chestia asta. Pentru că pe mine mă interesa Hannah. Și gândul că făcea așa cu alți tipi îmi stârnea gelozia.

Încă nu mă hotărâsem dacă voiam să aflu cu cine mă cuplase testul. La ce noroc aveam eu, sigur ar fi fost cu un camarad tăietor de lemne. Dar când am trecut pe lângă birou și am văzut că nu stătea nimeni la coadă, m-am gândit... de ce nu?

M-am dus la birou și am dat să-mi spun numele, dar majoreta de la calculator m-a întrerupt.

– Îți mulțumesc pentru sprijinul acordat majoretelor, Hannah. A plecat capul într-o parte și a zâmbit. Sună aiurea, nu? Dar așa trebuie să spun tuturor.

Probabil că era aceeași majoretă care mi-a dat și mie rezultatele testului.

Mi-a tastat numele în calculator, a apăsă Enter și apoi m-a întrebat câte nume voiam. Unul sau cinci? Am pus pe birou o bancnotă de cinci dolari. A tastat 5 și o imprimantă așezată pe tejghea, lângă mine, mi-a scos lista.

Mi-a spus că puseseră imprimanta pe partea noastră ca să nu fie majoretele tentate să tragă cu ochiul la numele noastre. Ca elevii să nu se simtă jenați de cei cu care s-au ales.

I-am spus că era o idee bună și am început să-mi citesc lista.

– Și ia zi, a spus majoreta, cu cine te-ai ales?

Categoric e majoreta care m-a servit și pe mine.

Glumea, desigur.

Ba nu.

Pe jumătate în glumă, mi-am pus lista pe birou, să o vadă.

– Nu e rău, a comentat. Oh, îmi place ăsta.

I-am dat dreptate că lista nu era rea. Dar nici grozavă.

A ridicat din umeri și a zis că lista mea era așa și așa. Apoi mi-a împărtășit un mic secret. Nu era un test tocmai exact din punct de vedere științific.

Mai puțin pentru cei ce căutau un singuratic deprimat ca Holden Caulfield. Pentru asta, testul merita premiul Nobel.

Am fost amândouă de acord că două nume de pe listă mi se potriveau destul de bine. Un alt nume, unul de care eram mulțumită, i-a provocat o cu totul altă reacție.

– Nu, a rostit. Expresia și postura ei și-au pierdut orice urmă de veselie. Nu, crede-mă.

Apare și el pe casetele tale, Hannah? Cu el e caseta asta? Pentru că eu nu cred că majoreta e subiectul casetei.

– Dar e drăguț, am insistat.

– Așa pare, mi-a spus ea.

A scos un teanc de bancnote de cinci dolari din sertar, a pus-o pe-a mea deasupra, apoi a cercetat teancul, așezând fiecare bancnotă în același fel.

Nu am insistat pe subiectul ăsta, dar ar fi trebuit s-o fac. Și peste câteva casete, o să aflați de ce.

Apropo, nu v-am spus cine este eroul principal al acestei casete. Din fericire, este momentul perfect să intre în scenă, pentru că exact în clipa asta a apărut.

Încă nu sunt eu.

Ceva a început să bâzâie. Un telefon? M-am uitat la majoretă, dar a clătinat din cap. Așa că mi-am pus rucsacul pe birou, mi-am scos telefonul și am răspuns.

– Hannah Baker, a spus apelantul. Mă bucur să te văd.

M-am uitat la majoretă și am ridicat din umeri.

– Cine e la telefon? am întrebat.

– Ghici de unde am numărul tău, a zis.

I-am spus că nu-mi plac ghicitorile, așa că a adăugat:

– Am dat bani ca să fac rost de el.

– Ai dat bani ca să faci rost de numărul meu?

Majoreta și-a dus mâna căuș la gură și a arătat spre foaia imprimată — „Oh my dollar Valentines”!

Nu se poate, am gândit. Adică mă suna într-adevăr cineva pentru că îmi apăruse numele pe lista lui? Foarte interesant, recunosc. Dar, în același timp, era cam ciudat.

Majoreta a arătat cu degetul numele celor despre care crezuserăm amândouă că erau niște perechi potrivite, dar am dat din cap că nu. Cunoșteam destul de bine vocile celor doi încât să-mi dau seama că nu era niciunul dintre ei. De asemenea, nu era nici cel în privința căruia mă avertizase fata.

Am citit cu glas tare celelalte două nume de pe listă.

– Se pare că tu ai apărut pe lista mea, a spus apelantul, dar eu nu am apărut pe a ta.

De fapt, ai apărut și tu pe lista ei. Pe o alta. Una în care sunt sigur că nu-ți convine să te regăsești.

L-am întrebat unde apărea numele meu pe lista lui.

Din nou, mi-a cerut să ghicesc, apoi a adăugat repede că glumea.

– Ești pregătită? a întrebat. Ești prima, Hannah.

Am mimat răspunsul lui — prima! — și majoreta s-a pus pe țopăit.

– Ce cool, a șoptit ea.

Atunci apelantul m-a întrebat ce făceam de Ziua Îndrăgostiților.

– Depinde, i-am spus. Cine ești?

Dar n-a răspuns. Nici nu era nevoie. Pentru că în momentul ăla l-am văzut... stătea chiar lângă fereastra biroului. Marcus Cooley.

Bună, Marcus.

Scrâșnesc din dinți. Marcus. Ar fi trebuit să-i dau cu piatra în cap când am avut ocazia.

Marcus, din câte știți, este unul dintre cei mai mari lasă-mă să te las de la școală. Dar nu genul puturos, ci simpatic.

Mai gândește-te.

De fapt, e un tip amuzant. O mulțime de ore plictisitoare până la lacrimi au fost salvate de un joc de cuvinte tipic lui Cooley venit la țanc. Așa că, în mod normal, nu-i luam în serios cuvintele.

Deși era la doar câțiva metri distanță, despărțit de mine de o fereastră, am continuat să vorbesc cu el la telefon.

– Minți, am spus. Nu sunt pe lista ta.

În momentul ăla, zâmbetul lui obișnuit de prostuț a părut destul de sexy.

– Ce? Nu crezi că sunt și eu serios vreodată? a întrebat el.

Apoi și-a lipit lista de fereastră.

Deși eram prea departe să pot citi, am presupus că n-ar fi făcut-o dacă numele meu nu apărea pe primul loc. Totuși, m-am gândit că probabil glumea când spunea să ne întâlnim de Ziua Îndrăgostiților. Așa că m-am gândit să-l fierb un pic.

– Bine, am răspuns. Când?

Majoreta și-a acoperit fața cu ambele mâini, dar printre degete am văzut că se înroșise.

Nu știu, dacă nu aș fi avut-o pe ea drept public ca să mă îndemne, mă îndoiesc că aș fi acceptat așa de repede să ies cu el. Dar exageram, îi ofeream ceva cu care să se laude la antrenamentele majoretelor.

Acum era rândul lui Marcus să roșească.

– Ah... ăă... Bine... bun... Ce zici de Rosie's? La o înghețată.

E5. Am văzut steluța pe hartă în timp ce mergeam cu autobuzul. În mare, știam unde este, dar nu exact. Însă ar fi trebuit să bănuiesc. Cea mai

bună înghețată și cei mai uleioși burgeri și cartofi prăjiți din zonă le găseai la Rosie's Diner.

Cuvintele mi-au părut sarcastice.

– Înghețată?

Dar nu așa voisem să sune. O ieșire la înghețată mi se părea atât de... cool. Așa că am fost de acord să mă întâlnesc acolo cu el după ore. Și cu asta, am închis.

Majoreta a lovit cu palmele în tejghea.

– Trebuie neapărat să-mi dai voie să mă laud cu chestia asta.

Am pus-o să promită că nu spune nimănui până a doua zi, pentru orice eventualitate.

– Bine, a spus.

Dar m-a pus și ea să promit că apoi aveam să-i dau și cel mai mic detaliu.

Unii dintre voi se poate s-o cunoașteți pe majoreta despre care am vorbit, dar nu-i spun numele. A fost foarte drăguță și se bucura pentru mine. Nu a făcut nimic rău.

Sincer. Nu sunt sarcastică. Nu vă chinuiți să citiți printre rânduri.

Înainte credeam că știu cine este majoreta. Dar acum, când îmi amintesc de ziua în care am aflat cu toții de Hannah, sunt sigur. Jenny Kurtz. Eram împreună la biologie. Eu auzisem deja. Dar ea atunci a aflat, în timp ce avea bisturiul în mână și înaintea ei era o rămă disecată pe lung. A lăsat bisturiul din mână și s-a cufundat uluită într-o tăcere prelungă. Apoi s-a ridicat și, fără să se oprească la catedră să-i ceară voie profesorului, a ieșit din clasă.

Am căutat-o tot restul zilei, uimit de reacția ei. Asemenea majorității, habar n-aveam de legătura întâmplătoare dintre ea și Hannah Baker.

Vă întrebați dacă i-am spus majoretei ce s-a întâmplat la Rosie's? Nu. În loc de asta, am evitat-o cât de mult am putut.

Și în curând o să aflați de ce.

Desigur, nu o puteam evita veșnic. Motiv pentru care, peste scurt timp, o să-și facă din nou apariția pe aceste casete... și o să-i spun și numele.

Aerul rece nu mai este singurul motiv pentru care tremur. Cu fiecare față a fiecărei casete, o mai veche amintire îmi este răscolită. O reputație este mânjită, înfățișându-mi un om pe care nu-l recunosc.

Mi-a venit să plâng când am văzut-o pe Jenny plecând de la ora de biologie. De fiecare dată când am văzut o asemenea reacție, la ea, la domnul Porter, gândul mi-a zburat la momentul în care am aflat și eu de Hannah. Și când chiar am plâns.

Când ar fi trebuit de fapt să fiu furios pe ei.

Așa că, dacă vrei să trăiești la maximum experiența lui Hannah, du-te și tu la Rosie's.

Doamne, urăsc faptul că nu mai știu ce să cred. Că nu mai știu ce este adevărat.

E5 pe hartă. Așază-te pe unul dintre scaunele de la tejghea. Imediat o să-ți spun ce să faci după ce te așezi. Dar mai întâi să vă spun povestea mea și a lui Rosie's.

Până în ziua aia, nu mai fusesem niciodată la Rosie's. Știu că pare incredibil. În fond, toată lumea a fost la Rosie's. Este un loc super, aparte, în care să-ți pierzi vremea. Dar din câte știam eu, nimeni nu se ducea acolo singur. Și ori de câte ori mă invita cineva, dintr-un motiv sau altul, eram ocupată. Aveam rude din alt oraș în vizită, prea multe teme, întotdeauna se iveau ceva.

Pentru mine, Rosie's avea un soi de aură, era învăluit într-un mister. În poveștile care mi-au ajuns mie la urechi, se părea că totul se întâmpla întotdeauna acolo. Alex Standall, în prima săptămână petrecută în orașul ăsta, s-a bătut pentru prima oară în față la Rosie's. Mi-a spus mie și Jessicăi de chestia asta în perioada în care ieșeam la Monet's Garden Café.

Mie vești despre bătaie mi-au parvenit sub forma unui sfat, să nu mă leg de tipul nou-venit. Alex știa să dea și să încaseze pumni.

O fată al cărei nume n-o să-l pomenesc a fost pipăită pe sub sutien la Rosie's în timp ce se giugiulea printre mașinile pinball.

Courtney Crimsen. Toată lumea știe asta. Și nu se poate spune că a încercat să se ascundă.

Se părea că Rosie închidea ochii la tot ce se întâmpla atâta timp cât se consumau înghețată și burgeri. Așa că voiam să merg, dar nu aveam de gând să mă duc singură și să par o idioată.

Marcus Cooley mi-a oferit scuza de care aveam nevoie. Și întâmplarea face că eram liberă.

Liberă, dar nu fraieră.

Eram cu ochii pe Marcus, un pic suspicioasă. Dar nu din cauza lui, cât a celor cu care umbla.

Oameni precum Alex Standall.

După ce se terminase povestea noastră cu „piua” de la Monet’s, Alex a început să umble cu Marcus. Și după șmecheria aia a lui Alex cu lista cu „Bunăciuni / Nebunăciuni”, nu aveam încredere în el.

Și atunci, de ce aș avea încredere într-un tip din anturajul lui?

Să nu ai.

De ce? Pentru că exact asta îmi doream. Îmi doream ca oamenii să aibă încredere în mine, în ciuda a ceea ce auziseră. Și, mai mult de atât, voiam să mă cunoască pe mine. Nu ceea ce credeau că știu despre mine. Nu, pe mine cea adevărată. Voiam să treacă peste zvonuri. Să vadă dincolo de relațiile pe care le avusesem mai demult sau poate pe care le aveam încă, dar cu care ei nu erau de acord. Și dacă voiam ca oamenii să mă trateze așa, atunci trebuia să fac și eu același lucru în privința lor, nu?

Așa că am intrat în Rosie’s și m-am așezat la tezghea. Iar când te duci acolo, dacă te duci acolo, nu comanda imediat.

Telefonul începe să-mi vibreze în buzunar.

Stai pur și simplu și așteaptă.

Și mai așteaptă un pic.

E mama.

II

Răspund la telefon, dar și cuvintele cele mai simple mi se împotmolesc în gât și nu spun nimic.

— Dragule? Glasul ei e blând. Ești bine?

Închid ochii ca să mă concentrez, ca să vorbesc calm.

— Sunt bine.

Dar oare ea aude?

— Clay, dragule, se face târziu. Face o pauză. Unde ești?

— Am uitat să sun. Scuză-mă.

— Nu-i nimic. Aude, dar n-o să întrebe nimic. Vrei să vin să te iau eu?

Nu pot să mă duc acasă. Încă. Sunt gata-gata să-i spun că trebuie să stau până termin cu Tony proiectul școlar. Dar aproape că am terminat caseta asta și mai am doar una la mine.

— Mamă? Poți să-mi faci o favoare?

Nu răspunde.

— Am lăsat câteva casete pe bancul de lucru.

— Sunt pentru proiectul ăla?

Stai puțin! Dacă le ascultă? Dacă strecoară una în casetofon ca să vadă ce e cu ele? Dacă acolo Hannah vorbește despre mine?

— Nu-i nimic. Lasă, spun. Le iau eu.

— Pot să ți le aduc.

Nu răspund. Acum cuvintele nu mi se mai împotmolesc în gât, dar nu știu ce să spun.

— Și așa ies din casă, zice. Am rămas fără pâine și fac sendvișuri pentru mâine.

Râd ușor, zâmbesc. Ori de câte ori stau afară până târziu, îmi pregătește un sendviș pentru prânzul de la școală. Întotdeauna protestez și îi spun că nu, că mi-l fac eu singur când ajung acasă. Dar îi place. Zice că îi amintește de vremurile în care eram mic și aveam nevoie de ea.

— Spune-mi unde ești, zice ea.

Mă aplec înainte pe banca de metal și spun primul lucru care îmi trece prin minte.

— Sunt la Rosie's.

— La restaurant? Acolo lucrați? Așteaptă un răspuns, dar eu nu am niciunul. Nu e prea mult zgomot?

Strada e pustie. Nu sunt mașini, nu e gălăgie, nu e zarvă pe fundal. Știe că nu spun adevărul.

— Când pleci? întreb.

— Imediat ce iau casetele.

— Super. Pornesc la drum. Ne vedem curând.

Ascultă discuțiile din jurul tău. Oare lumea se întreabă de ce stai acolo singur? Acum uită-te peste umăr. S-a întrerupt o discuție? Și-a ferit cineva privirea?

Îmi pare rău dacă sună jalnic ce spun, dar știi că e adevărat. Nu ai mai fost niciodată acolo singur, nu?

Nu.

Este o experiență cu totul aparte. Și, în adâncul tău, știi că motivul pentru care nu ai mers niciodată singur este cel pe care tocmai ți l-am explicat eu. Dar dacă te duci și nu comanzi nimic, toată lumea o să creadă despre tine ce a crezut și despre mine. Că aștepti pe cineva.

Așa că stai acolo. Și la fiecare câteva minute, privește ceasul de pe perete. Cu cât aștepti mai mult, și e adevărat ce spun, cu atât limbile acestuia o să se miște mai agale.

Nu azi. Când o să ajung acolo, inima o să-mi bată cu putere în timp ce privesc limbile care mă aduc din ce în ce mai aproape de momentul în care mama o să intre pe ușă.

O iau la fugă.

După ce au trecut cincisprezece minute, îți dau voie să comanzi un shake. Deoarece cincisprezece minute reprezintă cu zece minute mai mult decât ar trebui să-i ia chiar și celui mai lent om ca să ajungă aici de la școală.

Cineva... nu vine.

Și acum, dacă aveți nevoie de o recomandare, mergeți la sigur cu un shake de banane și unt de arahide.

Apoi mai așteptați, indiferent cât de mult v-ar lua să vă terminați shake-ul. Dacă trec treizeci de minute, puneți mâna pe lingură și apucați-vă de treabă, ca să puteți s-o ștergeți naibii de acolo. Eu așa am făcut.

Ești un dobitoc, Marcus. I-ai dat țeapă când nici măcar nu erai obligat s-o inviți în oraș. Era o campanie de strângere de fonduri pentru Trupa de Majorete. Dacă nu voiai s-o iei în serios, nu te obliga nimeni.

E prea mult să-ți aștepți amarezul de Ziua Îndrăgostiților timp de treizeci de minute. Mai ales la Rosie's Diner, singură. De asemenea, ai destul timp să te întrebi ce s-a întâmplat. Oare a uitat? Pentru că părea sincer. Adică până și majoreta credea că vorbește serios, nu?

Alerg în continuare.

Liniștește-te, Hannah. Asta îmi tot spuneam. Nu ești victima sigură a unei dezamăgiri. Liniștește-te. Îi mai pare cunoscută chestia asta cuiva? Nu în felul ăsta m-am convins pe mine însămi să nu-mi scot testul din cutie?

Bun, gata. Gândurile astea îmi treceau prin cap după ce așteptasem timp de treizeci de minute să apară Marcus. Ceea ce probabil nu mi-a creat starea cea mai plăcută când a apărut în sfârșit.

Încetinesc. Nu pentru că mi s-ar fi tăiat răsuflarea sau picioarele ar fi gata să-mi cedeze. Nu sunt obosit fizic, dar sunt epuizat.

Și atunci, dacă nu i-a dat țeapă Marcus, ce s-a întâmplat?

S-a așezat pe taburetul de lângă al meu și și-a cerut scuze. I-am spus că eram gata să renunț și să plec. S-a uitat la paharul meu gol de shake cu lapte și și-a cerut din nou scuze. Dar în adâncul lui nu credea că a întârziat. Nici măcar nu era sigur că aveam să fiu acolo.

Și nu o să-i port pică pentru chestia asta. Pare-se, a crezut că glumeam la faza cu întâlnirea. Sau așa a presupus. Dar pe la jumătatea drumului spre casă s-a oprit, a meditat la chestia asta și a luat-o spre Rosie's, pentru orice eventualitate.

Și de-aia apari pe caseta asta, Marcus. Ai trecut pentru orice eventualitate. Pentru eventualitatea în care eu, Hannah Baker, domnișoara cu reputația problematică, te așteptam.

Și, din nefericire, chiar te așteptam. La momentul ăla, m-am gândit că se poate să fie distractiv.

Dar la momentul ăla eram o proastă.

Uite Rosie's. E vizavi. La capătul parării.

Vedeți voi, când Marcus a venit la Rosie's, nu era singur. Nu, Marcus a venit la Rosie's cu un plan în minte. În parte, implica să plecăm de la tejghea și să mergem într-un separeu din spate, aproape de mașinile de pinball. Iar eu să stau în interior.

Între el și... și un perete.

Parcarea este aproape goală. Sunt numai câteva mașini chiar în față la Rosie's, dar niciuna dintre ele nu este a mamei. Așa că mă opresc.

Dacă vrei, dacă acum stai la Rosie's, așază-te la tejghea. E mai comod acolo. Crede-mă.

Stau pe bordură, respir adânc, expir anevoie. La intersecția din partea cealaltă a străzii, semaforul se face roșu.

Nu știu cât din planul ăsta a fost ticluit de dinainte. Poate că sosise cu gândul la faza finală. Cu un scop. Și, după cum am spus, Marcus este un tip amuzant. Și iată-ne, așezați într-un separeu, cu spatele la restul lumii din restaurant, râzând. La un moment dat, Marcus m-a făcut să râd așa de tare, încât m-a durut burta. M-am aplecat și mi-am lipit fruntea de umărul lui, implorându-l să se oprească.

Semaforul tot licărește, îmboldindu-mă să mă hotărăsc. Îmi spune să mă grăbesc. Încă mai am timp să traversez iute strada, să sar peste bordură, să fug prin parcare până la Rosie's.

Dar n-o fac.

Și atunci mi-a pus mâna pe genunchi. Atunci am știut sigur.

Semaforul încetează să mai pâlpâie și culoarea roșie e intensă și neclintită.

Și mă întorc. Nu mă pot duce acolo, nu încă.

M-am oprit din râs. Aproape că m-am oprit și din respirat. Dar nu mi-am luat fruntea de pe umărul tău, Marcus. Aveai mâna pe genunchiul meu. Apăruse din senin. Așa cum fusesem pipăită și în magazinul de băuturi.

– *Ce faci? am șoptit.*

– *Vrei s-o mut? m-ai întrebat.*

Nu am răspuns.

Îmi apăs abdomenul. E prea mult. Prea mult să faci față la așa ceva.

O să mă duc la Rosie's. Într-o clipă. Și să sperăm că ajung înaintea mamei.

Dar mai întâi uite cinematograful în care Hannah și cu mine am lucrat o vară. Un loc în care se simțea în siguranță: Crestmont.

Și nici nu m-am îndepărtat de tine.

Era de parcă umărul nu ți-ar mai fi fost prins de corp. De parcă ar fi fost doar un reazem pe care să-mi pun eu capul în timp ce mă gândesc. Și nu mi-am putut feri privirea în timp ce vârfurile degetelor tale îmi mângâiau genunchiul... și o luau în sus.

– *De ce faci chestia asta? am întrebat.*

E doar la distanță de un cvartal și poate că pe harta ei nu este marcat cu o steluță roșie, dar ar fi trebuit.

Pentru mine are o steluță roșie.

Ți-ai rotit umărul și am ridicat capul, dar acum îți puseseseși brațul pe după spatele meu și mă trăgeai aproape. Iar cu mâna cealaltă îmi atingeai piciorul. Partea de sus a coapsei.

M-am uitat peste spătarul separeului spre celelalte separeuri și spre teighea și am încercat să surprind privirea cuiva. Și câteva persoane mi-au întors privirea, dar s-au răsucit cu toatele.

Sub masă, degetele mele se străduiau să ți le desprindă pe ale tale. Să-ți slăbească strânsoarea. Să te împingă. Și nu voiam să țip, încă nu se ajunsese la nivelul ăla, dar imploram ajutor din ochi.

Îmi vâr mâinile strânse în pumni în buzunare. Îmi vine să le izbesc de un zid sau să dau un pumn în fereastra magazinului. Nu am mai lovit nimic sau pe nimeni până acum și deja, numai în seara asta, am vrut să-l lovesc pe Marcus cu piatra aia.

Dar toată lumea s-a întors. Nu a întrebat nimeni dacă este vreo problemă.

De ce? Erau politicoși?

Asta era faza, Zach? Erai doar politicoș?

Iar Zach? Pe prima casetă era cu Justin și cădea pe peluza lui Hannah. Apoi m-a întrerupt pe mine și pe Hannah la petrecerea de rămas-bun a lui Kat.

Mă enervează chestia asta. Nu vreau să aflu ce legătură există între toți oamenii ăștia.

– Termină, am spus. Și știi că m-ai auzit pentru că, în timp ce mă uitam peste spetează, aveam gura la doar câțiva centimetri de urechea ta. Încetează.

Crestmont. Dau colțul și, la mai puțin de o jumătate de cvartal, iată-l. Unul dintre simbolurile orașului. Ultimul cinematograf în stil Art Deco din stat.

– Nu-ți face griji, ai rostit.

Și poate ai știut că nu mai ai mult timp la dispoziție, pentru că imediat mâna ți-a urcat pe coapsa mea. Până sus.

Așa că te-am împins într-o parte cu amândouă mâinile și te-am aruncat la podea.

E amuzant când cineva cade dintr-un separeu. Pur și simplu. Așa că ai fi crezut că lumea o să înceapă să râdă. Asta, desigur, dacă nu cumva știa că nu era un accident. Așa că oamenii și-au dat seama că se întâmpla ceva în separeul ăla, atât că nu aveau chef să-și ofere ajutorul.

Vă mulțumesc.

Acoperișul curbat de deasupra intrării se prelungește până la marginea trotuarului. Firma împodobită ajunge până la cer, ca o pană de păun luminoasă. Fiecare literă licărește pe rând, C R E S T M O N T, de parcă ar completa un puzzle cu litere de neon.

În orice caz, ai plecat. Nu ai dat buzna afară. Mi-ai zis că te tachinez, destul de tare încât să audă toată lumea, și ai ieșit.

Și acum hai să dăm în urmă. La mine, în timp ce stăteam la tejghea și mă pregăteam să plec. La mine, când mă gândeam că Marcus nu o să vină

pentru că pur și simplu nu-i păsa. Și o să vă spun eu la ce mă gândeam atunci. Pentru că acum se aplică și mai mult.

Merg spre Crestmont. Toate celelalte magazine pe lângă care trec au închis deja. Văd un zid cu ferestre întunecoase. Apoi dinspre trotuar apare o ieșitură triunghiulară, cu pereții și podeaua de marmură având aceeași culoare cu firma luminoasă ce indică holul. Și în mijlocul ieșiturii se află casa de bilete. E ca o gheretă cu ferestre pe trei părți și cu o ușă în spate.

Aici lucram în cele mai multe nopți.

Cea mai mare parte din timp, aproape din prima zi în care am călcat în școala asta, mi s-a părut că eram singura căreia îi păsa de mine.

Te străduiești din răputeri să primești acel prim sărut... dar te trezești că-ți explodează în față.

Singurele două persoane în care ai cu adevărat încredere se întorc împotriva ta. Te folosesc ca să se răzbune una pe cealaltă și apoi te acuză de trădare.

Acum înțelegeți? Derulez prea repede povestea?

Ați face bine să țineți pasul.

Lăsați pe cineva să vă distrugă sentimentul intimității sau siguranței pe care îl mai aveți. Apoi să se folosească de nesiguranța asta ca să-și satisfacă propria curiozitate maladivă.

Face o pauză. Încetinește un pic.

Apoi ajungi să realizezi că faci din țânțar armăsar. Realizezi cât de josnic ai devenit. Desigur, ai sentimentul că în orașul ăsta nu reușești să-ți controlezi viața. Se poate să pară că ori de câte ori cineva îți oferă o mână ca să te ridici, pur și simplu îți dă drumul și tu te afunzi și mai tare. Dar trebuie să nu mai fii așa de pesimistă, Hannah, și să înveți să ai încredere în cei din jurul tău.

Și asta fac. Încă o dată.

Rulează ultimul film al nopții, așa că nu e nimeni la casa de bilete. Stau pe podeaua de marmură cu vârtejuri, înconjurat de afișe cu filmele de succes care o să ruleze.

Asta a fost șansa mea, la cinematograful ăsta, să ajung la Hannah.

Asta a fost șansa mea și am lăsat-o să-mi scape.

Și apoi... mă rog... încep să mi se insinueze anumite gânduri. O să-mi pot controla vreodată viața? Întotdeauna o să fiu împinsă și îmbrâncită de cei în care am încredere?

Nu-mi place ce-ai făcut, Hannah.

Oare viața mea o s-o ia vreodată în direcția în care vreau eu?

Nu trebuia s-o faci și nu-mi place deloc faptul că ai făcut-o.

A doua zi, Marcus, am luat o hotărâre. Am decis să aflu cum ar putea reacționa oamenii de la școală dacă unul dintre elevi nu ar mai veni niciodată.

Cum e-n cântecul ăla: „Ești dus pentru totdeauna, dragul meu Valentine.”

Mă sprijin de un poster prins într-o ramă de plastic și închid ochii.

Ascult cum cineva renunță la luptă. Un cunoscut. Un om care îmi plăcea.

Ascult. Dar tot am ajuns prea târziu.

Inima îmi bate cu putere și nu pot sta locului. Merg pe podeaua de marmură spre casa de bilete. Un indicator atârână de un lanț prins cu o ventuză mică. ÎNCHIS. PE MÂINE! De aici nu pare așa de strâmt. Dar acolo te simțai ca-ntr-un acvariu.

Singurul moment în care interacționeam cu lumea era când cineva îmi strecura bani pe partea mea de geam, iar eu dădeam biletele. Sau când intra vreun coleg pe ușa din spate.

În rest, dacă nu vindeam bilete, citeam. Sau mă uitam pe hol din acvariul meu, în direcția lui Hannah. În unele nopți era mai rău decât în altele. În unele nopți mă uitam ca să fiu sigur că puneam ca lumea unt pe floricele. Lucru care acum mi se pare prostesc și obsesiv, dar așa făceam.

Ca în noaptea aia în care a venit Bryce Walker. A venit cu iubita din momentul ăla și mi-a cerut să-i aplic tariful ca pentru copii sub doisprezece ani.

— Și așa n-o să se uite la film, a spus el. Mă înțelege, Clay?

Apoi a râs.

Nu o cunoșteam. Se poate să fi fost elevă la altă școală. Un lucru e clar, nu părea să creadă că e amuzant. Și-a pus geanta pe tejghea.

— Atunci îmi plătesc singură biletul.

Bryce i-a dat geanta la o parte și a plătit tariful întreg.

— Liniștește-te, i-a spus. Era o glumă.

Pe la jumătatea filmului, în timp ce vindeam bilete pentru următoarea reprezentație, fata a dat buzna afară ținându-se de încheietură. Poate chiar plângea. Iar Bryce nu se vedea pe nicăieri.

Am continuat să mă uit pe hol, îl așteptam să apară. Dar nu a apărut. A rămas ca să termine de văzut filmul pentru care plătise.

Dar când s-a terminat, s-a aplecat peste tejgheaua de la standul cu mâncare și a început s-o bată pe Hannah la cap, în timp ce toți ceilalți plecau. Și a rămas acolo și când au venit noii spectatori. Hannah turna băuturi, înmâna dulciuri, dădea restul și râdea cu Bryce. Râdea la tot ce-i spunea.

În tot timpul ăsta, mie mi-a venit să pun semnul de „Închis”. Îmi venea să intru pe hol și să-i cer să plece. Filmul se terminase și nu mai avea de ce să rămână.

Dar asta era treaba lui Hannah. Ea ar fi trebuit să-i spună să plece. Nu, ar fi trebuit să vrea ca el să plece.

După ce am vândut și ultimul bilet și am întors semnul, am ieșit pe ușa casei de bilete, am încuiat-o în urma mea și am mers pe hol. Ca s-o ajut pe Hannah la făcut curat. Ca s-o întreb de Bryce.

— De ce crezi c-a fugit așa fata aia? am zis.

Hannah ștergea tejgheaua și s-a oprit ca să mă privească direct în ochi.

— Îl cunosc, Clay. Știu cum e. Crede-mă.

— Știu, am spus. Mi-am coborât privirea și am atins cu vârful pantofului o pată de pe covor. Dar mă întrebam de ce mai stai de vorbă cu el.

Nu a răspuns. Nu imediat.

Dar eu nu mi-am putut ridica ochii să mă uit la ea. Nu voiam să-i zăresc dezamăgirea sau frustrarea în priviri. Nu voiam ca genul ăla de sentimente să-mi fie adresate mie.

Într-un final, a rostit cuvintele care mi-au zburdat prin minte tot restul nopții:

— Nu trebuie să ai tu grijă de mine, Clay.

Dar o făceam, Hannah. Și chiar voiam s-o fac. Te-aș fi putut ajuta. Dar când am încercat, m-ai respins.

Aproape că aud glasul lui Hannah rostind ceea ce mi-a trecut prin gând. „Și atunci de ce nu te-ai străduit mai tare?”

[3](#) Este vorba despre celebrul cântec popular american *Oh my darling Clementine*, adaptat la respectivul eveniment, strângerea de bani cu prilejul Sfântului Valentin.

Caseta 4: Fața A

Când mă întorc, culoarea roșie a semaforului se aprinde intermitent, dar traversez oricum. În parcare sunt și mai puține mașini decât înainte. Dar mama tot nu se zărește.

Când mai am puțin până la Rosie's Diner, mă opresc din alergat. Mă sprijin cu spatele de vitrina unui pet shop și încerc să-mi trag răsuflarea. Apoi mă aplec înainte, îmi pun mâinile pe genunchi și sper să încetinesc totul până apare ea.

Imposibil. Pentru că deși picioarele mi s-au oprit din alergat, mintea continuă să-mi meargă. Mă las să alunec pe sticla rece, cu genunchii îndoiți, străduindu-mă să-mi rețin lacrimile.

Dar timpul trece. O să apară curând.

Inspir adânc, mă ridic, mă duc spre Rosie's și deschid ușa.

Aerul cald năvălește afară și miroase a un amestec de grăsime de la hamburgeri și zahăr. Înăuntru, sunt ocupate trei dintre cele cinci separeuri înșirate de-a lungul peretelui. Într-unul stau o fată și un băiat, beau *shake* cu lapte și ronțăie floricele de la Crestmont. În celelalte două sunt elevi care învață. Mesele sunt acoperite cu manuale, rămânând loc doar cât să încapă băuturile și câteva coșulețe cu cartofi prăjiți. Din fericire, separeul cel mai din spate este ocupat. Nu mai trebuie să iau în calcul posibilitatea de a sta acolo.

De o mașină de *pinball* este prins un semn pe care este mâzgălit cuvântul „Defect”. Un elev mai mare, pe care îl recunosc oarecum, stă în fața celeilalte mașini și apasă neobosit butoanele.

Urmez sugestia lui Hannah și mă așez la tejgheaua goală.

În spatele acesteia, un bărbat cu un șorț alb sortează tacâmurile în două recipiente de plastic. Dă din cap spre mine.

— Când ești gata...

Iau un meniu dintre două suporturi argintii pentru șervețele. Pe partea din față a meniului este o poveste lungă despre Rosie's, cu fotografii alb-negru ce acoperă perioada ultimelor patru decenii. Îl întorc, dar nu-mi surâde nimic din meniu. Nu acum.

Cincisprezece minute, atât a spus Hannah să aștept. Cincisprezece minute și apoi să comand.

Ceva era în neregulă când a sunat mama. Ceva era în neregulă cu mine și îmi dau seama că mi-a citit lucrul ăsta în glas. Dar oare o să asculte casetele în drum spre încioace ca să afle care este motivul?

Ce dobitoc sunt. Ar fi trebuit să-i spun că mă duc eu să le iau. Dar n-am făcut-o și acum trebuie să aștept ca să aflu.

Băiatul care mânca floricele de porumb cere cheia de la toaletă. Bărbatul din spatele tejghelei arată spre perete. De niște cârlige de alamă atârnă două chei. De una dintre ele este prins un cățel albastru de plastic, de cealaltă, un elefântel roz. Ia cățelul albastru și pornește în josul holului.

După ce pune vasele de plastic sub tejghea, bărbatul desface capacul la vreo duzină de solnițe și pipernițe, fără să mă bage în seamă. Și e în regulă.

— Ai comandat deja?

Mă răsucesc. Mama stă pe scaunul de lângă mine și scoate un meniu. Lângă ea, pe tejghea, se află cutia de pantofi a lui Hannah.

— Rămâi? o întreb.

Dacă stă, putem vorbi. Nu mă deranjează. Mi-ar plăcea să-mi mai liniștesc gândurile pentru o vreme, să mai iau o pauză.

Mă privește în ochi și zâmbește. Apoi își pune mâna pe abdomen și se chinuiește să-și transforme zâmbetul într-o grimasă.

— Cred că e o idee proastă.

— Nu ești grasă, mamă.

Împinge cutia de pantofi spre mine.

— Unde e prietenul tău? Nu lucrezi cu cineva?

Corect. Proiectul pentru școală.

– A trebuit să... înțelegi, e la baie.

Privirea ei trece dincolo de mine, peste umărul meu, numai pentru o clipă. Și se poate să greșesc, dar cred că s-a uitat să vadă dacă amândouă cheile sunt atârinate pe perete.

Slavă Domnului că nu erau.

— Ai destui bani? întreabă.

— Pentru ?

— Ca să iei ceva de mâncare. Pune din nou jos meniul ei, apoi lovește cu o unghie meniul meu. *Shake*-urile cu ciocolată și malț sunt super.

— Ai mâncat aici?

Sunt un pic surprins. Nu am mai văzut adulți la Rosie's până acum.

Mama râde. Îmi pune o mână pe cap și îmi netezește ridurile de pe frunte cu degetul mare.

— Nu te mai mira așa, Clay. Localul ăsta este aici dintotdeauna. Scoate o bancnotă de zece dolari și o așază pe cutia de pantofi. Comandă ce vrei, dar comandă un *shake* cu malț de dragul meu.

Când se ridică, ușa de la toaletă se deschide cu un scârțâit. Întorc capul și-l privesc pe tip cum atârână la loc cheia cu brelocul în formă de cățel albastru. Își cere scuze prietenei lui că a stat așa de mult și o sărută pe frunte înainte să se așeze iar.

— Clay? zice mama.

Înainte să mă întorc din nou, închid ochii numai o clipă și trag aer în piept.

— Da.

Se străduiește să zâmbească.

— Nu sta mult.

Dar zâmbetul ei trădează durere.

Mai sunt patru casete. Șapte povești. Și încă mă întreb unde apare numele meu.

O privesc în ochi.

— Se poate să mai dureze ceva timp. Apoi privesc în jos, la meniu. E un proiect pentru școală.

Nu spune nimic, dar o văd cu coada ochiului stând în picioare. Ridică mâna. Închid ochii și-i simt degetele atingându-mi vârful capului, apoi coborându-mi până la ceafă.

— Ai grijă, spune ea.

Încuviințez din cap.

Și pleacă.

Ridic capacul cutiei de pantofi și desfac folia cu bule de aer. Casetele sunt neatînse.

Ora preferată a tuturor... mă rog, ora preferată a tuturor dintre cele obligatorii... este Comunicarea. Este genul de materie opțională neopțională. Toată lumea ar urma cursul ăsta chiar dacă nu ar fi obligatoriu, pentru că împuști așa de ușor zecele.

Și în mare parte din timp este distractiv. Numai pentru asta și aș urma cursul ăsta.

Ai foarte puține teme și să nu uităm de punctele bonus pentru participare la oră. Te încurajează să strigi la oră. Ce ți-ar putea dispăcea la ora asta?

Mă las în jos, îmi iau rucsacul și îl pun pe taburetul pe care a stat mama până acum câteva clipe.

După sentimentul tot mai intens că sunt o paria, ora de Comunicare era refugiul meu de la școală. Ori de câte ori intram în sala aia, îmi venea să desfac larg brațele și să strig „Piua!”.

Înfășor cele trei casete pe care le-am ascultat deja în folia cu bule de aer și le pun înapoi în cutia de pantofi. Gata. S-a terminat.

Timp de o oră în fiecare zi, nu aveai voie să mă atingi sau să chicotești pe la spatele meu indiferent ce se zvonea în ultima vreme. Doamna Bradley nu-i agreea pe cei care chicoteau.

Desfac fermoarul celui mai mare buzunar și vâr înăuntru cutia de pantofi a lui Hannah.

Era regula numărul unu, expusă încă din prima zi. În cazul în care cineva chicotea la spusele cuiva, respectivul îi datora doamnei Bradley un baton Snickers. Și când chicotitul era extrem de grosolan, îi datora varianta uriașă de baton Snickers.

Pe tejghea, lângă walkman și shake-ul cu ciocolată și malț comandat în cinstea mamei, sunt următoarele trei casete.

Și toată lumea se achita de datorie fără să cârtească. Așa de respectată era doamna Bradley. Nu o acuza nimeni că se ia de noi, pentru că nu o făcea niciodată. Dacă spunea că ai chicotit, atunci așa era. Și tu știai chestia asta. A doua zi, pe catedră o aștepta un baton Snickers.

Și dacă nu era? Nu știu.

Întotdeauna era.

Iau următoarele două casete, pe care sunt trecute cifrele nouă, zece, unsprezece și doisprezece cu oje albastră, și le ascund în buzunarul interior al gecii.

Doamna Bradley a spus că ora de Comunicare era preferata ei dintre cele pe care le preda sau le modera, după cum spunea ea. În fiecare zi aveam de citit un text scurt plin de statistici și exemple din realitate. Apoi discutam.

Ultima casetă, cea de-a șaptea, are un treisprezece pe o parte, dar nimic pe cealaltă. Pe asta o strecor în buzunarul de la spate al blugilor.

Bătăușii. Drogurile. Propria imagine. Relațiile. Totul era pus sub lupă la ora de Comunicare. Ceea ce, desigur, îi supăra tare pe alți profesori. Era o pierdere de timp, susțineau ei. Ei voiau să ne învețe lucruri serioase, demonstrabile. Pe astea le înțelegeau ei.

În vitrina lui Rosie's lucesc luminile farurilor și mijesc ochii până dispar.

Voiau să ne predea relația dintre x și pi în loc să ne ajute să ne înțelegem mai bine pe noi înșine și unul pe celălalt. Voiau să știm când a

fost semnată Magna Carta, indiferent ce era asta, în loc să discutăm despre contracepție.

Facem Educație sexuală, dar aia e o glumă.

Asta presupunea că în fiecare an, în ședințele la care se discuta bugetul, ora de Comunicare risca să fie eliminată. Și în fiecare an, doamna Bradley și ceilalți profesori aduceau o mulțime de elevi în consiliul școlii ca să spună în ce fel le fuseseră utile orele.

Aș putea să o apăr la nesfârșit pe doamna Bradley. Dar ceva s-a întâmplat la ora aia, nu? Altfel, de ce m-ați asculta acum vorbind despre asta? Anul viitor, după micul incident cu mine, sper să se țină în continuare ora de Comunicare.

Știu, știu. Credeați că o să spun altceva, nu? Credeați că o să spun că, dacă ora aia a jucat în cazul meu un rol în luarea deciziei, ar trebui scoasă. Dar nu e așa.

Nimeni de la școală nu știe ce sunt pe cale să spun acum. Și nu ora în sine a fost cea care a jucat un rol. Chiar dacă nu aș fi făcut ora de Comunicare, rezultatul ar fi putut la fel de bine să fie același.

Sau poate că nu.

Cred că asta e ideea. Nimeni nu știe sigur ce impact are asupra vieții altora. Deseori habar n-avem, dar insistăm.

Mama avea dreptate. Shake-ul este super. Combinația perfectă de înghețată și malț cu ciocolată.

Iar eu sunt un dobitoc pentru că stau aici și mă delectez cu el.

În spatele biroului doamnei Bradley era un suport de cărți din sârmă. Genul care se rotește. Genul pe care sunt expuse romanele broșate în supermagazin. Dar pe suportul ăsta nu erau niciodată cărți. În schimb, la începutul anului, fiecare elev primea o pungă din aia în care îți ții prânzul ca să deseneze pe ea și să lipească etichete adezive și timbre. Apoi ne deschideam pungile și le prindeam pe suport cu bucăți de scotch.

Doamna Bradley știa că oamenii nu prea reușesc să fie amabili cu ceilalți, așa că a conceput un mod prin care să ne spunem anonim ceea ce credem.

Admirai faptul că reușea cineva să vorbească liber despre familia lui? Lasă-i un bilet în pungă și spune-i.

O înțelegi pe cutare atunci când își face griji că rămâne corijentă la istorie? Lasă-i un bilet. Spune-i că te gândești la ea în timp ce înveți pentru viitorul test.

Ți-a plăcut cum a jucat în piesa de la școală?

Îți place cum s-a tuns?

S-a tuns și ea. În fotografia de la Monet's, Hannah avea părul lung. Așa mi-o închipui întotdeauna. Chiar și acum. Dar nu așa a fost la final.

Dacă poți, spune-i în față. Dar dacă nu, lasă-i un bilet și o să afle chiar și așa. Și, din câte știu eu, nimeni nu a lăsat un bilet răutăcios sau sarcastic în punga cuiva. O respectam prea tare pe doamna Bradley să facem așa ceva.

Și atunci, Zach Dempsey, tu ce scuză ai?

II

Poftim? Ce s-a întâmplat?

Oh, Dumnezeu. Îmi ridic privirea și îl văd pe Tony stând lângă mine, cu degetul pe butonul de pauză.

— Ăsta e walkmanul meu?

Nu spun nimic pentru că nu-i pot interpreta expresia feței. Nu e mânie, deși i-am furat walkmanul.

Confuzie? Poate. Dar dacă e așa, e mai mult de atât. E aceeași privire pe care mi-a aruncat-o când l-am ajutat la mașină. Când se uita la mine în loc să-i țină lanterna tatălui său.

Grijă. Preocupare.

— Salut, Tony.

Îmi scot căștile din urechi și mi le pun în jurul gâtului. Walkmanul. Mda, m-a întrebat de walkman.

— Da. Era la tine în mașină. L-am văzut când te ajutam. Mai devreme. Cred că te-am întrebat dacă pot să-l iau și eu cu împrumut.

Ce idiot sunt.

Își lasă o mână pe tejghea și se așază pe taburetul de lângă mine.

— Scuze, Clay, spune. Mă privește în ochi. Oare își dă seama că nu mă pricep să mint? Uneori tata mă stresează așa de rău. Sunt convins că mi l-ai cerut, iar eu am uitat pur și simplu.

Privirea îi cade pe căștile galbene de după gâtul meu, apoi urmărește firul lung până la casetofonul de pe tejghea. Mă rog să nu mă întrebe ce ascult.

Azi am mințit cam mult, pe mama, pe Tony... Și dacă mă întreabă, va trebui să mai torn o minciună.

— Mi-l dai înapoi când termini, spune. Se ridică și îmi pune o mână pe umăr. Ține-l cât ai nevoie.

— Mersi.

— Nu e nevoie să te grăbești.

Ia un meniu dintre suporturile pentru șervețele, se duce la un separeu gol din spatele meu și se așază.

Stai liniștit, Zach. Nu mi-ai lăsat niciun bilet răutăcios în pungă. Știu. Dar ce-ai făcut a fost mai rău de atât.

Din câte știu eu, Zach e băiat bun. Prea timid ca lumea să vrea măcar să-l bârfească.

Și, asemenea mie, a avut-o întotdeauna la suflet pe Hannah Baker.

Dar mai întâi, hai să dăm cu mai multe săptămâni în urmă. Hai să dăm înapoi până la... Rosie's.

Burta mi se încordează de parcă m-aș chinui să fac un ultim abdomen. Închid ochii și mă concentrez să revin la normalitate. Dar nu m-am mai simțit normal de câteva ore. Îmi simt până și pleoapele fierbinți, de parcă tot corpul mi s-ar lupta cu o boală.

Am rămas acolo, în separeul în care m-a lăsat Marcus, privind într-un pahar gol de shake cu lapte. Partea lui de bancă era probabil caldă încă, pentru că plecase cu numai un minut în urmă. Când deodată s-a apropiat Zach.

Și s-a așezat.

Deschid ochii și mă uit la șirul de taburete goale de pe partea asta a tejghelei. Pe unul dintre taburetele astea, poate pe ăsta, s-a așezat Hannah prima oară când a venit. Singură. Dar apoi a venit Marcus și a dus-o într-un separeu.

Privirea îmi lunecă pe tejghea până la mașinile de *pinball* de la capătul îndepărtat al restaurantului, apoi până la separeul lor. E gol.

M-am prefăcut că nu-l remarc. Nu pentru că aș fi avut ceva cu el, ci pentru că inima și încrederea mea erau pe cale să se prăbușească. Iar prăbușirea asta îmi crea un gol în piept. De parcă fiecare nerv din corp mi se usca, topindu-mi-se din degetele de la mâini și de la picioare. Retrăgându-se și dispărând.

Îmi ard ochii. Mă întind și îmi trec mâna pe paharul înghețat cu *shake* cu lapte. Pe piele îmi rămân picături reci ca gheața și-mi trec degetele ude pe pleoape.

M-am așezat. Și m-am gândit. Și cu cât mă gândeam mai mult, punând în legătură evenimentele din viața mea, cu atât inima mi se prăbușea mai tare.

Zach a fost un dulce. M-a lăsat să-l ignor până când situația a devenit aproape comică. Desigur, știam că e acolo. Practic, se holba la mine. Și, până la urmă, și-a dres melodramatic glasul.

Mi-am pus mâna pe masă și am atins baza paharului. A fost singurul semn pe care aveam să i-l dau că ascult.

Îmi trag paharul aproape și mișc lingurița înăuntru în cercuri leneșe, topind ce mai rămâne pe fund.

M-a întrebat dacă am pățit ceva și m-am străduit să dau din cap că nu. Dar continuam să mă uit la pahar, prin pahar, la linguriță. Și mă gândeam întruna dacă oare așa te simți când înnebunești.

— *Îmi pare rău, a spus. Pentru ce ți s-a întâmplat adineauri.*

Am simțit că dau întruna din cap, de parcă aș fi avut capul prins de niște arcuri grele, dar nu m-am putut hotărî să-i spun că îi mulțumesc pentru acele cuvinte.

S-a oferit să-mi mai cumpere un shake cu lapte, dar nu i-am răspuns. Oare nu mai puteam să vorbesc? Sau pur și simplu nu voiam să vorbesc? Nu știu. În parte, credeam că îmi făcea avansuri, că era gata să profite de faptul că acum eram singură ca să mă invite în oraș. Nu credeam într-un totu chestia asta, dar de ce aș avea încredere în el?

Chelnerița mi-a lăsat nota de plată și mi-a luat paharul gol. În curând, cum nu scotea nicio vorbă de la mine, Zach a lăsat câțiva dolari pe masă și s-a întors la prietenii lui.

Continui să amestec în shake. Nu prea mai e, dar nu vreau să mi se ia paharul. Îmi dă un motiv să stau aici. Să rămân aici.

Începeau să mă podidească lacrimile, dar nu-mi puteam lua privirea de la micul cerc de apă din locul unde fusese paharul. Dacă încercam să spun un singur cuvânt, m-aș fi prăbușit.

Sau oare deja mă prăbușisem?

Continui să amestec.

Pot să spun că la masa aia mi-au venit pentru prima oară cele mai rele gânduri din lume. Acolo am început să iau prima oară în calcul... să iau în calcul... un cuvânt pe care încă nu-l pot rosti.

Știu că ai încercat să-mi vii în ajutor, Zach. Dar știm cu toții că nu de-aia apari pe caseta asta. Așa că am o întrebare înainte să continuăm. Când încerci să salvezi pe cineva și descoperi că nu poți ajunge la persoana respectivă, de ce îi reproșezi chestia asta?

În ultimele zile sau săptămâni sau cât a durat până au ajuns la tine casetele astea, Zach, te-ai gândit probabil că nimeni nu o să afle.

Îmi las fața în palme. Câte secrete pot exista într-o școală?

Probabil că ți s-a făcut rău de la stomac când ai aflat ce am făcut. Dar cu cât trecea timpul, cu atât te simțeai mai bine. Deoarece cu cât trecea timpul, cu atât creșteau șansele ca secretul tău să moară odată cu mine. Nu știa nimeni. Nimeni nu urma să afle.

Dar acum o să aflăm. Și mi se face un pic greață.

Dă-mi voie să te întreb, Zach, crezi că te-am respins la Rosie's? Vreau să spun că nu ți-ai făcut niciodată curaj să mă inviți în oraș, așa că oficial

nu te puteam refuza, nu? Și atunci ce-a fost aia? Jenă?

Stai să ghicesc. Le-ai spus prietenilor tăi să privească în timp ce îmi faci avansuri... iar eu abia dacă am reacționat.

Sau a fost o provocare? Te-au provocat să mă inviți în oraș?

Oamenii făceau și lucruri din astea. De curând, cineva mi-a zis că n-am curaj s-o invit pe Hannah în oraș. Tipul ăsta lucra cu noi la Crestmont. Știa că îmi place și că niciodată nu-mi făceam curaj să o invit în oraș. De asemenea, mai știa că în ultimele câteva luni, Hannah abia dacă vorbise cu cineva, ceea ce făcea provocarea și mai serioasă.

Când mi-am revenit din zăpăceală și înainte să plec, am tras cu urechea la ce vorbești tu și prietenii tăi. Te tachinau că nu te-ai ales cu întâlnirea despre care le-ai zis că o ai asigurată.

Trebuie să-ți recunosc meritul, Zach. Te-ai fi putut duce înapoi la prietenii tăi și să le spui: „Hannah asta e o ciudată. Ia uitați-vă la ea. Stă cu ochii în gol.”

În loc de asta, ai suportat tachinările.

Dar probabil că ești genul care se pornește mai greu, te enervai din ce în ce mai tare, luai povestea asta personal cu cât te gândeai mai mult la lipsa mea de reacție. Și ai ales să te răzbuni pe mine în modul cel mai copilăresc.

Mi-ai furat biletele de încurajare din pungă.

Ce jalnic.

Cum mi-am dat seama? De fapt, e simplu. Toată lumea primea bilețele. Toată lumea! Și pentru lucrurile cele mai banale. Ori de câte ori cineva se tunde, primea o mulțime de bilete. Și erau oameni în clasa aia pe care îi consideram prietenii mei și care mi-ar fi pus ceva în pungă după ce mi-am tăiat toate pletele alea.

Când a trecut pe lângă mine pe hol prima oară, cu părul tuns așa de scurt, nu m-am putut abține să casc gura. Iar ea și-a ferit privirea. Din obișnuință, a încercat să-și dea părul de pe față și după urechi. Dar era prea scurt și îi tot cădea în față.

Dacă mă gândesc mai bine, m-am tuns chiar în ziua în care m-am întâlnit cu Marcus Cooley la Rosie's.

Hm! Ce ciudat. Sunt adevărate toate semnele alea la care ni se spune să fim atenți. De la Rosie's m-am dus direct să mă tund. Aveam nevoie de o schimbare, exact cum se spune, așa că mi-am schimbat aspectul. Era singurul lucru asupra căruia încă mai aveam controlul.

Extraordinar.

Face o pauză. Liniște. Se aud doar interferențe, greu de perceput în căști.

Sunt convinsă că au venit la școală psihologi încărcăți cu broșuri în care ți se spunea la ce să fii atent în cazul elevilor care s-ar putea gândi la...

Încă o pauză.

Nu. După cum am mai spus, nu pot să rostesc cuvântul ăsta.

Sinucidere. Ce termen dezgustător.

A doua zi, când mi-am găsit punga goală, mi-am dat seama că se întâmplase ceva. În primele câteva luni de când făceam ora asta, am primit poate patru sau cinci bilete. Dar brusc, după tunsoarea revelatoare... nimic.

Așa că după ce m-am tuns, am așteptat o săptămână.

Apoi două.

Apoi trei.

Nimic.

Îmi împing paharul pe tejghea și mă uit la bărbatul de lângă casa de marcat.

— Puteți să luați ăsta?

Era momentul să aflu ce se întâmplă. Așa că mi-am scris un bilet.

Îmi aruncă o privire cercetătoare în timp ce numără mărunții. Fata care se află de partea asta a tejghelei se uită și ea la mine. Își atinge urechile. Căștile. Vorbesc prea tare.

— Scuze, spun în șoaptă.

Sau poate că nu se aude deloc ce spun.

„Hannah”, scria în bilet. „Îmi place cum te-ai tuns. Scuze că nu ți-am spus mai devreme.” Și, ca să fiu sigură, am desenat și o față zâmbitoare de culoare mov.

Ca să evit marea rușine de a fi prinsă în timp ce-mi las mie însămi un bilețel, am mai scris unul ca să-l pun în punga de lângă a mea. Iar după oră m-am dus la suportul pentru cărți și am pus biletul în punga cealaltă cu gesturi ostentative. Apoi am căutat în treacăt prin punga mea, mă prefăceam că mă uit după bilete. Zic că mă prefăceam pentru că știam că o să fie goală.

Iar a doua zi? Tot nimic în punga mea. Biletul nu mai era. Poate că ție nu ți s-a părut că ar fi mare lucru, Zach. Dar acum sper că înțelegi. Lumea mea se prăbușea. Aveam nevoie de biletele alea. Aveam nevoie de speranța pe care mi-o puteau oferi ele.

Iar tu mi-ai strivit speranța. Ai hotărât că nu o merit.

Cu cât ascult casetele astea, cu atât simt că o cunosc. Dar nu pe Hannah din ultimii câțiva ani, ci pe cea de acum câteva luni. Pe această Hannah încep s-o înțeleg.

Pe Hannah de la sfârșit.

Ultima oară când m-am aflat așa de aproape de un om, un om aflat pe moarte, a fost în noaptea cu petrecerea. În noaptea în care am văzut două mașini izbindu-se într-o intersecție neluminată.

Atunci, ca și acum, nu știam că e pe moarte.

Și atunci, ca și acum, erau o mulțime de oameni împrejur. Dar ei ce puteau face? Oamenii aceia, care stăteau în jurul mașinii și încercau să-l liniștească pe șofer, așteptând să sosească ambulanța, ar fi putut oare face ceva?

Sau cei care au trecut pe lângă Hannah pe coridor sau au stat lângă ea la ore, ce-ar fi putut face ei?

Poate că și atunci, ca și acum, era deja prea târziu.

Și ia spune, Zach, câte bilete mi-ai luat? Câte bilete nu am apucat să citesc? Tu le-ai citit? Sper. Cel puțin să știe cineva ce crede lumea de fapt despre mine.

Îmi arunc privirea peste umăr. Tony e încă acolo, mestecă un cartof prăjit și pune ketchup pe un hamburger.

Recunosc, în timpul discuțiilor din clasă nu m-am deschis prea mult. Dar când am făcut-o, mi-a mulțumit cineva lăsându-mi un bilet în pungă? Mi-ar fi plăcut să aflu chestia asta. De fapt, m-ar fi încurajat să mă deschid și mai mult.

Nu e corect. Dacă Zach avea o idee cât de mică prin ce trecea Hannah, sunt sigur că nu i-ar mai fi furat biletele.

În ziua în care a dispărut biletul pe care mi l-am scris eu, m-am oprit în fața clasei și am vorbit cu cineva cu care nu mai vorbisem înainte. Mă uitam peste umăr la fiecare câteva secunde și îi urmăream pe ceilalți elevi în timp ce-și verificau pungile.

Sigur că părea foarte distractiv, Zach.

Și atunci te-am prins. Cu un singur deget, ai atins buza pungii mele și ai înclinat-o suficient cât să poți să arunci o privire înăuntru.

Nimic.

Așa că ai pornit spre ușă fără să te uiți în punga ta, lucru care mi s-a părut foarte interesant.

Bărbatul din spatele tejghelei ia paharul meu și, cu o cârpă murdară de ciocolată, șterge tejgheaua.

Desigur, asta nu dovedea nimic. Poate că îți plăcea să vezi cine primește bilete și cine nu... având un interes anume față de mine.

Așa că a doua zi am intrat în biroul doamnei Bradley la ora prânzului. Mi-am luat punga de hârtie de pe suport și am prins-o la loc cu o bucățică mică de bandă adezivă. Înăuntru am pus un bilețel împăturit.

Din nou, la terminarea orei, am așteptat afară și am privit. Dar nu am vorbit cu nimeni de data asta. Am privit pur și simplu.

Cursa perfectă.

Ai atins buza pungii, ai văzut biletul și ai băgat mâna înăuntru. Punga a căzut și tu te-ai făcut roșu ca racul. Dar te-ai aplecat și ai ridicat-o oricum. Care a fost reacția mea? Nu-mi venea să cred. Vreau să spun că văzusem, mă așteptasem chiar. Dar tot nu-mi venea să cred.

Deși inițial avusesem de gând să-ți cer socoteală chiar atunci, am sărit într-o parte, m-am dat din cadrul ușii.

Ai cotit iute... și iată-ne față în față. Mă înțepau ochii în timp ce te priveam. Apoi mi-am desprins privirea și am lăsat capul în pământ. Iar tu ai șters-o pe hol.

Nu a vrut să-i audă explicațiile. Nici nu avea ce să explice. Văzuse cu ochii ei.

Când ai ajuns la jumătatea holului, mergând repede încă, te-am văzut că-ți cobori privirea, de parcă ai fi citit ceva. Biletul meu oare? Da.

Te-ai întors doar o clipă ca să vezi dacă mă uit. Și în clipa aia mi-a fost frică. Aveai oare să vii la mine și să-mi spui că îți pare rău? Să strigi la mine?

Răspunsul nu a fost niciunul dintre cele de mai sus. Te-ai întors doar și ai continuat să mergi, apropiindu-te din ce în ce mai mult de ușile de la ieșire, mai aproape de salvarea ta.

Și în timp ce stăteam acolo pe hol, singură, și încercam să înțeleg ce se întâmplase și din ce motiv, am înțeles adevărul: nu meritam o explicație, nici măcar o reacție. Așa considerai tu, Zach.

Face o pauză.

Pentru voi, cei care ascultați, biletul îi era adresat lui Zach. Poate că acum îl vede ca pe un prolog la aceste casete. Pentru că acolo recunoșteam că în acel moment din viața mea nu mi-ar fi prins rău o încurajare din partea celor din jur. Încurajare... de care el mă priva.

Îmi mușc degetul mare ca să mă abțin și să nu mă întorc să mă uit peste umăr la Tony. Oare se întreabă ce ascult? Oare îi pasă?

Dar nu mai suportam. Vedeți voi, Zach nu e singurul care se pornește greu.

— De ce? am strigat în urma lui.

Pe hol mai erau câțiva elevi care se duceau la sala în care aveau ore. Au tresărit cu toții. Dar numai unul dintre ei s-a oprit.

Și a rămas acolo pe loc, cu fața spre mine, în timp ce-și vâra biletul meu în buzunarul de la spate.

Și am strigat întruna cuvântul ăla. În sfârșit, lacrimile mi s-au revărsat și mi-au udat obraji.

— De ce? De ce, Zach?

Am auzit de chestia asta. Că Hannah a luat-o razna fără un motiv aparent, făcându-se de râs de față cu așa de multă lume. Dar se înșelau. Exista un motiv.

Și acum hai să ne punem sufletul pe tavă. În spiritul deschiderii față de ceilalți, al destăinuirii totale, vă spun atât: Părinții mă iubesc. Știu sigur. Dar în ultima vreme lucrurile nu au mers prea bine. Cam de vreun an. De când știți voi ce s-a deschis în afara orașului.

Îmi amintesc de faza asta. Părinții lui Hannah apăreau în fiecare seară la știri, avertizau că dacă se construiește marele centru comercial, magazinele din centru o să intre în faliment. Spuneau că nimeni nu o să mai cumpere de acolo.

Când s-a întâmplat lucrul ăsta, părinții mei au devenit distanți. Dintr-odată, aveau multe pe cap. Presiunea financiară era mare. Vorbeau cu mine, dar nu ca înainte.

Când m-am tuns, mama nici n-a remarcat.

Și din câte știu eu, și pentru asta îți mulțumesc ție, Zach, nici la școală nu a remarcat nimeni.

Eu am remarcat.

În fundul clasei, doamna Bradley avea și ea o pungă de hârtie. Atârna alături de ale noastre pe suportul rotativ pentru cărți. O puteam folosi, și chiar ne încuraja să facem lucrul ăsta, ca să-i lăsăm bilete cu observații despre felul în care predă. Critice sau de alt fel. De asemenea, voia să-i recomandăm subiecte pentru discuțiile viitoare.

Și asta am făcut. I-am scris un bilet doamnei Bradley cu următorul mesaj: „Sinuciderea. E un lucru la care m-am gândit. Nu prea serios, dar m-am gândit.”

Asta scria în bilet. Cuvânt cu cuvânt. Și îl știu cuvânt cu cuvânt pentru că l-am scris de zeci de ori înainte să-l dau. Îl scriam, îl aruncam, îl scriam, îl mototoleam, îl aruncam.

Dar de ce îl scriam în primul rând? M-am întrebat lucrul ăsta de fiecare dată când notam cuvintele pe o nouă foaie de hârtie. De ce scriam biletul ăsta? Era o minciună. Nu mă gândisem la asta. Nu prea. Nu în detaliu. Îmi trecea prin cap, dar apoi alungam gândul.

Dar l-am alungat de multe ori.

Și era un subiect pe care nu-l discutam niciodată la oră. Dar eram sigură că mai erau și alții în afară de mine care se gândiseră la asta, nu? Și atunci de ce să nu discutăm în grup?

Sau poate mai era ceva în adâncul meu. Poate voiam să-și dea cineva seama cine a scris biletul și să vină să mă salveze.

Poate. Nu știu. Dar aveam grijă să nu mă trădez.

Tunsoarea. Îți fereai privirea pe hol. Erai grijulie, dar se zăreau totuși semne. Mici semne, dar semne totuși.

Dar apoi, pur și simplu, îți reveneai.

Numai că în fața ta, Zach, chiar m-am trădat. Tu ai știut că eu am scris biletul ăla din punga doamnei Bradley. Trebuie să fi știut. L-a scos din pungă și l-a citit în ziua de după ce te-am prins. În ziua de după ce am cedat nervos acolo, pe hol.

Cu câteva zile înainte să ia pastilele, Hannah se purta normal. Saluta pe toată lumea pe hol. Ne privea în ochi. Părea o schimbare drastică, pentru că de luni de zile nu se mai purtase așa, nu fusese ea însăși.

Dar tu nu ai făcut nimic, Zach. Chiar și după ce a adus doamna Bradley chestia asta în discuție, nu ai făcut nimic ca să-mi întinzi o mână.

Părea o schimbare drastică, pentru că așa și era.

Și deci ce voiam de la cei din clasă? În principal, voiam să aud ce aveau cu toții de spus, gândurile, sentimentele lor. Doamne, ce mi le-au mai spus.

Cineva a zis că o să fie greu să dai o mână de ajutor fără să știi de ce voia respectivul să se sinucidă.

Da, m-am stăpânit să nu spun:

— Sau respectiva. Putea fi o fată.

Ceialalți au început să-și spună și ei părerea.

— Dacă respectivul se simte singur, l-am putea invita să luăm prânzul împreună.

— Dacă de vină sunt notele, l-am putea ajuta la lecții.

— Dacă e din cauza vieții de acasă, am putea... nu știu... să-l ajutăm să meargă la consiliere sau ceva de genul.

Dar în tot ce spuneau, în tot, se simțea iritare.

Apoi una dintre fete, nu contează numele ei în momentul ăsta, a rostit ce gândeau și ceilalți:

— Cred că autorul biletului are nevoie de atenție. Dacă ar fi vorbit serios, ne-ar fi spus cum se numește.

Doamne, Hannah nu avea cum să se deschidă în clasa aia.

Nu-mi venea să cred.

Mai demult, în punga doamnei Bradley fuseseră puse bilete în care se sugerau discuții de grup pe tema avortului, a violenței în familie, a înșelatului, a iubiților și iubitelor, a examenelor. Nimeni nu insista să afle cine scrisese biletele alea. Dar, din cine știe ce motiv, au refuzat să discute despre sinucidere fără date concrete.

Preț de vreo zece minute, doamna Bradley a vorbit despre statistici locale care ne-au surprins pe toți. Pentru că suntem copii, a spus ea, atâta timp cât sinuciderea nu s-a petrecut într-un loc public, cu martori, probabil că nu apare la știri. Și niciun părinte nu vrea ca lumea să știe că fiul sau fiica lui și-a luat viața. Așa că adesea lasă impresia că a fost un accident. Dezavantajul fiind că nimeni nu știe cu adevărat ce li se întâmplă oamenilor din comunitatea lor.

Acestea fiind spuse, nu a început nicio discuție serioasă în clasă. Oare curiozitatea era de vină sau ei chiar credeau că pot ajuta cel mai bine dacă știu detaliile? Nu sunt sigură. Poate era un pic din amândouă.

La prima oră, la ora domnului Porter, m-am uitat mult timp la ea. Dacă ar fi fost luată în discuție problema sinuciderii, poate că ni s-ar fi petrecut privirile și aș fi văzut.

Sincer, nu știu ce ar fi putut spune ca să mă facă să înclin spre o variantă sau spre alta. Pentru că poate mă arătam egoistă. Poate că voiam

doar atenție. Poate că voiam doar să-i aud pe ceilalți discutând despre mine și problemele mele.

Dacă țin seama de ce mi-a spus la petrecere, ar fi vrut ca eu să văd. S-ar fi uitat direct la mine și s-ar fi rugat să văd.

Sau poate că voiam să mă arate cineva cu degetul și să spună: „Hannah. Te gândești cumva să te sinucizi? Te rog, renunță, Hannah. Te rog.”

Dar, de fapt, adevărul era că singura persoană care spunea asta eram chiar eu. De fapt, acestea erau cuvintele mele.

La sfârșitul orei, doamna Bradley ne-a împărțit un pliant pe care scria „Cum să-i depistăm pe cei cu tendințe suicidare”. Ghiciți ce era trecut în capul listei de cinci elemente?

„O schimbare bruscă de aspect.”

M-am tras de vârfurile părului abia tuns.

Hm. Cine s-ar fi gândit că sunt așa de previzibilă?

Îmi frec bărbia de umăr și-l văd cu coada ochiului pe Tony stând încă în separeu. A terminat hamburgerul, la fel și mare parte din cartofi. Stă acolo fără să aibă habar prin ce trec eu.

Deschid walkmanul, scot caseta numărul patru și o întorc.

Caseta 4: Fața B

V-ar plăcea să auziți gândurile celorlalți?

Bineînțeles că v-ar plăcea. Toată lumea răspunde afirmativ la întrebarea asta până când se gândește mai bine.

De exemplu, ce-ar fi dacă alții v-ar putea auzi gândurile? Dacă v-ar auzi gândurile... chiar în momentul ăsta?

Ar auzi confuzie. Frustrare. Chiar și mânie. Ar auzi cum cuvintele unei fete moarte îmi galopează prin cap. O fată care, cine știe din ce motiv, dă vina pe mine pentru că s-a sinucis.

Uneori ne încercăm gânduri pe care nici măcar noi nu le înțelegem. Gânduri care nici măcar nu sunt adevărate, nu asta simțim de fapt, dar ne trec oricum prin cap pentru că sunt interesante.

Așez suportul pentru șervețele în fața mea până când separeul lui Tony se reflectă în argintiul lustruit. Se lasă pe spate și-și șterge mâinile pe un șervețel.

Dacă ați putea auzi gândurile altora, ați auzi lucruri adevărate și, în același timp, lucruri complet aleatorii. Și nu ați face deosebirea între ele. V-ar scoate din minți. Ce e adevăr? Ce e minciună? Un milion de idei, dar ce semnificație au?

Habar n-am la ce se gândește Tony. Iar el habar n-are ce gândesc eu. Habar n-are că glasul din mintea mea, vocea care îmi pătrunde în cap din walkman, îi aparține lui Hannah Baker.

Asta îmi place la poezie. Cu cât e mai abstractă, cu atât mai bine. Partea în care nu știi sigur despre ce vorbește poetul. Poate că ai o idee, dar nu poți fi sigur. Nu în proporție de sută la sută. Fiecare cuvânt, ales special, ar putea avea un milion de sensuri diferite. Oare este un înlocuitor, un simbol pentru o altă idee? Oare este parte dintr-o metaforă mai amplă, ascunsă?

Asta este a opta persoană, Hannah. Dacă vorbești despre poezie, atunci nu te referi la mine. Și mai sunt doar cinci nume.

Uram poezia până când cineva mi-a arătat cum s-o apreciez. Mi-a spus să privesc poezia ca pe un puzzle. Cititorul trebuie să descifreze codul — sau cuvintele — bazându-se pe tot ceea ce știe despre viață și sentimente.

Poetul a folosit cuvântul „roșu” ca pe un simbol pentru sânge? Mânie? Patimă? Sau căruciorul este pur și simplu roșu pentru că „roșu” sună mai bine decât „negru”?

Îmi aduc aminte de asta. De la ora de engleză. A fost o discuție aprinsă pe tema semnificației culorii roșii. Habar n-am ce am decis până la urmă.

Aceași persoană care m-a învățat să apreciez poezia m-a mai învățat și valoarea compunerii de poezii. Sincer, nu există cale mai bună prin care să-ți analizezi sentimentele decât poezia.

Sau casetele audio.

Dacă ești furios, nu trebuie să scrii o poezie despre cauza furiei tale. Dar trebuie să fie un poem furios. Așa că haide... scrieți unul. Știu că sunteți cel puțin un pic furioși pe mine.

Și când ați terminat poemul, descifrați-l de parcă tocmai l-ați fi găsit tipărit într-un manual și nu ați ști absolut nimic despre autor. Rezultatul poate fi uluitor... și înspăimântător. Dar e întotdeauna mai ieftin decât să te duci la un psiholog.

Eu am făcut chestia asta pentru un timp. Mă refer la faza cu poezia, nu cu psihologul.

Poate că un psiholog te-ar fi ajutat, Hannah.

Mi-am cumpărat un caiet cu spirală ca să-mi țin toate poemele la un loc. Câteva zile pe săptămână, după ore, mă duceam la Monet's și scriam o poezie, două.

Primele mele încercări au fost triste. Nu prea aveau profunzime, subtilitate. Erau destul de directe. Totuși, unele mi-au ieșit destul de bine. Cel puțin eu așa cred.

Apoi, fără să încerc măcar, am trecut primul poem în caiet. Și indiferent cât de tare m-aș strădui, nici azi nu mi-l pot scoate din minte. Iată-l, așadar, ca să-l analizați... sau să vă amuzați.

Dacă iubirea mi-body-web-pba,

n-ar mai rămâne uscat.

Dacă iubirea mi-ar fi deșert,

ai vedea numai nisip.

Dacă iubirea mi-ar fi stea,

noaptea doar lumina ar dăinui.

Iar de iubirea mea ar avea aripi,

Prin văzduhuri aș pluti.

Haide, râdeți. Dar sunt sigură că, dacă ați vedea-o pe o felicitare, ați cumpăra-o.

Brusc, mă încearcă o durere în piept.

Simplul fapt că știam că urma să mă duc la Monet's să scriu versuri îmi făcea zilele mai suportabile. Se putea întâmpla ceva amuzant, șocant sau dureros, iar eu gândeam: din chestia asta ar ieși o poezie superbă.

Peste umăr, îl văd pe Tony ieșind pe ușa din față. Ceea ce pare ciudat.

De ce nu s-a oprit să-și ia la revedere?

Pentru mine, presupun, casetele astea sunt o formă de terapie poetică.

Pe fereastră, îl văd pe Tony urcând în mașină.

În timp ce vă spun poveștile astea, descopăr anumite lucruri. E drept, lucruri despre mine, dar și despre voi. Despre voi toți.

Aprinde farurile.

Și cu cât ne apropiem mai tare de final, cu atât descopăr mai multe legături. Legături profunde. Unele despre care v-am povestit, care leagă o poveste de următoarea. În vreme ce despre altele nu v-am pomenit nimic.

Mustangul lui Tony se cutremură în timp ce el accelerează. Apoi mașina dă ușor înapoi.

Poate că voi ați descoperit chiar niște legături pe care eu nu le-am observat. Poate că voi sunteți cu un pas înaintea poetei.

Nu, Hannah, abia dacă țin pasul cu tine.

Și când o să-mi rostesc ultimele cuvinte... mă rog, poate nu ultimele cuvinte, dar ultimele de pe casetele astea... o să fie ca o sferă de cuvinte închegate, legate, încărcate de sentimente.

Cu alte cuvinte, o poezie.

Când mă uit pe fereastră la mașina lui Tony, parcă m-aș uita la un film și Mustangul iese ușor din cadru. Dar farurile nu se sting treptat, cum ar trebui să se întâmple dacă ar fi continuat să dea înapoi sau ar fi întors. În loc de asta, se sting pur și simplu.

De parcă le-ar fi oprit.

Dacă mă gândesc, am încetat să mai scriu în caiet când nu am mai vrut să mă cunosc.

Oare stă afară în mașină și așteaptă? De ce?

Dacă auzi un cântec care te face să plângi, dar nu mai vrei să plângi, nu-l mai ascuți.

Dar nu poți fugi de tine însuși. Nu poți decide să nu te mai vezi pe tine. Și nu poți decide să-ți oprești gălăgia din cap.

II

Cum farurile lui Tony s-au stins, ferestrele restaurantului se reduc la o întindere de geamuri întunecate. Din când în când, o mașină trece pe drum la capătul îndepărtat al parării și o rază de lumină se strecoară dintr-o margine a geamului în cealaltă.

Dar singura sursă constantă de lumină, deși îndepărtată, apare în colțul din dreapta sus. O lumină ștearsă, în nuanțe de roz și albastru. Este vârful

firmei din neon care se ițește pe deasupra acoperișurilor tuturor firmelor dimprejur.

Doamne, ce n-aș da să re trăiesc vara aceea.

Când eram singuri, era așa de simplu să stai de vorbă cu Hannah. Să te amuzi împreună cu ea. Dar ori de câte ori veneau oameni, deveneam timid. Dădeam înapoi. Nu mai știam cum să mă port.

În casa aia de bilete ca un acvariu minuscul, singura mea legătură cu colegii din hol era un telefon roșu. Nu avea butoane pe care să apeși, doar un receptor. Dar ori de câte ori îl ridicam, iar Hannah răspundea la capătul celălalt, mă emoționam. De parcă n-aș fi sunat-o de la zece metri distanță, ci de acasă.

— Am nevoie de mărunț, spuneam.

— Iar? răspundea.

Dar mereu i se simțea în glas că zâmbește. Și de fiecare dată simțeam cum mă aprind la față de rușine. Pentru că adevărul era că făceam asta mai des când era ea de serviciu decât atunci când nu era.

După câteva minute, se auzea o bătaie la ușă, eu îmi aranjam cămașa și îi dădeam drumul înăuntru. Cu o casetă micuță de bani, trecea pe lângă mine, dureros de aproape, ca să-mi schimbe câteva bancnote. Iar uneori, în serile fără prea multă activitate, se așeza pe scaunul meu și îmi spunea să închid ușa.

Ori de câte ori zicea asta, mă străduiam să-mi țin în frâu imaginația. Pentru că, deși cele trei ferestre ne lăsau la vedere, ca pe niște atracții de la carnaval, și ea spunea asta numai pentru că nu trebuia să lăsăm ușa deschisă, în spațiul ăla înghesuit se putea întâmpla orice.

Sau cel puțin așa îmi doream eu.

Momentele alea, indiferent cât de scurte și de rare erau, mă făceau să mă simt deosebit. Hannah Baker prefera să stea cu mine când era liberă. Și pentru că eram la serviciu, nimeni nu avea să zică nimic de chestia asta, nimeni nu putea trage anumite concluzii de aici.

Dar de ce? De ce ori de câte ori ne vedea cineva, mă prefăceam că nu înseamnă nimic? Munceam, asta voiam să creadă lumea. Nu că pierdeam

vremea împreună, ci că munceam.

De ce?

Pentru că Hannah avea o reputație. O reputație care mă speria.

Adevărul ăsta a ieșit la iveală acum câteva săptămâni, la o petrecere, când Hannah era în fața mea. A fost un moment extraordinar, când totul a părut să se îmbine frumos.

Când am privit-o în ochi, nu m-am putut abține să-i spun că-mi pare rău. Că-mi pare rău că am așteptat atât până să-i spun ce simt.

Pentru un scurt moment, am fost capabil să recunosc. Față de ea. Față de mine însumi. Dar n-am mai putut recunoaște încă o dată. Până acum.

Dar acum e prea târziu.

Și de-aia simt atâta ură chiar în clipa asta. Față de mine. Merit să mă aflu pe lista asta. Pentru că, dacă nu mi-ar fi fost așa de frică de toată lumea, ar fi fost posibil să-i fi spus lui Hannah că exista un om căruia îi păsa. Iar Hannah ar mai fi putut să fie în viață.

Îmi smulg privirea de la firma din neon.

Uneori opream pe la Monet's ca să beau o ciocolată caldă în drum spre casă. Începeam să-mi fac temele. Sau citeam. Dar nu mai compuneam poezii.

Aveam nevoie să mai uit un pic... de mine.

Îmi strecur mâna de sub bărbie la ceafă. Șuvițele de păr de dedesubt sunt ude de transpirație.

Dar adoram poeziile. Mi-era dor de ele. Și într-o zi, după câteva săptămâni, am decis să mă întorc la ele. Am decis să recurg la poezie ca să mă fac fericită.

Poezii vesele. Poezii luminoase, vesele, însorite. Vesele, vesele, vesele. Precum cele două femei înfățișate pe pliantul de la Monet's.

Predau un curs gratuit intitulat „Poezia: iubirea de viață”. Promiteau să te învețe nu numai cum să iubești poezia, dar, prin intermediul poeziei, cum să te iubești pe tine însuși.

Aici e de mine!

D7 pe hartă. Sala de evenimente de la biblioteca publică.

E prea întuneric să mă duc acum acolo.

Cursul de poezie începea în momentul în care la școală se suna pentru ultima oară în ziua aia, așa că mergeam acolo într-un suflet ca să încerc să nu întârzii prea mult. Chiar și când întârziam, toată lumea părea să se bucure de prezența mea, de „perspectiva feminină, adolescentină”, după cum o numeau ei.

Mă uit împrejur și văd că sunt singurul care a mai rămas la Rosie's. Mai e o jumătate de oră până la închidere. Și deși nu mănânc și nici nu mai beau nimic, bărbatul din spatele tejghelei nu mi-a cerut să plec. Așa că o să mai stau.

Imaginați-vă zece-douăsprezece scaune portocalii aranjate în cerc, iar la capete sunt femeile alea vesele de pe pliant. Singura problemă a fost, încă din prima zi, că nu erau vesele. Cineva, cel care a făcut pliantul ăla, probabil că le-a transformat încruntăturile în zâmbete recurgând la mijloace digitale.

Scriau despre moarte. Despre răutatea oamenilor. Despre distrugerea și, citez, „mingi verzui-albăstirii cu fuioare albe”.

Serios, așa l-au descris. Apoi au numit Pământul un extraterestru gazos și borțos care trebuie să avorteze.

Un motiv în plus să urăsc poezia. Cine naiba spune „minge” în loc de „sferă” sau „glob”?

Deschide-te în fața noastră, spuneau. Vrem să vedem în adâncul tău, în zona ta cea mai întunecată.

În adâncul meu, în zona mea cea mai întunecată? Cine sunteți voi, medicul meu ginecolog?

Hannah.

De atâtea ori mi-a venit să ridic mâna și să întreb: Ăă, păi și de veselie când vorbim? Despre dragostea de viață? Sau ați uitat că se numește „Poezia: iubirea de viață”? Asta scria pe pliant. De-aia am venit.

Până la urmă, am reușit să rezist numai la trei cercuri din astea de poezie. Dar cu ceva tot m-am ales din chestia asta. Cu ceva bun?

Nu.

Hmmm... mă întreb.

Vedeți voi, mai era cineva în grupul ăla. Încă un elev de liceu cu un viitor luminos, adorat de poeții mai vârstnici. Cine era? Editorul „Gazetei Obiectelor Pierdute” de la noi de la școală.

Ryan Shaver.

Știți despre cine vorbesc. Și sunt sigură că dumneavoastră, domnule editor, abia așteptați să vă spun numele cu glas tare.

Uite, Ryan Shaver. Adevărul vă va elibera.

Deviza „Gazetei Obiectelor Pierdute”.

Știi chestia asta de ceva timp, Ryan. Sunt sigură. De prima oară când am pomenit de poezie, ai știut că despre tine e vorba. Trebuie să-ți fi dat seama. Deși sunt convinsă că trebuie să te fi gândit: „Nu se poate să fie ăsta motivul pentru care apar pe casete. Nu a fost mare scofală.”

Poezia de la școală. Doamne, chiar era a ei.

Nu uitați, aici alcătuiesc o sferă de cuvinte închegate, legate, încărcate de sentimente.

Strâng tare din ochi și mi-i acopăr cu mâna.

Strâng din dinți, mușchii fălcilor îmi ard, ca să nu urlu. Sau să plâng. Nu vreau s-o citească. Nu vreau să aud poezia aia recitată de glasul ei.

Vreți să auziți ultimul poem pe care l-am compus înainte să renunț la poezie? Înainte să renunț definitiv la poezie?

Nu?

Bine. Dar ați citit-o deja. Este foarte cunoscută la școală.

Îmi relaxez pleoapele, fălcile.

Poemul. Am discutat despre el la engleză. L-am citit tare de multe ori.

Și Hannah a fost acolo de fiecare dată.

Poate că unii dintre voi își aduc aminte acum. Nu cuvânt cu cuvânt, dar știți despre ce vorbesc. „Gazeta Obiectelor Pierdute.” Culegerea bianuală a lui Ryan de lucruri găsite zăcând prin campus.

Ca de exemplu, o scrisoare de dragoste vârâtă într-o bancă și care nu fusese descoperită de destinatarul de drept. Dacă Ryan o găsea, ștergea numele și o scana ca să o publice într-un număr viitor al gazetei.

Fotografii căzute din vreun clasor... și pe astea le scana.

Notițe de la ora de istorie pline de mâzgăleli aparținându-i unui elev tare plictisit... le scana.

Unii s-ar putea întreba cum de găsea Ryan așa de multe lucruri interesante. Oare chiar le găsea? Sau le fura? L-am întrebat același lucru după una dintre întâlnirile noastre la cercul de poezie. Și a jurat că tot ce publicase fusese găsit pur întâmplător.

Uneori, a recunoscut, e adevărat că oamenii îi strecurau în dulap lucruri găsite. A spus că pentru alea nu putea garanta sută la sută. De-aia ștergea nume și numere de telefon. Iar fotografiile nu trebuiau să fie prea rușinoase, asta era regula.

Strângea cinci-șase pagini cu materiale de calitate, neobișnuite, și tipărea cincizeci de exemplare. Apoi le capsă împreună și le lăsa în diferite locuri aleatorii prin școală. La toaletă, prin vestiare, pe pista de atletism.

„Niciodată în același loc”, mi-a spus. I se părea nimerit ca oamenii să dea din întâmplare peste revista lui despre lucruri găsite din întâmplare.

Dar ce să vezi? Mi-a furat poezia.

Scot un șervețel din suport și-mi trec hârtia aspră peste ochi.

În fiecare săptămână, după cercul de poezie, stăteam cu Ryan pe treptele bibliotecii și vorbeam. În prima săptămână, pur și simplu am râs de poeziile pe care le compuseseră și le citiseră ceilalți. Am râs de cât de deprimante erau toate.

— Ideea nu era să ne facă fericiți? a întrebat.

Pare-se că se înscrisese și el din același motiv ca mine.

Îmi ridic privirea. Bărbatul din spatele tejghelei trage de șnururile unui sac greu de gunoi. E ora închiderii.

— Îmi dați și mie un pahar cu apă? întreb.

După a doua săptămână de curs, am stat pe treptele bibliotecii și ne-am citit unul celuilalt unele dintre poeziile noastre. Poezii pe care le

scriseserăm în diferite momente din viață.

Se uită la ochii mei, la pielea înroșită din cauză că m-am frecat cu șervețelul.

Dar numai poeme vesele. Poeme despre dragostea de viață. Poeme pe care nu aveam să li le citim niciodată nefericiților poeți dinăuntru, iubitori de depresii.

Și, așa cum poeții nu fac niciodată, ne-am explicat pe noi înșine. Vers cu vers.

În a treia săptămână, ne-am asumat marele risc și am făcut schimb de caiete cu poezii.

Îmi împinge un pahar de apă cu gheață înainte. Tejgheaua e goală, cu excepția paharului și a suportului pentru șervețele.

Uau! A fost nevoie de mult curaj pentru gestul ăsta. Categoric în cazul meu. Și sunt convinsă că și în cazul tău, Ryan. Și în următoarele două ore, în timp ce soarele cobora la asfințit, am stat pe treptele alea de ciment și am întors pagini.

Avea un scris oribil, așa că mie mi-a luat un pic mai mult să citesc poeziile. Dar erau extraordinare. Mult mai profunde decât oricare dintre cele scrise de mine.

Ale lui păreau poezii adevărate, scrise de profesioniști. Și într-o bună zi, bag mâna în foc, copiii vor fi nevoiți să-i analizeze poemele din manual.

Ating paharul rece, îmi strâng degetele în jurul lui.

Desigur, habar n-aveam ce semnificație aveau poemele lui. Nu tocmai. Dar simțeam emoția. Erau absolut superbe. Și m-am simțit aproape rușinată de ceea ce trebuie să fi gândit în timp ce îmi răsfoia caietul. Fiindcă în vreme ce le citeam pe ale lui, am realizat ce puțin timp le dedicasem alor mele. Ar fi trebuit să acord mai mult timp alegerii cuvintelor potrivite, mai pline de încărcătură emoțională.

Dar unul dintre poemele mele i-a reținut atenția. Și a vrut să știe mai multe despre el... de exemplu, când l-am scris.

Dar nu i-am spus.

Nu beau apa. Privesc cum o picătură se prelinge pe pahar și mi se scurge pe deget.

L-am scris în aceeași zi în care niște elevi s-au enervat că un sinucigaș avusese tupeul să ceară ajutor. Mai țineți minte de ce s-au supărat? Pentru că persoana care a scris biletul ăla nu și-a trecut și numele.

Ce lipsă de sensibilitate.

Era anonim. Exact ca poezia care a apărut în „Gazeta Obiectelor Pierdute”.

Așa că Ryan s-a interesat de ce am scris poezia.

În privința asta, i-am spus, poezia trebuia să vorbească de la sine. Dar eram curioasă să știu ce credea el că înseamnă.

La suprafață, a spus el, poezia vorbea despre acceptare, acceptare din partea mamei. Dar mai mult de atât, eu voiam încuviințarea ei. Și voiam ca anumiți oameni, în cazul ăsta un băiat, să nu mă mai ignore.

Un băiat?

La baza paharului, apa parcă este aspirată, apoi se desprinde. Iau o înghițitură și las să mi se strecoare în gură un cub de gheață.

L-am întrebat dacă el crede că are o semnificație mai profundă.

Țin cubul pe limbă. E foarte rece, dar vreau să se topească acolo.

Glumeam oarecum. Mă gândeam că o să-și dea exact seama de mesajul poemului meu. Dar mă interesa să aflu ce ar vrea un profesor să descopere elevii cărora li-l dă drept temă. Pentru că profesorii întotdeauna exagerează.

Dar tu ți-ai dat seama, Ryan. Tu ți-ai dat seama de semnificația ascunsă. Tu ți-ai dat seama de ceea ce nici măcar eu nu am descoperit în propriul meu poem.

Poemul nu i se adresa mamei, ai spus. Sau unui băiat. Mi se adresa mie. Îmi scriam mie însămi o scrisoare... ascunsă într-un poem.

Am tresărit la cuvintele astea. Am trecut în defensivă, m-am înfuriat chiar. Dar aveai dreptate. Și propriile mele cuvinte m-au speriat și m-au întristat.

Mi-ai spus că am scris poemul deoarece mi-era frică să mă înfrunt pe mine însămi. Iar mama era o scuză, o acuzam pe ea că nu mă apreciază sau nu mă acceptă, când de fapt ar fi trebuit să spun cuvintele alea în oglindă.

— Și băiatul? am întrebat. El ce reprezintă?

La mine se referă. Oh, Dumnezeuule. La mine se referă. Acum știu.

Îmi acopăr urechile. Nu ca să nu pătrundă vreun sunet din afară. În restaurant este o liniște aproape deplină. Dar vreau să-i simt cuvintele, pe toate, pe măsură ce le rostește.

În timp ce-ți așteptam răspunsul, am scotocit în rucsac după un șervețel. Știam că urma să izbucnesc în plâns din clipă în clipă.

Mi-ai spus că niciun băiat nu mă ignora mai tare decât mă ignoram eu însămi. Cel puțin așa ai interpretat tu. Și de-aia m-ai întrebat de poem. Simțeau că este mai profund decât îți dădeai până și tu seama.

Ei bine, Ryan, aveai dreptate. Era mult mai profund de atât. Și dacă ai știut asta, dacă asta ai crezut, atunci de ce mi-ai furat caietul? De ce mi-ai publicat poemul, poemul pe care cu gura ta l-ai numit „înfricoșător”, în „Gazeta Obiectelor Pierdute”? De ce i-ai lăsat și pe alții să-l citească?

Și să-l disece, să se amuze pe seama lui.

Nu a fost niciodată un poem pierdut, Ryan. Iar tu nu l-ai găsit, așa că nu avea ce căuta în culegerea ta.

Dar tocmai în culegerea ta au găsit-o și alții. Acolo au dat profesorii de ea chiar înainte să predea ei la clasă poezia. Acolo clase întregi de elevi mi-au disecat poemul în căutarea semnificațiilor.

La noi în clasă nu a nimerit-o nimeni, nici pe departe. Dar la vremea aia, cu toții am crezut că am nimerit-o. Chiar și domnul Porter.

Știți ce a spus domnul Porter înainte să ne dea poezia mea? A spus că atunci când citești o poezie compusă de cineva necunoscut din școala noastră, e ca și când ai citi un poem clasic scris de un poet mort. Așa e, de un poet mort. Fiindcă nu-l puteam întreba pe niciunul dintre ei care era adevărata semnificație a acesteia.

Apoi domnul Porter a așteptat, cu speranța că o să admită cineva faptul că el era autorul. Dar, după cum știți, asta nu s-a întâmplat

niciodată.

*Așa că acum știți. Și pentru aceia dintre voi care au nevoie să le fie
împrospătată memoria, iat-o. „Suflet singuratic”, de Hannah Baker.*

*Îți întâlnesc ochii
dar tu nu mă vezi
Abia de răspunzi
când în șoaptă
te salut
Mi-ai putea fi suflet-pereche
două suflete îngemănate
Sau poate nu
Dar nu vom ști
niciodată*

*Propria mea mamă
m-ai purtat în pânțece
Dar acum nu vezi nimic
doar ce haine port
Lumea te întreabă
ce mai fac
Tu zâmbești și încuviințezi
Nu permite
Să se termine
așa*

*Lasă-mă
sub cerul lui Dumnezeu și
pătrunde-mă
nu mă privi doar cu ochii
Alungă
Masca asta din carne și oase și
pătrunde-mă
până în suflet*

singură

Acum știți care e motivul.

Ia spuneți, m-au disecat profii voștri cum trebuie? Aveau dreptate? Și-au dat vreun pic seama că sunt eu?

Da, unii dintre voi și-au dat seama. Ryan trebuie să fi spus cuiva, mândru că o poezie culeasă de el ajunsese să fie dezbătută la ore. Dar când lumea m-a întrebat direct, nici nu am confirmat, nici nu am infirmat. Ceea ce i-a ofticat pe unii dintre ei.

Unii dintre ei au făcut chiar parodii după poemul meu și mi le-au citit cu speranța de a mă irita.

Am fost și eu martor la asta. Am văzut două fete la ora domnului Porter recitând o versiune înainte să se sune.

Era așa de stupid, de copilăresc... și de crud.

Nu se mai opreau, toată săptămâna au tot adus poezii noi. Hannah s-a străduit să le ignore, se prefăcea că e ocupată cu lectura în timp ce îl aștepta pe domnul Porter să sosească. Ca s-o salveze începutul orei.

Nu pare mare lucru, nu?

Poate că vouă, nu. Dar școala nu mai era de mult un adăpost pentru mine. Iar după aventura ta fotografică, Tyler, casa mea nu mai era nici ea un loc sigur.

Acum, dintr-odată, chiar și propriile mele gânduri erau batjocura tuturor.

Odată, la ora domnului Porter, când o tachinau fetele alea, Hannah și-a ridicat ochii. Privirile ni s-au întâlnit numai o clipă. A fost ca o fulgerare. Dar știa că o urmăresc. Și, deși nu a mai văzut nimeni, m-am întors.

Era pe cont propriu.

Foarte drăguț, Ryan. Îți mulțumesc. Ești un adevărat poet.

Îmi scot căștile din urechi și mi le pun în jurul gâtului.

— Nu știu ce e cu tine, spune bărbatul aflat de partea cealaltă a tejghelei, dar nu am de gând să-ți iau banii.

Suflă într-un pai și îi strânge ambele capete.

Clatin din cap și mă întind după portofel.

— Nu, plătesc.

Răsuțește paiul din ce în ce mai mult.

— Vorbesc serios. A fost doar un *shake* cu lapte. Și, după cum am spus, nu știu ce se întâmplă și nu știu cum să te ajut, dar este evident că nu-ți merge bine, așa că vreau să-ți ții banii.

Ochii lui îi caută pe ai mei și îmi dau seama că vorbește serios.

Nu știu ce să spun. Chiar dacă aș reuși să găsesc cuvintele, am gâtul așa de sugrumat, încât nu o să izbutească să iasă.

Așa că dau din cap, îmi iau rucsacul și, în timp ce pornesc spre ușă, schimb caseta.

Caseta 5: Fața A

Ușa de sticlă de la restaurantul Rosie's se închide în spatele meu și aud imediat cele trei încuietori.

Și acum încotro? Spre casă? Înapoi la Monet's ? Sau poate că până la urmă o să mă duc la bibliotecă. Pot să stau afară, pe treptele de ciment. Și să ascult pe întuneric și restul casetelor.

— Clay!

E vocea lui Tony.

Farurile puternice pâlpâie de trei ori. Geamul de pe partea șoferului este lăsat și Tony îmi face semn să mă duc la el. Îmi trag fermoarul la geacă și pornesc spre el. Dar nu mă aplec. Nu prea am chef de vorbă. Nu acum.

Eu și Tony ne cunoaștem de ani de zile, am lucrat împreună la proiecte și am glumit după ore. Dar în tot timpul ăsta nu am avut niciodată o discuție profundă.

Acum mă tem că are chef de asta. În tot timpul ăsta, a stat aici. A stat pur și simplu în mașină. Și a așteptat. Oare ce altceva îl preocupă?

Refuză să mă privească. În loc de asta, se întinde ca să potrivească oglinda laterală cu degetul mare. Apoi închide ochii și își lasă capul în față.

— Urcă, Clay.

— Te simți bine?

După o scurtă pauză, dă ușor din cap.

Ocolesc botul mașinii, deschid portiera din dreapta și mă așez, lăsându-mi un picior afară pe asfalt. Îmi pun în poală rucsacul în care se află cutia de pantofi a lui Hannah.

— Închide portiera, spune.

— Unde mergem?

— Stai liniștit, Clay. Închide portiera. Învârte maneta de pe portieră și geamul se ridică. E frig afară.

Privirea îi alunecă de la bord la casetofon și spre volan. Dar pe mine nu mă privește.

În momentul în care închid portiera, se pornește, de parcă aş fi apăsător pe trăgaciul unui pistol de start.

— Tu ești al nouălea pe care a trebuit să-l urmăresc, Clay.

— Poftim? Ce vorbești?

— Despre al doilea set de casete, răspunde. Hannah nu glumea. Sunt la mine.

— Dumnezeuule.

Îmi acopăr fața cu ambele mâini. Zvâcnetul de dincolo de sprânceană a revenit. Mă apăs cu podul palmei acolo. Tare.

— E în regulă, spune.

Nu pot să-l privesc. Ce știe el? Despre mine? Ce a auzit?

— Ce e în regulă?

— Ce ascultai acolo?

— Poftim?

— Ce casetă?

Pot să încerc să neg, să mă prefac că habar n-am despre ce vorbește. Sau pot să ies din mașină și să plec. Dar indiferent de situație, știe.

— E în regulă, Clay. Serios. Care casetă?

Cu ochii închiși încă, îmi apăs fruntea cu încheieturile degetelor.

— Pe cea cu Ryan, spun. Cu poezia.

Apoi îl privesc.

Lasă capul pe spate, cu ochii închiși.

— Ce e? întreb.

Nu răspunde.

— De ce ți le-a dat?

Atinge brelocul, care se bălângănește în contact.

— Pot să pornesc în timp ce tu asculți următoarea casetă?
— Spune-mi de ce ți le-a dat ție.
— Îți spun — zice — dacă asculți chiar acum următoarea casetă.
— De ce?
— Clay, nu glumesc. Ascultă caseta.
— Atunci răspunde-mi la întrebare.
— Pentru că e povestea ta, Clay. Dă drumul cheilor. Caseta următoare e cu povestea ta.

Nimic.

Inima nu-mi tresaltă. Nu strâng din ochi. Nu respir.

Și apoi.

Îmi duc brațul la spate și îmi înfig cotul în banchetă. Apoi lovesc portiera și îmi vine să mă izbesc cu capul de fereastră. Dar în loc de asta, mi-l izbesc din nou de tetieră.

Tony îmi pune o mână pe umăr.

— Ascult-o, insistă el. Și nu pleca din mașină.

Răsucește cheia în contact.

Lacrimile mi se scurg pe obraji și întorc capul spre el. Dar el se uită drept înainte.

Deschid ușița de la walkman și scot caseta. A cincea. Într-un colț e un nouă trasat cu albastru-închis. Caseta mea. Eu sunt numărul nouă.

Pun caseta din nou în walkman și, în timp ce țin aparatul cu ambele mâini, îl închid ca pe o carte.

Tony bagă în viteză și traversează parcare pustie, înaintând spre stradă.

Fără să mă uit, îmi trec degetul mare peste capacul walkmanului, pipăi butonul care mă introduce pe mine în poveste.

„Romeo, oh, Romeo. De ce ești tu Romeo?”

Povestea mea. Caseta mea. Așa începe.

Bună întrebare, Julieta. Iar eu aș vrea să știu răspunsul.

Tony strigă, încercând să acopere zgomotul motorului:

— Clay, e în regulă!

Ca să fiu complet sinceră, nu a existat niciodată un moment în care să-mi fi spus că alesul meu... e Clay Jensen.

Prin simplul fapt că-mi aud numele, durerea de cap devine de două ori mai puternică și în inimă simt o durere agonizantă, ca o răsucire.

Nici măcar nu știu exact cât de mult am reușit să-l cunosc de-a lungul anilor pe adevăratul Clay Jensen. Mare parte din ce știam erau informații la mâna a doua. Și de-aia am vrut să-l cunosc mai bine. Pentru că tot ce am auzit, chiar totul, era de bine.

Era ca atunci când, odată ce remarcam un lucru, îl remarcam întruna după aceea.

De exemplu, Kristen Rennert. Întotdeauna se îmbracă în negru. Pantaloni negri. Sau pantofi negri. Cămașă neagră. Dacă ia pe ea o geacă neagră, și asta e singura chestie neagră pe care o poartă, nu și-o dă jos toată ziua. Data viitoare când o vezi, o să remarci. Și apoi o să-ți tot sară în ochi chestia asta.

La fel cu Steve Oliver. Ori de câte ori ridică mâna să spună ceva sau să pună o întrebare, începe cu „bun”.

— Domnule Oliver?

— Bun, dacă Thomas Jefferson a fost stăpân de sclavi...

— Domnule Oliver?

— Bun, rezultatul meu este 76,1225.

— Domnule Oliver?

— Bun, îmi dați voie să ies?

Pe bune. De fiecare dată. Și acum o să observați și voi... de fiecare dată.

Da, am remarcat, Hannah. Dar continuă. Te rog.

Să trag cu urechea la bârfe despre Clay a ajuns o distracție similară. După cum am spus, nu îl cunoșteam prea bine, dar ciuleam urechile ori de câte ori îi auzeam numele. Presupun că voiam să aud ceva picant, orice. Nu

pentru că aş fi vrut să răspândesc bârfe. Pur şi simplu nu-mi venea să cred că putea fi cineva aşa de bun.

Îmi arunc privirea la Tony şi dau ochii peste cap. Dar el conduce şi se uită drept înainte.

Dacă era chiar aşa de bun... minunat. Super! Dar a devenit un joc al meu. Cât timp aveam să aud numai lucruri bune despre Clay Jensen?

În mod normal, când un om are o imagine de sfânt, altcineva aşteaptă pe margine ca să i-o distrugă. Aşteaptă să se arate hiba fatală.

Dar n-ai să vezi aşa ceva la Clay.

Îl privesc din nou pe Tony. De data asta rânjeşte.

Sper că n-o să daţi fuga din cauza casetei ăsteia să săpaţi în căutarea secretului său adânc, ascuns şi murdar... care sunt convinsă că există. Cel puţin unul-două, nu?

Am câteva.

Dar stai un pic, nu asta faci de fapt, Hannah? Îl prezinţi ca pe băiatul perfect numai ca apoi să-l distrugi. Tu, Hannah Baker, erai cea care aştepta pe margine. Pândeai hiba. Şi ai găsit-o. Şi acum abia aştepţi să le spui tuturor care este, ca să-i distrugi imaginea.

Iar eu zic... nu.

Pieptul mi se relaxează, lasă să scape o răsuflare pe care nici măcar nu ştiam că mi-o reţin.

Şi sper că nu sunteţi dezamăgiţi. Sper că nu ascultaţi salivând după o bârfă mică. Sper că aceste casete înseamnă pentru voi ceva mai mult de atât.

Clay, dragule, numele tău nu are ce căuta pe lista asta.

Îmi sprijin capul de fereastră şi închid ochii, concentrându-mă asupra geamului rece. Poate dacă ascult cuvintele, dar mă concentrez asupra senzaţiei de rece, reuşesc să mă ţin cu firea.

Tu nu eşti aici din acelaşi motiv precum ceilalţi. E ca piesa aia: Una din astea nu seamănă cu celelalte. Una dintre ele nu are ce căuta aici.⁴

Tu eşti ăla, Clay. Dar trebuie să fii şi tu aici ca să-mi spun povestea. Ca să mi-o spun pe de-a-ntregul.

II

— De ce trebuie să ascult eu așa ceva? întreb. De ce nu m-a sărit dacă nu am ce căuta aici?

Tony conduce în continuare. Dacă își mută privirea, o face doar ca să se uite scurt în oglinda retrovizoare.

— Mi-ar fi fost mai bine dacă nu auzeam niciodată chestia asta, spun.

Tony clatină din cap.

— Nu. Te-ar scoate din minți faptul că nu știi ce i s-a întâmplat.

Privesc prin parbriz dungile albe care lucesc în lumina farurilor. Și realizez că are dreptate.

— În plus de asta, adaugă el, cred că ea voia să afli.

Poate, gândesc. Dar de ce?

— Unde mergem?

Nu-mi răspunde.

Da, povestea mea are niște lipsuri majore. Nu am reușit să-mi dau seama cum să spun unele părți. Sau nu mi-am făcut curaj să le rostesc cu glas tare. Evenimente pe care nu am reușit să le înfrunt... pe care nu o să le înfrunt niciodată. Iar dacă nu trebuie să le zic niciodată cu glas tare, atunci nu trebuie niciodată să mă gândesc la ele până la capăt.

Dar asta reduce din importanța vreuneia dintre poveștile voastre? Sunt ele mai puțin pline de semnificații dacă nu vă dezvălui totul?

Nu.

De fapt, le amplifică.

Nu știți voi ce altceva s-a mai întâmplat în viața mea. Acasă. Ba chiar la școală. Nu știți ce se petrece în viața cuiva, doar într-a voastră. Și când te amesteci într-un aspect al vieții cuiva, nu te amesteci doar în acel aspect. Din nefericire, nu poți fi așa de exact și de selectiv. Când te amesteci într-un aspect al vieții cuiva, de fapt te amesteci în toată viața acelui om.

Totul... afectează totul.

Următoarele câteva povești gravitează în jurul unei nopți.

Petrecerea.

Gravitează în jurul nopții noastre, Clay. Și știi ce vreau să spun cu asta, pentru că în ciuda anilor în care am mers la aceeași școală sau am lucrat la același cinematograf, am comunicat într-o singură noapte.

Am comunicat cu adevărat.

Noaptea aceea vă implică și pe mulți dintre voi în poveste... Pe unul dintre voi a doua oară. A fost o noapte oarecare, pe care niciunul dintre voi n-o poate face să dispară.

Am urât noaptea aia. Chiar de dinainte de faza cu aceste casete, am urât-o. În noaptea aia am alergat mâncând pământul să-i spun unei femei în vârstă că soțul ei era bine. Că totul o să fie bine. Dar mințeam. Pentru că, în timp ce eu mă duceam să-i liniștesc soția, celălalt șofer era pe moarte.

Iar când a ajuns acasă la soția lui, bătrânul știa deja.

Sper că o să asculte casetele astea numai aceia dintre voi care sunt pe lista asta, pentru ca schimbările pe care o să le aducă în viața voastră să rămână la alegerea voastră.

Desigur, dacă aceste casete chiar ajung la toată lumea, va trebui să vă confrunțați cu anumite consecințe pe care nu le mai puteți controla deloc. Așa că sper sincer că le dați mai departe.

Îl privesc pe Tony. Oare chiar ar face asta? Ar putea? Ar da casetele cuiva care nu apare pe listă?

Cui?

Pentru unii dintre voi, aceste consecințe pot fi minime. Poate rușinea. Poate stânjeneala. Dar pentru alții e greu de spus. Pierderea locului de muncă? Închisoarea?

Hai să rămână între noi, ce ziceți?

Așadar, Clay, eu nici măcar nu trebuia să vin la petrecerea aia. Fusesem invitată, dar nu trebuia să merg. Luam note din ce în ce mai mici. Părinții mei le cereau profesorilor în fiecare săptămână situații ale evoluției mele. Și când niciuna dintre ele nu a arătat îmbunătățiri, am fost pedepsită.

La mine asta însemna că aveam o oră la dispoziție ca să ajung acasă de la școală. O oră, atât aveam liber, apoi trebuia să-mi măresc notele.

Suntem la un semafor. Iar Tony continuă să privească drept înainte. Oare vrea să nu mă vadă plângând? Pentru că nu trebuie să-și facă griji, n-o să plâng. Nu acum.

Într-unul dintre momentele de bârfă despre Clay Jensen, am aflat că o să vii și tu la petrecere.

Poftim? Clay Jensen la o petrecere? Asta era o chestie nemaiîntâlnită.

Eu învăț în weekend. La cele mai multe materii, ni se dă test în fiecare luni. Nu e vina mea.

Și n-am fost singura care a gândit așa, despre asta vorbeau și cei din jurul meu. Nimeni nu reușea să-și dea seama de ce pe tine nu te vedea nimeni niciodată la petreceri. Desigur, aveau tot felul de teorii. Dar ce să vezi? Exact. Niciuna dintre ele nu era răutăcioasă.

Mai scutește-mă.

Din câte știți, din moment ce Tyler nu este destul de înalt încât să tragă cu ochiul pe fereastra de la etaj a unei case, nu mi-a fost greu să ies pe furiș din dormitorul meu. Iar în noaptea aia trebuia neapărat s-o fac. Dar nu trageți concluzii pripite. Am mai ieșit pe furiș din casă înainte de noaptea aia, dar doar de două ori.

Hai, bine, de trei ori. Poate patru. Maximum.

Pentru aceia dintre voi care nu știu despre ce petrecere vorbesc, este o steluță roșie pe hartă. Una mare și roșie, complet colorată. C6. Cottonwood, numărul 512.

Acolo mergem?

Aaah... așa că acum știți. Acum unii dintre voi știu exact unde apar. Dar va trebui să așteptați să vă rostesc numele ca să auziți ce am de spus. Ca să auziți cât de multe o să spun.

În noaptea aia am decis că ar fi drăguț să merg pe jos la petrecere, că ar fi relaxant. În săptămâna aia plouase mult și-mi aduc aminte că norii erau grei încă, denși. De asemenea, aerul era cald pentru acea oră din noapte. Vremea aceea era exact pe sufletul meu.

Subscriu.

Magie pură.

Ce chestie. În timp ce treceam pe lângă case în drum spre petrecere, am simțit că viața are așa de multe posibilități de oferit. Posibilități nelimitate. Și m-am simțit plină de speranță, ceea ce nu mi se mai întâmplase de mult.

Și eu la fel. M-am urnit din casă ca să mă duc la petrecerea aia. Eram pregătit să trăiesc ceva nou, ceva captivant.

Speranță? Hm, presupun că am interpretat lucrurile un pic greșit.

Dar acum? Știind ce s-a întâmplat între mine și Hannah, m-aș mai fi dus? Chiar dacă nu s-ar fi schimbat nimic?

Era pur și simplu liniștea de dinaintea furtunii.

Da, aș fi făcut-o. Chiar dacă rezultatul ar fi fost același.

Purtam o fustă neagră și un pulover cu glugă asortat. Și în drum spre acolo am făcut un ocol de trei cvartale pe la casa mea de dinainte, cea în care am locuit prima oară când ne-am mutat în oraș. Este prima steluță roșie de pe prima față a primei casete. Lumina de pe verandă era aprinsă și în garaj era pornit motorul unei mașini.

Dar ușa de la garaj era închisă.

Oare sunt singurul care știe chestia asta? Mai știe cineva că acolo a locuit el? Bărbatul cu accidentul. Bărbatul a cărui mașină a ucis un elev din școala noastră.

M-am oprit din mers și preț de câteva minute am privit pur și simplu de pe trotuar. Uluită. În casa mea locuia o altă familie. Habar n-aveam cine erau oamenii ăia sau cum erau, ce fel de viață duceau.

Ușa de la garaj a început să se ridice și, în lumina roșie a stopurilor, silueta unui bărbat a ridicat ușa grea până sus. A urcat în mașină, a străbătut aleea cu spatele și a plecat.

Nu știu de ce nu a oprit, de ce nu m-a întrebat de ce stăteam acolo și mă zgâiam la casa lui. Poate s-a gândit că așteptam să iasă el de pe alee ca să-mi continui veselă drumul.

Indiferent de motiv, situația mi se părea ireală. Doi oameni, eu și el, și o casă. Totuși, a plecat fără să aibă idee de legătura dintre el și mine, fata de pe trotuar. Din cine știe ce motiv, în momentul ăla am simțit că aerul mă apasă, că e încărcat de singurătate. Și singurătatea aia nu m-a părăsit tot restul nopții.

Până și cele mai plăcute momente au fost afectate de incidentul ăla, de non-incidentul ăla, din fața fostei mele case. Lipsa lui de interes față de mine mi-a servit drept memento. Chiar dacă eu trăisem în casa aia, nu conta. Lucrurile nu mai pot fi ca în trecut. Așa cum credeai tu că erau.

Nu ai decât... prezentul.

Nici pentru aceia dintre noi care apărem pe casete lucrurile nu mai pot fi ca în trecut. Nu putem să nu găsim un pachet pe treptele casei. Sau în cutia poștală. Din momentul ăla, suntem alți oameni.

Ceea ce explică reacția mea exagerată, Clay. Și de aceea o să primești casetele astea. Ca să mă pot explica. Să-mi cer iertare.

Își aduce aminte? Mai ține minte că mi-am cerut scuze în noaptea aia? Oare de-aia își cere și ea iertare?

Petrecerea era în toi când am ajuns eu acolo. Spre deosebire de mine, majoritatea nu au trebuit să aștepte să adoarmă părinții lor.

Cei din gașca obișnuită stăteau lângă ușa de la intrare, beți criță, și salutau pe toată lumea cu paharul de bere. Mă gândeam că numele Hannah era greu de bolborosit, dar cei de acolo s-au descurcat destul de bine. Jumătate dintre ei îmi tot repetau numele, încercau să-l pronunțe bine, în timp ce ceilalți râdeau.

Dar ei erau inofensivi. Bețivii nostimi sunt un element plăcut la orice petrecere. Din ăia care nu caută să se ia la harță sau să se culce cu cineva. Care vor doar să se îmbete și să se amuze.

Îmi aduc aminte de tipii ăia, erau parcă mascotele petrecerii.

— Clay! Cefășiaici? Ha, ha, ha!

Muzica era dată tare și nu dansa nimeni. Putea fi o petrecere ca oricare alta... cu excepția unui lucru.

Clay Jensen.

Sunt sigură că ai auzit o mulțime de remarci sarcastice când ai ajuns, dar când am ajuns eu acolo, în ochii celorlalți erai doar un tip oarecare de la petrecere. Spre deosebire de ceilalți însă, tu erai singurul motiv pentru care venisem.

Cu tot ce se întâmpla în viața mea, cu tot ce îmi trecea prin minte, simțeam nevoia să stau de vorbă cu tine. Să stau cu adevărat de vorbă cu tine. O singură dată. Ocazie pe care nu păruserăm niciodată s-o avem la școală. Sau la muncă. Ocazia să întreb: Cine ești?

Nu am avut ocazia asta pentru că mi-era teamă. Teamă că nu aveam nicio șansă cu tine.

Asta am crezut. Și nu m-a deranjat. Fiindcă dacă ajungeam să te cunosc mai bine și te dovedea a fi exact cum spunea lumea? Dacă nu erai așa cum speram eu?

Lucrul ăsta m-ar fi durut mai mult decât orice altceva.

Și în timp ce stăteam la coadă în bucătărie ca să-mi umplu pentru prima oară paharul, ai venit în spatele meu.

— Hannah Baker, ai spus, iar eu m-am întors spre tine. Hannah... salut.

Când a ajuns, când a intrat pe ușă, m-a luat prin surprindere. Și m-am întors ca un fraier, am tuit-o prin bucătărie și am ieșit în spate.

Era prea devreme, mi-am spus. M-am dus la petrecere cu gândul că dacă venea Hannah Baker, o să stau de vorbă cu ea. Era momentul. Nu-mi păsa cine era acolo, o să o fixez cu privirea și o să stăm de vorbă. Dar atunci a intrat ea, iar eu m-am speriat.

Nu-mi venea să cred. Apăruseși ca din senin.

Nu, nu ca din senin. Mai întâi m-am plimbat prin curtea din spate și m-am blestemat că mă purtam ca un băiețel speriat. Apoi am ieșit pe poartă, hotărât să plec acasă.

Dar pe trotuar mi-am mai făcut câteva reproșuri. Apoi m-am dus înapoi la ușa de la intrare. Bețivii m-au salutat iar și am venit direct la tine.

N-a fost deloc ca din senin.

— Nu știu de ce, ai spus tu, dar cred că trebuie să stăm de vorbă.

Mi-a trebuit tot curajul din lume ca să port discuția aia. Curaj și două pahare cu bere.

Iar eu am fost de acord, probabil afișând cel mai cretin zâmbet.

Nu. Cel mai frumos.

Și atunci am remarcat în spatele tău cadrul ușii de la bucătărie. Erau o mulțime de urme de creion și de pix, care țineau socoteala cât de repede creșteau copiii familiei. Și mi-am adus aminte că am văzut-o pe mama ștergând semnele alea de pe ușa de la bucătăria noastră de dinainte, pe când ne pregăteam să vindem casa și să ne mutăm aici.

Am văzut. Ți-am citit ceva în ochi când te-ai uitat peste umărul meu.

În orice caz, te-ai uitat la paharul meu gol, ai turnat jumătate din paharul tău într-al meu și m-ai întrebat dacă acum ar fi momentul potrivit să stăm de vorbă.

Vă rog, nu interpretați greșit asta. Da, pare că vrea să mă îmbete ca să mă înmoaie, dar nu a fost așa. Mie nu așa mi s-a părut.

Nici nu a fost așa. N-o să creadă nimeni, dar e adevărat.

Pentru că dacă ar fi fost cazul, m-ar fi încurajat să umplu paharul până la buză.

Așa că ne-am dus în sufragerie, unde un capăt al canapelei era ocupat.

De către Jessica Davis și Justin Foley.

Dar era destul loc la capătul celălalt, așa că ne-am așezat. Și care a fost primul lucru pe care l-am făcut? Ne-am pus jos paharele și am început să vorbim. Pur... și... simplu.

Trebuie să-și fi dat seama că erau ei. Jessica și Justin. Dar nu le-a spus numele. Primul băiat pe care îl sărutase o săruta pe fata care îi dăduse o palmă la Monet's. Era de parcă n-ar fi putut fugi de propriul trecut.

Tot ce mi-aș fi putut dori se întâmpla. Întrebările erau personale, de parcă am fi recuperat timpul pe care îl lăsaserăm să se irosească. Cu toate astea, nu păreau nicio clipă indiscrete.

Glasul ei, dacă lucrul acesta este posibil fizic, se revarsă din căști dându-mi o senzație de căldură. Îmi acopăr urechile cu mâinile ca să nu-i pierd cuvintele.

Și nu erau indiscrete. Pentru că voiam să mă cunoști.

A fost minunat. Nu-mi venea să cred că, în sfârșit, Hannah și cu mine stăteam de vorbă. Chiar stăteam de vorbă. Și nu voiam să se mai termine.

Îmi plăcea foarte mult să stau de vorbă cu tine, Hannah.

Aveam senzația că ai șanse să mă cunoști. Că poți înțelege orice îți spun. Și cu cât vorbeam mai mult, cu atât îmi dădeam seama care era motivul. Ne plăceau aceleași lucruri. Ne preocupau aceleași lucruri.

Mi-ai fi putut spune orice, Hannah. În noaptea aia nimic nu era interzis. Aș fi stat până te-ai fi deschis și ai fi mărturisit totul, dar nu ai făcut-o.

Aș fi vrut să-ți spun totul. Și era dureros, pentru că unele lucruri erau prea înfricoșătoare. Unele lucruri nici măcar eu nu le înțelegem. Cum îi puteam spune cuiva, unui om cu care chiar stăteam de vorbă pentru prima oară, tot ceea ce gândeam?

Nu puteam. Era prea curând.

Ba nu.

Sau poate că era prea târziu.

Dar acum îmi spui. De ce ai așteptat până acum?

Cuvintele ei nu mai sunt calde. Poate că așa vrea ea să le aud, dar de fapt mă pârjolesc. Îmi pârjolesc mintea, inima.

Clay, spuneai întruna că știi că totul o să se deruleze cu ușurință între noi. Că simțai asta de mai mult timp. Știai că o să ne înțelegem bine. Că putea exista o legătură între noi.

În ce fel? Niciodată nu mi-ai explicat chestia asta. De unde știai așa ceva? Fiindcă eu știam ce spune lumea despre mine. Am auzit toate zvonurile și minciunile care nu o să mă părăsească niciodată.

Știam că nu sunt adevărate, Hannah. Adică speram că nu erau adevărate. Dar mi-era prea frică să încerc să aflu.

Mă prăbușeam. De-aș fi stat de vorbă cu tine mai devreme... am fi putut... am fi putut... nu știu. Dar deja se mersese prea departe. Eram hotărâtă. Nu să-mi pun capăt zilelor. Nu încă. Eram hotărâtă să trec prin școală ca gâsca prin apă. Să nu mă apropii niciodată de nimeni. Asta aveam de gând. Terminam școala și apoi plecam.

Dar m-am dus la o petrecere. M-am dus la o petrecere să te întâlnesc pe tine. De ce am făcut asta? Ca să mă fac să sufăr? Fiindcă asta făceam, mă uram pentru că așteptasem atâta timp. Mă uram pentru că nu eram cinstită cu tine.

Singurul lucru nedrept sunt casetele astea, Hannah, pentru că eu am fost alături de tine. Stăteam de vorbă. Ai fi putut spune orice. Aș fi ascultat absolut orice.

Fata care stătea lângă noi pe canapea era beată, râdea și, când și când, se lovea de mine. Lucru care la început a fost amuzant, dar foarte curând a început să mă enerveze.

De ce nu-i spune Hannah numele?

Am început să cred că poate de fapt nu era chiar așa de beată. Poate doar se dădea în spectacol de față cu băiatul cu care stătea de vorbă... asta când chiar stăteau de vorbă. Poate că voia să pună stăpânire pe întreaga canapea.

Așa că eu și Clay am plecat.

Am mers pe lângă cei prezenți la petrecere și urlam ca să acoperim muzica oriunde ne-am fi dus. Până la urmă, am reușit să schimb subiectul. Gata cu subiectele serioase, grele. Trebuia să ne amuzăm. Dar oriunde ne-am fi dus, gălăgia era prea mare ca să ne auzim unul pe celălalt.

Așa că până la urmă am ajuns în pragul unei camere goale.

Îmi amintesc de tot ce s-a întâmplat după aceea. Îmi amintesc perfect. Dar ea în ce fel își amintește?

În timp ce stăteam acolo, cu spatele lipit de rama ușii, cu paharele de băutură în mână, nu ne puteam opri din râs.

Totuși, singurătatea care mă însoțea când am ajuns la petrecere m-a copleșit din nou.

Dar nu eram singură. Știam asta. După mult timp stabileam o legătură, o legătură cu un alt om de la școală. Cum naiba de eram singură?

Nu erai, Hannah, eram cu tine.

Pentru că voiam să fiu. E tot ce pot să spun. Numai explicația asta mi se pare că are sens. De câte ori îmi permisesem să stabilesc o legătură cu

cineva, pentru ca apoi să-mi fie scoasă pe nas?

Totul părea în regulă, dar știam că poate deveni îngrozitor. Mult, mult mai dureros decât în celelalte cazuri.

Nu se putea întâmpla așa.

Iată, așadar, mă lăsai să stabilesc o legătură cu tine. Și când n-am mai vrut chestia asta, când am mutat discuția spre subiecte mai puțin serioase, m-ai făcut să râd. Și erai amuzant foc, Clay. Erai exact ce-mi trebuia mie.

Așa că te-am sărutat.

Ba nu, eu te-am sărutat pe tine, Hannah.

Ți-am dat un sărut prelung și frumos.

Și ce ai spus când ne-am tras sufletul? Cu cel mai drăgălaș, micuț și șmecheresc zâmbet, ai întrebat:

— De ce ai făcut asta?

Așa e. Tu m-ai sărutat pe mine.

La care eu am spus:

— Ce prostuț ești.

Și ne-am mai sărutat un pic.

Prostuț. Da, îmi aduc aminte și de asta.

Până la urmă, am închis ușa și ne-am afundat mai mult în cameră. Noi eram de o parte a ușii, iar restul petrecerii, cu muzica ei bubuitoare, dar înăbușită, de cealaltă.

Fantastic. Eram împreună. Asta gândeam în tot timpul ăla. Fantastic. Trebuia să mă concentrez tare de tot ca să nu-mi scape cuvântul ăla din gură.

Poate că unii dintre voi se întreabă: „Cum de n-am auzit niciodată de chestia asta? Noi aflăm întotdeauna cu cine se giugiulea Hannah.”

Pentru că eu nu am spus.

Greșit. Vi s-a părut numai că ați aflat. Nu ați fost atenți? Sau ați fost atenți doar la caseta cu numele vostru? Pentru că pot să număr pe degetele de la o mână, da, de la o mână, cu câți tipi m-am giugiulit. Dar probabil că voi ați crezut că am nevoie de amândouă mâinile și amândouă picioarele ca să număr, nu?

Poftim? Nu mă credeți? Sunteți șocați? Fiți atenți: mă doare în cot. Ultima oară când mi-a părut că crede lumea despre mine a fost în noaptea aia. Și aia a fost ultima noapte.

Îmi desfac centura și mă aplec înainte. Îmi acopăr gura cu mâna și strâng ca să nu țip.

Dar chiar țip și sunetul îmi este înăbușit de palmă.

Iar Tony merge în continuare.

Acum faceți-vă comozi, fiindcă o să vă spun ce s-a întâmplat în camera aia între mine și Clay. Sunteți gata?

Ne-am sărutat.

Atâta tot. Ne-am sărutat.

Privesc walkmanul din poală. E prea întuneric să văd axurile de dincolo de ușița de plastic care trag banda dintr-o parte în cealaltă, dar simt nevoia să mă concentrez asupra unui lucru, așa că încerc. Și să mă concentrez asupra locului în care trebuie să se afle cele două axuri seamănă cel mai tare cu ochii lui Hannah, pe care aș vrea să-i privesc în timp ce spune povestea mea.

A fost minunat, stăteam amândoi întinși pe pat. O mână i se sprijinea pe șoldul meu. Iar brațul celălalt îmi rezema capul ca o pernă. Iar eu îl cuprindeam cu amândouă brațele, încercam să-l trag mai aproape de mine. Eu una voiam mai mult.

Atunci am spus, atunci i-am șoptit:

— Îmi pare rău.

Pentru că în adâncul meu simțeam fericire și tristețe în același timp. Tristețe pentru că îmi luase atâta timp până să ajung aici, dar fericire pentru că am ajuns în acest punct împreună.

Sărutările alea erau ca primul sărut. Sărutări care îmi spuneau că o puteam lua de la capăt dacă voiam. Alături de el.

De la care capăt?

Și atunci m-am gândit la tine, Justin. După mult timp, m-am gândit la primul nostru sărut. La primul meu sărut adevărat. Mi-am adus aminte cum

îmi imaginam că o să se întâmple. Mi-am adus aminte de buzele tale lipite de ale mele.

Și apoi mi-am adus aminte cum ai stricat tu totul.

— Oprește-te, i-am spus lui Clay.

Și brațele mele au încetat să-l mai tragă aproape.

Mi-ai pus mâinile în piept.

Oare simțeau prin ce treceam, Clay? Simțeau? Trebuie să fi simțit.

Nu. Te-ai ascuns. Nu mi-ai spus niciodată ce s-a întâmplat, Hannah.

Am strâns așa de tare din ochi, încât mă dureau. Încercam să alung tot ceea ce vedeam în mintea mea. Și ceea ce vedeam erau cei de pe lista asta... și mai mult de atât. Toți cei de până în noaptea aia. Toți cei care mă făcuseră să mă mir de reputația lui Clay, de faptul că a lui era așa de diferită de a mea.

Ba nu, eram la fel.

Și nu m-am putut abține. Nu puteam controla ce credeau ceilalți despre mine.

Clay, aveai reputația aia pe merit. Dar nu și eu. Și iată-mă, eram cu tine. Îmi consolidam reputația.

Dar nu a fost așa. Cui era să-i spun, Hannah?

— Oprește-te, am repetat.

De data asta mi-am coborât mâinile mai jos de pieptul tău și te-am împins. M-am întors într-o parte și mi-am afundat fața în pernă.

Ai dat să spui ceva, dar te-am oprit. Ți-am cerut să pleci. Ai vrut să mai adaugi ceva și am țipat. Am țipat cu fața afundată în pernă.

Și atunci te-ai oprit. M-ai auzit.

Salteaua s-a înălțat pe partea ta când te-ai ridicat să ieși din încăpere. Dar ți-a luat o grămadă până să pleci, să realizezi că vorbeam serios.

Speram să-mi spui iar să mă opresc. Să nu plec.

Deși am rămas cu ochii închiși, lipiți de pernă, lumina s-a schimbat când ai deschis în sfârșit ușa. S-a intensificat. Apoi s-a topit din nou... și tu nu mai erai.

De ce am ascultat? De ce am lăsat-o acolo? Avea nevoie de mine, iar eu știam asta.

Dar mi-era frică. Din nou, m-am lăsat copleșit de frică.

Și apoi m-am dat jos din pat și m-am lăsat pe podea. Am stat acolo lângă pat pur și simplu, îmi țineam genunchii îmbrățișați... și plângeam.

Aici se termină povestea ta, Clay.

Dar n-ar fi trebuit. Am fost alături de tine, Hannah. Ai fi putut cere ajutor, dar nu ai făcut-o. Ai ales așa. Ai avut de ales și m-ai respins. Te-aș fi ajutat. Am vrut să te ajut.

Ai plecat din cameră și nu am mai vorbit niciodată.

Erai hotărâtă. Indiferent ce spui tu, erai hotărâtă.

Pe hol, la școală, ai încercat să-mi prinzi privirea, dar eu mi-o feream întotdeauna. Pentru că în noaptea aia, când am ajuns acasă, am rupt o pagină din caiet și am scris nume, nume și iar nume. Numele care mi-au trecut prin cap când am încetat să te mai sărut.

Erau așa de multe nume, Clay. Vreo treizeci, cel puțin. Și apoi... am făcut legăturile.

Mai întâi, am încercuit numele tău, Justin. Și am tras o linie de la tine la Alex. Am încercuit numele lui Alex și am tras o linie spre Jessica, ocolind numele care nu aveau legătură, care apăreau acolo pur și simplu, fiind toate incidente.

Mânia și frustrarea pe care mi le trezeai se transformau în lacrimi și apoi lăsau din nou locul mâniei și urii ori de câte ori găseam o nouă legătură.

Și atunci am ajuns la Clay, motivul pentru care m-am dus la petrecere. I-am încercuit numele și am tras o linie... înapoi. Înapoi, la un nume de dinainte.

La Justin.

De fapt, Clay, la scurt timp după ce ai plecat și ai închis ușa... omul acela a deschis-o din nou.

Pe caseta lui Justin, prima casetă, a spus că numele lui o să reapară. Și era și el la petrecere. Pe canapea cu Jessica.

Dar omul acela a primit deja casetele. Așadar, Clay, pe el să-l sari când le dai mai departe. Indirect, el a făcut ca pe lista asta să mai apară un nume. Omul acesta trebuie să primească de la tine casetele.

Și, Clay, și mie îmi pare rău.

Mă înțepă ochii. Nu din cauza lacrimilor sărate, ci pentru că nu i-am mai închis de când am aflat că Hannah a plâns când am plecat din cameră.

Fiecare mușchi al gâtului tânjește să se întoarcă, astfel încât să mă uit pe fereastră, departe de walkman, și să-mi las ochii să rățăcească în gol. Dar nu reușesc să-mi fac destul curaj să mă mișc, să rup vraja cuvintelor ei.

Tony încetinește și trage lângă bordură.

— Ești bine?

Este o stradă cu locuințe, dar nu este cea unde a avut loc petrecerea. Clatin din cap.

— O să-ți revii? întreabă.

Mă las pe spate, îmi odihnesc capul pe spătar și închid ochii.

— Mi-e dor de ea.

— Și mie mi-e dor de ea, spune.

Când deschid ochii, are capul plecat. Oare plânge? Sau poate se străduiește să nu plângă.

— Chestia este că până acum nu mi-a fost niciodată cu adevărat dor de ea, zic.

Se lasă și el pe speteaza scaunului și mă privește.

— Nu am știut ce să înțeleg din noaptea aia. Din tot ce s-a întâmplat. O plăceam de așa de mult timp de la distanță, dar nu am avut niciodată ocazia să îi spun. Îmi cobor privirea spre walkman. Am avut doar o noapte la dispoziție și până la sfârșitul ei mi se părea că o cunosc și mai puțin decât înainte. Dar acum știu. Știu la ce se gândea în noaptea aia. Acum știu prin ce trecea.

Glasul mi se gătuie și în momentul ăla mă podidesc lacrimile.

Tony nu răspunde. Privește strada pustie și mă lasă să stau în mașina lui și să îi duc dorul lui Hannah. Să-i duc dorul ori de câte ori trag aer în piept. Să-i duc dorul în inima mea, căreia îi este așa de frig singură, dar care se încălzește când gândul îmi zboară la ea.

Mă șterg cu manșeta gecii la ochi. Apoi îmi înăbuș lacrimile și râd.

— Mersi că ai ascultat toate astea, spun. Data viitoare poți să mă oprești.

Tony semnalizează, privește peste umăr și intră din nou pe stradă. Dar nu se uită la mine.

— Cu plăcere.

[4](#) Cântecel din filmul pentru copii *Sesame Street*.

Caseta 5: Fața B

Mi se pare că am mers pe acest drum de mai multe ori de când am plecat de la Rosie's. Parcă ar trage de timp.

— Ai fost și tu la petrecere? întreb.

Tony se uită pe fereastra laterală și trece pe banda cealaltă.

— Nu. Clay, vreau să mă asigur că o să-ți revii.

E imposibil să-i dau un răspuns. Pentru că nu este adevărat, nu eu am respins-o. Nu am rănit-o și eu, nu am făcut nimic să-i sporesc durerea. Ci am lăsat-o singură în camera aceea. Eu, singurul om care ar fi reușit s-o salveze de ea însăși. S-o oprească din drumul pe care pornise.

Am făcut ce mi-a spus și am plecat. Când ar fi trebuit să stau.

— Nimeni nu mă învinovățește pe mine, șoptesc.

Simt nevoia să aud pe cineva spunând asta cu glas tare. Simt nevoia să aud cuvintele astea cu urechile mele, nu doar în minte.

— Nimeni nu mă învinovățește pe mine, repet.

— Nimeni, spune Tony privind încă drumul.

— Dar tu? întreb.

Ne apropiem de o intersecție și încetinește.

Pentru o clipă, se uită cu coada ochiului la mine, apoi își întoarce din nou privirea spre drum.

— Nu, nu te învinovățesc.

— Dar de ce ți-a dat ție celălalt set de casete?

— Hai să mergem la casa unde a avut loc petrecerea, spune. Îți explic acolo.

— Nu-mi poți povesti acum?
Zâmbește slab.
— Încerc să nu ies de pe drum.

La scurt timp după ce a plecat Clay, perechea de pe canapea a intrat în dormitor. De fapt, e mai corect spus că a intrat cu poticneli în dormitor. Vă mai aduceți aminte de ei? Credeam că fata se preface beată, că se lovea de mine ca să ne ridicăm și să plecăm. Din nefericire, nu se prefăcea. Era pulbere.

Am trecut pe lângă ei pe hol. Un braț al Jessicai zăcea fără vlagă pe după umerii lui Justin. Cu celălalt bâjbâia după zid ca să își mențină echilibrul.

Desigur, de fapt nu i-am văzut intrând. Eu eram încă pe podea, cu spatele lipit de capătul patului, și era întuneric.

Când am ieșit din cameră, mă simțeam așa de dezamăgit, așa de confuz. M-am sprijinit de pianul din sufragerie și aproape că aveam nevoie de el ca să mă țin pe picioare. Ce să fac? Să stau? Să plec? Dar unde să mă duc?

Colegul ei de canapea o ținea să nu se lovească prea tare de noptieră. Și când a căzut din pat... de două ori... a ridicat-o el înapoi. Ca un băiat de treabă ce era, se abținea cât de mult posibil să nu râdă.

Mă gândeam că o s-o bage în pat și o să închidă ușa în urma lui. Și ăla era momentul în care puteam pleca. Și cu asta, basta.

Hannah nu a fost prima tipă cu care m-am sărutat, dar a fost prima care a contat. Și după ce am stat atâta timp de vorbă cu ea în noaptea aia, am presupus că era doar începutul. Ceva se înfiripa între noi. Ceva frumos, simțeam eu.

Dar povestea nu s-a terminat aici. Pentru că așa caseta nu ar mai fi interesantă, nu? Și deja cred că v-ați dat seama că nu s-a terminat.

Totuși, fără să-mi fie clară destinația, am plecat de la petrecere.

În loc să plece, a început s-o sărute.

Știu că unii dintre voi ar fi rămas acolo cu dragă inimă, profitând de minunata ocazie de a face pe voyeurul, de a asista la o întâlnire sexuală de gradul al treilea. Chiar dacă nu ați fi văzut, cel puțin ați fi auzit.

Dar două lucruri m-au făcut să rămân acolo pe podea. Cu fruntea lipită de genunchi, am realizat cât de mult trebuie să fi băut în noaptea aia. Judecând după felul în care stăteam eu cu echilibrul, mi se părea riscant să străbat podeaua în fugă.

Asta este una dintre scuze.

Scuza numărul doi este că lucrurile păreau să se răcească acolo sus. Nu numai că era beată și neîndemânatică, mai și părea să nu reacționeze deloc. Din câte îmi dădeam seama, nu au trecut de faza sărutărilor. În plus, și astea păreau să provină de la o singură parte implicată.

Din nou, fiind un tip de treabă, nu a profitat de situație. Ar fi vrut. A încercat mult timp să obțină o reacție din partea ei.

— Mai ești trează? Vrei să te duc la baie? Îți vine să verși?

Fata asta nu era complet dusă. Mârâia și gemea un pic.

În sfârșit, s-a prins și el că tipa nu era într-o dispoziție prea romantică și probabil că o să mai treacă niscaiva timp până atunci. Așa că a acoperit-o și a spus că o să vină peste puțin timp să vadă ce mai face. Apoi a plecat.

În momentul ăsta v-ați putea întreba cine sunt oamenii ăștia. Hannah, ai uitat să ne spui numele lor. Dar nu am uitat. Dacă mai am ceva pe lumea asta, atunci memoria este aia.

Ceea ce e nasol. Poate dacă aș uita din când în când, am fi cu toții un pic mai fericiți.

Când am plecat de la petrecere, se lăsase o ceață deasă. Și în timp ce mergeam prin cartier, a început să burnițeze. Apoi să plouă. Dar când am pornit eu la drum, era doar o ceață deasă, care învăluia totul.

Nu, va trebui să așteptați ca să auziți numele. Deși, dacă ați fost foarte atenți, v-am dat răspunsul cu mult timp în urmă.

Înainte să-i spun numele cu voce tare, vreau să-l fierb un pic pe tipul ăsta... să își aducă aminte de tot ce s-a întâmplat în camera aia.

Și își aduce aminte. Știu sigur.

Ce n-aș da să văd ce față face. Cum stă cu ochii strâns închiși. Cu fălcile încleștate, smulgându-și părul din cap.

Și îi spun: Zi că nu e așa! Haide, zi că nu am fost niciodată în camera aia. Spune că nu știu ce ai făcut. Sau poate nu ce-ai făcut, ci ce n-ai făcut. Ce ai permis să se întâmple. Gândește-te de ce nu este asta caseta pe care îți faci din nou apariția. Trebuie să fie o altă casetă. Categorie e o altă casetă.

Serios? Ți-ar plăcea, nu? S-ar schimba situația dacă ar fi o altă casetă?

Nu fi așa de sigur.

Doamne. Ce altceva s-o mai fi întâmplat în noaptea aia?

Știu că nu era prietena ta, că abia dacă vorbeai, abia dacă o cunoșteai, dar așa justifici tu ce s-a întâmplat apoi? Sau e singura ta justificare?

Indiferent de situație, nu ai nicio scuză.

M-am ridicat și m-am sprijinit de pat ca să-mi mențin echilibrul. Pantofii tăi, umbra pantofilor tăi era încă vizibilă în lumina care se strecura pe sub ușă. Pentru că atunci când ai plecat din camera aia, te-ai postat chiar afară. Iar eu m-am desprins de pat și am pornit spre raza aia de lumină, fără să-mi fie prea clar ce urma să-ți spun când o să deschid ușa.

Dar pe la jumătatea distanței au mai apărut doi pantofi... și m-am oprit.

Când am plecat de la petrecere, m-am plimbat pur și simplu. Preț de câteva cvartale. Nu voiam să merg acasă, dar nici nu voiam să mă întorc.

Ușa s-a deschis, dar tu ai tras-o înapoi și ai spus:

— Nu. Las-o să se odihnească.

În mica explozie de lumină am văzut un dulap cu ușa pliantă deschisă pe jumătate. Între timp, prietenul tău te convingea să-l lași să intre în cameră.

Am așteptat cu inima bătându-mi tare, prizonieră la jumătatea podelei.

Ușa de la dormitor s-a deschis din nou. Dar tu ai închis-o iar. Și ai încercat să faci o glumă.

— Crede-mă, nu ai cu cine, ai spus. O să zacă pur și simplu.

Și care a fost răspunsul lui? Care? Ce motiv ți-a oferit astfel încât să te dai la o parte și să-l lași să intre în cameră? Îți aduci aminte? Eu îmi aduc.

Intra în tura de noapte.

Ți-a spus că lucra în tura de noapte și că trebuia să plece în câteva minute.

Numai câteva minute, atât voia să petreacă alături de ea. Așa că stai liniștit și dă-te la o parte. Și atât ți-a luat să-l lași să deschidă ușa.

Dumnezeule.

Jalnic.

Nu-mi venea să cred. Și nici prietenului tău nu-i venea să creadă, pentru că atunci când a pus din nou mâna pe clanța ușii, nu a dat imediat năvală înăuntru, ci a așteptat să protestezi.

În acel scurt moment, momentul în care nu ai spus nimic, am căzut îngreșată în genunchi și mi-am acoperit gura cu ambele mâini. Am pornit cu pași nesiguri spre dulap și vedeam lumina de pe hol ca prin ceață din cauza lacrimilor. Iar când m-am prăbușit în dulap, am căzut pe un morman de geci de pe jos.

Când s-a deschis ușa de la dormitor, am închis ușile dulapului. Și am strâns din ochi. Sângele îmi bubuia în urechi. M-am legănat înainte și înapoi și m-am lovit cu fruntea de mormanul de geci. Dar nu m-a auzit nimeni din cauza bașilor care bubuiau în toată casa.

„Stai liniștit.” Mai spusese el cuvintele astea. Asta le spune mereu celor de care vrea să profite. Fete, băieți. Nu contează.

E Bryce. Bryce trebuie să fie. Bryce Walker a intrat în camera aia.

Și cum bașii bubuiau, nu l-a auzit nimeni cum a traversat camera. A traversat camera. S-a urcat în pat. Arcurile s-au văicărit sub greutatea lui. Nu a auzit nimeni nimic.

Dar eu l-aș fi putut opri. Aș fi putut spune ceva. Dacă aș fi văzut. Dacă aș fi putut gândi, aș fi deschis ușile și l-aș fi oprit.

Dar nu am făcut-o. Și nu contează ce scuză aveam. Nu e o scuză că aveam creierul varză. Nu am nicio scuză. L-aș fi putut opri și cu asta, basta. Dar ca să-l opresc aveam senzația că ar trebui să opresc întreaga lume să se învârtă. Aveam senzația că nu mai controlam nimic de atâta timp, încât tot ce făceam abia dacă mai conta.

Și nu mai suportam tot noianul de sentimente. Voiam ca lumea să se oprească... să se sfârșească.

Pentru Hannah, chiar s-a terminat lumea. Dar nu și pentru Jessica. A continuat. Și atunci Hannah a trăsnet-o cu casetele astea.

Nu știu preț de câte melodii am stat cu fața îngropată în gecile alea. Bubuielile au continuat de la o melodie la alta. După o vreme, îmi simțeam gâtul zgâriat. Inflamat, pârjolit. Oare țipasem?

Având genunchii pe podea, simțeam vibrații ori de câte ori trecea cineva pe hol. Și când s-au auzit pași în cameră, după câteva melodii de când a intrat el, m-am lipit cu spatele de peretele dulapului... și am așteptat. Așteptam ca ușile să fie deschise brusc, iar eu să fiu smulsă din ascunzătoarea mea.

Și apoi? Mie ce mi-ar face apoi?

Mașina lui Tony oprește. Roata din față hârșăie bordura. Nu știu cum am ajuns aici, dar acum casa este chiar lângă fereastra mea. E aceeași ușă pe care am intrat eu la petrecere. Aceeași verandă pe unde am plecat. Iar la stânga verandei, o fereastră.

Dincolo de fereastra aia se află un dormitor și un dulap cu uși pliante în care a dispărut Hannah în noaptea în care am sărutat-o.

Dar lumina de pe hol s-a strecurat în cameră, în dulap, iar pașii lui s-au îndepărtat. Se terminase.

În fond, nu voia să întârzie la serviciu, nu?

Și apoi ce s-a întâmplat? Am fugit din cameră și am luat-o pe hol. Și acolo te-am văzut. Stăteai într-o cameră, singur. Tu, cel în jurul căruia gravitează această casetă... Justin Foley.

Mi se întoarce stomacul pe dos și deschid portiera.

Iată-te, stai pe marginea patului, cu luminile stinse.

Stai acolo și privești în gol. În timpul ăsta, eu eram pe hol, împietrită, privind-te.

Ne știam de mult, Justin. De când te văzusem prima oară alunecând pe peluza lui Kat. Continuând cu primul meu sărut la capătul toboganului. Și până acum.

Mai întâi, ai declanșat un șir de evenimente care mi-au distrus viața. Acum erai ocupat cu a ei.

În fața aceleiași case, dau la boboci.

Stau aplecat și capul îmi atârnă deasupra gurii de canal.

Până la urmă, te-ai întors spre mine. Ți se dusesse culoarea din obraji. Erai golit de expresie. Iar în ochi îți citeam oboseala.

Sau oare ceea ce am văzut era durere?

— Stai cât vrei, spune Tony.

Stai liniștit, mă gândesc. Nu vărs în mașina ta.

Justin, dragule, nu te învinovățesc doar pe tine. Am fost amândoi implicați în asta. Amândoi i-am fi putut pune capăt. Oricare dintre noi. Am fi putut-o salva. Și recunosc asta în fața ta. În fața tuturor. Fata aia avea două șanse, dar amândoi am abandonat-o.

Briza îmi lasă o senzație plăcută pe față, îmi răcorește sudoarea de pe frunte și de pe gât.

Și atunci de ce mă refer la Justin pe caseta asta? Cum rămâne cu tipul celălalt? Ce a făcut el nu e mai rău?

Ba da. Categoric. Dar casetele astea trebuie date mai departe. Și dacă i le-aș trimite lui, s-ar opri aici. Gândiți-vă un pic. A violat o fată și ar pleca într-o clipă din oraș dacă ar ști... dacă ar ști că am aflat.

II

Încă aplecat, inspir cât de puternic pot. Apoi îmi țin respirația.

Și expir.

Inspir. Îmi țin respirația.

Și expir.

Mă așez drept pe scaun și las portiera deschisă pentru orice eventualitate.

— De ce ți-a dat ție casetele astea? întreb. Ce ai făcut?

O mașină trece pe lângă noi și o privim amândoi în timp ce cotește la stânga două cvartale mai departe. Se mai scurge un minut până răspunde Tony.

— Nimic, spune. Și ăsta e adevărul. Pentru prima oară de când s-a apropiat de mine la Rosie's, Tony mă privește în ochi. Și în lumina unui felinar aflat la o jumătate de cvartal văd că are lacrimi în ochi. Termină de ascultat caseta asta, Clay, și o să-ți explic totul.

Nu răspund.

— Termin-o. Mai ai un pic, insistă el.

Și ia spune, ce mai crezi acum despre el, Justin? Îl urăști? Prietenul tău care a violat-o mai este prietenul tău?

Da, dar de ce?

Probabil că nu vrei să recunoști. Asta trebuie să fie. Sigur, întotdeauna a fost mai temperamental. Desigur, aruncă fetele ca pe șosete murdare. Dar ție întotdeauna ți-a fost un bun prieten. Și cu cât ieși mai mult cu el, cu atât pare același tip de dinainte, nu? Dacă se poartă la fel, e imposibil să fi făcut ceva rău. Ceea ce înseamnă că nici tu nu ai făcut nimic rău.

Super! Ce vești super, Justin. Pentru că dacă el n-a făcut nimic rău și nici tu n-ai făcut nimic rău, atunci și eu sunt ușă de biserică. Și nici nu-ți dai seama cât mi-aș dori să nu-i fi distrus viața acelei fete.

Dar așa a fost.

Cel puțin, am pus și eu umărul. Și tu la fel.

Nu, ai dreptate, nu ai violat-o tu. Și nici eu nu am violat-o, ci el. Dar noi doi am permis să se întâmple lucrul ăsta.

E vina noastră.

— Am ascultat tot, spun. Ce s-a întâmplat?

Scot a șasea casetă din buzunar și o pun în walkman în locul celei dinăuntru.

Caseta 6: Fața A

Tony scoate cheia din contact. Simte nevoia să se țină de ceva în timp ce vorbește.

— Cât am condus, am încercat să-mi dau seama cum să spun lucrul ăsta. În tot timpul în care am stat aici. Până și când vomitai.

— Ai remarcat că nu am vomitat în mașina ta.

— Da, spune, zâmbește și-și privește cheile. Mersi. Rămân dator.

Închid portiera. Stomacul mi se liniștește.

— A venit la mine acasă, continuă Tony. Vorbesc de Hannah. Și asta a fost șansa mea.

— Ca să ce?

— Clay, a dat tot felul de semne, spune.

— Și eu am avut o șansă, îi zic. Îmi scot căștile și le las pe genunchi. La petrecere. S-a speriat când ne-am sărutat, iar eu nu știam de ce. Aia a fost șansa mea.

În mașină e întuneric. Și e liniște. Cu geamurile ridicate, lumea de dincolo de mașină pare adâncită în somn.

— Cu toții suntem de condamnat, spune. Măcar un pic.

— Așa că a venit la tine acasă, zic.

— Cu bicicleta. Aia cu care venea întotdeauna la școală.

— Aia albastră. Lasă-mă să ghicesc. Tu lucrezi la mașină.

Râde.

— Cine s-ar fi gândit, nu? Dar nu mai venise niciodată la mine acasă, așa că am fost un pic surprins. Știi, la școală eram amici, așa că nu am dat

prea mare importanță. Totuși, motivul pentru care venise la mine mi se părea ciudat.

— De ce venise?

Se uită pe fereastră și pieptul i se umflă de aer.

— A venit să-mi dea bicicleta ei.

Cuvintele plutesc nestingherite printre noi pentru o perioadă jenant de lungă.

— Voia să mi-o dea mie, continuă el. Nu mai avea nevoie de ea. Când am întrebat-o care era motivul, a ridicat doar din umeri. Nu avea niciun motiv. Dar era și asta un semn. Iar eu l-am ratat.

Recapitulez unul dintre punctele de pe pliantul de la școală.

— Își donează lucrurile.

Tony încuviințează din cap.

— A spus că se gândise și că eram singurul care ar putea avea nevoie de ea. Am cea mai veche mașină din școală, a spus ea, și își zisese că dacă se strică vreodată, era posibil să am nevoie de o rezervă.

— Dar bijuteria asta nu se strică niciodată, spun.

— Hârbul ăsta se strică întotdeauna, răspunde. Atât că stau eu mereu să-l repar. Așa că i-am spus că nu pot să accept bicicleta ei. Doar dacă îi dădeam și eu ceva la schimb.

— Și ce i-ai dat?

— N-o să uit niciodată, spune și se întoarce să mă privească. Ochii ei, Clay, nu se fereau nicio clipă. A continuat să mă privească direct în ochi și a început să plângă. M-a privit pur și simplu și au început să-i curgă lacrimile pe obraji.

Își șterge și el lacrimile și apoi își trece o mână pe buza de sus.

— Ar fi trebuit să fac ceva.

Semnele erau pretutindeni, toți cei dispuși să remarce le-ar fi putut observa.

— Ce ți-a cerut?

— M-a întrebat cum îmi înregistrez casetele, cele pe care le ascult în mașină. Lasă capul pe spate și inspiră adânc. Și i-am spus de casetofonul

mai vechi al tatei, cu care putea înregistra casete. Face o pauză. Apoi m-a întrebat dacă am vreun aparat cu care să înregistrez voci.

— Dumnezeu.

— Unul mic. Unul pe care să nu trebuiască să-l bagi în priză și cu care să te poți plimba de colo-colo. Iar eu nu am întrebat la ce-i trebuie. I-am spus să aștepte acolo, că mă duc să-i aduc eu unul.

— Și i l-ai dat?

Se întoarce spre mine, cu chipul împietrit.

— Nu știam la ce-i trebuia, Clay.

— Stai puțin, că nu te acuz pe tine, Tony. Dar nu ți-a spus de ce are nevoie de el?

— Crezi că dacă aș fi întrebat-o, mi-ar fi răspuns?

Nu. Când s-a dus la Tony acasă, deja se hotărâse. Dacă ar fi vrut să permită cuiva s-o oprească, s-o salveze de ea însăși, eu eram acolo. La petrecere. Iar ea știa lucrul ăsta.

Clatin din cap.

— Nu ți-ar fi răspuns.

— Câteva zile mai târziu, când am ajuns acasă de la școală, pe veranda mea am găsit un pachet. L-am dus la mine în cameră și am început să ascult casetele. Dar n-am înțeles nimic.

— Ți-a lăsat vreun bilet, ceva?

— Nu. Doar casetele. Dar nu avea niciun sens, pentru că eu și Hannah facem împreună ora a treia, iar în ziua aia era la școală.

— Poftim?

— Așa că atunci când am ajuns acasă și am început să ascult casetele, le-am terminat repede. Am derulat ca să văd dacă apar și eu pe ele. Dar nu eram. Și atunci mi-am dat seama că eu aveam al doilea set de casete. Așa că am căutat-o, am sunat-o acasă, dar nu a răspuns nimeni. Apoi am sunat la magazinul părinților ei. Am întrebat dacă Hannah e acolo și s-au interesat dacă se întâmplase ceva, fiindcă sunt sigur că păream nebun.

— Ce le-ai spus?

— Le-am spus că era ceva în neregulă și că trebuiau s-o caute. Dar nu am găsit curajul necesar să le dezvălui care era motivul. Inspiră slab și chinuit. Iar a doua zi la școală, nu mai era.

Vreau să-i spun că-mi pare rău, că nu-mi pot închipui cum trebuie să fi fost. Dar apoi mă gândesc la ziua de mâine la școală, și-mi dau seama că o să aflu destul de curând. Atunci când o să-i văd pentru prima oară pe ceilalți de pe casetă.

— În ziua aia m-am dus devreme acasă, zice el, și m-am prefăcut că nu mă simt bine. Și trebuie să recunosc că mi-a luat câteva zile să mă adun. Dar când m-am întors, Justin Foley arăta ca naiba. Apoi Alex. Și mi-am spus că majoritatea meritau, așa că o să fac ce mi-a cerut și o să mă asigur că auziți cu toții ce are de spus.

— Dar cum ții socoteala? întreb. De unde ai știut că am primit casetele?

— Nu a fost greu cu tine, răspunde. În fond, mi-ai furat walkmanul, Clay.

Râdem amândoi. Și mă simt bine. Simt că mă eliberez. E ca atunci când râzi la o înmormântare. Poate e nepotrivit, dar necesar.

— Dar cu ceilalți a fost mai greu, spune. Mă duceam repede la mașină după ce se suna de ieșire de la ultima oră și mergeam cât mai aproape posibil de peluza școlii. Când îl vedeam pe următorul de pe casetă, la câteva zile după ce știam că și ultima persoana a ascultat casetele, îl strigam și-i făceam semn să vină. Sau o strigam. O chemam la mine.

— Și apoi îi întrebai pur și simplu dacă au primit casetele?

— Nu. Ar fi negat, nu? Le arătam o casetă când se apropiau și le spuneam să urce, pentru că voiam să le pun o melodie. De fiecare dată, judecând după reacția lor, îmi dădeam seama.

— Și apoi puneai una dintre casetele ei?

— Nu. Dacă nu fugeau, trebuia să fac ceva, așa că le puneam o melodie, explică. Orice melodie. Stăteau aici unde stai tu și se întrebau de ce naiba le pun melodia aia. Dar dacă aveam dreptate, ochii le deveneau sticloși, de parcă ar fi fost la milioane de kilometri depărtare.

— Și de ce ți-a dat ție casetele? Întreb.

— Nu știu, răspunde. Singurul lucru care-mi trece prin cap este faptul că i-am dat casetofonul. S-a gândit că am un interes și că o să mă las atras în povestea asta.

— Tu nu apari pe ele, dar ești și tu implicat.

Se întoarce cu fața spre parbriz și se prinde cu mâinile de volan.

— Trebuie să plec.

— Nu am insinuat nimic cu chestia asta, spun. Sincer.

— Știu, dar e târziu. Tata o să înceapă să se întrebe dacă am rămas pe undeva în pană.

— Ce, nu vrei să se vâre iar sub capotă? Apuc mânerul portierei și, când îmi aduc aminte, îi dau drumul și îmi scot telefonul. Îmi faci și mie o favoare? Poți s-o saluți pe mama?

— Sigur.

Caut în agenda telefonică, apelez și răspunde imediat.

— Clay?

— Bună, mamă.

— Clay, unde ești?

Pare îndurerată.

— Ți-am spus că se poate să stau până târziu.

— Știu. Așa ai spus. Dar speram ca până acum să am vești de la tine.

— Scuză-mă. Dar mai am nevoie de ceva timp. Se poate să mai stau un pic. Poate rămân la Tony în noaptea asta.

Exact la momentul potrivit, Tony intervine:

— Sărut mâna, doamnă Jensen.

Mă întreabă dacă am băut.

— Nu, mamă. Jur.

— Bine, stai pentru proiectul ăla la istorie, nu?

Tresar. Își dorește așa de tare să-mi creadă scuzele. Ori de câte ori mint, vrea așa de tare să mă creadă.

— Am încredere în tine, Clay.

Îi spun că ajung acasă înainte de începerea orelor ca să-mi iau lucrurile, apoi închidem.

— Unde o să stai? mă întreabă Tony.

— Nu știu. Probabil că o să mă duc acasă. Dar dacă totuși nu mă duc, nu vreau să-și facă griji.

Răsucește cheia, motorul pornește și aprinde farurile.

— Vrei să te las undeva?

Apuc mânerul portierei și dau din cap spre casă.

— Aici apar eu pe casete, spun. Mersi oricum.

Ochii lui privesc drept înainte.

— Serios. Mersi, repet eu.

Și nu mă refer doar la faptul că m-a dus cu mașina. Pentru tot. Pentru felul în care a reacționat când am cedat și am izbucnit în lacrimi. Că a încercat să mă facă să râd în cea mai îngrozitoare noapte din viața mea.

E plăcut să știu că înțelege cineva ce ascult, prin ce trec. Într-un fel, așa nu-mi mai e chiar atât de frică să ascult în continuare.

Ies din mașină și deschid portiera. Mașina se îndepărtează. Apăs butonul „Play”.

Să revenim la petrecere, oameni buni. Dar nu vă așezați prea confortabil, că plecăm într-un minut.

Cu o jumătate de cvartal mai departe, Mustangul lui Tony se oprește la o intersecție, face la stânga și se îndepărtează.

Dacă timpul ar fi o sfoară care leagă toate poveștile, petrecerea aia ar fi nodul. Iar nodul ăsta se face tot mai mare, se strânge din ce în ce mai tare și atrage și restul poveștilor în el.

Când Justin și cu mine ne-am desprins privirile îngrozitoare, dureroase, am rătăcit pe hol și m-am dus iar unde avea loc petrecerea. De fapt, m-am împleticit într-acolo. Dar nu din cauza alcoolului, ci din cauza a tot ceea ce se întâmplase.

Stau pe bordură, la câțiva metri de locul în care am vărsat, stând în mașina lui Tony. Dacă omul care locuiește acolo, pentru că n-am idee a cui era petrecerea, vrea să iasă și să-mi ceară să plec, nu mă supăr. Chiar îl rog.

M-am prins de pianul din sufragerie. Apoi de banca pianului. Și m-am așezat.

Aș fi vrut să plec, dar unde să mă duc? Nu mă puteam duce încă acasă.

Și oriunde m-aș fi dus, cum aveam să ajung până acolo? Eram prea slăbită să merg. Cel puțin, așa credeam, că sunt prea slăbită. De fapt, eram prea slăbită să încerc. Tot ce știam sigur era că voiam să plec de acolo și să nu mă mai gândesc la nimeni și nimic.

Apoi o mână m-a atins pe umăr și am simțit o presiune ușoară.

Era Jenny Kurtz.

Majoreta de la biroul consiliului elevilor.

Jenny, asta ți se adresează ție.

Îmi las capul pe genunchi.

Jenny m-a întrebat dacă vreau să mă ducă acasă și mai că m-a umflat râsul. Oare chiar așa de evident era? Chiar așa de nasol arătam?

Așa că mi-am băgat brațul pe după al ei și m-a ajutat să mă ridic. Și mi-a plăcut să las pe cineva să mă ajute. Am ieșit pe ușă și am trecut printr-o mulțime de oameni care fie zăceau pulbere pe verandă, fie fumau în curte.

Cam pe atunci eu mergeam pe stradă și încercam să-mi dau seama de ce plecasem de la petrecere. Încercam să realizez, încercam să înțeleg ce se petrecuse între mine și Hannah.

Trotuarul era umed. Picioarele amortite și greoaie mi se târau pe pavaj. Ascultam zgomotul fiecărei pietricele și frunze pe care călcam. Voiam să aud totul. Să alung muzica și glasurile din urma mea.

În vreme ce eu, aflat câteva cvartale mai departe, încă mai auzeam muzica aia. În depărtare. Înăbușită. De parcă nu m-aș fi putut distanța îndeajuns.

Și încă îmi aduc aminte de fiecare melodie.

Jenny, nu ai spus nimic. Nu mi-ai pus nicio întrebare. Și ți-am fost așa de recunoscătoare. Poate că ți se întâmplase și ție ceva sau văzuseși la

petreceri lucruri despre care pur și simplu nu puteai vorbi. Cel puțin nu așa de curând. Ceea ce îmi convenea, pentru că până acum nu am discutat despre niciunul dintre lucrurile astea.

Mă rog... nu... am încercat. Am încercat o dată, dar el nu a vrut să asculte.

Este oare povestea a douăsprezecea? A treisprezecea? Sau altceva, cu totul diferit? Oare ceea ce nu vrea să ne spună are de-a face cu unul dintre numele de pe hârtie?

Așadar, Jenny, m-ai condus la mașina ta. Și deși eu eram cu gândul în altă parte și aveam ochii fixați în gol, ți-am simțit atingerea. M-ai prins de braț cu atâta tandrețe în timp ce mă ajutai să mă așez pe banchetă. Mi-ai pus centura, te-ai așezat pe scaun și am plecat.

Nu sunt prea sigură ce s-a întâmplat apoi. Nu prea eram atentă, pentru că în mașina ta mă simțeam în siguranță. Era cald și mă liniștea. Ștergătoarele pornite pe viteză mică m-au smuls ușor din reverie și m-au adus în mașină, la realitate.

Ploaia nu era puternică, dar acoperea parbrizul suficient cât să creeze o atmosferă de vis. Și simțeam nevoia de așa ceva. Ea făcea ca lumea mea să nu devină prea curând reală.

Și apoi... s-a lovit. Nimic nu reușește mai bine decât un accident să facă lumea să revină violent la realitate.

Accident? Încă unul? Două într-o noapte? Cum de n-am auzit niciodată de ăsta?

Roata din față de pe partea mea a izbit bordura și a sărit peste ea. Un stâlp de lemn a lovit bara de protecție din față și s-a rupt de parcă ar fi fost o scobitoare.

Doamne, nu se poate.

Un indicator de „Stop” a căzut pe spate în fața farurilor. L-ai prins sub mașină, ai țipat și ai călcat puternic frâna. În oglinda laterală am văzut scânteile plutind pe drum pe când derapam și ne opream.

Bun, hai că acum m-am trezit.

Am stat așa pentru o clipă și ne-am uitat prin parbriz. Nu am scos niciun cuvânt, nu ne-am aruncat nicio privire. Ștergătoarele împrăștiau ploaia dintr-o parte într-alta. Eu strângeam centura în mâini și mă bucuram că loviserăm numai un indicator.

Accidentul cu bătrânul. Și cu tipul de la școală. Hannah știa oare? Știa oare că Jenny l-a provocat?

Ți s-a deschis portiera și te-am privit în timp ce mergeai spre botul mașinii, apoi te-ai lăsat pe vine între faruri, ca să te uiți mai bine. Ai trecut o mână peste îndoitură și ți-ai lăsat capul în jos. Nu-mi dădeam seama dacă erai nervoasă. Sau oare plângeai?

Poate că râdeai de cât de oribilă se dovedea noaptea asta.

Știu unde să mă duc. Nu am nevoie de hartă. Știu exact ce indică următoarea steluță, așa că mă ridic ca să pornesc la drum.

Îndoitura nu era prea mare. Adică nu era motiv de bucurie, dar probabil că te simțeai oarecum ușurată. Putea să fie mai rău. Putea să fie mult, mult mai rău. De exemplu... puteai să fi lovit altceva.

Știe.

O ființă vie.

Indiferent la ce te gândiseși inițial, te-ai ridicat cu o expresie neutră. Stăteai în picioare, te uitai la îndoitură și clătinai din cap.

Apoi mi-ai surprins privirea. Și sunt convinsă că am văzut o încruntătură, chiar dacă a durat doar o fracțiune de secundă. Dar apoi încruntătura aia s-a transformat în zâmbet, după care ai ridicat din umeri.

Și ce-ai spus când ai intrat înapoi în mașină? „Nașpa.” Apoi ai băgat cheia în contact și... te-am oprit. Nu te puteam lăsa să pornești mai departe.

La intersecția la care Tony a făcut la stânga, eu fac la dreapta. Sunt la două cvartale distanță, dar știu că e acolo. Indicatorul de „Stop”.

Ai închis ochii și ai spus:

— Hannah, nu sunt beată.

Nu te-am acuzat că ai fi beată, Jenny. Dar mă întrebam de ce nu ai putut să ții mașina pe drum.

– Plouă, ai spus tu.

Și e adevărat. Dar ploua un pic.

Ți-am cerut să parchezi mașina.

Mi-ai zis să fiu rațională. Amândouă stăteam aproape și urma să mergi pe străzile locuite, de parcă asta ar fi îmbunătățit cumva situația.

Îl văd. Un stâlp metalic care susține un indicator de „Stop”, iar literele lui reflectorizante sunt vizibile chiar și de la distanța asta. Dar în noaptea accidentului era un alt semn. Literele nu erau reflectorizante, iar indicatorul era prins de un stâlp de lemn.

– Hannah, stai liniștită, ai spus. Apoi ai râs. Și așa nu respectă nimeni indicatorul de „Stop”. Oamenii trec pur și simplu mai departe. Așa că acum, pentru că nu mai e niciunul, e legal. Înțelegeți? Oamenii o să-mi mulțumească.

Ți-am cerut din nou să parchezi, că o să mergem acasă cu cineva de la petrecere. Că te iau eu la prima oră de dimineață și te duc la mașină.

Dar tu ai mai făcut o încercare.

– Hannah, ascultă-mă.

– Parchează, am insistat. Te rog.

Apoi mi-ai spus să ies. Dar eu n-am vrut. Am încercat să discut rațional cu tine. Aveai noroc că era numai un semn de circulație. Închipuie-ți ce s-ar putea întâmpla dacă te-aș lăsa să mergi cu mașina până acasă.

Însă tu ai repetat:

– Ieși.

Am stat mult timp cu ochii închiși, ascultând ploaia și ștergătoarele.

– Hannah! Ieși!

În final, am ieșit. Am deschis portiera și am pășit pe asfalt. Dar nu am închis-o. M-am uitat înapoi la tine. Iar tu ai privit prin parbriz, printre ștergătoare, cu mâinile încleștate pe volan.

Sunt la un cvartal distanță, dar singurul lucru asupra căruia mă pot concentra este indicatorul de „Stop” care se află drept înaintea mea.

Te-am întrebat dacă pot să folosesc și eu telefonul tău. L-am văzut, era acolo, chiar sub casetofon.

– De ce? ai întrebat.

Nu-mi dau seama de ce ți-am spus adevărul. Ar fi trebuit să mint.

– Măcar să spunem cuiva de indicator, am explicat.

Ți-ai menținut privirea drept înainte.

– O să-l detecteze. Pot să detecteze apelurile, Hannah.

Apoi ai pornit mașina și mi-ai spus să închid portiera.

Dar nu am făcut-o.

Așa că ai dat în marșarier, iar eu am sărit înapoi ca să nu mă lovească portiera.

Nu ți-a părut că indicatorul de metal îți strivea — îți zgâria — partea de dedesubt a mașinii. Când ai scăpat de el, acesta zăcea la picioarele mele, deformat și brăzdat de zgârieturi argintii.

Ai accelerat, iar eu am priceput aluzia și am urcat pe bordură. Apoi ai plecat ca din pușcă, făcând portiera să se trântască, prinzând viteză cu cât te îndepărtași mai mult... și te-ai dus.

De fapt, ai făcut mai mult decât să dărâmi un semn de circulație, Jenny.

Și, încă o dată, eu aș fi putut împiedica lucrul ăsta... într-un fel sau altul.

Am fi putut cu toții împiedica lucrul ăsta. Cu toții am fi putut opri ceva. Zvonurile. Violul.

Pe tine.

Trebuie să fi putut spune ceva. Ți-aș fi putut lua cheile. Sau, în cel mai rău caz, ar fi trebuit să-ți fur telefonul și să sun la poliție.

De fapt, ăsta este singurul lucru care ar fi contat. Pentru că tu ai ajuns acasă întreagă, Jenny. Dar nu aia era problema. Semnul de circulație era dărâmat, asta era problema.

B6 pe hartă. La două cvartale distanță de locul în care a avut loc petrecerea este un indicator de „Stop”. Dar în noaptea aia, pentru o vreme nu a fost niciunul. Și ploua. Iar cineva încerca să livreze pizza la timp. Iar altcineva, care venea din direcția opusă, a virat.

Bătrânul.

Nu era niciun indicator de „Stop” în intersecția respectivă în noaptea aia. Iar unul dintre ei, unul dintre șoferi, a murit.

Nimeni nu a știut cine l-a cauzat. Nici noi, nici poliția.

Dar Jenny știa. Și Hannah. Și poate și părinții lui Jenny, pentru că i-a reparat cineva foarte repede bara de protecție.

Nu l-am cunoscut niciodată pe băiatul din mașina aia. Era în ultimul an. Și când i-am văzut fotografia în ziar, nu l-am recunoscut. Era doar unul dintre cei mulți de la școală pe care nu i-am cunoscut niciodată... și pe care nu o să-i mai cunosc vreodată.

Nici nu m-am dus la înmormântarea lui. Da, poate ar fi trebuit să mă duc, dar nu m-am dus. Nu am putut. Și acum cred că motivul este evident.

Nu știa. Nu știa de omul din cealaltă mașină. Nu știa că era omul care locuia în casa ei, în casa ei de dinainte. Și mă bucur. Mai devreme, îl privise cum iese din garaj. Cum pleacă fără s-o observe.

Dar unii dintre voi ați fost la înmormântarea lui.

Se dusesse să dea înapoi o periută de dinți. Asta mi-a spus soția lui în timp ce așteptam pe canapea să-l aducă poliția acasă. Mergea în capătul celălalt al orașului ca să-i dea înapoi periuta de dinți nepoatei lor. Avuseseră grijă de ea în timp ce părinții ei erau în concediu și și-o uitase din greșală. Părinții fetei spusese că nu era nevoie să străbată tot orașul pentru atâta lucru. Aveau o grămadă.

– Dar așa procedează el, mi-a spus soția lui. Așa e el.

Și apoi a venit poliția.

Pentru aceia dintre voi care s-au dus, dați-mi voie să vă spun cum a fost la școală în ziua înmormântării lui. Într-un cuvânt... liniște. Cam un sfert din școală s-a învoit de dimineață. Majoritatea din clasa a douăsprezecea, desigur. Dar aceora dintre noi care chiar s-au dus la școală profesorii ne-au spus că dacă am uitat pur și simplu să luăm învoire de acasă, nu ne trec absenți dacă vrem să mergem la înmormântare.

Domnul Porter a spus că înmormântarea poate fi o etapă din procesul de vindecare. Dar eu mă îndoiam foarte tare de chestia asta. Nu era cazul meu. Pentru că în colțul ăla, în noaptea aia, nu era indicatorul de „Stop”.

Cineva îl dărmase... Iar altcineva... subsemnata... ar fi putut să împiedice lucrul ăsta.

Doi polițiști l-au ajutat să intre pe soțul care tremura. Soția lui s-a ridicat și s-a dus la el. L-a luat în brațe și au început să plângă.

Când am plecat și am închis ușa în urma mea, ultimul lucru pe care l-am văzut a fost că stăteau îmbrățișați în mijlocul sufrageriei.

În ziua înmormântării, pentru ca aceia dintre voi care s-au dus să nu piardă nimic, noi ceilalți am stat degeaba. La fiecare oră profii ne-au lăsat să facem ce vrem. Să scriem, să citim.

Să ne gândim.

Și eu ce-am făcut? Pentru prima oară, m-am gândit la propria înmormântare.

Din ce în ce mai mult, la modul general, mă gândeam la propria moarte. La simplul fapt de a muri. Dar în ziua aia, când voi erați la înmormântare, am început să mă gândesc și la a mea.

Ajung la indicatorul de „Stop”. Mă întind și ating cu buricele degetelor stâlpul rece de metal.

Îmi puteam imagina felul în care viața, școala și restul își continuă mersul fără mine. Dar nu-mi puteam închipui propria înmormântare, absolut deloc. În mare măsură, pentru că nu-mi puteam imagina cine o să vină și ce o să spună fiecare.

Habar nu aveam... nu am... ce credeți despre mine.

Nici eu nu știu ce crede lumea despre tine, Hannah. Când am aflat, întrucât părinții tăi nu te-au înmormântat în orașul ăsta, lumea nu a spus mare lucru pe tema asta.

Ceva a fost. Am simțit cu toții. Banca ta era goală. Am realizat că nu te mai întorceai. Dar nimeni nu știa de unde să înceapă. Nimeni nu știa cum să înceapă discuția.

Acum au trecut câteva săptămâni de la petrecere. Până acum, Jenny, ai reușit cu succes să te ascunzi de mine. Presupun că e de înțeles. Ai vrea să uiți ce am făcut, ce s-a întâmplat cu mașina ta și cu indicatorul de „Stop”, urmările.

Dar n-o să uiți niciodată.

Poate că nu ai știut ce crede lumea despre tine, pentru că nici ei nu știau ce cred despre tine. Poate că nu ne-ai dat prea multe elemente, Hannah.

Dacă nu ar fi fost petrecerea aia, nu aș fi știut niciodată cum ești tu de fapt. Dar, din cine știe ce motiv, și-ți sunt extrem de recunoscător, mie mi-ai dat ocazia. Și mi-a plăcut Hannah pe care am cunoscut-o în noaptea aia. Poate aș fi putut chiar s-o iubesc.

Dar tu ai decis să nu permiți să se întâmple asta, Hannah. Tu ai decis.

Eu, pe de altă parte, trebuie să mă mai gândesc la lucrul ăsta preț de încă o zi.

Mă întorc și plec, lăsând în urma mea indicatorul de „Stop”.

Dacă aș fi știut că două mașini urmau să se ciocnească în intersecția aia, m-aș fi dus înapoi la petrecere și aș fi sunat imediat la poliție. Dar nu mi-am imaginat niciodată că o să se întâmple lucrul ăsta. Niciodată.

În loc de asta, am plecat. Însă nu m-am dus înapoi la petrecere. Mintea îmi zbura la tot felul de lucruri. Nu reușeam să gândesc limpede. Nu reușeam să merg drept.

Îmi vine să mă uit înapoi. Să mă uit peste umăr la indicatorul de „Stop” cu literele alea uriașe, reflectorizante, ce o imploră pe Hannah. Stop!

Dar continui să privesc înainte și refuz să văd ceva mai mult decât este de fapt. E un indicator. Un indicator de „Stop” într-o intersecție. Nimic mai mult.

Am cotit și am tot cotit fără să am idee unde mă duc.

Am mers împreună pe străzile alea, Hannah. Pe rute diferite, dar în același timp. În aceeași noapte. Am bătut străzile ca să fugim. Eu de tine, iar tu de petrecere. Nu numai de petrecere, ci și de tine însăși.

Și apoi am auzit scârțâit de roți, m-am întors și am văzut două mașini ciocnindu-se.

Până la urmă, am ajuns la o benzinărie. Poziția C7 de pe hartă. Și am sunat la poliție de la un telefon public. În timp ce suna, m-am trezit că țineam strâns receptorul și o parte din mine spera că nu o să răspundă nimeni.

Voiam să aștept. Voiam ca telefonul ăla să continue să sune. Și voiam ca viața mea să rămână pe loc... să ia o pauză.

Nu mai pot urma harta ei. Nu mă duc la benzinărie.

Când în sfârșit a răspuns cineva, mi-am înghițit lacrimile care îmi udau buzele și am spus că la intersecția dintre Tanglewood și South...

Dar femeia m-a întrerupt. Mi-a spus să mă liniștesc. Și atunci am realizat cât de tare plângeam, cât de tare mă străduiam să inspir ca lumea.

Trec strada și mă îndepărtez mai tare de casa cu petrecerea.

În ultimele câteva săptămâni, m-am abătut de atâtea ori de la drumul obișnuit ca să evit casa aia. Ca să evit să-mi aduc aminte, să simt durerea provocată de singura mea noapte petrecută alături de Hannah Baker. Nu am nici cea mică dorință s-o văd de două ori într-o singură noapte.

Mi-a spus că sunase deja cineva la poliție și că un echipaj era pe drum.

Îmi trag rucsacul în față și scot harta.

Am fost șocată. Nu-mi venea să cred că sunaseși de fapt la poliție, Jenny.

Despățuresc harta ca să-i mai arunc o ultimă privire.

Dar n-ar fi trebuit să fiu șocată. Pentru că, din câte se pare, nu ai sunat tu.

Apoi o mototolesc, o reduc la un ghemotoc mare cât pumnul meu.

A doua zi la școală, când toată lumea a recapitulat evenimentele din noaptea anterioară, am aflat cine sunase. Și nu ca să anunțe că era un semn de circulație căzut.

Vâr harta într-un tufiș și plec.

Ci ca să anunțe un accident. Un accident cauzat de un indicator căzut. Accident de care n-am știut... până atunci.

Dar în noaptea aia, după ce am pus receptorul în furcă, am mai rătăcit un pic pe stradă. Pentru că trebuia să mă opresc din plâns. Înainte să mă duc acasă, trebuia să mă liniștesc. Dacă mă prindeau ai mei că mă strecor înapoi în casă cu lacrimi în ochi, mi-ar fi pus mult prea multe întrebări, întrebări la care n-aș fi putut răspunde.

Și asta fac acum. Mă țin departe. În noaptea cu petrecerea nu plângeam, dar acum abia mă pot abține.

Și nu pot să mă duc acasă.

Așa că am mers fără să mă gândesc pe ce drum s-o apuc. Și aveam o senzație plăcută. Frigul, ceața... În asta se transformase ploaia, într-o ceață delicată.

Și am umblat ore în șir, imaginându-mi cum ceața se îndesește și mă înghite cu totul. Gândul că aș dispărea așa, atât de simplu, m-a făcut așa de fericită...

După cum știți, nu așa s-a întâmplat.

Deschid ușița de la walkman ca să întorc caseta. Aproape am ajuns la final.

Doamne. Expir tremurător și închid ochii. Sfârșit.

Caseta 6: Fața B

Mai sunt două. Hai, nu vă lăsați acum păgubași.

Îmi pare rău. Cred că am spus o ciudățenie. Fiindcă nu asta fac eu? Mă las păgubașă?

Ba da. De fapt, chiar asta fac. Și mai mult decât orice altceva, la asta se reduce totul. La faptul că... eu... renunț... la mine.

Indiferent ce am spus până acum, indiferent despre cine am vorbit, totul se rezumă — se sfârșește — la mine.

Glasul ei pare calm, pare mulțumită de ceea ce spune.

Înainte de petrecere, mă gândisem de atâtea ori să renunț. Nu știu. Poate că unii oameni sunt condiționați mai mult decât alții să se gândească la asta. Fiindcă de fiecare dată când se întâmpla ceva rău, mă gândeam la asta.

La asta? Bine, o să spun cuvântul. Mă gândeam la sinucidere.

Furia, vinovăția — s-au dus cu toatele. S-a hotărât. Nu-i mai este greu să rostească acest cuvânt.

După toate lucrurile pe care le-am spus pe casetele astea, după toate câte s-au întâmplat, m-am gândit la sinucidere. De obicei, era doar un gând pasager.

Aș vrea să mor.

M-am gândit și eu de multe ori la cuvintele astea. Dar e greu să le spui cu glas tare. E și mai înspăimântător să simți că s-ar putea să vorbești

serios.

Însă uneori duceam gândul mai departe și mă întrebam cum să procedez. M-aș fi băgat în pat și m-aș fi gândit dacă puteam recurge la ceva de prin casă.

O armă? Nu. Nu am avut niciodată așa ceva. Și nici nu aș ști de unde să fac rost.

Dar dacă m-aș spânzura? Hm, ce aș folosi? Unde aș putea s-o fac? Și chiar dacă știam cum și unde, niciodată nu reușeam să trec de imaginea cuiva care mă găsea bălăbănindu-mă la câțiva centimetri de podea.

Nu le puteam face asta mamei și tatei.

Și atunci cum te-au găsit? Am auzit atâtea zvonuri.

A devenit un fel de joc bolnăvicios, să-mi imaginez feluri în care m-aș putea sinucide. Și există modalități destul de ciudate și de creative.

Ai luat pastile. Asta știm cu toții. Unii spun că ai leșinat și că te-ai înecat în cada plină cu apă.

M-am oprit la două posibilități. Dacă voiam ca lumea să creadă că a fost un accident, ieșeam cu mașina de pe drum. Într-un loc în care n-ai șanse de scăpare. Iar la periferia orașului sunt așa de multe locuri din astea. Cred că în ultimele câteva săptămâni am trecut pe lângă fiecare dintre ele de zeci de ori.

Alții spun că ai ales varianta cu apa în cadă, dar că ai adormit pe pat în timp ce se umplea. Mama și tatăl tău au venit acasă, au găsit baia inundată și te-au strigat. Dar nu ai răspuns.

Apoi mai sunt și casetele astea.

Pot avea încredere în voi, cei doisprezece, că știți să păstrați un secret? Că nu le spuneți părinților mei ce s-a întâmplat de fapt? O să-i lăsați să creadă că a fost un accident dacă așa o să umble vorba?

Face o pauză.

Nu știu. Nu sunt sigură.

Crede că s-ar putea să spunem. Crede că o să ne ducem la prieteni și o să le zicem:

– Vrei să afli un secret îngrozitor?

Așa că am decis să aleg modul cel mai puțin dureros posibil.

Pastilele.

Stomacul îmi zvâcnește, vrea să-mi eliberez corpul de toate. Mâncare, gânduri, sentimente.

Dar ce fel de pastile? Și câte să iau? Nu știu sigur. Și nu am prea mult timp să-mi dau seama, fiindcă mâine... trec la acțiune.

Uau.

Mă așez pe bordura dintr-o intersecție întunecoasă, liniștită.

Mâine... n-o să mai fiu.

Majoritatea caselor din cele patru cvartale dau puține semne că ar fi cineva treaz înăuntru. La câteva ferestre licărește lumina albastră și slabă a televizoarelor la care rulează emisiuni nocturne. Cam o treime din ele au lumina de pe verandă aprinsă. Dar în cazul celorlalte, cu excepția peluzei tunse sau a unei mașini parcate în față, e greu de spus dacă locuiește cineva acolo.

Mâine mă trezesc, mă îmbrac și mă duc la poștă. Acolo o să-i trimit un teanc de casete lui Justin Foley. Și după asta nu mai există cale de întoarcere. O să mă duc la școală, prea târziu să mai ajung la prima oră, și o să mai petrecem o ultimă zi împreună. Cu deosebirea că eu o să știu că este ultima zi.

Voi nu.

Îmi aduc aminte? Am văzut-o pe holuri în acea ultimă zi? Vreau să-mi amintesc când am zărit-o ultima oară.

Și o să mă tratați așa cum m-ați tratat dintotdeauna. Vă mai aduceți aminte ce mi-ați spus ultima oară?

Eu nu.

Ultimul lucru pe care mi l-ați făcut?

Am zâmbit, sunt sigur. Ți-am zâmbit de fiecare dată când te-am văzut după petrecere, dar niciodată nu ți-ai ridicat ochii. Deoarece erai hotărâtă.

Dacă ți se dădea ocazia, știai că se putea să zâmbești și tu. Și nu puteai. Nu și dacă voiai să faci ce ți-ai propus.

Și care a fost ultimul lucru pe care ți l-am spus? Pentru că, trebuie să mă crezi, în momentul ăla știam că era ultimul lucru pe care o să ți-l mai spun vreodată.

Nimic. Mi-ai cerut să plec de acolo și atâta tot. După aia ai găsit tot felul de pretexte ca să mă ignori.

Și cu asta povestea noastră ajunge la momentul unuia dintre ultimele mele weekenduri. La weekendul de după accident. La weekendul în care a avut loc o altă petrecere. Una la care nu m-am dus.

Da, încă eram pedepsită. Dar nu de-aia nu m-am dus. De fapt, dacă aș fi vrut să mă duc, ar fi fost mult mai simplu decât data trecută, pentru că în weekendul ăla aveam grijă de casa cuiva. Un prieten al tatei era plecat din oraș și îi păzeam casa, îi dădeam de mâncare câinelui și eram atentă la ce se întâmpla, pentru că vreo câteva case mai încolo trebuia să aibă loc un chef monstru. Și chiar așa fusese. Poate că nu era la fel de mare ca ultima petrecere, dar în niciun caz nu era pentru începători.

Chiar dacă aș fi crezut că ai putea veni, tot aș fi stat acasă.

Judecând după cum m-ai ignorat la școală, am presupus că o să mă ignori și acolo. Iar asta era o teorie prea dureroasă să vreau s-o văd pusă în practică.

Am auzit lumea spunând că după o experiență deosebit de neplăcută cu tequila, numai mirosul te face să ți se întoarcă stomacul pe dos. Și deși petrecerea asta nu mi-a întors stomacul pe dos, stomacul meu se făcea ghem numai când auzeam zgomotele, din simplul motiv că mă aflam prin apropiere.

O săptămână nu era de ajuns ca să uit de ultima petrecere.

Câinele se agita și lătra de fiecare dată când cineva trecea pe la fereastră. Mă ghemuiam pe jos, îi strigam să plece de acolo, dar mi-era prea frică să mă duc la el și să-l iau de acolo, prea frică să mă vadă cineva și să mă strige.

Am băgat câinele în garaj, unde putea lătra până nu mai putea.

Stai așa, mi-am adus aminte acum. Ultima oară când te-am văzut.

Bașii care bubuiau în josul străzii erau imposibil de ignorat. Dar am încercat. Am alergat prin casă, am tras perdele și am lăsat toate transperantele posibile.

Îmi aduc aminte de ultimele cuvinte pe care ni le-am spus.

Apoi m-am ascuns în dormitor, cu sonorul televizorului la maximum. Deși nu auzeam, simțeam cum bașii îmi bubuie în interior.

Am strâns din ochi. Nu mă mai uitam la televizor. Nu mai eram în camera aia. Tot ce-mi venea în minte era dulapul în care am stat ascunsă, cu un maldăr de geci împrejur. Și am început încă o dată să mă legăn înainte și înapoi, înainte și înapoi. Și nici de data aia nu era nimeni împrejur să mă aud cum plâng.

La ora de engleză a domnului Porter am remarcat că banca ta era goală. Dar când s-a sunat și am ieșit pe hol, te-am văzut.

Până la urmă, petrecerea s-a domolit. Și după ce toată lumea a trecut din nou pe la fereastră și câinele s-a oprit din lătrat, am străbătut casa și am tras din nou transperantele.

Era să ne lovim unul de altul. Dar priveai în jos, așa că nu ai știut că eram eu. Și am spus amândoi:

– Scuze.

După atâta timp petrecut înăuntru, m-am hotărât să respir un pic de aer curat. Și poate, în schimb, să fiu și eu eroină.

Apoi ai ridicat privirea. M-ai văzut. Și ce-am zărit în ochii tăi? Tristețe? Durere? M-ai ocolit și ai încercat să-ți dai părul de pe față. Aveai unghiile date cu oje albastră- închis. Te-am privit cum mergeai pe holul lung și lumea se lovea de mine. Dar nu-mi păsa.

Am stat pe loc și te-am privit în timp ce te făceai nevăzută. Pentru totdeauna.

Încă o dată, oameni buni, D4. Casa lui Courtney Crimsen. Acolo a avut loc petrecerea.

Nu, caseta asta nu are legătură cu Courtney... deși joacă și ea un rol. Dar Courtney habar n-are ce o să spun acum, pentru că ea a plecat exact când începea totul.

Mă întorc și merg în direcția opusă celei în care se află casa lui Courtney.

Planul meu era doar să trec pe acolo. Poate găseam pe cineva care se chinuia să descuie mașina și îl duceam eu acasă.

Nu mă duc la Courtney, ci în parcul Eisenhower, locul în care Hannah s-a sărutat pentru prima oară.

Dar strada era pustie. Plecaseră cu toții.

Sau așa părea.

Și atunci m-a strigat cineva.

Peste gardul înalt din lemn dintr-o parte a casei ei s-a ițit un cap. Al cui să fie? Al lui Bryce Walker.

Nu se poate. Chestia asta se poate sfârși într-un singur fel. Dacă există cineva care poate face și mai multă mizerie în viața lui Hannah, Bryce e ăla.

– Un' te duci? m-a întrebat.

De câte ori nu l-am văzut apucându-și vreo prietenă de încheietură și răsucind? Tratând-o ca pe o bucată de carne?

Și asta în public.

Corpul, umerii, toată ființa mea era hotărâtă să-mi continui drumul pe lângă casa aia. Și asta ar fi trebuit să fac. Dar fața mi s-a întors spre el. Dinspre partea cealaltă a gardului se ridica abur.

– Haide, vino cu noi, a spus. Ne trece beția.

Și capul cui ar trebui să apară lângă al lui? Al domnișoarei Courtney Crimsen.

Ce coincidență. Ea m-a folosit pe post de șofer ca să se ducă la o petrecere. Și iată-mă acum, îi stricam petrecerea.

Ea m-a lăsat baltă, fără să pot să vorbesc cu cineva. Și acum iată, eram la ea acasă, iar aici nu se putea ascunde.

Nu de-aia ai făcut-o, Hannah. Nu de-aia te-ai dus la ei. Știai că nu puteai face o alegere mai proastă de atât. Știai asta.

Dar cine sunt eu să port pică pentru așa ceva?

De-aia ai făcut-o. Tu voiai ca lumea să ți se prăbușească în jur. Voiai ca totul să capete nuanțe cât mai întunecate posibil. Și știai prea bine că Bryce

te putea ajuta cu chestia asta.

A spus că doar vă relaxați și voi un pic. Apoi tu, Courtney, te-ai oferit să mă duci acasă cu mașina când terminam, fără să realizezi că era la numai două case distanță. Și păreai așa de sinceră, lucru care m-a surprins.

M-am simțit chiar un pic vinovată.

Eram dornică să te iert, Courtney. Și te iert. De fapt, vă iert aproape pe toți. Dar tot trebuie să mă ascultați. Tot trebuie să aflați.

Am mers pe iarba udă și am tras zăvorul de la poartă, după care am deschis-o câțiva centimetri. Iar dincolo de ea se afla sursa aburului... un jacuzzi din lemn de sequoia.

Jeturile nu erau pornite, așa că singurul sunet era cel al apei care se lovea de margini și de voi doi.

Aveați capetele lăsate pe spate și vi le sprijineți de marginea jacuzzi-ului. Aveați ochii închiși. Iar zâmbetele de pe fețele voastre făceau ca apa și aburul să pară așa de ademenitoare.

Courtney și-a răsucit capul spre mine, dar și-a ținut ochii închiși.

– Suntem în lenjerie intimă, a spus ea.

Am așteptat o secundă. O fi bine?

Nu... dar o s-o fac.

Știați în ce te vâri, Hannah.

Mi-am scos bluza, mi-am dat jos pantofii și pantalonii și am urcat treptele de lemn. Și apoi? M-am afundat în apă.

Era așa de relaxant, așa de reconfortant.

Am luat apă fierbinte în căușul palmelor și am lăsat-o să-mi picure pe față. Apoi mi-am trecut-o prin păr. M-am forțat să închid ochii, să-mi afund corpul și să-mi sprijin capul de margine.

Dar odată cu apa relaxantă s-a insinuat și sentimentul de groază. Ce căutam aici? Nu aveam încredere în Courtney. Nu aveam încredere în Bryce. Indiferent care le erau inițial intențiile, îi cunoșteam destul de bine încât să nu am prea mult timp încredere în ei.

Și aveam dreptate... dar se sfârșise. Terminasem cu lupta. Am deschis ochii și am privit cerul nopții. Prin abur, întreaga lume părea un vis.

Mijesc ochii în timp ce merg și aș vrea să-i închid de tot.

Nu după mult timp, apa a devenit neplăcută, prea fierbinte.

Când deschid ochii, aș vrea să fiu în fața parcului. Nu vreau să mai văd străzile pe care le-am străbătut și cele pe care s-a plimbat Hannah în noaptea petrecerii.

Dar când mi-am rezemat spatele de jacuzzi și m-am ridicat să-mi răcoresc partea de sus a corpului, mi-am văzut sânii prin sutienul ud.

Așa că m-am afundat din nou.

Iar Bryce a alunecat... ușor... pe banca de sub apă. Și s-a lipit cu umărul de al meu.

Courtney a deschis ochii, s-a uitat la noi, apoi i-a închis iar.

Dau un pumn într-o parte și fac să zăngănească un gard de plasă ruginit. Închid ochii și-mi trec degetele peste metal.

Bryce a vorbit mios, încercând evident s-o facă pe fermecătorul.

– Hannah Baker, a spus.

Toată lumea te cunoaște, Bryce. Toată lumea știe ce faci tu. Dar eu, ca să se știe, nu am făcut nimic să te împiedic.

M-ai întrebat dacă m-am distrat la petrecere. Courtney a șoptit că nu fusem la petrecere, dar nu ai părut să te sinchisești. În schimb, m-ai atins cu buricele degetelor pe partea exterioară a coapsei.

Deschid ochii și lovesc din nou gardul.

Mi-am încheștat fălcile și ți-ai desprins degetele.

– S-a spart destul de repede, ai spus.

Și, la fel de repede, m-ai atins iar.

Mă țin bine de gard și merg în continuare. Când îmi iau degetele de pe metal, îmi crește pielea.

Acum îți puseși toată mâna. Și când nu am zis nimic, mi-ai trecut mâna pe abdomen. Mi-ai atins cu degetul mare marginea de jos a sutienului și cu degetul mic mi-ai atins elasticul chiloților.

Am întors capul într-o parte, departe de tine. Și știu clar că nu am zâmbit.

Ți-ai apropiat degetele și mi-ai trasat cercuri complete în jurul abdomenului.

– Ce plăcut e, ai spus.

Am simțit mișcare în apă și am deschis ochii pentru o clipă.

Courtney pleca.

Mai e nevoie de alte motive să te urască lumea, Courtney?

– Mai ții minte faza aia din clasa a IX-a? ai întrebat.

Degetele tale și-au făcut loc sub sutienul meu. Dar nu m-ai pipăit. Presupun că testai terenul și îți treceai degetul mare pe dedesubtul sânilor mei.

– Nu erai și tu pe lista aia? ai întrebat. „Cel mai frumos fund din clasa a IX-a.”

Bryce, trebuie să fi văzut că mi s-au încleștat fălcile. Trebuie să-mi fi văzut lacrimile. Te excită chestiile astea?

Pe Bryce? Da, îl excită.

– E adevărat, ai spus.

Și apoi, pur și simplu, am renunțat. Umerii mi s-au înmuiat. Picioarele mi s-au îndepărtat. Știam exact ce fac.

N-am făcut niciodată ceva care să-mi justifice reputația pe care mi-ați construit-o voi. Nici măcar o dată. Deși uneori era greu. Deși uneori m-am simțit atrasă de cineva care voia să fie cu mine numai din cauza a ceea ce auzise. Dar întotdeauna îi refuzasem pe respectivii. Întotdeauna!

Până la Bryce.

Așa că felicitări, Bryce. Tu ești norocosul. Am permis ca reputația mea să fie justificată, să fie meritată, cu tine. Cum te simți?

Stai așa, nu răspunde. Stai să-ți spun ceva mai întâi: Nu m-am simțit atrasă de tine, Bryce. Niciodată. De fapt, mă dezgustai.

O să te iau la șuturi, jur.

Tu mă atingeai... dar eu mă foloseam de tine. Aveam nevoie de tine ca să pot renunța definitiv.

Pentru toți cei care ascultați, vreau să mă fac bine înțeleasă. Nu l-am refuzat și nici nu i-am luat mâna. N-am făcut decât să întorc capul, să strâng din dinți și să-mi rețin lacrimile. Iar el a văzut. Mi-a spus chiar să mă relaxez.

– Relaxează-te. Totul o să fie bine.

De parcă dacă îl lăsam pe el să mă pipăie o să mi se rezolve toate problemele.

Dar, în definitiv, nu ți-am spus nicio clipă să termini... și tu nu ai făcut-o.

Ai încetat să-mi mai trasezi cercuri pe abdomen; în loc de asta, ai înaintat ușor pe talia mea. Degetul tău mic și-a făcut drum sub elasticul chiloților mei și s-a plimbat înainte și înapoi, de la un șold la altul. Apoi ți-ai mai strecurat dedesubt încă un deget și ai împins și mai mult degetul mic și mi l-ai trecut prin păr.

Atât ți-a trebuit, Bryce. Ai început să mă săruți pe umăr, pe gât, să-ți vâri degetele înăuntru. Și apoi ai ținut-o tot așa. Nu te-ai oprit acolo.

Îmi pare rău. E prea explicit pentru voi? Păcat.

Când ai terminat, Bryce, am ieșit din jacuzzi și am mers două case mai încolo. Noaptea se încheiase.

Terminasem.

Strâng pumnul și mi-l ridic în față. Printre lacrimi, văd cum sângele mi se scurge printre degete. Am pielea tăiată adânc în câteva locuri, sfâșiată de gardul ruginit.

Indiferent unde vrea Hannah să merg, știu unde o să-mi petrec restul nopții. Dar mai întâi trebuie să mă spăl pe mâini. Mă ustură tăieturile, dar mai mult mă simt slăbit la vederea propriului meu sânge.

Mă îndrept spre cea mai apropiată benzinărie. E la câteva cvartale mai jos și nu prea departe de traseul meu. Îmi scutur mâna de câteva ori și las pete negre de sânge pe trotuar.

Când ajung în benzinărie, îmi vâr mâna rănită în buzunar și deschid ușa de sticlă a magazinului de cartier. Caut o sticlă transparentă de spirt și o cutiuță de plasturi, las câțiva dolari pe tejghea și cer o cheie de la toaletă.

– Toaletele sunt în spate, spune femeia aflată dinapoia tejghelei.

Răsucesc cheia în încuietore și împing ușa de la toaletă cu umărul. Apoi îmi curăț mâna sub un jet de apă rece și privesc cum sângele se învâртеște în scurgere. Rup sigiliul sticlei de spirt și îmi golesc toată sticla pe mână dintr-o singură mișcare, pentru că nu aș face așa ceva dacă aș sta să mă gândesc la asta.

Tot corpul mi se crispează și înjur cât de tare și de grosolan pot. Parcă mi-ar smulge cineva pielea de pe mușchi.

După un timp care mie-mi pare a fi o oră, pot în sfârșit să-mi îndoi din nou degetele. Folosindu-mi mâna liberă și dinții, îmi pun niște plasturi pe rana de la mână.

Îi dau femeii cheia înapoi, iar ea nu spune nimic altceva decât:

– Noapte bună.

Când ajung pe trotuar, grăbesc iar pasul. Mai e o singură casetă. Una cu un treisprezece scris cu albastru într-un colț.

Caseta 7: Fața A

Parcul Eisenhower este pustiu. Stau în tăcere la intrare și privesc totul. Aici o să-mi petrec noaptea. Aici o să ascult ultimele cuvinte pe care Hannah Baker vrea să le rostească înainte să mă las în voia somnului.

În mai multe spații de joacă se află stâlpi de iluminat, dar majoritatea becurilor sunt fie arse, fie sparte. Partea de jos a toboganului în formă de rachetă este ascunsă în întuneric. Dar aproape de partea de sus, unde racheta se înalță mai mult decât leagănele și copacii, lumina lunii cade pe barele metalice până în vârf.

Calc pe zona cu nisip dimprejurul rachetei. Mă aplec și intru sub platforma de dedesubt, care se sprijină pe pământ pe trei aripioare mari, metalice. Deasupra mea, în platforma cea mai de jos, este o gaură circulară de dimensiunea unei guri de canal, iar o scară de metal coboară până la zona cu nisip.

Când mă ridic, umerii îmi intră prin gaură. Cu mâna sănătoasă, mă apuc de margine și urc pe prima platformă.

Duc mâna la buzunarul gecii și apăs „Play”.

Încă... o... încercare.

Vorbește în șoaptă. Ține reportofonul aproape de gură și o aud respirând în fiecare pauză pe care o face în vorbire.

Îi mai acord o șansă vieții. Și de data asta cer ajutor. Cer ajutor, pentru că nu reușesc singură. Am încercat.

Ba nu ai încercat, Hannah. Am fost alături de tine, dar mi-ai spus să plec.

Desigur, dacă ascultați asta, înseamnă că nu mi-a reușit. Sau nu i-a reușit. Iar dacă nu-i reușește, afacerea va fi bătută în cuie.

Mi se strânge gâtul și încep să urc următorul șir de scări.

O singură persoană se află între voi și colecția asta de casete: domnul Porter.

Nu! Nu se poate să fi aflat și el de asta.

Și eu, și Hannah avem prima oră cu domnul Porter, ora de engleză. Îl văd în fiecare zi. Nu vreau să afle despre chestia asta. Despre mine. Despre ceilalți. Faptul că este și un adult implicat în asta, cineva de la școală, depășește închipuirile mele.

Bun, domnule Porter, hai să vedem cum vă descurcați.

Se aude un zgomot de arici smuls. Apoi se aude înfundat. Bagă reportofonul undeva. Într-un rucsac? În geacă?

Ciocănește.

Și mai ciocănește o dată.

– *Hannah. Mă bucur că ai reușit să vii.*

Glasul se aude înăbușit, dar el e. Are o voce groasă, dar prietenoasă.

– *Intră. Ia loc aici.*

– *Mulțumesc.*

E proful nostru de engleză, dar și consilierul elevilor cu numele de familie de la A la G. Consilierul lui Hannah Baker.

– *Stai comod? Vrei un pic de apă?*

– *Nu, mulțumesc.*

– *Bun, Hannah, cu ce-ți pot fi de folos? Despre ce ai vrea să vorbim?*

– *Ăăă... nu știu, de fapt. Despre toate, presupun.*

– *Se poate să dureze ceva timp.*

Urmează o pauză lungă. Prea lungă.

– *Hannah, e în regulă. Am timp la dispoziție. Începem când ești tu gata.*

– *Problema e că... Totul este așa de greu în momentul ăsta.*

Are glasul tremurat.

– *Nu știu cu ce să încep. Adică, știu oarecum. Dar sunt așa de multe lucruri și nu știu cum să fac un rezumat.*

– *Nu e nevoie să faci un rezumat. Începi prin a-mi spune cum te simți astăzi.*

– *Acum?*

– *Acum.*

– *Acum mă simt pierdută, presupun. Oarecum pustiită.*

– *În ce fel pustiită?*

– *Pur și simplu pustiită. Nu simt nimic. Nu-mi mai pasă.*

– *În legătură cu ce?*

Faceți-o să spună, continuați să puneți întrebări, dar faceți-o să spună.

– *Cu orice. Cu școala, cu mine însămi, cu oamenii de la școală.*

– *Și prietenii?*

– *Va trebui să-mi spuneți ce înțelegeți prin prieteni dacă vreți să vă răspund la întrebare.*

– *Nu-mi spune că nu ai prieteni, Hannah. Te văd pe holuri.*

– *Serios, trebuie să-mi dați o definiție a cuvântului. De unde știți ce este un prieten?*

– *Un om la care poți apela când...*

– *Atunci nu am niciunul. Că doar de-asta am venit, nu? Apelez la dumneavoastră.*

– *Da, așa e. Și mă bucur că ai venit, Hannah.*

Mă cațăr pe a doua platformă și mă las în genunchi lângă o deschizătură dintre bare. E o deschizătură destul de mare încât oamenii să poată să se târască prin ea ca să ajungă la tobogan.

– *Nu știți cât de greu mi-a fost să stabilesc întâlnirea asta.*

– *Am fost destul de liber săptămâna asta.*

– *Nu mă refer la program, ci să mă hotărâsc eu să vin.*

Lumina lunii cade pe metalul neted al pistei înclinate. Parcă mi-o și închipui pe Hannah aici, acum vreo doi ani, împingându-se și coborând.

Alunecând.

– Repet, mă bucur că ești aici, Hannah. Spune-mi, când o să pleci din biroul ăsta, în ce fel vrei să se fi schimbat situația?

– Adică în ce fel mă puteți ajuta?

– Da.

– Presupun... nu știu. Nu știu exact la ce mă aștept.

– De ce ai nevoie acum și nu primești? Hai să începem cu asta.

– Vreau să se termine.

– Ce să se termine?

– Totul. Oamenii. Viața.

Mă împing dinspre tobogan.

– Hannah, îți dai seama ce ai spus?

Știe ce a spus, domnule Porter. Vrea să băgați în seamă ce a spus și s-o ajutați.

– Ai spus că vrei să se termine viața, Hannah. Viața ta?

Nu răspunde.

– Asta ai vrut să spui, Hannah? Sunt cuvinte foarte grave, îți dai seama.

Știe ce spune cu fiecare cuvânt pe care îl rostește, domnule Porter. Știe că sunt lucruri grave. Faceți ceva!

– Știu. Așa e. Îmi pare rău.

Nu-ți cere scuze. Stai de vorbă cu el!

– Nu vreau ca viața mea să se sfârșească. De-asta am venit aici.

– Și ce s-a întâmplat, Hannah? Cum de-am ajuns în situația asta?

– Cum de am ajuns noi? Sau cum de am ajuns eu în situația asta?

– Tu, Hannah. Cum de-ai ajuns în punctul ăsta? Știu că nu poți face un rezumat. Este efectul bulgărelui de zăpadă, am dreptate?

Da. Efectul bulgărelui de zăpadă. Așa i-a zis și ea.

– O problemă după cealaltă. E prea mult, nu?

– E prea greu.

– Viața?

Încă o pauză.

Mă apuc de barele exterioare ale rachetei și mă ridic. Mă doare mâna bandajată. Mă ustură când îmi las greutatea pe ea, dar nu-mi pasă.

– *Poftim. O cutie întreagă de șervețele. N-au mai fost folosite.*

Râde. A făcut-o să râdă!

– *Mulțumesc.*

– *Hai să vorbim despre școală, Hannah. Ca să-mi fac o idee despre felul în care am, scuze, ai ajuns în punctul ăsta.*

– *Bine.*

Încep să urc la nivelul următor.

– *Care e primul lucru care îți vine în minte când te gândești la școală?*

– *Învățătura, presupun.*

– *Hm, mă bucur să aud asta.*

– *Glumesc.*

Acum este rândul domnului Porter să râdă.

– *Învăț aici, dar nu asta reprezintă școala pentru mine.*

– *Atunci ce reprezintă?*

– *Un loc. Pur și simplu, un loc populat de oameni cu care trebuie să stau.*

Mă așez pe platforma de sus.

– *Și e greu lucrul ăsta?*

– *Uneori.*

– *Cu anumiți oameni sau cu oamenii în general?*

– *Cu anumiți oameni. Dar... și cu oamenii în general.*

– *Poți să fii mai exactă?*

Mă dau iute cu spatele pe platformă și mă sprijin de volanul metalic. Deasupra vârfurilor copacilor, semiluna este așa de strălucitoare, încât aproape că n-o pot privi.

– *E greu pentru că nu știu cine o să... înțelegeți... să-mi mai vină de hac. Sau în ce fel.*

– *Cum adică să-ți vină de hac?*

– *Nu mă refer la vreo conspirație sau ceva de genul. Dar am sentimentul că nu pot ști vreodată când o să-mi sară ceva în față.*

– Și să-ți vină de hac?

– Știu, pare o prostie.

– Atunci explică-mi.

– E greu de explicat dacă n-ați auzit unele dintre zvonurile care circulă despre mine.

– Nu am auzit. Profesorii, în special cei care lucrează și pe postul de consilier, nu sunt de regulă la curent cu bârfele despre elevi. Nu că n-am avea și noi bârfa noastră.

– Despre dumneavoastră?

Râde.

– Depinde. Ce-ai auzit?

– Nimic. Glumesc.

– Dar să-mi spui dacă auzi ceva.

– Promit.

Nu glumiți, domnule Porter. Ajutați-o. Reveniți la Hannah. Vă rog.

– Când a apărut ultimul zvon?

– Vedeți? Asta e. Nu toate sunt zvonuri.

– Bun.

– Nu. Uitați ce e...

Vă rog, ascultați.

– Acum câțiva ani am fost votată... știți genul ăla de sondaje. De fapt, nu era tocmai un sondaj, dar o idee prostească de listă. Din aia cu cel mai frumos și cel mai urât.

Nu răspunde. Oare a văzut-o? Știe despre ce vorbește?

– Și de atunci lumea tot reacționează la ea.

– Ultima oară când a fost?

O aud cum scoate un șervețel din cutie.

– De curând. La o petrecere. Jur, a fost una dintre cele mai neplăcute nopți din viața mea.

– Din cauza unui zvon?

– A fost mult mai mult decât un zvon. Însă așa a fost întrucâtva.

– Pot să întreb ce s-a întâmplat la petrecerea asta?

– Nu a fost tocmai în timpul petrecerii. Ci după.
– Fii atentă, Hannah, putem juca „Douăzeci de întrebări”?
– Poftim?
– Uneori oamenilor le e greu să se deschidă chiar și în fața unui consilier, unde totul este strict confidențial.

– Bine.

– Deci putem juca „Douăzeci de întrebări”?

– Da.

– La petrecerea de care ai pomenit este vorba despre un băiat?

– Da. Dar repet, nu a fost în timpul petrecerii.

– Înțeleg. Dar trebuie să începem de undeva.

– Bine.

El răsuflă zgomotos.

– Nu o să te judec, Hannah, dar s-a întâmplat în noaptea aia ceva ce acum regreti?

– Da.

Mă ridic și merg spre barele exterioare ale rachetei. Mă prind de două dintre bare și îmi vâr fața în spațiul gol dintre ele.

– S-a întâmplat ceva cu băiatul ăsta, și poți să fii complet sinceră cu mine, Hannah, s-a întâmplat ceva ce ar putea fi considerat ilegal?

– Vă referiți la viol? Nu. Nu cred.

– De ce nu știi?

– Pentru că așa au fost împrejurările.

– Alcoolul e de vină?

– Poate, dar nu în cazul meu.

– Drogurile?

– Nu, pur și simplu alte împrejurări.

– Te gândești să depui plângere?

– Nu... nu.

Răsuflu prelung.

– Atunci ce opțiuni ai?

– Nu știu.

Spuneți-i, domnule Porter. Spuneți-i ce opțiuni are.

– *Ce putem face să rezolvăm problema asta, Hannah? Împreună.*

– *Nimic. S-a terminat.*

– *Ceva trebuie făcut, Hannah. Ceva trebuie să se schimbe în viața ta.*

– *Știu. Dar ce opțiuni am? Spuneți-mi dumneavoastră.*

– *Păi, dacă nu depui plângere, dacă nu ești sigură că poți măcar depune plângere, atunci ai două opțiuni.*

– *Care? Care sunt alea?*

Pare plină de speranță. Își pune prea mult nădejdea în răspunsurile lui.

– *Prima este că poți să-l înfrunți. Îl putem chema aici ca să discutăm ce s-a întâmplat la petrecerea asta. Vă pot chema pe amândoi...*

– *Ați spus că sunt două opțiuni.*

– *Sau a doua, și nu vreau să par insensibil, Hannah, dar poți să-ți vezi mai departe de viață.*

– *Adică să nu fac nimic?*

Mă prind de bare și închid strâns ochii.

– *Este și asta o posibilitate și despre asta vorbim. Hannah, s-a întâmplat ceva. Te cred. Dar dacă nu depui plângere și nici nu vrei să-l înfrunți, trebuie să iei în calcul posibilitatea de a-ți vedea de viață.*

Și dacă nu o ia nici pe asta în considerare? Atunci ce se întâmplă? Pentru că, domnule Porter, nu o să procedeze așa.

– *Să-mi văd de viață?*

– *Este coleg cu tine, Hannah?*

– *Este în ultimul an.*

– *Atunci anul viitor n-o să mai fie aici.*

– *Vreți să trec peste asta.*

Nu e o întrebare, domnule Porter. Nu o interpretați așa. Gândește cu glas tare. Nu este o opțiune reală, pentru că n-o să poată face așa ceva. Spuneți-i că o s-o ajutați.

Se aude un foșnet.

– *Vă mulțumesc, domnule Porter.*

Nu!

– *Hannah. Stai puțin. Nu trebuie să pleci.*

Strig printre bare. Pe deasupra copacilor.

– Nu!

– *Cred că am terminat aici.*

N-o lăsați să plece.

– *Am primit ce voiam.*

– *Cred că mai avem despre ce vorbi, Hannah.*

– *Nu, cred că mi-am dat seama. Trebuie să-mi văd de viață și să trec peste asta.*

– *Nu să treci peste asta, Hannah. Dar uneori nu ai altă posibilitate decât să-ți vezi de viață.*

N-o lăsați să plece din încăpere!

– *Aveți dreptate, știu asta.*

– *Hannah, nu înțeleg de ce te grăbești așa de tare să pleci.*

– *Pentru că trebuie să-mi văd de treburi, domnule Porter. Dacă nu o să se schimbe nimic, atunci ar fi mai bine să-mi văd de treburi, nu?*

– *Hannah, despre ce vorbești?*

– *Vorbesc despre viața mea, domnule Porter.*

Se aude o ușă.

– *Stai, Hannah.*

Și încă o dată. Și acum sunet de arici.

Pași. Prind viteză.

Merg pe hol.

Are vocea clară, se aude mai tare.

Ușa lui s-a închis în urma mea. Și așa rămâne.

Urmează o pauză.

Nu vine.

Îmi lipesc tare fața de bare. Cu cât apăs mai tare, cu atât simt de parcă aș avea craniul într-o menghină.

Mă lasă să plec.

Punctul din spatele sprâncenei zvâcnește așa de tare, dar nu-l ating. Nu-l frec, ci îl las să zvâcnească.

Cred că m-am făcut înțeleasă, dar nu vine nimeni să mă oprească.

Cine, Hannah? Părinții tăi? Eu? Cu mine nu ai fost foarte clară.

Multora dintre voi v-a păsat, dar nu de ajuns. Iar eu asta... asta voiam să aflu.

Dar eu nu știam prin ce treci, Hannah.

Și am aflat.

Pașii își văd de drum. Mai repede.

Și îmi pare rău.

Înregistrarea se termină.

Cu fața lipită de bare, încep să plâng. Dacă trece cineva prin parc, știu că mă aude. Dar nu-mi pasă că mă aude cineva, pentru că mie nu-mi vine să cred că tocmai am ascultat ultimele cuvinte ale lui Hannah Baker.

„Îmi pare rău.” Astea au fost cuvintele, încă o dată. Iar acum, ori de câte ori o să spună cineva că îi pare rău, o să mă gândesc la ea.

Dar unii dintre noi nu vor fi dispuși să rostească și ei cuvintele astea. Unii dintre noi vor fi prea supărați pe Hannah pentru că s-a sinucis și dă vina pe toată lumea.

Aș fi ajutat-o dacă m-ar fi lăsat. Aș fi ajutat-o, pentru că vreau să trăiască.

Caseta vibrează în walkman când ajunge la capăt.

Caseta 7: Fața B

Caseta se întoarce și continuă.

Cum ea nu mai spune nimic, delicatul zgomot de fond care s-a auzit permanent dincolo de cuvintele ei se aude acum mai tare. Pe durata a șapte casete și treisprezece povești, glasul ei a fost ținut ușor la distanță de acest murmur constant de pe fundal.

Mă las învăluit de acest sunet în timp ce mă țin de bare și închid ochii. Luna strălucitoare se face nevăzută. Vârfurile copacilor care se legănau se fac și ele nevăzute. Briza ce-mi dezmiardă pielea, durerea din ce în ce mai înăbușită din degete, sunetul acestei casete ce rulează de la un capăt la altul îmi amintește de tot ceea ce am ascultat în ziua care a trecut.

Respirația începe să mi se încetinească. Tensiunea din mușchi începe să se domolească.

Apoi în căști aud un clic. O respirație delicată. Deschid ochii în lumina strălucitoare a lunii.

Și Hannah, rostind călduros.

Mulțumesc.

A doua zi

După expedierea casetelor

Mă războiesc cu fiecare mușchi din corpul meu, care mă imploră să-l las să se prăbușească, mă imploră să nu mă duc la școală. Să mă duc oriunde altundeva și să mă ascund până mâine. Dar indiferent când mă întorc, un lucru e evident: până la urmă, trebuie să dau ochii cu ceilalți de pe casete.

Mă apropiu de intrarea în parcare și un petic de iederă cu o placă mare de piatră gravată ne urează bun venit la liceu. „Prin grija promoției din anul '93.” Am trecut de multe ori de lângă piatra asta în ultimii trei ani, dar niciodată parcare nu a fost așa de plină. Nici măcar o dată, pentru că niciodată nu am întârziat atât.

Până astăzi.

Din două motive.

Primul: am așteptat la ușile oficiului poștal. Am așteptat să deschidă ca să pot trimite o cutie de pantofi plină cu mai multe casete. Am luat o pungă maro de hârtie și o rolă de scotch ca s-o împachetez la loc, uitând ca din întâmplare să-mi trec adresa. Apoi i-am trimis pachetul lui Jenny Kurtz, schimbându-i astfel pentru totdeauna modul de a vedea viața și lumea.

Și al doilea: domnul Porter. Dacă stau acolo la prima oră, în timp ce dumnealui scrie la tablă sau stă pe podium, singurul loc în care îmi închipui că o să mă uit este mijlocul sălii, cu o bancă la stânga.

Banca goală a lui Hannah Baker.

Lumea se uită în fiecare zi la banca ei. Dar pentru mine ziua de azi este cu totul diferită față de cea de ieri. Așa că o să zăbovesc la vestiar. Și la toaletă. Sau o să rătăcesc pe holuri.

O iau pe o alee ce înaintează pe marginea exterioară a parcurii școlii. Străbat gazonul din față, apoi intru pe ușile duble de sticlă ale clădirii principale. Și am o senzație ciudată, sunt aproape trist în timp ce merg pe holurile pustii. Fiecare pas pe care îl fac pare atât de singuratic.

Dincolo de vitrina cu trofee sunt cinci rânduri de dulapuri și de o parte și de alta a lor sunt birouri și toalete. Văd încă vreo câțiva elevi care au întârziat și își iau cărțile.

Ajung la dulapul meu, îmi sprijin capul de el și mi-l odihnesc pe ușa rece de metal. Mă concentrez asupra umerilor și gâtului, îmi relaxez mușchii. Mă concentrez asupra respirației ca să mi-o liniștesc. Răsucesc de buton până la cifra cinci, apoi dau la stânga până la patru, apoi la dreapta până la douăzeci și trei.

De câte ori n-am stat aici și m-am gândit că nu am nicio șansă cu Hannah Baker?

Habar n-aveam ce simțea față de mine. Habar n-aveam cum era de fapt. În loc de asta, am crezut ce spuneau alții despre ea. Și mi-era teamă ce s-ar putea spune despre mine dacă s-ar afla că o plac.

Răsucesc butonul ca să dispară combinația.

Cinci.

Patru.

Douăzeci și trei.

De câte ori nu am stat aici după petrecere, când Hannah încă trăia, convins că nu mai aveam nicio șansă cu ea? Convins că am spus sau am făcut ceva ce nu trebuia. Mi-era prea frică să mai stau de vorbă cu ea. Prea frică să încerc.

Și apoi, când a murit, șansele s-au dus pentru totdeauna. Totul a început acum câteva săptămâni, când cineva a strecurat o hartă prin fantele de aerisire ale dulapului meu.

Mă întreb ce este acum în dulapul lui Hannah. Oare o fi gol? Oare îngrijitorul a pus totul într-o cutie pe care a lăsat-o într-un dulap din magazie, așteptând până se întorc părinții ei? Sau oare dulapul ei a rămas neatins, exact așa cum l-a lăsat ea?

Cu fruntea lipită încă de metal, întorc capul cât să pot privi holul cel mai apropiat, spre ușa veșnic deschisă a sălii în care am prima oră. Sala domnului Porter.

Chiar acolo, la ușa lui, acolo am văzut-o ultima oară vie pe Hannah Baker.

Închid ochii.

Azi oare pe cine o să văd? În afară de mine, încă opt persoane din școala asta au ascultat deja casetele. Opt oameni, astăzi, așteaptă să vadă ce efect au avut casetele asupra mea. Și în următoarea săptămână, pe măsură ce acestea circulă, o să fac și eu același lucru cu ceilalți.

În depărtare se aude un glas familiar, înăbușit de peretele unei clase. Deschid ușor ochii. Dar glasul ăsta nu o să-mi mai pară niciodată prietenos.

– Am nevoie de cineva care să ducă asta la secretariat.

Glasul domnului Porter se târăște pe hol până la mine. Simt cum mi se crispează și mi se îngreunează mușchii umerilor și izbesc cu pumnul în dulap.

Scârțâie un scaun și se aude zgomot de pași care ies din sală. Îmi simt genunchii gata să-mi cedeze și aștept să mă vadă elevul și să mă întrebe de ce nu sunt la oră.

La un rând de dulapuri mai departe, cineva închide o ușă.

Steve Oliver iese de la ora domnului Porter, dă din cap spre mine și zâmbește. Eleva de la celălalt dulap cotește pe hol și e gata-gata să se lovească de Steve.

– Scuze, șoptește ea, apoi îl ocolește ca să treacă mai departe.

Steve se uită la ea, dar nu răspunde, ci continuă să meargă și se apropie de mine.

– Salut, Clay! zice. Apoi râde. Cineva a întârziat la oră, hm?

În spatele lui, pe hol, fata se întoarce. E Skye.

Începe să-mi transpire ceafa. Se uită la mine și îi susțin privirea preț de câțiva pași, apoi se întoarce și-și continuă drumul.

Steve trece aproape de mine, dar eu nu mă uit la el. Îi fac semn să se dea într-o parte.

– Vorbim mai târziu, îi spun.

Azi-noapte în autobuz am plecat fără să vorbesc cu Skye. Am vrut să vorbesc cu ea, am încercat, dar am lăsat-o să schimbe subiectul. Cu anii, a învățat să evite oamenii. Pe toată lumea.

Mă îndepărtez de vestiar și o privesc în timp ce merge pe hol.

Vreau să-i spun ceva, s-o strig pe nume, dar simt cum mă sugrum.

O parte din mine vrea să ignore sentimentul. Să mă întorc și să-mi găsesc de lucru, să fac ceva până la ora a doua.

Dar Skye merge pe aceeași porțiune de hol unde am privit-o pe Hannah îndepărtându-se acum două săptămâni. În ziua aia, Hannah a dispărut într-o mulțime de elevi și a lăsat casetele să-și ia rămas-bun în locul ei. Dar încă mai aud pașii lui Skye Miller din ce în ce mai slab, cu cât se îndepărtează mai mult.

Și pornesc spre ea.

Trec de ușa deschisă a sălii domnului Porter și, dintr-o privire grăbită, văd mai mult decât mă așteptasem. Banca goală din mijlocul sălii. Goală de două săptămâni și pentru tot restul anului. Încă o bancă, a mea, goală preț de o zi. Zeci de fețe se întorc spre mine. Mă recunosc, dar nu văd totul. Și iată-l și pe domnul Porter, cu fața întoarsă, dar dând să se răsucească.

Mă invadează un val de sentimente. Durere și furie. Tristețe și milă. Cel mai surprinzător, speranță.

Continui să merg.

Pașii lui Skye se aud acum mai tare. Cu cât mă apropii mai mult de ea, cu cât grăbesc pasul, cu atât mă simt mai ușor. Gâtul începe să mi se destindă.

Sunt cu doi pași în urma ei și o strig.

– Skye.

13 surse de inspirație

JOANMARIE

pentru că a spus „da”,
iar când eu eram gata să renunț
deoarece credeam că n-o să vând niciodată vreo carte,
pentru c-a zis: „O vei face.”

ROBIN MELLOM & EVE PORINCHAK

„Drumul spre publicare este ca un *churro*⁵ — lung
și denivelat, dar dulce.”
Datorită vouă este dulce.
(Trăiască Disco Mermaids!)

MAMA & TATA & NATE

pentru că mi-au încurajat de la început preocupările creative...
indiferent cât de ridicole au fost ele.

LAURA RENNERT

pentru că a spus: „Pot să vând așa ceva.”

KRISTEN PETTIT

pentru că a întrebat: „Pot s-o cumpăr?”
Sprijinul tău editorial a dus această carte
la un nou nivel.

S. L. O. W. FOR CHILDREN

(grupul meu critic)

pentru că a fost atât de critic...
în sensul bun al cuvântului.

LIN OLIVER & STEPHEN MOOSER DE LA SCBWI
pentru anii de sprijin profesional și încurajări
(nu mi-a displăcut nici bursa Work In Progress).

ROXYANNE YOUNG DE LA sMARTWRITERS.COM
pentru că a crezut în această carte de la bun început
(nu mi-a displăcut nici nominalizarea
la Marele Premiu).

KATHLEEN DUEY
pentru sfaturile acordate în faza incipientă
a acestei întreprinderi creative.

CHRIS CRUTCHER
pentru romanul *Stotan!*, prima carte pentru
adolescenți pe care am citit-o, și pentru că
m-a încurajat să termin acest volum, primul roman
pentru adolescenți pe care l-am scris.

KATE O’SULLIVAN
Entuziasmul tău față de acest roman mi-a menținut
și mie entuziasmul față de el.

BIBLIOTECARILOR ȘI LIBRARILOR DIN SHERIDAN,
WYOMING, ȘI SAN LUIS OBISPO, CALIFORNIA
Nu-mi sunt doar colegi de serviciu, ci și prieteni.

NANCY HURD
Motivul pentru care am scris prima mea carte...
acum treisprezece ani.

Mulțumesc.

5 Specialitate spaniolă, un fel de gogoasă alungită și subțire, cu striatii, prăjită în ulei și consumată cu ciocolată caldă.